

సమావేశము - VIII
వాల్యూం - VI
నెం. 4

వెల : రూ. 44-00
09 నవంబర్, 2017
గురువారం,
(శక సం. 1939,
కార్తీకం - 18)

తెలంగాణ శాసన సభ కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

1. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు	...	1
2. ప్రకటన : చేనేత మరియు మరమగ్గాల కార్మికుల సంక్షేమ కార్యక్రమాలు మరియు రుణమాఫీ గురించి	...	15
3. సభా కార్యక్రమము : వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి	...	17
4. జీరో అవర్	...	17
5. లఘు చర్చ (కొనసాగింపు): అల్ప సంఖ్యాక వర్గాల సంక్షేమం గురించి	...	21
6. ప్రభుత్వ బిల్లులు :	...	44
1. తెలంగాణ అక్రమ రవాణాదారుల (బూట్ లెగ్గర్), బందిపోటు దొంగల, మత్తుమందు అపరాధుల, గూండాలు, వ్యభిచార వ్యవహార అపరాధుల మరియు భూ దురాక్రమణదారుల (సవరణ) బిల్లు, 2017 (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.9/2017)		
2. తెలంగాణ రోడ్డు అభివృద్ధి కార్పొరేషను (సవరణ) బిల్లు, 2017 (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.13/2017)		
3. తెలంగాణ దుకాణముల మరియు సంస్థల (సవరణ) బిల్లు, 2017 (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.14/2017) (ఆమోదించబడినవి)		

తెలంగాణ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ ఎస్. మధుసూదనాచారి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీమతి ఎం. పద్మా దేవేందర్ రెడ్డి
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ బాబురెడ్డి గోవర్ధన్ శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డా నాయక్ శ్రీమతి కొండ సురేఖ డా. (శ్రీమతి) జె. గీత
కార్యదర్శి	:	డా.వి. నరసింహాచార్యులు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. దుర్గా ప్రసాద్ శ్రీ సిహెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి. ఎన్. ప్రసన్న కుమారి శ్రీ బి. కమలాకర్
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ పి. శ్రీనివాస్

తెలంగాణ శాసన సభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(ఎనిమిదవ సమావేశము - వదవ రోజు)

గురువారం, నవంబర్ 09, 2017

(సభ ఉదయం గం. 10.00 లకు సమావేశమైంది)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

MR.SPEAKER:- Question No.2723 Minister for Information and Technology.

బయ్యారం స్టీల్ ప్లాంటు ఏర్పాటు

ప్రశ్న నెం.91 (2723)

సర్వశ్రీ టి.రాంమోహన్ రెడ్డి (పరిగి), డా. జి. చిన్నారెడ్డిగి (నసపర్తి):- గౌరవనీయులైన సమాచార, సాంకేతిక విజ్ఞాన, గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) మహబూబాబాద్ జిల్లా బయ్యారం వద్ద అధిక పరిమాణంలో ఇనుప ఖనిజం లభ్యంగా ఉన్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) భారతీయ స్టీల్ అథారిటీ సహాయంతో బయ్యారం వద్ద స్టీల్ ప్లాంటు ఏర్పాటు చేయడం కోసం ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో జాప్యానికి గల కారణాలేమిటి;

ఈ) గనుల త్రవ్వకం నిమిత్తం బయ్యారం ఇనుప ఖనిజాన్ని ప్రైవేట్ సంస్థలకు అప్పగించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా;

ఉ) అయితే, దానికి గల కారణాలేమిటి?

సమాచార, సాంకేతిక విజ్ఞాన, గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. తారక రామారావు):- అ) బయ్యారం వద్ద ఇనుప ఖనిజం లభించే పరిమాణం, నాణ్యత 70.53 మిలియన్ టన్నులుగా ఉంది. ఇందులో జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా చేసిన పరిశీలనలో 59.73 మిలియన్ టన్నుల తక్కువ నాణ్యత కలిగి ఉందని కనుగొనడమయింది.

ఆ) 13వ అనుసూచితోపాటు, 2014, ఆంధ్రప్రదేశ్ పునఃవ్యవస్థీకరణ చట్టపు 93వ విభాగంలో మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి క్రింద భారతీయ స్టీల్ అథారిటీ (సెయిల్) ద్వారా ఖమ్మంలో ఒక

సమీకృత స్టీల్ ప్లాంట్ ను ఏర్పాటు చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అవసరమైన అన్ని చర్యలను తీసుకుంటుందని సేర్కొనడమయింది.

ఇ) బయ్యారం వద్ద ఇనుప ఖనిజం లభ్యత అవసరమైనంత పరిమాణంలోనూ, తగిన నాణ్యత లేనందున, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇనుప ఖనిజాన్ని వారికి దగ్గరలోని ఛత్తీస్ గుడ్ రాష్ట్ర గనుల నుండి బయ్యారానికి తేవడం కోసం జాతీయ ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థ (ఎన్ ఎం డి సి) తో సమాలోచనలను ప్రారంభించింది. అంతేకాక, ఛత్తీస్ గుడ్ నుండి బయ్యారానికి ఇనుప ఖనిజ రవాణాను కొత్త రైల్వేలైను ద్వారా లేదా ప్లగ్గర్ పైపులైన్ ద్వారా చేయాలా అనే విషయాన్ని పరిశీలించవలసి ఉంటుంది. ఇనుప ఖనిజం సరఫరా ఖాయపరిచిన వెంటనే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బయ్యారం వద్ద స్టీల్ ప్లాంట్ ఏర్పాటు చేయడం కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం / సెయిల్ ను సంప్రదిస్తుంది.

ఈ) అటువంటి ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు.

ఉ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ టి. రాంమోహన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్విభజన చట్టం ప్రకారం మన రాష్ట్రానికి పెడవ్యూల్ సెక్షన్ -93 ప్రకారం గజిట్ ఎక్స్ ప్రెజ్ డివీషన్ పబ్లికేషన్ లోపల "SAIL shall examine within six months from appointed day, the feasibility of establishing an integrated steel plant in Khammam district of the successor State of Telangana", అని చాలా క్లియర్ గా మనకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆరు మాసాల లోపల ఫీజిబిలిటీ రిపోర్ట్ అనేది ఖచ్చితంగా తయారు కావలసిన అవసరమున్నది. నుమారు రూ.30వేల కోట్ల పెట్టుబడితో 8వేల మంది గిరిజన నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగావకాశాలు వెనుకబడిన జిల్లా మొత్తం కూడా లభించే అవకాశమున్నది. ట్రైబల్ తండాలు, చెంచు గూడేలు ఉన్న ఈ ప్రాంతంలో స్టీల్ పరిశ్రమను ఏర్పాటు చేసినట్లైతే ఆ ప్రాంతం మనుగడకే కాకుండా మన రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా చాలామంది నిరుద్యోగ యువకులకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించినట్లవుతుంది. దీని ప్రకారం మన ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రధానమంత్రి గారికి ఒక ఉత్తరం రాశారని మా

దృష్టికి వచ్చింది. అదే విధంగా కేటీఆర్ గారు కూడా కేంద్ర స్టీల్ మంత్రి బీరేంద్రసింగ్ గారిని ఒక సారి కలిశారని మా దృష్టికి వచ్చింది.

అదే మాదిరిగా బైలడిల్లా అని ఛార్జీస్ ఘట్ దగ్గర NMDC కి సంబంధించిన ఐరన్ ఓర్ వాళ్ళ లొకేషన్ లో ఉంటే అక్కడి నుంచి వైజాగ్ స్టీల్ ప్లాంటుకి ఐరన్ ఓర్ సప్లై చేస్తున్నారు. అది 500 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది. అదే బైలడిల్లా మన బయ్యారం ప్లాంటుకు కేవలం 180 కిలోమీటర్ల దూరంలోనే ఉన్నది. దీనికి రైల్ వికాస్ నిఘం అనే ఒక రైల్వే కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రాజెక్టుకు రూ.2 కోట్లతో ఇప్పటికే సర్వే చేయడానికి, ఎస్టాబ్లిష్ చేయడం కోసం NMDC ద్వారా ఒక MOU కుదుర్చుకున్నారనే మాట మా దృష్టికి వచ్చింది. అక్కడ హై క్వాలిటీ ఐరన్ ఓర్ లేదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అలాంటి సందర్భంలో ఐరన్ ఓర్ పిల్లెట్ ప్లాంటును గానీ లేదంటే ముడిసరుకును బైలడిల్లా ద్వారా ఛార్జీస్ ఘట్ నుంచి దిగుమతి చేసుకునే ఆస్కారమున్నది. అదే విధంగా జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా కూడా ఐరన్ ఓర్ క్వాలిటీ గురించి కూడా శాంక్షన్ ఇచ్చారని తెలిసింది. అంతే కాకుండా జిందాల్ లాంటి ప్రైవేట్ సంస్థలు కూడా ముందుకొచ్చినట్లుగా తెలిసింది. దాని స్టీటన్ ఏమిటి? ఐరన్ ఓర్ యొక్క క్వాలిటీకి సంబంధించి కేంద్రంతో జరుపుతున్న సంప్రదింపులు కూడా మన శాసనసభకు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

పార్లమెంటులో టీఆర్ఎస్ పార్టీకి చెందిన 11 మంది ఎంపీలు, ముగ్గురు రాజ్యసభ సభ్యులు ఉన్నారు. రాష్ట్రం ఏర్పడకముందు సకలజనులం కలిసి తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఏమేం కావాలని కోరామో, అలాంటి సందర్భంలో సోనియా గాంధీ గారి సారథ్యంలో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకున్నాము. ఈ ప్రాజెక్టుల విషయంలో కూడా అన్ని పార్టీలకు అతీతంగా అందరం కలిసి మనకు రాష్ట్రం ఇచ్చినప్పుడు ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం ట్రైబల్ యూనివర్సిటీ, హార్దికల్చర్ యూనివర్సిటీ, స్ట్రీట్ ప్లాంటు, ఖాజీపేటకు రైల్వే కోచ్ తయారీ ఫ్యాక్టరీ మొదలగునవి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసే దిశగా ప్రయత్నం చేద్దాం. అంతే కాకుండా చాలామంది నిరుద్యోగులు ఉద్యోగావకాశాలు లేక చాలా బాధపడుతున్నారు. అమెరికాలో ట్రంప్ గెలిచిన తరువాత నాన్ లోకల్స్ కు ఉద్యోగావకాశాలు తగ్గిస్తామని చెప్పారు. టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వస్తే లక్ష ఉద్యోగాలు కల్పిస్తామని చెప్పిన ప్రకారం లక్ష ఉద్యోగాలు కల్పించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

డా.జి. చిన్నారెడ్డి:- అధ్యక్షా, 2014 ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం ప్రకారంగా మహబూబాబాద్ జిల్లా బయ్యారం ప్రాంతంలో ఇనుప ఖనిజం అందుబాటులో ఉన్నది. ఈ ఇనుప ఖనిజం అందుబాటులో ఉన్న సందర్భంలో ఇక్కడ ఒక స్టీల్ ఫ్యాక్టరీని ఏర్పాటు చేస్తామని పునర్విభజన చట్టంలో రాసుకోవడం జరిగింది. దానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా సహాయం చేస్తామనే మాట ఇచ్చింది. పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టంలో ఆంధ్ర ప్రాంతానికి చాలా విషయాలలో సహాయం చేస్తామని రాసుకున్నట్లుగా గత మూడున్నర సంవత్సరాలలో ఆంధ్ర

ప్రాంతానికి చాలా విషయాలలో ఉదారంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయం చేసింది. ఉక్కు ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఎందుకు సహాయం చేయడం లేదు? గౌరవ మంత్రివర్యులు మాట్లాడుతూ ఇక్కడ దొరికే ముడి ఖనిజం తక్కువ పరిమాణంతో ఉండడమే కాకుండా నాణ్యత కూడా సరిగా లేదని చెప్పారు. కానీ ఈ ఉక్కు గనులను సర్వే చేసేటప్పుడే చుట్టుపక్కల ఉండే ప్రాంతాలను కూడా సర్వే చేస్తే అయిదు జిల్లాలలో ఈ ఉక్కు ఖనిజం అందుబాటులో ఉంది, దాదాపుగా 302 మిలియన్ టన్నులు అందుబాటులో ఉంటాయనే సర్వేలు కూడా మన ముందు ఉన్నాయి. ఈ ఉక్కు కర్మాగారాన్ని సాధ్యమైనంత త్వరగా పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఏర్పాటుచేసి స్టీల్ ఫ్యాక్టరీకి కావలసిన ముడిసరుకు అంటే కేవలం ఇనుప ఖనిజమే కాకుండా బొగ్గు గానీ, కావలసిన నీరుకు సంబంధించి మనకు గోదావరి దగ్గరలోనే ఉంటుంది కాబట్టి సాధ్యమైనంత తొందరగా ఏర్పాటుచేస్తే గతంలో మనం చెప్పుకున్నట్లుగా విశాఖ ఉక్కు ఆంధ్ర హక్కు అని మనం ప్రాంతాలకు అతీతంగా సోరాటం చేసి ఆరోజు వాళ్ళకు ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ వచ్చే విధంగా చేశాము. అందువల్ల తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కూడా స్టీల్ ఫ్యాక్టరీ రావలసిన ఆవశ్యకత ఉన్నదని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తూ సాధ్యమైనంత తొందరగా కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి రాబోయే సంవత్సరం న్నర లోపల స్టీల్ ఫ్యాక్టరీని ఏర్పాటుచేసే దిశగా ప్రభుత్వం అడుగులు వేయాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

డా.కె. లక్ష్మణ్ (ముప్పిరాబాద్):- అధ్యక్షా, బయ్యారం స్టీల్ ప్లాంటు విషయంలో బిజెపి తెలంగాణ శాఖ కూడా అంతే కన్సర్న్డ్ గా ఉన్న విషయాన్ని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తూ బిజెపి ఎమ్మెల్యేలుగా, బిజెపి పార్టీగా కేంద్ర మంత్రిని రెండుసార్లు కలవడం జరిగింది. వారు మన రాష్ట్రానికి వచ్చినప్పుడు కూడా ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్విభజన చట్టంలో భాగంగా బయ్యారంలో స్టీల్ ప్లాంటు ఏర్పాటు గురించి GSI నుంచి ఫుల్ ఫ్లెడ్జ్ గా ఒక రిపోర్టు రావాల్సిన అవసరమున్నది. ఐరన్ ఓర్ లభ్యత ఏమేరకు అక్కడ ఉన్నది? దాంతోబాటు ఆ ఐరన్ ఓర్ యొక్క క్వాలిటీ విషయంలో కూడా స్పష్టత రావాల్సి ఉన్నదని చెప్పినప్పుడు విశాఖకు సంబంధించిన అంశాన్ని కూడా మేం ప్రస్తావించాము. ఛార్జీస్ ఘట్ నుంచి అంటే 500 కిలోమీటర్ల నుంచి ఏ రకంగా ఐరన్ ఓర్ ను తీసుకొచ్చి అక్కడ ప్లాంటు నిర్మాణం జరిగిందో అదే పద్ధతిలో ఈ పరిసర రాష్ట్రాల నుంచి కూడా తెప్పించే అవకాశమున్నప్పుడు రెండవసారి వెళ్ళినప్పుడు మళ్ళీ మేము ఢిల్లీలో మంత్రిగారిని కలిసినప్పుడు వారు చెప్పిందేమిటంటే దీని గురించి సెంట్రల్ లెవల్ లో ఒక కమిటీ వేశాము, ఆ కమిటీ నివేదిక ఆధారంగా, అక్కడ ఉండే ఐరన్ ఓర్ లభ్యత ఆధారంగా నిర్ణయం తీసుకుంటామన్నారు. మంత్రిగారి సమాధానంలో GSI రిపోర్టు గురించి చెప్పారు, ఆ రిపోర్టును శాసనసభకు సమర్పిస్తే బాగుంటుంది. **Basically as a Geologist,** నేను కూడా మా మిత్రులను అడిగితే పాసిబిలిటీ ఉన్నది, కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత

ప్రభుత్వంతో కలిసి ఈ స్టీల్ ప్లాంటును సాధించడానికి పార్టీలకు, రాజకీయాలకు అతీతంగా తప్పకుండా సాధించుకుందాం. కేంద్రం కూడా చాలా సుముఖంగా ఉంది. సభ్యులు చిన్నారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కేంద్రం చాలా ఉదారంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ కు అన్ని విధాలుగా రాష్ట్ర విభజన చట్టంలో భాగంగా సహకారాన్ని అందిస్తున్నదని అన్నారు. వారు ఒప్పుకున్నందుకు చాలా సంతోషం కానీ ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ మిత్రులు మాత్రం దానిని ఒప్పుకోవడం లేదు. భారతీయ జనతా పార్టీ తరపున మేం కూడా ఖచ్చితంగా మన రాష్ట్రానికి రావలసిన స్టీల్ ప్లాంటు విషయంలో తప్పకుండా మావంతు సహకారాన్ని అందిస్తాము. మంత్రిగారు GSI రిపోర్టు ఒకసారి సభముందు పెడితే దాని మీద సాధ్యసాధ్యాలను గురించి చర్చించి మా వైపు నుంచి కూడా సహకారాన్ని అందించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని మీద్యారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కోసం కనకయ్య (ఎల్లందు):- అధ్యక్షా, బయ్యారం మండలం ఇల్లందు నియోజకవర్గం మొత్తం గిరిజన ప్రాంతం. గత ప్రభుత్వాలు ప్రైవేట్ సరం చేసి ప్రైవేట్ వ్యక్తుల ద్వారా వ్యాపారం చేసుకునే పరిస్థితి ఉండేది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటైన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ప్రాంతంలో పరిశ్రమను నెలకొల్పాలనే ఒక గొప్ప సంకల్పంతో చెప్పారు. అది గిరిజనులు నివసించే ప్రాంతం. అక్కడి యువకులందరికీ ఉద్యోగాలు వస్తాయనే ఆశతో ఉన్నారు. కాబట్టి తప్పకుండా ఆ ప్రాంతంలో ఉక్కు పరిశ్రమ నెలకొల్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. తారక రామారావు:- అధ్యక్షా, ముందుగా తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు రెండు, మూడు అంశాలు తెలియజేయాల్సి ఉన్నాయి. వారు కొంత సాధనంగా వినాలని కోరుతున్నాను. మొదటిది ఏ ప్రాంతంలోనైనా స్టీల్ ప్లాంటు నెలకొల్పాలంటే అదే ప్రాంతంలో ముడిసరుకు ఉండాలన్న అవసరం లేదు. సభ్యులు చిన్నారెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ విశాఖ ఉక్కు ఆంధ్రుల హక్కు అన్నారు. విశాఖలో నిజానికి అక్కడ ఉక్కు లేదు, ఏం లేదు. కాకపోతే ఒక స్లో గన్ కింద తీసుకొని ఆనాడు అప్పుడున్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా కేంద్ర ప్రభుత్వం ముందుకొచ్చి ఫత్తీన్ ఫుడ్ లోని ఏ బైలాడిల్లా గురించి మనం మాట్లాడుకుంటున్నామో ఆ ఫత్తీన్ ఫుడ్ నుంచి ఒక లింకేజ్ ఏర్పాటుచేసి 500 కిలోమీటర్లు ఐరన్ ఓర్ను తరలించి విశాఖలో ఈరోజు ఆరు మిలియన్ మెట్రిక్ టన్నులతో స్టీల్ ప్లాంటును నెలకొల్పడం జరిగిందనే విషయాన్ని ముందుగా సభ్యులందరూ అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వాలు గానీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు గానీ అక్కడ ఉండే పరిస్థితులను బట్టి నిర్ణయాలు తీసుకునేవారు. అంతేగానీ అక్కడ ఉండే ఐరన్ ఓర్ హైక్వాలిటీదా, లోక్వాలిటీదా అనే దానితో నిమిత్తం లేకుండా అసలు అక్కడ ఐరన్ ఓర్ ఉన్నదా లేదా అనే దానితో నిమిత్తం లేకుండా గతంలో ప్రభుత్వాలు నిర్ణయం తీసుకున్నందుకే వైజాగ్ లో స్టీల్ ప్లాంటు వచ్చినందుకు వేలమందికి అక్కడ ఉపాధి కూడా దొరుకుతున్నది.

మన ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్విభజన చట్టం ప్రకారం చెప్పిన మాట ఏమిటంటే ఆరు మాసాలలో ఫీజిబిలిటీని అధ్యయనం చేసి స్టీల్ ప్లాంటు ఏర్పాటు గురించి సాధ్యసాధ్యాలను పరిశీలిస్తామని చెప్పారు. దానికి తగినట్లుగానే మన రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత GSI ద్వారా 2015లో ఈ సర్వే కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించగా బయ్యారానికి సంబంధించిన ప్రీలిమినరీ రిపోర్టు ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. **They don't look promising** అని ఎందుకు అంటున్నానంటే బయ్యారంలో ప్రస్తుతం 73 టన్నులు దాదాపుగా నిక్షేపాలున్నట్లుగా గుర్తించినప్పటికీ అందులో కేవలం పది మిలియన్ టన్నులు మాత్రమే 45 శాతం కంటే ఎక్కువ ఐరన్ కంటెంట్ ఉన్నట్లుగా తేలుతున్నది. 70 మిలియన్ టన్నులు కేవలం 25 శాతం నుంచి 45 శాతం మాత్రమే ఐరన్ కంటెంట్ ఉన్నట్లుగా తేలుతున్నది. స్టీల్ ప్లాంటు పెట్టాలన్నప్పుడు 55 శాతానికి పైగా ఐరన్ కంటెంట్ ఉంటే పెట్టడానికి ఆస్కారముంటుందని జియాలజిస్టులు చెబుతారు. కాబట్టి అక్కడ ఉండే ఐరన్ ఓర్ అంత హైగ్రేడ్ కాకపోయినప్పటికీ అది మనకు అవరోధం కాకూడదనేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచన, అభిమతం కూడా. ఎందుకంటే ఏ ఉక్కు తేని వైజాగ్ లో స్టీల్ ప్లాంటు పెట్టినప్పుడు మన బయ్యారంలో ఎంతో కొంత ఐరన్ ఓర్ ఉండి ఎంతో కొంత క్వాలిటీతో ఉన్నది. కేవలం బయ్యారమే కాకుండా జియాలజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా ద్వారా రాష్ట్రం మొత్తాన్ని అధ్యయనం చేయిస్తున్నాము. ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్, వరంగల్ వంటి ప్రాంతాలలో ఉండే నిక్షేపాలకు సంబంధించి కూడా సర్వే చేయిస్తున్నాము. ఈ ఫైండింగ్స్ అన్నీ 2018, మార్చి వరకు మనకు రాబోతున్నాయి. లక్ష్యణ్ గారు కోరినట్లుగా ఆ సమగ్రమైన నివేదికను రాబోయే బడ్జెట్ సమావేశాలలోపు వస్తే శాసనసభలోని సభ్యులందరికీ సబ్మిట్ చేస్తాము.

10.15 గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రధానమంత్రి గారిని కలిసిన **ఉ.** ప్రతి సందర్భంలో బయ్యారం స్టీల్ ప్లాంట్ గురించి గుర్తు చేయడం జరిగిందని సభ్యులు రామ్ మోహన్ రెడ్డి గారికి తెలియజేస్తున్నాను. గనుల శాఖ మంత్రి నరేంద్ర సింగ్ తోమర్ గారిని, 2016వ సంవత్సరంలో గనుల శాఖ మంత్రిగా పని చేసిన పియాష్ గోయల్ గారిని మరియు బీరేంద్ర సింగ్ గారిని బయ్యారం స్టీలు ప్లాంటును వెంటనే ఏర్పాటు చేయాలని పలుమార్లు ముఖ్యమంత్రి గారి స్థాయి నుంచి మంత్రిగా నేను మరియు మా శాఖ సెక్రటరీ, చీఫ్ సెక్రటరీ గార్లు కేంద్రంతో ఎప్పటికప్పుడు చర్చలు జరుపుతున్నాము. ఢిల్లీకి వెళ్లిన ప్రతిసారి ఈ విషయం గురించి నొక్కి చెబుతున్నాము. ఫత్తీన్ ఫుడ్ లోని బైలాడిల్లా ప్లాంటు నుంచి వైజాగ్ కు 500 కిలోమీటర్ల దూరం కాగా, మనం కేవలం 180 కిలోమీటర్ల దూరంలోనే ఉన్నాము.

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఫత్తీన్ ఫుడ్ ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి వెంటనే నిర్ణయం తీసుకున్నట్లైతే అక్కడి నుంచి చాలా సులువుగా రైల్వే లైన్

ద్వారా లేక, స్లరింగ్ పైపు లైను ద్వారా రవాణా వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము. కావున, ఫీజిబిలిటీ స్టడీ కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.2 కోట్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. దానిలో అటవీ ప్రాంతం ఉన్న పుటికీ, కేంద్ర ప్రభుత్వ సహకారంతో రైల్వే లైన్ చేసుకోవడంతోబాటుగా, బైలాడిల్లా జిల్లా నుంచి ఐరన్ ఓర్ అలకేషన్ చేసుకుని లార్గ్ స్కేల్ ఇంటిగ్రేటెడ్ యూనిట్ పెట్టాలని ధృవీకరణతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకు పోతోంది. ప్రైవేట్ సంస్థలను ఇందులో ఇన్వోల్వ్ చేస్తున్నారని అని సభ్యులు రామ్ మోహన్ రెడ్డి గారు అడిగారు. సెయిల్ ద్వారా దీనిని ఏర్పాటు చేస్తామని భారత ప్రభుత్వం మాట ఇచ్చినందున, ప్రైవేట్ సంస్థల గురించి ఆలోచించాల్సిన అవసరం మనకు లేదు. భారత ప్రభుత్వం సహాయం చేయడానికి ముందుకు రావడం లేదని సభ్యులు చిన్నారెడ్డి గారు చెప్పారు. లక్ష్మణ్ గారు మాత్రం మేము కూడా ఉన్నామని గట్టిగా చెప్పినందున వారి పలుకుబడిని ఉపయోగించి, కేంద్రంలో ఉన్న పార్లమెంట్ సభ్యుల సహకారాన్ని తమకు అందించాలని కోరుతున్నాను.

బయ్యారం స్లాంటు ఏర్పాటు గురించి ముఖ్యమంత్రి స్థాయిలో ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. పార్లమెంట్ లో మీ నాయకులు కూడా సహకరించేందుకు ముందుకు వచ్చినట్లైతే, మీరు చెప్పిన విధంగా సాధ్యమైనంత తొందరగా పార్టీలకతీతంగా, రాజకీయాలకతీతంగా ప్రయత్నం చేద్దామని తెలియజేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చాలా ఇచ్చారని సభ్యులు మాట్లాడారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఇచ్చిన దాంతో మనకి సంబంధం లేకున్నా, ఖచ్చితంగా మనకు రావాలని కోరుకుందాము. లక్ష్మణ్ గారు కోరిన విధంగా రిపోర్ట్ ను టేబుల్ చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో తన ప్రయత్నాలు చేస్తోంది. రైల్వే లైన్ మరియు స్లరింగ్ పైప్ కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కాంట్రాక్టును కూడా కట్టేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. మిలియన్ మెట్రిక్ టన్నుల సామర్థ్యంతో నెలకొల్పితే ప్రత్యక్షంగా 2 వేల మందికి పరోక్షంగా, 4వేల మందికి ఉపాధి అవకాశాలు లభిస్తాయి. మొదట దశగా 3 మిలియన్ మెట్రిక్ టన్నుల సామర్థ్యంతో ఫ్యాక్టరీని ఏర్పాటు చేసుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నాము. సభ్యులు కనకయ్య గారు కోరిన విధంగా గిరిజన ప్రాంతంలో నేరుగా 6 వేల మందికి, పరోక్షంగా 12వేల మందికి ఉపాధి లభించేలా ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రశ్న నెం.2982

సర్వశ్రీ గాదరి కిషోర్ కుమార్, ఆశన్నగారి జీవన్ రెడ్డి, శ్రీనివాస్ గౌడ్, వి. రాధోద్ బాపూరావు, చల్లా వంశీచంద్రరెడ్డి, తాటిపర్తి జీవన్ రెడ్డి, ర్యాగ క్రిష్ణయ్య మరియు శ్రీమతి అరుణ్ డి.కె.: - గౌరవనీయు

లైన ఉప ముఖ్యమంత్రి (విద్యా శాఖ) గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) ఉపాధ్యాయుల నియామక పరీక్షను నిర్వహించడం ద్వారా ఖాళీ ఉపాధ్యాయ పదవులను భర్తీ చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, ఖాళీ పదవుల జిల్లా వారీ వివరాలేమిటి;

ఇ) సదరు నియామక ప్రక్రియను ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేయడమవుతుంది?

ఉప ముఖ్యమంత్రి (విద్యా శాఖ) (శ్రీ కడియం శ్రీహరి) సమాధానం:- అ) అవునండీ.

ఆ) జిల్లా వారీ వివరాలను అనుబంధం రూపంలో సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

ఇ) తెలంగాణ రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషను (టిఎస్పిఎస్సీ) జారీ చేసిన నోటిఫికేషను ప్రకారం, ప్రస్తుత పరీక్ష తేదీ 2018, ఫిబ్రవరి 2వ వారంలో ఉంటుంది. తదనుసారంగా తదుపరి ప్రక్రియను టిఎస్పిఎస్సీ చేపడుతుంది.

కానకయ్య ప్రశ్న నెం. 2982 సమాధానంకి అనుబంధం ప్రకటించిన ఖాళీ ఉపాధ్యాయుల పదవుల కేటగిరి వారీ & జిల్లా వారీ వివరాలు చూపే వివరణ

జిల్లా	సెకండరీ గ్రేడ్ ఉపాధ్యాయులు (ఎన్ టీ)	స్కూలు అసిస్టెంట్లు (ఎన్ టి)	భాషా పండితులు (ఎల్ టి)	వ్యాయామ ఉపాధ్యాయులు (పి టి)	మొత్తం
1. ఆదిలాబాద్	231	31	26	5	293
2. మంచిర్యాల	119	19	26	5	169
3. నిర్మల్	188	26	4	8	226
4. కొమరంజీ ఆసిఫాబాద్	776	45	66	7	894
5. కరీంనగర్	29	16	4	22	71
6. జగిత్యాల	31	142	53	27	253
7. పెద్దపల్లి	5	29	5	14	53
8. రాజన్న సీరిసిల్ల	1	37	8	30	76
9. నిజామాబాద్	98	33	18	9	158
10. కామారెడ్డి	220	53	82	26	381
11. వరంగల్ (పట్టణ)	0	8	1	13	22
12. వరంగల్ (గ్రామీణ)	1	15	4	3	23
13. జయశంకర్ భాపాలపల్లి	152	86	54	27	319
14. జనగాం	1	34	15	10	60
15. మహబూబాబాద్	17	53	52	6	128
16. ఖమ్మం	0	39	10	8	57
17. భద్రాద్రి కొత్తగూడెం	80	36	64	5	185
18. మెదక్	152	87	39	3	281
19. నంగారెడ్డి	714	100	67	22	903
20. సిద్దిపేట్	10	38	26	27	101

21. మహాబాబ్ నగర్	557	126	44	4	731
22. చనవర్తి	83	46	15	10	154
23. నాగర్ కర్నూల్	290	74	16	5	385
24. జోగులాంబ గద్దూర్	269	113	43	13	438
25. నల్గొండ	26	110	37	17	190
26. సూర్యాపేట	8	106	27	15	156
27. యాదాద్రి భువనగిరి	6	71	31	20	128
28. వికారాబాద్	593	135	86	6	820
29. మేడ్చల్ మల్కాజ్ గిరి	166	15	16	2	199
30. రంగారెడ్డి	386	74	49	12	521
31. హైదరాబాదు	206	153	23	35	417
వేరీ మొత్తం	5415	1950	1011	416	8792

శ్రీ గాదరి కిషోర్ కుమార్ (తుంగతుర్తి):- అధ్యక్షా, ఉద్యోగాల కోసం ఎదురుచూస్తున్న తెలంగాణ నిరుద్యోగ విద్యార్థి లోకానికి సంతోషకర వార్తగా దాదాపు 8,792 టీచర్ పోస్టుల భర్తీ కోసం ఉత్తరువులు ఇచ్చినందుకు, నిరుద్యోగుల తరపున హర్షం వ్యక్తం చేస్తు ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను. నూతనంగా ఏర్పడిన 31 జిల్లాలను ఆధారంగా చేసుకుని ఇచ్చిన నోటిఫికేషన్ ను కొనసాగిస్తున్నారా లేదా ఏమైనా ఇబ్బందులు తలెత్తితే మళ్ళీ పాత జిల్లాల వారిగా నోటిఫికేషన్ ను చేపడ్డారా అనే విషయాన్ని తెలియజేయాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డివిస్నిని టిఆర్ టిగా మార్చి టిఎస్ పిఎస్ సికి అప్పజెప్పిన సందర్భంలో గతంలో నిర్వహించిన టెక్స్టు ఎంత వెయిటేజ్ ఇస్తున్నారు, టిఎస్ పిఎస్ సి ద్వారా ఏర్పాటు చేసే వ్రాత పరీక్షకు ఎంత వెయిటేజ్ ఇస్తున్నారు? రెండింటి వల్ల విద్యార్థులకు జరిగే లాభాల గురించి స్పష్టత ఇవాలని మంత్రి గారిని కోరుకుంటున్నాను.

2014కు పూర్వం టెట్ లో అర్హత సాధించిన వారిని దీనిలో పరిగణనలోకి తీసుకుంటారా? లేదా, మన రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత టెట్ లో అర్హత సాధించిన వారిని పరిగణనలోకి తీసుకుంటారా అనే విషయాల గురించి తెలియజేయాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

గతంలో బి.ఈ.డి. కలిగిన వారు ఎస్.జి.టి, ఎస్.ఎ. లకు రెండింటికి అర్హత ఉండగా, ప్రస్తుతం మనం చేపట్టబోయే పరీక్షలో ఎస్.జి.టి.ని డిఈడ్ వారికి పరిమితం చేస్తున్నారా, బిఈడివారికి కూడా అవకాశం ఇస్తున్నారా అనే విషయాలపై స్పష్టత ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

నూతన జిల్లాలు ఏర్పడిన సందర్భంలో పాత జిల్లాలకు సంబంధించిన టీచర్స్ వారి స్వంత జిల్లాలకు వెళ్ళిన సందర్భం లేదు. కొంత మంది ప్రక్క జిల్లాల్లో పని చేస్తున్నందున వారందరిని పాత జిల్లాలకు పంపించిన తరువాత ఏర్పడిన ఖాళీలను బేరీజు వేసుకొని ఇప్పుడున్నటువంటి ఈ ఖాళీలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిందనే విషయంపై స్పష్టత ఇవ్వాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. నూతన జిల్లాలు ఏర్పడిన తరువాత కూడా కొంత మంది కొత్త జిల్లాల్లో పనిచేస్తున్నందున వారందరిని వారి సొంత జిల్లాలకు పంపించిన తరువాత ఖాళీలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే బాగుంటుందని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

స్థానికత ఆధారంగా రాష్ట్రపతి ఉత్తరువులు తీసుకునే క్రమంలో నూతన జిల్లాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే పుట్టిన స్థలం ఒక చోట, చదువుకున్న స్థలం మరొక చోట కనిపిస్తోంది. కావున, 4 నుంచి 10 వ తరగతి వరకు చదువుకున్న సేవధ్యాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని వారి స్థానికతను నిర్ధారిస్తారా, లేదా, పుట్టిన ప్రాంతం ఆధారంగా స్థానికతను నిర్ధారిస్తారా అనే విషయాలపై స్పష్టత ఇస్తే బాగుంటుందని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. వంశీచంద్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి):- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన నాటి నుండి బి.ఈ.డి, డి.ఈ.డి, టి.పి.టి., హెచ్.పి.టి., పి.ఈ.టి., క్రాఫ్ట్ కోర్సులు చదివిన దాదాపు 5 లక్షల మంది విద్యార్థులు డివిస్నిని ఎప్పుడు ప్రకటిస్తారా అని లక్ష కళ్ళతో వేచి చూడగా, చివరగా 8,792 పోస్టులకు ప్రభుత్వం నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడం జరిగింది. ఈ పోస్టుల సంఖ్య తక్కువే అయినప్పటికీ, ఈ పోస్టులు వేయించేందుకు కృషి చేసిన సుప్రీం కోర్టుకు ఐదు లక్షల మంది నిరుద్యోగుల తేబాటుగా నేను కూడా ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఇదో డివిస్ని, అదో డివిస్ని అని చెప్పిన సందర్భాలు చూశాము. చివరికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చంద్ర శేఖర్ రావు గారు కూడా ఈ మధ్యనే 06.10.2017న “డివిస్నికి తొందరే ముంది, ప్రపంచం ఏమైనా మునిగిపోతుందా” అన్న పరిస్థితి కూడా చూశాము.

సుప్రీం కోర్టు ఆదేశానుసారంగా, సుప్రీం కోర్టులో కంటెస్ట్ ఆఫ్ కోర్టు అవుతుందనే ఉద్దేశంతో ఈ పోస్టులు వేయడం జరిగింది. 2015న సంవత్సరం డిసెంబర్ లో క్యాబినెట్ సమావేశాన్ని 15,628 పోస్టులకు ఆమోదించడం జరిగింది. కానీ, ఈరోజు నోటిఫికేషన్ వేసిన పోస్టుల సంఖ్య 8,792. విద్యా ప్రమాణాలను పెంచాలనే చిత్తశుద్ధి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్నట్లైతే, 29 వేల టీచర్ పోస్టులు, 4,500 ఎయిడెడ్

పాఠశాలల్లో, మోడల్ స్కూల్, ఎస్.సి,ఎస్.టి, బిసి, మైనారిటీ గురుకులాల్లో 8,000 టీచర్ పోస్టులు, కెజిబివిల్లో 2,500, కంప్యూటర్ టీచర్లు-4,000, పి-ఈటిలు-4,000, క్రాఫ్ట్ అండ్ డ్రాయింగ్లో 3వేల టీచర్ పోస్టులు దాదాపు 55వేల పోస్టులకు నోటిఫికేషన్ వేసి అవకాశం ఉంది. ఈరోజు రాష్ట్రంలోని నిరుద్యోగులు నోటిఫికేషన్స్ ఎప్పుడు వస్తాయని అని ఎదురు చూస్తున్నారు.

టీచర్లను మీరెందుకు రిక్రూట్ చేయడం లేదని సుప్రీం కోర్టు ప్రశ్నించగా, దాదాపుగా 11 వేల మంది విద్యా వాలంటీర్స్ని అపాయింట్ చేసుకున్నామని సుప్రీం కోర్టుకి ఇచ్చిన అఫిడవిట్లో పేర్కొనడం జరిగింది. క్యాబినెట్లో 15వేల టీచర్ పోస్టులు ఆమోదించి ఇప్పుడు మాత్రం 8వేల పోస్టులకు నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. టీచర్ పోస్టులను రిక్రూట్మెంట్ చేయడానికి గల జాప్యాలు తెలియజేయాలని సుప్రీం కోర్టు కోరగా జిల్లాల రిఆర్గనైజేషన్ కారణంగా రిక్రూట్మెంట్ జాప్యం జరుగుతుందని సుప్రీం కోర్టుకి అఫిడవిట్ ఇవ్వడం జరిగింది. పాఠ జిల్లాల ప్రకారం కూడా నోటిఫికేషన్ వేసుకోవచ్చని అటార్ని జనరల్ ముకుల్ రోహిత్ గారు సుప్రీం కోర్టులో స్పష్టంగా చెప్పినప్పటికీ, కొత్త జిల్లాల ప్రకారం నోటిఫికేషన్స్ వేసి కోర్టులో చుక్కెదురయ్యే..

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు తమ సభ్యులు వంశీచంద్ రెడ్డి గార్ని అవకాశం ఇవ్వాలని కోరడం జరిగింది)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ సైలెన్స్, చిన్నారెడ్డి గారు, బిఎసిలో ప్రశ్నకు ఎంత సమయం తీసుకోవాలనే విషయాన్ని నిర్ణయించడం జరిగింది.

శ్రీ సి. వంశీచంద్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఉద్యోగార్థులు భయాందోళనల్లో ఉన్నారు. మంత్రి గారు ఆ భయాన్ని క్లియర్ చేస్తే వారందరూ సంతోషిస్తారు. ఫార్వే మరియ ఇతర శాఖల్లో పాఠ జిల్లాల ఆధారంగానే రిక్రూట్మెంట్ చేస్తున్నారు. అటార్ని జనరల్ గారే డిమిస్సిని పాఠ జిల్లాల ప్రకారం చేపట్టవచ్చని చెప్పగా కొత్త జిల్లాల ప్రకారం నోటిఫికేషన్ వేసి కోర్టులో చుక్కెదురయ్యేలా కావాలని ప్రభుత్వమే చేస్తోందేమోనని డిమిస్సి ఉద్యోగార్థులందరూ భావిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం కుట్ర చేస్తుందని డిమిస్సి (మైక్ కట్ చేయబడింది)

10.30 | శ్రీ ఆర్ కృష్ణయ్య (ఎల్.బి.నగర్):- అధ్యక్షా, టీచర్ ఉ. పోస్టుల భర్తీకి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎట్టకేలకు ఒక నోటిఫికేషన్ జారీ చేసినందుకు ప్రభుత్వానికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను. టీచర్ పోస్టుల సంఖ్యలో కొన్ని భేదాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి, ఈ పోస్టుల భర్తీ విషయంలో ప్రభుత్వం ఉదారంగా ప్రవర్తించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇదే శాసన సభలో మొదటి సంవత్సరం 24వేల టీచర్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయని, రెండవ సంవత్సరంలో 15,600 వరకు ఉన్నాయని చెప్పి, మరో దశలో 10వేల పోస్టులు ఉన్నాయని, ఈనాడు 8792 టీచర్ పోస్టులు మాత్రమే ఉన్నాయని తెలంగాణ ప్రభుత్వం చెప్పడం సరైనది కాదు. ఈ పోస్టుల సంఖ్యను

లెక్కించేటప్పుడు విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయుల నిష్పత్తిని తీసుకోవడం అనేది ప్రభుత్వం ఉపయోగించాల్సిన పద్ధతి కాదు. రిటైరైన ఉద్యోగులను ప్రాతిపదికగా తీసుకుని చూసినట్లైతే, దాదాపు 40వేల వరకు స్కూలు అసిస్టెంట్లు మరియు ఎస్.జి.టి. పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయని తెలుస్తోంది. అంతే కాకుండా, రాష్ట్రంలోని 26వేల పాఠశాలలు ఉంటే 2వేల పాఠశాలల్లో మాత్రమే పి.ఇ.టి.లు ఉన్నారు. హైస్కూళ్లు, అప్సర్ ప్రైమరీ స్కూళ్లు కలిపి 11 నుండి 12 వేలు ఉంటాయి. ఒక స్కూలుకి ఒక పి.ఇ.టి. చొప్పున నియమించినా మొత్తం 12వేల మంది పి.ఇ.టి. టీచర్లు ఉండాలి. లంపిక్ గేమ్స్లో జీరో రిజల్ట్ వస్తున్నప్పటికీ పాఠశాలల స్థాయిలో గేమ్స్ని ఎంకరేజ్ చేయడం లేదు. అదే విధంగా ఆర్ట్స్, క్రాఫ్ట్, డ్రాయింగ్, లైబ్రరీయన్ పోస్టులను కూడా పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది. 4వేల పాఠశాలల్లో ఏర్పాటు చేసిన కంప్యూటర్లు బూజు పడుతున్నాయి. కాబట్టి, ఆ పోస్టులను కూడా భర్తీ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. సుమారు 11వేల విద్యా వాలంటీర్ల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. అవి ఎస్.జి.టి. టీచర్ పోస్టులకు సంబంధించిన పోస్టులు. విద్యా వాలంటీర్ల పోస్టులు 11వేలకు పైగా ఖాళీగా ఉంటే, 5,415 ఎస్.జి.టి. పోస్టుల లెక్కలు మాత్రమే ప్రభుత్వం చెబుతోంది. టీచర్ పోస్టుల భర్తీ విషయంలో ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు పాటించాల్సిన అవసరం ఉంది. విద్యను ప్రైవేటీకరణ, కార్పొరేటీకరణ చేసిన కారణంగానే ప్రభుత్వ పాఠశాలలు నిర్వీర్యం అవుతున్నాయని ప్రజలందరూ భావిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ పాఠశాలలను బలోపేతం చేయాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. విద్య, వైద్యం కల్పించడం రాజ్యాంగపరమైన బాధ్యత. ఏ ప్రజాస్వామ్య దేశంలోనైనా విద్యకు సంబంధించిన అంశాన్ని ప్రభుత్వమే చేపడుతోంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో లోపాలు ఉన్నాయి, విద్యార్థులు రావడంలేదు, టీచర్లు సరిగా చదువు చెప్పడం లేదు అనే విషయాలపై ఒక ఉన్నత స్థాయి కమిటీ వేసి ప్రభుత్వ పాఠశాలలను ఏ విధంగా బలోపేతం చేయాలనే విషయాలపై ఆలోచించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. మన ప్రభుత్వంలో అనేక రంగాల్లో నూతన సంస్కరణలను తీసుకురావడానికి ముఖ్యమంత్రి గారు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించబడి చాలా బ్రహ్మాండంగా నడుస్తున్నాయి. రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లో చదివిన విద్యార్థులందరూ డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు, కలెక్టర్లు అవుతున్నారు. ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్న రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు బాగా నడుస్తున్నప్పుడు, అదే ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్న ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విద్యా ప్రమాణాలు ఎందుకు తగ్గుతున్నాయో ప్రభుత్వం ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలలను సంస్కరించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

SRI AKBARUDDIN OWAISI (Chandrayana-gutta):- Hon'ble Speaker Sir, I would like to first recall and remind that in the BAC it was said

that an opportunity would be given to the Floor Leaders. That's why I am demanding now.

MR. SPEAKER:- You know. సమయ పాలన గురించి గౌరవ సభ్యులందరూ చేసిన నూచన మీకు కూడా తెలుసు.

SRI AKBARUDDIN OWAI:- Sir, I just have 4 or 5 questions to Hon'ble Deputy Chief Minister and Minister for School Education.

Firstly, the Government has promised in this august House that they would be conducting a separate Special Urdu DSC. So, are you going to conduct a special DSC for Urdu or not?

Secondly, I would like to put a question – why have you not notified 1212 SGT and 626 SA clear vacant posts? You had just notified 636 SGT and 164 SA ie., a total of 800 posts were notified. As per my information and the details which I have, these are the vacancies.

Thirdly, I would also like to know. Earlier also I have also made a demand about relaxation of GOs. 11 and 17 for Urdu Minor Media Teacher Student Ratio - 1:15 or 1:20 to be maintained. The reason for that is that

اردو پڑھنے والے بچے کم رہتے ہیں۔

You cannot take same decision for Telugu Medium and Urdu Medium.

اس میں ذری رعایت دینے کے لئے میں نے درخواست کی تھی۔

Fourthly, creation of new 920 SA Social, Science, Maths, Urdu, Physics posts in UPS which are not shown in this TRT 2017. What about SC, ST and BC posts shown in DSC 2001, 2002, 2003, 2006, 2008 and 2012? The reserved backlog posts should be de-reserved in TRT 2017. I request that the D.Ed., 2nd year students should also be permitted to write this TRT 2017.

Fifthly, considering the Urdu Medium for English 910 SGT posts in TRT 2017 on par with Telugu Medium – yesterday also I have spoken and requested that right from Deputy DEO level upto Mandal level, there should be officers to monitor Urdu Medium.

Lastly, I request the Hon'ble Deputy Chief

Minister. In this On-going Session, if you could be kind enough to call for a Meeting of our Legislators, I will be very much thankful. From my Party I will represent and two people from Urdu Teachers' Association will come and represent their issues.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి (అంబర్ పేట):- అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. అనేక సంవత్సరాలుగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఏకీకృత సర్వీసు రూల్స్ మీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విజ్ఞప్తి మేరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చిన సమస్య ఏమైంది? ఉర్దూ పండిట్ లో కాకుండా తెలుగు పండిట్, హిందీ పండిట్ పోస్టులు కూడా వేలాదిగా ఖాళీలు ఉన్నాయి. ఆ విషయం ఏం చేయబోతున్నారు? మద్యాహ్న భోజనం వండే కార్మికుల సమస్య ఉంది. 11 విశ్వ విద్యాలయాల్లో కాంట్రాక్టు లెక్కరర్లు, పార్ట్ టైమ్ లెక్కరర్స్ పని చేస్తున్నారు. ఈ రకంగా అనేక అంశాలు ఉన్నాయి. కేజి. టు పి.జి. ఎడ్యుకేషన్ వరకు ఉన్న సమస్యలపై స్వల్ప కాలిక వ్యవధి చర్చను చేపట్టినట్లైతే అన్ని విషయాలను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువెళ్లడానికి, ప్రభుత్వానికి కూడా అన్ని విషయాలు అర్థమయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి అన్ని అంశాలు విద్యార్థుల సమస్యలు కావచ్చు, ఇతర సమస్యలు కావచ్చు అన్ని సమస్యలను చర్చించడానికి సమయం ఇవ్వాలిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గాడ్ (మహబూబ్ నగర్):- అధ్యక్షా, గతంలో కమలనాథన్ కమిటీ, రి-ఆర్గనైజేషన్ చట్టంలో ఉన్న అనేక లోసుగుల కారణాల వల్ల రిక్రూట్ మెంట్ విషయమై కొంత ఆలస్యం జరిగింది. ఈ విధంగా ఆలస్యం కావడం వలన చాలా మంది నిరుద్యోగులకు వయస్సు ఎక్కువ అయిపోయింది. కాబట్టి ప్రస్తుతం చేయబోయే రిక్రూట్ మెంట్ లో వయస్సు సడలింపు ఇస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను. వివిధ రకాల టీచర్ పోస్టులను డి.ఎస్.సి.లో పెడుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. చాలా పాఠశాలల్లో కంప్యూటర్ ఆపరేటర్లు, క్లర్కులు, స్టీవర్స్ లేనందున మద్యాహ్న భోజన సమయంలో ప్రధానోపాధ్యాయుడు పాఠశాలను విడిచి పెట్టి, ఈ పనులన్నీ చూసుకోవాల్సి వస్తుంది. కాబట్టి, రిక్రూట్ చేసే సమయంలో, ఒక సంవత్సరం అవసరమైన సబ్ స్టాఫ్ పోస్టులను కూడా రిక్రూట్ చేసినట్లైతే సక్రమంగా పాఠశాల విధులు నిర్వహించే అవకాశం ఉంటుంది. స్టీవర్లు కేవలం రూ.500, రూ.1000లకు పని చేస్తున్నారు. వారిని రెగ్యులరైజ్ చేసే అవకాశమేమైనా ఉందా అని అడుగుతున్నాను. ఏకీకృత సర్వీసు రూల్స్ కి సంబంధించిన అంశం హైకోర్టులో ఉన్నందున కొంత జాప్యం జరిగింది. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం త్వరితగతిన హైకోర్టు కేసును సెటిల్ మెంట్ చేసినట్లైతే చాలా పోస్టులకు సంబంధించిన ప్రమోషన్లు వస్తాయి. గత ఆంధ్ర ప్రభుత్వంలో 1998 సంవత్సరం నుండి 2012 సంవత్సరం వరకు డి.ఎస్.సి. వరీక్షలు వ్రాసిన వారు అనేక కారణాల వలన రిజెక్ట్ కావడం జరిగింది. కాబట్టి,

అవకాశం ఉన్నంత మేరకు వాళ్లకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించగలమా అని అడుగుతున్నాను. మన ప్రభుత్వ విధానాల వలన ప్రతి స్కూల్లో విద్యార్థుల సంఖ్య బాగా పెరిగింది కనుక అక్కడ కావాల్సిన సౌకర్యాలను కూడా .....

శ్రీ సున్నం రాజయ్య (భద్రాచలం):- అధ్యక్షా, టీచర్ల రిక్రూట్మెంట్ అంశం చాలా ముఖ్యమైనది. 1998 సంవత్సరంలో జరిగిన డి.ఎస్.సి.లో 2500 మంది క్వాలిఫై అయిన వారు ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు వరంగల్ జిల్లా వెళ్లినప్పుడు వారందరూ ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిస్తే, వచ్చే డి.ఎస్.సి.లో మొదటి స్థానం మీకే ఇస్తామని చెప్పారు. గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి కడియం శ్రీహరి గారు కూడా ఆరోజు ఉన్నారు. ట్రైబల్ ఏరియాలో భద్రాద్రి, ఉట్పూరు ఐ.టి.డి.ఎ. లో చాలా టీచర్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఏజెన్సీ ప్రాంతాలైన భద్రాచలం, ఉట్పూరు, ఏటూరు నాగారం ప్రాంతాల్లో స్పెషల్ డి.ఎస్.సి.ని ఏర్పాటు చేస్తున్నారా లేదా అనే విషయం ప్రభుత్వం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, ఈరోజు సభ ముందు ఉన్న ప్రశ్న ఏమిటి? Whether it is a fact that the Government has decided to fill up vacant teachers posts by conducting Teachers' Recruitment Test? సభ్యులు కిప్స్ రెడ్డి గారు, అక్కరుద్దీన్ గారు, సున్నం రాజయ్య గారు అందరూ సీనియర్ శాసన సభ్యులే. క్వశ్చన్ డీవియేట్ అయి ఏవేవో ప్రశ్నలు అడిగితే..... అధ్యక్షా, మీరు అనుమతి ఇస్తానంటే వారు లేవనెత్తిన ప్రతి ఒక్క విషయానికీ నేను సమాధానం చెప్తాను. విద్యపైన లఘు చర్చ ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది కిప్స్ రెడ్డి గారు తమ ముందు ఒక ప్రతిపాదన పెట్టారు. తమరి (సీక్రీ గారి) అనుమతి మేరకు అన్ని విషయాలను చర్చించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. 50వేల టీచర్ పోస్టులను భర్తీ చేయాలని వంశీ చంద్ రెడ్డి గారు, 40వేల స్కూల్ అసిస్టెంట్ పోస్టులను భర్తీ చేయాలని ఆర్. కృష్ణయ్య గారు అన్నారు. అధ్యక్షా, ఇవి ఏమి మాటలు? ఎక్కడ ఖాళీగా ఉన్నాయో తెలుసుకుని మాట్లాడితే బాగుండేది. పేపర్లో రావాలనో, బయట ఉన్న వాళ్లు వినివాలనో మాట్లాడితే క్షం. వివరాలన్నీ తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తాను. ఇప్పటి వరకు, మన రాష్ట్రంలో అన్ని పాఠశాలల్లో అన్ని వర్గాల పోస్టులు కలిపి 1,22,955 ఉన్నాయి. ఇందులో ప్రస్తుతం 1,09,256 మంది పని చేస్తున్నారు. 13,699 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి.

10.45 మేము నోటిఫై చేసిన ఉపాధ్యాయ ఖాళీల సంఖ్య 8,792. **ఉ.** ఖాళీల సంఖ్యకు, నోటిఫై చేసిన ఖాళీల సంఖ్యకు తేడా ఎందుకు వచ్చిందని సభ్యులు అడగవచ్చు. ఎందుకంటే, హెడ్ మాస్టర్ పోస్టులు కానీ, స్కూల్ అసిస్టెంట్ పోస్టులు కానీ, ల్యాంగ్ జీ పండిట్ స్కూల్ అసిస్టెంట్ లో 17:30 రేపియోలో ప్రమోషన్ పోస్టులు వుంటాయి. వందకు వంద శాతం ఎస్.జి.టిలకు మాత్రమే డైరెక్ట్

రిక్రూట్మెంట్ వుంది. కానీ మిగతా పోస్టులకు ప్రమోషన్ వెకెన్సీలు వుంటాయి, కనుక ఈ 13,699 నుంచి ప్రమోషన్ పోస్టుల్ని పక్కన పెట్టి డైరెక్ట్ రిక్రూట్మెంట్ కి అర్హత వున్న పోస్టుల్ని మాత్రమే నోటిఫై చేసినవి 8,792 అని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ 8,792ను డైరెక్ట్ గా రిక్రూట్ చేస్తూ, మిగిలిన ఖాళీలను ఎస్.జి.టిల నుంచి స్కూల్ అసిస్టెంట్లకు, ల్యాంగ్ జీ పండిట్ గ్రేడ్-2 నుంచి స్కూల్ అసిస్టెంట్లకు, ఈ రకంగా ప్రమోట్ చేయడం జరుగుతుందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ విషయంలో ఏదో కుట్ర దాగి వున్నదని, టి.ఆర్.టి ఎక్కడో ఒక వద్ద ఆగిపోతుందనే ఆలోచనతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పది జిల్లాల వరంగా నోటిఫికేషన్లు ఇవ్వకుండా, 31 జిల్లాల నోటిఫికేషన్ ఇచ్చామని సభ్యులు మాట్లాడుతున్నారు. ఈ విధంగా మాట్లాడడం చాలా దుర్దృష్టకరం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు 10 జిల్లాలను 31 జిల్లాలగా చేశారు. ఈ 31 జిల్లాల్లో వెకెన్సీలను క్యాలిక్యులేట్ చేసినప్పుడు బ్యాలెన్స్ మెంట్ లో ఏజెన్సీ జిల్లాల్లో ఎక్కువ వెకెన్సీలు వచ్చాయి. ఉదాహరణకి జోగులాంబ గద్వాల జిల్లా, అసిఫాబాద్ కొమరంభీం జిల్లా, ప్రొఫెసర్ జయశంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లా, నాగర్ కర్నూల్ జిల్లాల వంటి ఏజెన్సీ మరియు బ్యాలెన్స్ జిల్లాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిలో ఎక్కువ వెకెన్సీలు వచ్చాయి. ఆ బ్యాలెన్స్ జిల్లాల్లో వున్న అభ్యర్థులకు అవకాశాలు రావాలని, 31 రెవెన్యూ జిల్లాలను చేసుకున్నాము. అదేవిధంగా ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్ లో చాలా స్పష్టంగా, ఈ పోస్టులన్నీ కూడా జిల్లా వారీ పోస్టులుగా నిర్ధారించబడి వున్నందున, కొత్త జిల్లాల ప్రకారం చేస్తే బ్యాలెన్స్ జిల్లాల్లో వున్న విద్యార్థులకు న్యాయం చేస్తామనే ఆలోచనతో 31 జిల్లాలకు నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని హైకోర్టు కూడా సమర్థించింది. కానీ ఈ విషయంలో వంశీచంద్ రెడ్డి గారికి ఎందుకు అనుమానం వస్తోంది? అయ్యో కోర్టుకెళ్లాము, దీనిని ఆపాలనుకున్నా, ఆపలేకపోయారనే బాధ వారికి వుందేమో నాకు అర్థం కావడం లేదు. కోర్టు సమర్థించిన తరువాత దానిని సభలో అంశంగా చేసి, అనుమానాలు రేకెత్తించే ప్రయత్నాలు చేయడం, ఎంతవరకు సబబు అనే విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరం వుందని ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

ఉర్దూ మీడియమ్ పోస్టులకి సంబంధించి కేవలం 900 పోస్టుల్ని మాత్రమే నోటిఫై చేశామని, కొత్తగా మంజూరైన పోస్టుల్ని ఇందులో చూపించలేదని, ఉర్దూ ల్యాంగ్ వేజీకి సంబంధించిన బ్యాలెన్స్ లో పోస్టులు ఏమయ్యాయని సభ్యులు ఓ.వై.సి గారు అడిగారు. ఆ బ్యాలెన్స్ లో పోస్టులన్నీ కూడా ఇందులో క్యాలిఫర్షన్ అయి, టి.ఆర్.టిలో ఇంక్లూడ్ అయ్యాయి. టి.ఆర్.టి అయిన తరువాత ఇంకా ఉర్దూ మీడియమ్ కి సంబంధించిన resultant vacancies వుంటే, అప్పుడు స్పెషల్ డి.ఎస్.సికి వెళ్లాలనే ఆలోచన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వున్నది.

సున్నం రాజయ్య గారు ప్రస్తావించిన అంశంలో ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో వున్న ఖాళీలను నోటిఫై చేసేందుకు, మెయిన్ టి.ఆర్.టి అయిన తరువాత అవసరమనుకుంటే, స్పెషల్ డి.ఎస్.సి ఉర్దూ, స్పెషల్ డి.ఎస్.సి ఏజెన్సీ ప్రాంతాలకు కండక్ట్ చేయాలనే ఆలోచనతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వున్నదని ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

గాదరి కిషోర్ కుమార్ గారు చాలా విషయాలు సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. 2014 ముందు టి.ఆర్.టి అర్హత పొందిన వారికి అవకాశం ఇస్తున్నారా అని అడిగారు, వారికి అవకాశం ఇస్తున్నాము. బి.ఇడి పాసైన విద్యార్థులకు స్కూల్ అసిస్టెంట్ తోపాటు ఎస్.జి.టి కూడా అవకాశం ఇస్తున్నారా అని అడిగారు. కేవలం స్కూల్ అసిస్టెంట్లకు మాత్రమే అవకాశం ఇస్తున్నాము. ఎస్.జి.టి పోస్టులకు డి.ఇ.డి. వారికి మాత్రం అవకాశం వుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. స్థానికత గురించి అడిగిన విషయంలో స్కూలింగ్ నే ప్రామాణికంగా తీసుకుంటున్నాము. నాలుగో తరగతి నుంచి పదవ తరగతి వరకు ఏ స్కూల్లో చదువుకున్నారో, ఆ చదివిన స్కూలింగ్ నే స్థానికతగా తీసుకుని అవకాశం కల్పిస్తున్నామని మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

క్వాల్సిఫై అయిన విద్యార్థులు 5లక్షల మంది వున్నారని, వారందరికీ అవకాశాలు వచ్చే విధంగా చేస్తే బాగుంటుందని, వారు ఉద్యోగం కోసం ఆశతో ఎదురు చూస్తున్నారని వంశీచంద్రరెడ్డి గారు అన్నారు. అవసరాన్ని బట్టి రిక్రూట్మెంట్ చేసుకుంటాము, తప్ప 5లక్షల మందికి అవకాశం కల్పించే విధంగా నోటిఫికేషన్ ఇవ్వలేమని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. విద్యావాలంటీర్లకు మీరు నోటిఫై చేసిన విద్యార్థులకు తేడా వుంది కదా అని అడిగారు. 8,792 ఖాళీలను నోటిఫై చేశాము, 11,428 విద్యావాలంటీర్లను తీసుకున్నాము. ఈ గ్యాస్ ఎందుకొచ్చిందంటే, డైరెక్ట్ రిక్రూట్మెంట్+ప్రమాప్స్ వెస్టిలను తీసుకుని విద్యావాలంటీర్లను నియమించుకున్నాము. కనుక అక్కడ విద్యావాలంటీర్ల సంఖ్య ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నదే, తప్ప వేరే ఉద్దేశం లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం విద్యా వ్యవస్థను ప్రైవేటైజేషన్ చేయాలనే ఆలోచనలో భాగంగానే ఖాళీలను భర్తీ చేయడం లేదనే మాటను సభ్యులు ఆర్.క్రిష్ణయ్య గారు అన్నారు. వారి దగ్గర నుంచి ఆ మాట వస్తుందని ఎక్స్ పెక్ట్ చేయలేదు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వచ్చి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కె.సి.ఆర్ గారు బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత, ఈ రాష్ట్రంలో వున్న పేద బిడ్డలందరికీ నాణ్యమైన విద్య అందించాలనే ఆలోచనతో, మూడు సంవత్సరాల కాలంలో 544 గురుకుల పాఠశాలలు స్థాపించాము.

(ట్రెజరీ బెంచీల నుంచి హర్షధ్వనాలు)

ఈ రోజు తెలంగాణ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 840 గురుకుల పాఠశాలలు

వున్నాయి. ఈ రాష్ట్రంలో 2-6-2014 వరకు 296 పాఠశాలలు వున్నాయి, ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో 544 గురుకుల పాఠశాలలను ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనారిటీ విద్యార్థుల కోసం ఏర్పాటు చేసిన ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వమని తెలియజేస్తున్నాను. మా ప్రభుత్వానికి బలహీన వర్గాల పేద బిడ్డల విద్య పట్ల వున్న ఆసక్తితో, ఈ విషయంలో వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నాము.

సభ్యులు వంశీచంద్రరెడ్డి గారు ఇంకా రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్లలో 8,000 పోస్టులు ఖాళీగా వున్నాయని చెప్పిన మాట వాస్తవమే. ప్రస్తుతం గురుకుల పాఠశాలలలో 8,000 పోస్టుల కోసం నోటిఫికేషన్ ఇచ్చాము, వచ్చే సంవత్సరం మరో 8,000 పోస్టులకు ఇస్తాము. ఎందుకంటే, దశల వారిగా తరగతుల్ని అప్ గ్రేడ్ చేస్తున్నందున, అంటే, మొదటగా 5,6,7 తరగతుల్ని తీసుకున్నాము. ఆ తరువాత 8,9 తరగతులకు ప్రమోట్ చేస్తున్నాము. ఆ తరువాత ఇంటర్మీడియట్ ను తీసుకుంటున్నాము. మొత్తంగా 16,000 ఉపాధ్యాయ పోస్టులు అవసరమవుతాయని నిర్ధారించడం జరిగింది. మొదటగా ఇచ్చిన 8,000 పోస్టుల రిక్రూట్మెంట్ ప్రాసెస్ జరుగుతున్నది. వచ్చే సంవత్సరం మరో 8,000 పోస్టులకు నోటిఫికేషన్ వస్తుందని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

సభ్యులు కిషోర్ రెడ్డి గారు కోరినట్లు, తమరు లఘు చర్చకు అనుమతిస్తే, మూడు సంవత్సరాల కాలంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం విద్యాశాఖపై ఏ రకమైన ప్రత్యేక శ్రద్ధ కనపరుస్తున్న విషయాలు తెలియజేస్తాను. అదేవిధంగా ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదని సభ్యులు వంశీచంద్రరెడ్డి గారన్నారు. ఏ విషయంలో చిత్తశుద్ధి లేదని అడుగుతున్నాను. గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వంలో వున్న పది సంవత్సరాల కాలంలో జూనియర్ కళాశాలల్ని, డిగ్రీ కళాశాలల్ని, పాలిటెక్నిక్స్, యూనివర్సిటీలను ఏర్పాటు చేశారు. ఈ విషయాలు మీకు తెలియనివి కావు. కానీ ఏ ఒక్క కళాశాలకు భూమి లేదు, ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లేదు, ఫ్యాకల్టీ లేదు, నిధులు లేవు.

(కొంతమంది కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

ఈ విధంగా మీరు చేసిన వాటి గురించి గొప్పగా చెప్పుకుంటే, సమాధానం చెప్పాల్సిన అవసరం నాకు లేదు. మేము చేసిన పనుల్ని చెప్పుకోవాల్సిన అవసరం వున్నది, కనుక సభ్యులు కిషోర్ రెడ్డి గారు అడిగినట్లు లఘు చర్చకు అనుమతి ఇవ్వండి. సభ్యులు ఓ.వై.సి గారు సూచించిన విధంగా వచ్చే మూడు రోజుల్లో తప్పకుండా ఉర్దూ విద్యకు సంబంధించి సభ్యులందరితో ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తానని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ విషయంపై షార్ట్ డిస్కషన్ కోసం అలో చేస్తున్నాము.

టిక్కాలజీ నూతనకల్పనలకు ప్రోత్సాహం

ప్రశ్న నెం. 93(2991)

సర్వశ్రీ బీగాల గణేష్ (నిజామాబాద్-అర్బన్), అజయ్ కుమార్ పువ్వాడ (ఖమ్మం), కె.పి.వివేకానంద్ (కుత్బుల్లాపూర్):-
గౌరవనీయులైన సమాచార, సాంకేతిక విజ్ఞాన శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలో సాంకేతిక విజ్ఞాన విమాతృ అంశాలను ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, ఈ విషయాలలో చేపడుతున్న చర్యలేమిటి;

ఇ) టి-హబ్ తన లక్ష్యాలను సాధించిందా;

ఈ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

సమాచార, సాంకేతిక విజ్ఞాన శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.తారక రామారావు):- అ) అవునండీ.

ఆ) ప్రభుత్వం ఈ క్రింది చర్యలను చేపట్టింది.

1) విమాతృ, స్టార్ట్ అప్ విధానాన్ని విడుదల చేయడం.

2) హైదరాబాదులో టి-హబ్ అని పిలువబడే దేశంలోనే అతిపెద్ద సాంకేతిక విజ్ఞాన ఇంక్యూబేటర్ ఏర్పాటు.

3) రాష్ట్రంలో నెలకొని వున్న వివిధ ఇంక్యూబేటర్లతో అనుసంధానం చేయుట.

4) స్టేటు ఇన్నోవేషన్స్ లో ఏర్పాటు.

5) నిజామాబాద్ లో గ్రామీణ టిక్కాలజీ ఇంక్యూబేటర్ ను ప్రారంభించడం.

ఇ) అవునండీ.

ఈ) గత 2 సంవత్సరాలలో, టి-హబ్ 337 స్టార్ట్ అప్ లను ఇంక్యూబేట్ చేయడం జరిగింది. టి-హబ్ లోని స్టార్ట్ అప్ లు పెట్టుబడులదారుల నుండి రూ.91.65 కోట్ల నిధులను సమకూర్చాయి. 25 కార్పొరేట్ సంస్థల నుండి టి-హబ్ భాగస్వామ్య ప్రతిపాదనలను కూడా స్వీకరించింది. దాదాపు 10 స్టార్ట్ అప్ లు అంతర్జాతీయ, జాతీయ స్థాయిలో గుర్తింపులను సొందాయి. టి-బ్రిడ్జ్ అనే ఒక విలక్షణమైన కార్యక్రమాన్ని కూడా టి-హబ్ ప్రారంభించింది. దీని ద్వారా అభివృద్ధి చెందుతున్న స్టార్ట్ అప్ లు అంతర్జాతీయ మార్కెట్లను చేరుకునేలా వాటిని ప్రోత్సహించడమయింది.

శ్రీ బీగాల గణేష్:- అధ్యక్షా, మొదటగా, టైప్-2 సిటీస్ లో ఐ.టి.డెవలప్ మెంట్ లో భాగంగా నిజామాబాద్ పట్టణానికి ఐ.టి-హబ్ మరియు ఇంక్యూబేటర్ ని ఇచ్చినందుకు గౌరవ ఐ.టి శాఖ మంత్రి గారికి, నిజామాబాద్ పట్టణ ప్రాంత ప్రజల తరపున ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఇంతకు ముందు హైదరాబాద్, చెన్నై, బెంగళూరు, పూణె లాంటి నగరాల్లోనే ఐ.టి పరిశ్రమ వుండేది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విమాతృమైన ఆలోచనతో డైనమిక్ మంత్రి కె.టి.ఆర్ గారు టైప్-2 సిటీస్ ను తీసుకుపోవాలని, యువతకు వారి నగరంలోనే ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించాలనే ఉద్దేశంతో నిజామాబాద్, ఖమ్మం, వరంగల్, కరీంనగర్ పట్టణాల్లో ఐ.టి హబ్ లు ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా పనులు ప్రారంభం కాబోతున్నాయి. నిజామాబాద్ లో పెట్టుబడులు పెట్టాలని, అమెరికాలో కొన్ని నగరాలకు, ఆస్ట్రేలియాకు వెళ్ళినప్పుడు మాకు కొన్ని ప్రశ్నలు ఎదురయ్యాయి. అన్ని కంపెనీలు, అన్ని సిటీల్లో దాదాపు ఒకే విధమైన ప్రశ్నలు వేశారు. మీరు ఇస్తున్న రాయితీలు ఎన్ని? ఎందుకు టైప్-2 సిటీస్ కి రావాలని అడిగినప్పుడు, వారికి మేము ఐ.టి పాలిటీస్ వున్న రెంటల్ సబ్సిడీ, ఎలక్ట్రీసిటీ రిబేటు, ట్రైనింగ్ రిఇంబర్స్ మెంట్ గురించిన విషయాలు వివరించగలిగాము.

వారు మమ్మల్ని అడిగిన ప్రధానమైన ప్రశ్నలు ఏమంటే, హైదరాబాద్ లో సైబర్ టవర్ కట్టినప్పుడు సగం ఫ్లోర్, నుంచి ఒక ఫ్లోర్, తీసుకుని కొంతమంది ఆఫీసులు ప్రారంభించారు. ఆఫీసులు అభివృద్ధి చెందిన తరువాత ప్రభుత్వం నుంచి వారు భూముల్ని అడిగి సైబర్ టవర్ కంటే పెద్ద ఎత్తు వున్న భవనాలు నిర్మించి వేల మందికి ఉద్యోగాలు కల్పించారు. ఆ విధంగా నిజామాబాద్ లో భూములు ఇచ్చే విధంగా అవకాశాలు కల్పిస్తారా? మా వద్ద చాలామంది మహిళలు 24/7 పనిచేస్తారు. వారికి రాత్రిపూట ప్రాపర్ సెక్యూరిటీని కల్పిస్తారా? నిజామాబాద్ పెట్టుబడులకు వెళ్ళినప్పుడు నల్గొండ, మిర్యాలగూడ, మహబూబ్ నగర్ లాంటి ప్రాంతాల్లో వున్న కంపెనీల యాజమాన్యాలతో మాట్లాడినప్పుడు, వారు నిజామాబాద్, ఖమ్మం, వరంగల్ లో మాత్రమే ఇస్తారా, లేక ఒకే కంపెనీలను పెట్టాలనుకుంటే, నల్గొండ లాంటి ప్రాంతంలో ఇస్తారా అని అడిగారు. ఈ విషయంపై ఐ.టి శాఖ మంత్రి గారు నిర్ణయం తీసుకోవాలి. అదే విధంగా ఇండస్ట్రీస్ ఆధ్వర్యంలో ఇండియన్ టిక్కాలజీ సమ్మిట్ 2017, ఈ నెల 14వ తేదీనాడు యు.కె.లో సమావేశమవుతున్నందున, నిజామాబాద్ లో కొన్ని పెట్టుబడులు కావాలనే విషయంలో, నా తరపున నా సోదరుడు రెప్రెజెంటేట్ చేయబోతున్నాడు. అక్కడ కూడా ఈ విధమైన ప్రశ్నలు రాబోయే ఆస్కారం వుంది, కనుక అన్ని విషయాలకు మంత్రిగారు సమాధానం తెలియజేయాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పువ్వాడ అజయ్ కుమార్ :- అధ్యక్షా, ఐ.టి శాఖామాత్యులు కె.టి.ఆర్ గారు - I.T. Minister of the year, Skoch Award అందుకున్న సందర్భంగా వారికి మనస్ఫూర్తిగా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఐ.టి గ్రోత్ రేట్ 13.85 శాతం వుండగా, జాతీయ గ్రోత్ రేట్ లో యావరేజీ 10 శాతం మాత్రమే వుంది. దాదాపు మన రాష్ట్రం గ్రోత్ రేటులో నాలుగు శాతం ఎక్కువ వుందని పత్రికల్లో చదవడం జరిగింది. ఎస్.టి.పి.ఐ దీనిని అనౌన్స్ చేసిన మాట నిజమేనా? దీనిని ఎలా సాధించడం జరిగింది.

11.00 దేశవ్యాప్తంగా అనేక చోట్ల ఐటి కొలువులను కోల్పోతున్నారనే ఊ. విషయం మనందరికీ తెలుసు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 2016-2017వ సంవత్సరంలో కొత్తగా 24500 ఉద్యోగాలను ఐటి సెక్టార్లో ఇవ్వడం జరిగిందని, తద్వారా నేటికీ దాదాపు 4,31,891 మంది తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఐ.టి. సెక్టారులో పని చేస్తున్నారనే మాట నిజమేనా, ఐతే ఇది ఏలా సాధ్యం కాగల్గిందో చెప్పాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. 2013-2014వ సంవత్సరంలో ఐ.టి.ఎన్ఎస్ఐ రూ.57కోట్లు ఉంటే, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాత ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో ఐ.టి.ఎన్ఎస్ఐ రూ.85కోట్లగా ఉన్నది. ప్రతి సంవత్సరం పదివేల కోట్ల రూపాయలు మనం వృద్ధి రేటును పెంపొందించడం జరుగుతున్నది. ఇది సాధ్యం చేసినందుకు మంత్రిగారికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. దీన్ని కూడా ఏ రకంగా సాధ్యం చేయగల్గారో సభకు తెలియజేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఐ.టి. టి.హబ్1 మొదలుపెట్టినప్పుడు యావత్ ప్రపంచం, తెలంగాణ రాష్ట్రం వైపు చూసింది. ఎన్ని స్టార్టప్ కంపెనీలను, కొత్త ఇంక్యుబేటర్లను, మనం టి.హబ్1 ద్వారా సాధించడం జరిగిందనే విషయాన్ని మంత్రివర్యులు తెలియజేశారు. ఇప్పుడు టి.హబ్2ను రూ.300కోట్లతో మొదలుపెట్టారు. టి.హబ్ 2 ద్వారా మనం సాధించబోయే ప్రగతి ఏమిటి? ఎన్ని స్టార్టప్ కంపెనీలను సాధించాలనుకుంటున్నాము? ఇండాక్ మిత్తులు గణేష్ గుప్తా గారు చెప్పినట్లు ఖమ్మంలో మొట్టమొదటి ఐ.టి. హబ్ను ఏర్పాటు చేశారు. అందుకు మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. వారు గత సంవత్సరం నవంబర్ 16వ తారీఖు నాడు ఖమ్మం పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు మొదటి ఫేజ్ నిమిత్తం వస్తాండున్నర కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చారు. దానికి కన్స్ట్రక్షన్ కూడా మొదలైంది. రెండవ ఫేజ్ కు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ ఇవ్వాలి ఉన్నది అది ఇంటర్ లింక్ బిల్డింగ్ కాబట్టి, రెండవ ఫేజ్ కు కూడా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ చేయాలి. నిజామాబాద్ ఐ.టి. హబ్ కు ఇచ్చినట్లుగా, ఖమ్మం ఐ.టి. హబ్ కు కూడా ఒక ఇంక్యుబేటర్ సెంటర్ ను మరియు టాస్క్ సెంటర్ ను శాంక్షన్ చేయాల్సిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.పి.వివేకానంద్:- అధ్యక్షా, స్టార్టప్ పరిశ్రమలు, తెలంగాణ టిహబ్ లు విస్తరించడానికి ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. టిహబ్2 కూడా 2018 సంవత్సరం లోపు పూర్తి కావాలనే లక్ష్యం ఉన్నది. అది నెరవేరాలని కోరుకుంటున్నాను. 2018 సంవత్సరంలో జరిగే ప్రపంచ ఐటి కాంగ్రెస్ కు ఆధిపత్యం ఇచ్చే విధంగా మన మంత్రిగారు ప్రయత్నం చేయాలని మీ ద్వారా కోరుకుంటున్నాను. ఈ స్టార్టప్ కంపెనీలు చాలా వరకు విజయవంతం అవుతున్నాయి కానీ, కొన్ని చిన్నచిన్న సమస్యలు ఉన్నాయి. ఆ కంపెనీలు నిలదొక్కుకోవడానికి అనుకూల పరిస్థితులు మనం కల్పిస్తున్నామా లేదా అని అధ్యయనం చేయాల్సిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కొంత మంది బెత్నాహీకులకు అంకుర పరిశ్రమలపై చిన్న చిన్న అనుమానాలు

ఉన్నాయి. టిహబ్1లో ఇప్పటికే 337 స్టార్టప్ లు సక్సెస్ అయ్యాయి, సక్సెస్ కాని కొన్ని కంపెనీలు కూడా ఉన్నాయి. వాటికి గల కారణాలను ఫీడ్ బ్యాక్ తీసుకొని, టిహబ్2లో ఈ అనుమానాలను నివృత్తి చేసే ఆలోచన ఏదైనా ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా, వినూత్న ఆలోచనతో రండి, విజయాలు అవిష్కరించడనే నినాదాన్ని ప్రభుత్వం టిహబ్ స్థాపించేప్పుడు ఇచ్చింది. ఈ నినాదం సార్థకం కావాలంటే ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వం నుండి సహకారం అందించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆటుపోటులతో ఈ యొక్క పరిశ్రమల్లో పనిచేసే వారికి ప్రభుత్వం ఏదైనా రుణసహాయం, సబ్సిడీ, ప్రత్యేక నిధిని ఇవ్వాలనే ప్రణాళిక ఉన్నదా? మన రాష్ట్రానికే ప్రత్యేకమైన వనరులను వినూత్నంగా అభివృద్ధి చేసి ఇతర రాష్ట్రాలకు సాంకేతిక సహకారం అందించాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా, టిహబ్2ను ఇండియా గేట్ వే గా మార్చడానికి మన ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటోంది? ఇప్పటికే మన మంత్రివర్యులు విదేశీ పర్యటనలు చేశారు. దానికి సంబంధించిన సమాచారం ఇవ్వాలిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.తారకరామారావు:- గౌరవ సభ్యులు గణేష్ గుప్తా గారు మాట్లాడుతూ హైదరాబాద్ సైబర్ టవర్ లో ఏ రకంగా అయితే ఐ.టి.పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేసుకొని, తర్వాత తమ క్యాంపస్ స్థాపించుకున్న దిశగా ఎదిగాయో అదే విధంగా నిజామాబాద్ లో కూడా అవకాశం ఇవ్వాలని అడిగారు. నిజామాబాద్ ప్రస్తుతం ఆరంభ దశలో ఉన్నది. భవిష్యత్ లో అక్కడ ఉండే వృద్ధిని బట్టి అవసరమైతే అక్కడ కూడా ఎవరైన ఐ.టి. కంపెనీల వారు క్యాంపస్ స్థాపించుకుంటామంటే వారికి స్థలం ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదు. మహిళా ఉద్యోగులు ఎక్కువగా ఉండే ఐ.టి.పరిశ్రమల్లో వారి భద్రతకు సంబంధించి అడిగారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మహిళా భద్రత విషయంలో షీ టీమ్ ను ఏర్పాటు చేయించారు, అవసరమైతే ప్రత్యేక పోలీస్ స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేసేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నది. దానికి అనుగుణంగా ఆదిభట్ల, గచ్చిబౌలిల్లో ప్రత్యేక మహిళా పోలీస్ స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేశాము. నల్గొండ, మిర్యాలగూడకు సంబంధించి కొంత మంది బెత్నాహీకులు ముందుకు వచ్చారన్నారు. వారిని మా డిపార్ట్ మెంట్ కు కన్స్ట్రక్ టివ్ చేయగలిగితే తప్పకుండా అక్కడ ప్రారంభిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీనివాస్ గాడ్ గారు మహబూబ్ నగర్ లో ఇండస్ట్రీ మరియు ఐ.టి. పార్క్ ను ప్రారంభించాలని అడిగారు. త్వరలోనే అక్కడ ఇండస్ట్రీ మరియు ఐ.టి. పార్క్ ను ప్రారంభించే యోచనలో ప్రభుత్వం ఉంది. ఖమ్మం శాసనసభ్యులు పువ్వాడ అజయ్ కుమార్ గారు మాట్లాడుతూ, వారికి రెండవ ఫేజ్ లో శాంక్షన్ ఇవ్వాలని కోరారు. తప్పకుండా ఇస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. దానితోపాటు ఖమ్మంలో తెలంగాణ అకాడమి ఫర్ స్కీల్ అండ్ నాలెడ్జ్ సెంటర్ ను పెట్టాలని కోరారు. తప్పకుండా దాన్ని ఏర్పాటు చేస్తానని తెలియజేస్తున్నాను. టిహబ్2 గురించి కూడా అడిగారు. టిహబ్2 దాదాపు ప్రపంచంలోనే అతి పెద్ద ఇంక్యుబేటర్ కాబోతుందని నేను

సంతోషంగా మీకు తెలియజేస్తున్నాను. టిహాబ్1 ఏ విధంగా సక్సెస్ అయిందో దానికిమించి ఇప్పటికే టిహాబ్2 నిర్మాణం జరుగుతున్నది. రాబోయే సంవత్సరం దాన్ని కూడా తప్పకుండా ప్రారంభించు కుంటాము. తెలంగాణ ప్రభుత్వం బాధ్యతలు చేపట్టిన నాడు రూ.57కోట్ల ఎగుమతులు ఉండేవి. ఆనాటి నుంచి వచ్చే 5ఏళ్లలో వీటిని రెట్టింపు చేసి లక్షా ఇరవై కోట్ల ఎగుమతులకు ఎదగాలని ఒక టార్గెట్ ఏదైతే పెట్టుకున్నామో ఆ టార్గెట్ ఖచ్చితంగా గౌరవ వుఖ్యమంత్రిగారి నేతృత్వంలో చేరుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులు వివేక్ గారు మాట్లాడుతూ, వరల్డ్ కాంగ్రెస్ ఐటి జరగబోతుందని అన్నారు. నిజంగా చాలా ప్రతిష్టాత్మకమైన కార్యక్రమం. భారతదేశానికి మొట్టమొదటిసారి ఈ కార్యక్రమం వస్తున్నది. వరల్డ్ కాంగ్రెస్ ఐ.టి.లో దాదాపు మూడు వేల మంది ప్రపంచ దేశాలకు సంబంధించిన డెలిగేట్స్ వస్తారు. అగస్టు 1వ తారీఖున 2018వ సంవత్సరంలో ఈ కార్యక్రమం జరుగుతుంది. భారతదేశంలో ఇది వరకు ఎన్నడూ జరగలేదు. మొట్టమొదటిసారిగా మన రాష్ట్రంలో మన నగరంలో జరగడం మనకు గర్వకారణమని తెలియజేస్తున్నాను. సభ్యులు ఔతాహ్వాహికులకు కొంత నిధులను ఏర్పాటు చేయాలని కోరారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం టీఫండ్ నిధిని ఏర్పాటు చేసి కార్యక్రమంలో ఉంది. తప్పకుండా టీ ఫండ్ ను ఏర్పాటు చేసి దాని నిధిధానాలు మొత్తం గౌరవసభ్యులందరికీ తెలియజేస్తాము. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఐ.టిలో ముందుకు పోతున్నది కాబట్టి జాతీయ సగటు కంటే నాలుగుశాతం 5శాతం పైన వృద్ధి రేటు ఉంది కాబట్టి ఈ రోజు గోవా, అస్సాం త్రిపుర రాష్ట్రాలు మనతో ఎంఓయులు చేసుకున్నాయి. మూడు రాష్ట్రాల్లో ఐ.టి. అభివృద్ధి, ఐ.టి.పురోగతి కోసం మన తెలంగాణ ఐ.టి. డిపార్ట్ మెంట్ వారు వారికి సహాయసహకారాలు అందిస్తూ ముందుకు పోతున్నారని తమరి ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఎం.జి.ఎన్.ఆర్.ఇ.జి.ఎస్ పని దినాల వినియోగం

ప్రశ్న నెం. 94 (3020)

సర్వశ్రీ ఏనుగు రవీందర్ రెడ్డి (ఎల్లారెడ్డి), గువ్వల బాలరాజు (అచ్చంపేట), చింతాప్రభాకర్ (నంగారెడ్డి):- గౌరవనీయులైన పంచాయితీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం పని దినాలకు మంజూరైన కోటాను తెలంగాణ ప్రభుత్వం 2017 జూన్ నాటికి వినియోగించుకున్న విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) అయితే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరానికి పని దినాల అదనపు కోటాను మంజూరు చేసిందా;
- ఇ) కేంద్ర ప్రభుత్వం అదనంగా ఎన్ని పనిదినాలను మంజూరు చేసింది;
- ఈ) ఆ వివరాలేమిటి?

పంచాయితీరాజ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ జూపల్లి క్రిష్ణారావు):- అ) అవునండీ.

- ఆ) అవునండీ.
- ఇ) 04 కోట్ల పని దినాలు.
- ఈ) 2017-18 ఆర్థిక సంవత్సరానికి, 08 కోట్ల పని దినాలను కేంద్ర ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. వీటిని 2017 జూన్ నాటికి సాధించడమయింది. లక్షిత పని దినాలను సవరించడం కొరకు అదనంగా 06 కోట్ల పనిదినాలు మంజూరు చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఒక ప్రతిపాదన సమర్పించడమైంది. ఆ అభ్యర్థన మేరకు, 04 కోట్ల పని దినాలను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించింది.

శ్రీ ఏనుగు రవీందర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 2017 సంవత్సరం మార్చి వరకు వేతనాల వేజ్ కాంపోసెంట్ ఎంత, దానికి మెటల్ కాంపోసెంట్ క్రింద ఎంత అవౌంట్ వచ్చిందనే విషయాన్ని చెప్పాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. మార్చి 31వ తారీఖు వరకు మనం మెటల్ కాంపోసెంట్ మొత్తం యూజ్ చేసుకున్నామా లేదా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఏమైనా వాపస్ పోయిందా తెలియజేయాల్సిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. వేజ్ కాంపోసెంట్ లోని డబ్బులు మొత్తం యూటిలైజ్ చేసుకోవాలి కాబట్టి మీరు మార్చి దగ్గరకు వచ్చిన తర్వాత మెటల్ కాంపోసెంట్ ఇస్తే ఆ పనులు సరిగా కాక నిధులు వాపస్ వెళతాయి కాబట్టి దయచేసి ఇప్పటి వరకు ఎంత వేజ్ కాంపోసెంట్ వచ్చింది. మార్చి 31 వరకు ఎంత వస్తుంది. దాంట్లో మెటల్ కాంపోసెంట్ ఎంత జనరేట్ అవుతుంది. దానికి గత సంవత్సరం చేసిన వర్క్ లో ఎన్ని బ్యాలెన్స్ మిగిలాయి. లాస్ట్ టైమ్ చేసిన సిసి రోడ్లు, గ్రామ పంచాయితీ బిల్డింగ్లు, అంగన్ వాడీ బిల్డింగులు, ఐహెచ్ఎల్ టాయిలెట్స్ ఇవన్నీ పోనూ ఇంకా ఎన్ని పనులు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. దానికి వంద, రెండు వందల కోట్లు ఎక్కువ ఇచ్చినట్లయితే ఒక్క రూపాయి వేస్ట్ కాకుండా మనం ఉపాధి హామీ మెటల్ కాంపోసెంట్ యూజ్ చేసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. గతంలో మీరు సిసి రోడ్లు ఇచ్చారు. కొన్ని పనులు జరగలేదు. అవి ఇంకా ఎన్ని మిగిలాయి. మరికొన్ని ఎక్కువ శాంక్షన్స్ మీరు ఇస్తే బాగుంటుంది. ఉదాహరణకు రెండు వేల కోట్లు వచ్చిందనుకుంటే, 1300 కోట్లు మెటల్ కాంపోసెంట్ వస్తుంది కాబట్టి, ఆ అవౌంట్ ను ముందుగానే మీరు గత సంవత్సరం ఏవైతే పెండింగ్ వర్క్ ఉన్నాయో వాటికి తీసివేసి మిగిలిన వర్క్ లకు వెంటనే శాంక్షన్ చేస్తే మూడు నాలుగు నెలల్లో పూర్తి చేసుకుంటాము కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా వచ్చే నిధులు వాపస్ పోకుండా ఉండాలంటే మంత్రిగారు అడ్వాన్స్ గా సిసి రోడ్లకు, గ్రామ పంచాయితీలకు నిధులు మంజూరు చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జూపల్లి క్రిష్ణారావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రవీందర్ రెడ్డి గారు అడిగినట్లుగా ఈ సంవత్సరం వేజ్ కాంపోసెంట్ క్రింద

నిన్నటివరకు 1424కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అలాగే ఈ ఆర్థిక సంవత్సరానికి అంచనాగా రెండు వేల కోట్ల వరకు ఖర్చు చేయాలని ఒక లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించుకోవడం జరిగింది. మెటల్ కాంపోసెంట్ కు సంబంధించి మార్చి 31వ తారీఖు వరకు రూ.1333కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయాలనే లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించుకోవడం జరిగింది. మెటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ ఇప్పటిదాక రూ.416 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. కేంద్రప్రభుత్వం ఈ ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి ఎనిమిది కోట్ల పని దినాలను ఇవ్వడం జరిగింది. అదనంగా ఆరు కోట్లు అడిగితే నాలుగు కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. మొత్తం 12 కోట్ల పనిదినాల్లో ఇప్పటికే పది కోట్ల పని దినాలను పూర్తి చేయడం జరిగింది. గతంలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా ఇవన్నీ కూడా ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈ 2017-2018 సంవత్సరం నేటికి వరకు మొత్తం 1990కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. గత ఆర్థిక సంవత్సరం రెండు వేల ఆరు వందల పద్దెనిమిది కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. అంటే గడచిన పది సంవత్సరాలతో కంపెర్ చేస్తే మనం వేజ్ కాంపోసెంట్ ను పెంచుకుంటూ పోతున్నాము. గత సంవత్సరం మెటల్ కాంపోసెంట్ ల్యాప్స్ గురించి సభ్యులు మాట్లాడారు. గత సంవత్సరం ఒక్క రూపాయి కూడా మెటల్ కాంపోసెంట్ కు ల్యాప్స్ కాకుండా రూ.949 కోట్లు పూర్తిగా వినియోగించుకోవడం జరిగింది. ఇది రికార్డ్ గతంలో రెండు, మూడు వందల కోట్ల కంటే ఎక్కువగా ఎప్పుడు ఖర్చు పెట్టకపోవడం వల్ల మెటల్ కాంపోసెంట్ లు ల్యాప్స్ అయిపోయాయి. ఈ సంవత్సరం ఆ విధంగా వాప్స్ పోయే పరిస్థితి లేదు. సిసి రోడ్లకు సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు అడగడం జరిగింది. గత సంవత్సరం సుమారుగా రూ.750కోట్లు మెటల్ కాంపోసెంట్ టెబ్ ఆఫ్ సరేగా ఫండ్స్ ద్వారా ఇవ్వడం జరిగింది. అందులో రూ.381కోట్లు గత సంవత్సరం మార్చి 31తారీఖుకు పూర్తి చేయడం జరిగింది. ఆ మొత్తం పేమెంట్ చేయడం జరిగింది. ఆ బ్యాలెన్స్ కూడా ఈ సంవత్సరం మళ్ళీ ఖర్చు పెట్టడానికి అవకాశం ఉంది. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరానికి జనరేల్ కంపోసెంట్ ద్వారా వీలైనంత ఎక్కువగా సిసి రోడ్లను ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. ఎక్కడా ల్యాప్స్ అన్న ప్రశ్నే ఉత్పన్నం కాదు. ఉపాధి హామీ కూలీ విషయంలో, అడిగిన ప్రతి వారికి పని కల్పిస్తూ వందకు వంద శాతం ఆర్థికంగా వాళ్లకు వెసులుబాటు కల్పించే ప్రయత్నం చేస్తాము.

11.15 అధ్యక్షా, చట్ట ప్రకారం ఎవరు ఎన్ని రోజులు పని అడిగితే ఉ. అన్ని రోజులు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత మనపై ఉంది. వారికి పని కల్పించే ఏర్పాటు చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

బి.సి. సమాఖ్యలకు రుణాలు

ప్రశ్న నెం. 95(2939)

శ్రీ ర్యాగ కృష్ణయ్య:- గౌరవనీయులైన అడవులు, వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) గత మూడు సంవత్సరాలలో వడ్డెర, వాల్మీకి, ఉప్పర, భీమాజి, విశ్వ బ్రాహ్మణ సమాఖ్యలకు మంజూరు చేసిన రుణాల సంఖ్య ఎంత;

ఆ) ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో రుణాల మంజూరు కోసం ఏవైనా ప్రతిపాదనలున్నాయా;

ఇ) అయితే ఆ వివరాలేమిటి?

అడవులు, వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ జోగు రామన్న):- అ) గత మూడు సంవత్సరాలలో 5964 రుణాలను మంజూరు చేయడమయింది.

ఆ), ఇ) ఈ విషయం పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ ఆర్. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, గత మూడు సంవత్సరాలుగా బీసి కార్పొరేషన్ మరియు 12 ఫెడరేషన్లు రాష్ట్రప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో నడుస్తున్నాయి. ప్రధానంగా రజక, నాయి బ్రాహ్మణ, వాల్మీకి, కుమ్మరి, వడ్డెర, భీమాజి, మేదర, పూసల, ఉప్పర, మేర, గీత ఫెడరేషన్లు నడుస్తున్నాయి. గత మూడు సంవత్సరాలుగా వీటి ద్వారా ఎవరికీ సరిగ్గా రుణాలు అందలేదు. అరకొర రుణాలు మాత్రమే ఇచ్చారు. ఈ ఫెడరేషన్ల ద్వారా కొన్ని లక్షల మంది సొసైటీలు ఏర్పాటు చేసుకొని, ఈ సొసైటీల ద్వారా డబ్బులు మనూలు చేసి, బ్యాంకులలో డిపాజిట్ చేశారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం రుణాలిస్తోందని డిపాజిట్ చేశారు. కాని ప్రభుత్వం ఇవ్వలేదు. గత ప్రభుత్వాలు కేటాయించిన డబ్బును పీడి అకౌంట్ లో వేశారు. ఆ డబ్బును వెనక్కి తీసుకున్నారు, కేటాయించిన బడ్జెట్ ను ఖర్చుపెట్టలేదు. నామమాత్రంగా మొన్న రూ. 102 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ సంవత్సరం రెండు ఫెడరేషన్లకు, అంటే రజక, నాయి బ్రాహ్మణ ఫెడరేషన్లకు రూ. 250 కోట్లు కేటాయించారు. ఏడు నెలలు గడచినా ఒక్క పైసా రిలీజ్ చేయలేదు. ఒక్క లబ్ధిదారుడికి ఇవ్వలేదు. డబ్బు ఇస్తామని చెప్పి చెబుతున్నారు, ప్రాసెస్ లో ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. ఒక్క కులం ఈ సమాజానికి ఎంతో సేవ చేస్తున్నాయి. వెట్టిచాకిరి చేస్తున్న కులాలున్నాయి. ఈ ఫెడరేషన్ల ద్వారా ప్రభుత్వం అందరికీ రుణాలిస్తామని, సబ్సిడీ ఇస్తామని, గ్రామీణ ఆర్థికవ్యవస్థను బలోపేతం చేస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతున్నప్పటికీ ఆచరణలో మాత్రం ఎక్కడా లేదు. బీసి ఫెడరేషన్ల ద్వారా రుణాలు ఇవ్వడం లేదు. బీసి ఫెడరేషన్లు సక్షత్రం నడుస్తున్నాయి. 10 ఫెడరేషన్లకు బడ్జెట్ కేటాయించలేదు. ప్రభుత్వం బడ్జెట్ కేటాయించలేదు కాబట్టి ఈ ఫెడరేషన్లు ఉంటాయో ఉండవోనని ఈ ఫెడరేషన్లకు సంబంధించిన కులాల వారు చాలా ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఈ ఫెడరేషన్లకు బడ్జెట్ కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది. పాత బడ్జెట్ కూడా ఇవ్వాలి. కొత్తగా ఎంబీసి కార్పొరేషన్ ని ఏర్పాటు చేశారు. ఇంతవరకూ దానికి సంబంధించిన ప్రాసెస్ ఏమీ జరగలేదు. కులాలను గుర్తించలేదు. తరువాత వాళ్లకి రుణాలివ్వాలి. ఈ వెయ్యి కోట్ల రూపాయల డబ్బును ఈ ఫెడరేషన్లకు అలాగే చేసి రుణాలిస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గీత కార్పొరేషన్ కు ఒక్క పైసా

కేటాయించలేదు. ప్రభుత్వం ఈ కుల వృత్తులను గుర్తించవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంత్రి గారు గౌరె కాపరులకు దాదాపు ఎనిమిది వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. అదే విధంగా ఇతర కులాలకు అంటే ఎవరైతే ఈ ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు చెసుకున్నారో, వారికి బడ్జెట్ కేటాయించి, సబ్సిడీపై రుణాలివ్వవలసిన అవసరం ఉంది. చాలా మంది ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఈ ఫెడరేషన్ కి పాలక మండళ్లను నియమించలేదు. ఆ విధంగా చేస్తే ఆ కులాల వారికి నాయకత్వం పెరుగుతుంది, ఆత్మవిశ్వాసం పెరుగుతుంది. గత పది సంవత్సరాల నుండి ఫెడరేషన్ కు కొంత డబ్బు కేటాయించారు. వారికి అప్పటికే అన్యాయం జరిగింది. ఇప్పుడు అసలుకే బడ్జెట్ కేటాయించకుండా అన్యాయం చేస్తున్నారు. బడ్జెట్ కేటాయించని ఈ పది ఫెడరేషన్ కి బడ్జెట్ కేటాయించాలి. బీసి కార్పొరేషన్ నలభై అయిదు సంవత్సరాల నుండి కొనసాగుతోంది. ఈ సంవత్సరం పది పైసలు కూడా కేటాయించలేదు. పుట్టని బిడ్డ అయిన ఎంబీసి కార్పొరేషన్ కి వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. అందులో మోస్ట్ బ్యాక్ వార్డ్ క్లాసులుంటాయి, మేము కూడా అంగీకరిస్తాము. బీసి కార్పొరేషన్ ఉన్నట్లా, లేనట్లా దానికి బడ్జెట్ ఎందుకు కేటాయించలేదు? మున్నూరు కాపులు ఎంబీసిల కిందకి వస్తారు. వాళ్లకు రుణాలివ్వారా? వాళ్లలో చాలా మంది దివాళా తీసి గ్రామాలలో లేబర్ గా పనిచేస్తున్నారు. అటువంటి వారికి రుణాలివ్వాలి. కులవృత్తులు, చేతివృత్తులు దెబ్బతిన్నాయి. కంప్యూటరీకరణ, గ్లోబలైజేషన్ పాలసీలతో సమాజం పరుగెడుతున్న దశలో తమరు జోక్యం చేసుకొని ఈ ఫెడరేషన్ కు బడ్జెట్ కేటాయించాలి. ఇప్పటికే ఏడు నెలలయ్యింది. ఒక్క పైసా కూడా కేటాయించలేదు. వాటికి వెంటనే నిధులను విడుదల చెయ్యాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జోగు రామన్న :- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత 2014-15, 2015-16 లలో ఇప్పటివరకూ ఉన్న ఫెడరేషన్స్ అన్నింటికీ, మొన్నటి వరకూ బ్యాలెన్స్ ఉన్న రూ. 200 కోట్లు రిలీజ్ చెయ్యడం జరిగింది. మూడు సంవత్సరాల నుండి ఒక్క ఫెడరేషన్ కి కూడా డబ్బులు ఇవ్వలేదని అన్నారు. వడ్డెర ఫెడరేషన్ కి సంబంధించి 535 మందికి 2014-15లో రూ. 34 లక్షలు, 2015-16లో 554 మందికి రూ. 4.87 కోట్లు, వాల్మీకి బోయ్ ఫెడరేషన్ కు రెండు సంవత్సరాలుగా రూ. 4.20 కోట్లు, సగర, ఉప్పర కులాలకు రూ. 3.47 కోట్లు, కృష్ణబలిజ కులానికి రూ. 3.69 కోట్లు, అట్లాగే భద్రాజ కులానికి రూ. 69 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ రకంగా రూ. 29 కోట్లు, 2015-16 సంవత్సరంలో రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. మిగిలినటువంటి బ్యాలెన్స్ డబ్బును రిలీజ్ చెయ్యడంలో వారన్నట్లు కొద్దిగా ఆలస్యం జరిగిన మాట వాస్తవం. బీసీలలో అట్టడుగున కులాలను గుర్తించి ఎంబీసి కార్పొరేషన్ ను ఏర్పాటు చేశారనే విషయాన్ని కూడా సభ్యుల దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. 2014-15, 2015-16 సంవత్సరాలకు సంబంధించి రూ. 100-200 కోట్లను వారు చెప్పిన ఆరు ఫెడరేషన్ కు రిలీజ్ చేశాము. ఎంబీసి కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేసిన

తరువాత, ఎంబీసిలలో ఏ కులాలను చేర్చాలి, అదే విధంగా ఆ కులాలను గుర్తించాలని బీసి కమీషన్ ను అడగడం జరిగింది. వారు ఎంత తొందరగా నివేదిక ఇస్తే అంత తొందరగా వీటిని ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. బడ్జెట్ లో రజకులకు రూ. 250 కోట్లు, నాయి బ్రాహ్మణులకు రూ. 250 కోట్లు, విశ్వ బ్రాహ్మణులకు రూ. 200 కోట్లు కేటాయిస్తామని, చేనేత కార్మికులకు రూ. 1280 కోట్లు కేటాయిస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు సభలో చెప్పారు. ప్రతి ఫెడరేషన్ కు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఎంబీసి కార్పొరేషన్ కు రూ. 304 కోట్లు రిలీజ్ చెయ్యడం జరిగింది. మేము ప్రణాళికలు తయారుచేసుకున్నాము. ఫెడరేషన్ గురించి కొంతమంది అనవసరంగా రాజకీయం చేస్తున్నారు. ఫెడరేషన్లు కచ్చితంగా ఉంటాయి, ఏ ఫెడరేషన్ కూడా రద్దు చేయబడదు. ఎంబీసి కార్పొరేషన్ నుండి ఫెడరేషన్ కు కొంత డబ్బు అలకేట్ చేసుకున్నాము. రూ. 100-200 కోట్లు రిలీజ్ చెయ్యడం జరిగింది. జిల్లా కలెక్టర్లకు ఆదేశాలిచ్చి ఆ రూ. 102 కోట్లను గ్రౌండింగ్ చెయ్యమని చెప్పాము. ఆర్థిక శాఖామంత్రి నేతృత్వంలో ఎస్.ఎల్.బీ.సి మీటింగ్ జరుగుతుంది. రూ. 102 కోట్లను డిసెంబర్ కల్లా గ్రౌండింగ్ చేస్తాము. ఎంబీసీల విషయంలో, ఫెడరేషన్ విషయంలో కొద్దిగా ఆలస్యం అయ్యింది. ఎంబీసి కార్పొరేషన్ కి సంబంధించి బీసి కమీషన్ రిపోర్ట్ లేట్ అవుతుంది కాబట్టి వారిచ్చిన వెంటనే పూర్తి స్థాయిలో అన్నీ గ్రౌండ్ చేస్తామని హామీ ఇస్తున్నాను.

కార్పొరేట్ విద్యాసంస్థలలో ఫీజుల క్రమబద్ధీకరణ

ప్రశ్న నెం. 97(2721)
 సర్వశ్రీ ఎస్.వి. సంపత్ కుమార్ (అలంపూర్), తమ్మన్న గారి రామ్మోహన్ రెడ్డి, తాటివర్తి బీవన్ రెడ్డి (జగిత్యాల), డా. చిన్నారెడ్డి:- గౌరవనీయులైన ఉప ముఖ్యమంత్రి (విద్యాశాఖ) గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

- అ) రాష్ట్రంలోని వివిధ కార్పొరేటు, ప్రైవేట్ విద్యా సంస్థలలో ఫీజుల విధానాలను రెగ్యులేట్ చేసే మార్గాలను సూచించేందుకు కమిటీని ఏర్పాటు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా ;
- ఆ) నివేదికను సమర్పించడంలో సదరు కమిటీ జాప్యం చేస్తూ, కార్పొరేటు సంస్థలకు అధిక ఫీజులను వసూలు చేసే అవకాశాన్ని ఇస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా ;
- ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

ఉప ముఖ్యమంత్రి (విద్యాశాఖ) (శ్రీ కడియం శ్రీహరి):- అ) రాష్ట్రంలోని గుర్తింపు పొందిన ప్రైవేట్ అన్ ఎయిడెడ్ పాఠశాలలో ఫీజును రెగ్యులేట్ చేసే ప్రతిపాదనలను పరిశీలించడానికి 21-03-2017 తేదీగల పాఠశాల విద్య (జనరల్) శాఖ జీఓఆర్ బి నెం. 37 ద్వారా ప్రభుత్వం ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ మాజి వైస్ ఛాన్సలర్ ప్రొఫెసర్ టి. తిరుపతి రావు అధ్యక్షుడైన ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది.

అ), ఇ) ఈ కమిటీ ఈ విషయంలో వివిధ అంశాలపై మేనేజ్మెంటు, తల్లిదండ్రుల అసోసియేషన్లతో అనేకసార్లు సమావేశాలను నిర్వహించి, వారి అభిప్రాయాలు / సూచనలను పొందింది. ప్రభుత్వానికి వారి తుది నివేదికలు ఇవ్వడానికి ముందే వాస్తవాలను విశ్లేషించడానికి గత రెండు సంవత్సరాలకు గాను వారి ఫీజు, వ్యయాలకు సంబంధించి మేనేజ్మెంటు నుండి ఆ కమిటీ ఆన్లైన్లో సమాచారాన్ని కోరింది. ఇది పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ ఎస్.వి. సంపత్ కుమార్ :- అధ్యక్షా, దాదాపు లక్షలాది మంది విద్యార్థులు ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో చదువుతున్నారు. ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో ఒక లెక్క, పద్దతి లేకుండా అడ్డగోలుగా ఫీజులు వసూలు చేస్తున్నారని పెద్ద ఎత్తున పేరెంట్స్ ఉద్యమం చేసిన తరువాత చాలా విషయాలు ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చాయి. జూలై, 2015 లో ఏర్పాటు చేసిన రెగ్యులేటరీ కమిటీ అనేక విషయాలను పరిశీలించిన మాట వాస్తవమా? సెక్షన్ 7 ఆఫ్ క్యాపిటేషన్ యాక్ట్ కి సంబంధించి ఉన్నటువంటి జీఓ 91ను తూ.చ తప్పకుండా అమలు చేస్తే, పేరెంట్స్, విద్యార్థుల నుండి ఈ డిమాండ్ వచ్చే అవకాశం ఉండేది కాదు. 20 పెడ్యూల్స్ లో అనేక నిబంధనలున్నాయి. మినిస్ట్రీ ఆఫ్ హ్యూమన్ రిసోర్సెస్ డెవలప్ మెంట్ కి సంబంధించిన రిపోర్ట్ లోని అన్ని నిబంధనలు పాటించి ఉంటే, ఇంత ఆవేదన ఉండేది కాదు. చదువుకోడానికి వెళ్లే విద్యార్థికి మానసిక ఆవేదన ఉండకూడదు. చదువుకునే విధంగా మెంటల్ కండీషన్ ఉండాలి. తిరుపతి రావు గారు మా యునివర్సిటీకి వీసిగా పనిచేశారు. ఆ కమిటీ రిపోర్ట్ ను సబ్మిట్ చేయలేదు. కమిటీని వేసి ఇప్పటికీ రెండు సంవత్సరాలయ్యింది. నెక్స్ట్ అకడమిక్ ఇయర్ కి సో కార్ల్ ప్రైవేట్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ ఇప్పుడే అడ్మిషన్స్ స్టార్ట్ చేస్తాయి.

11.30 అంటే ఒకవేళ ప్రభుత్వం చట్టం రూపొందించి దానికి ఫ్రీమ్ డి. చేసి వంపించి నడరు చట్టాన్ని అమలు చేయమని ఆదేశాలు జారీ చేసినా గానీ ఈ సో కార్ల్ కార్పొరేట్ స్కూల్స్, కాలేజీల గురించి మనం భయపడుతున్నామో వారిప్పుడే రాబోయే విద్యా సంవత్సరానికి సంబంధించి అడ్మిషన్ ప్రాసెస్ మొదలు పెట్టారు. మనం ఒకవేళ చట్టాన్ని ఇంప్లిమెంట్ చేసినా గానీ అప్పటికే అడ్మిషన్లు పూర్తవుతాయి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, ప్రైవేటు, అన్ ఎయిడెడ్ పాఠశాలల్లో ప్రత్యేకించి ఇంటర్నేషనల్ స్కూల్ అండ్ కాలేజీస్ లో అధిక ఫీజులు వసూలు చేస్తున్న మాట వాస్తవం. దీంట్లో దాచుకోవలసింది ఏమీ లేదు. ఈ అధిక ఫీజులను నియంత్రించడానికి గతంలోని ప్రభుత్వాలు కూడా కొంత ప్రయత్నం చేశాయి. 1994లో జి.ఓ.నెం.1, 2009లో జి.ఓ.నెం.91, 2010లో జి.ఓ.నెం.42 వంటి మూడు రకాలైన జి.ఓలను ఇష్యూ చేసి ఫీజుల్ని రెగ్యులేట్ చేసి ప్రయత్నం చేశారు. గౌరవ సోదరుడు సంపత్ కుమార్ గారు జి.ఓ.నెం.91ను అమలు చేస్తే సరిపోతుందని అన్నారు. జి.ఓ.నెం.91ను హైకోర్టు కొట్టిసింది. కాబట్టి దానిని ఇంప్లిమెంటు చేయలేకపోతున్నాము. ఆ తరువాత డిస్టిక్ట్ ఫీ రెగ్యులేషన్ ను ఏర్పాటు

చేసుకొని 2010లో జి.ఓ.నెం.42ని తెస్తే దాని మీద కూడా ప్రైవేట్ ఇన్స్టిట్యూషన్లు కోర్టుకెళ్లి స్టే తీసుకరావడం జరిగింది. ఈ లీగల్ రిటేగ్ ప్లస్ సేవధ్యంలో అధిక ఫీజులు వసూలు చేస్తున్న ప్రైవేట్ స్కూల్స్ మీద తిరుపతి రావు కమిటీ ఏర్పాటు చేశాము. ఆ కమిటీ నివేదిక ఈ నెలాఖరుకు వచ్చే అవకాశాలున్నాయి. వచ్చే అకాడమిక్ ఇయర్ గురించి అప్పుడే కొన్ని ప్రైవేట్ ఇన్స్టిట్యూషన్లు అడ్మిషన్లు మొదలు పెట్టాయని నా దృష్టికి కూడా వచ్చింది. నేను ఆ ఇన్స్టిట్యూషన్ల యాజమాన్యానికి మరియు పిల్లల తల్లిదండ్రులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. 2018-19 విద్యా సంవత్సరానికి సంబంధించి ఏ రకమైన అడ్మిషన్లు ప్రైవేట్ ఇన్స్టిట్యూషన్లు చేపట్టవద్దు. ఒకవేళ ఎవరైనా చేపట్టినట్లైతే అవి చెల్లుబాటు కావు. పిల్లల తల్లిదండ్రులు కూడా దీనిని గుర్తించి అడ్మిషన్లు తీసుకోవాల్సిందిగా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER:- The Question hour is over. The remaining questions are postponed. Now, the Statement by Hon'ble Minister.

ప్రకటన

చేనేత మరియు మరమగ్గాల కార్మికుల సంక్షేమ కార్యక్రమాలు మరియు రుణమాఫీ గురించి

శ్రీ కె. తారక రామారావు:- వ్యవసాయం తర్వాత మన దేశంలో అతి పెద్ద ఉపాధి కల్పన రంగం చేనేత-జొళి, విస్తృతమైన ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించి గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థకు ఈ రంగం చేయూతను ఇస్తుంది. అయితే కొని దశాబ్దాల నుంచి గత ప్రభుత్వాలకు ఈ రంగంపైన అవగాహన లేకపోవడం వల్ల ఎన్నో ఒడిదుడుకులకు లోనైంది. తగినంత ముడిసరుకు దొరకకపోవడం, సరైన మార్కెటింగ్ సదుపాయం లేకపోవడం, ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందించుచుకోవడంలో వెనకబడడంతో పాటు మిల్లుల నుంచి వస్తున్న తీవ్రమైన పోటీతో చేనేత రంగం తీవ్రంగా ప్రభావితం అయింది. ఇందుకు తెలంగాణ అతీతమేమీ కాదు. 16,879 చేనేత మగ్గాలు, 49,112 మరమగ్గాలతో పాటు ఈ రంగంపై సంపూర్ణ అవగాహన ఉన్న ప్రభుత్వం తెలంగాణలో ఉంది. ఈ రంగంలోని మేధావులు, నిపుణులు, స్వచ్ఛంద సంస్థలతో పాటు ప్రజా ప్రతినిధులు, అధికారులతో పలు దఫాలుగా చర్చించిన ప్రభుత్వం చేనేతరంగం సమగ్రాభివృద్ధి లక్ష్యంగా అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంది. తగినంత బడ్జెట్ కేటాయింపులతో పాటు ప్రభుత్వం నుంచి సంపూర్ణ సహకారం అందితేనే సమస్యల ఊబినుంచి చేనేత రంగం బయటపడుతుంది. ఈ వాస్తవం తెలుసు కాబట్టి 2017-18 సంవత్సరానికి ఎన్నడూ లేనివిధంగా 1270 కోట్ల రూపాయల (సాధారణ బడ్జెట్-70 కోట్లు, ప్రత్యేక బడ్జెట్ 1200 కోట్లు)ను ప్రభుత్వం కేటాయించింది. కాలం చెల్లిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం స్థానంలో ఆధునిక పరిజ్ఞానాన్ని అందించడం, ఈ రంగాన్ని నమ్ముకున్న నేత కార్మికులకు స్థిరమైన ఉపాధి దొరికేలా చూడడం,

ఒకేసేపటికే ఏదైనా ప్రత్యామ్నాయ ఉపాధి కోరుకుంటే వారికి తగిన ఉపాధి మార్గాలు చూపించడం, ఉత్పత్తులకు సరైన మార్కెటింగ్ సౌకర్యం కల్పించడం, బ్రాండ్ ప్రమోషన్తో ఈ రంగానికి మరింత ప్రచారం తేవడం ఈ కేటాయింపుల యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం.

నేతన్నకు చేయూత (ఫ్రీస్ట్ పథకం)

గతంలో ఈ పథకం కింద సహకార సంఘంలోని నేత కార్మికులు ఒక నెలలో పొందే కూలీలో 8 శాతం వాటాను బ్యాంకులో జమచేస్తే, తనవంతుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరో 8 శాతం జమచేసింది. అయితే దీర్ఘకాలంలో నేతన్నలకు ప్రయోజనకరంగా ఉండే ఈ పథకం పరిధిలోపాటు విస్తృతిని కూడా మా ప్రభుత్వం పెంచింది. దీని ప్రకారం ఒక నెలలో పొందే కూలీలో 8 శాతం వాటాను నేతన్న జమచేస్తే, ప్రభుత్వం 16 శాతం జమచేస్తుంది.

గతంలో కేవలం సహకార సంఘంలో ఉన్న నేతన్నలకే ఈ పథకం వర్తించేది. కానీ ఇప్పుడు సహకార సంఘంలో లేనివారు కూడా ఈ పథకం ప్రయోజనాలు పొందుచు. వీళ్లతోపాటు డైయింగ్, డిజైనింగ్, వార్పింగ్, వైండింగ్, సైజింగ్ వంటి చేనేత అనుబంధ కార్మికులు కూడా ఈ పథకానికి అర్హులవుతారు. నేతన్నల సామాజిక, ఆర్థిక భద్రతకు అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చే ఈ పథకానికి 60 కోట్ల రూపాయలను విడుదల చేశాము. ఈ పథకంతో ఇప్పటివరకు (6,445) మంది నేతన్నలు లబ్ధి పొందారు.

మొదటిసారిగా మరమగ్గాల కార్మికులకు కూడా ఫ్రీస్ట్ పథకాన్ని వర్తింపచేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇందులో భాగంగా నెలకు వచ్చే కూలీలో 8 శాతం వాటాను కార్మికుడు జమచేస్తే, తన వాటాగా ప్రభుత్వం కూడా మరో 8 శాతం జమచేస్తుంది. పది నెల మరమగ్గ కార్మికులు ఈ పథకంతో ప్రయోజనం పొందుతారు. ఇందుకోసం 15 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది.

వేతన పెరుగుదల - ఇన్ ఫుల్ సబ్సిడీ

చేనేత సహకార సంఘంలోని సొసైటీలు, కార్మికులు కొనుగోలు చేసే నూలు, సిల్క్, ఉన్ని, డై, రసాయనాలపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం 20 శాతం సబ్సిడీని ఇస్తుంది. దీనికి కేంద్ర ప్రభుత్వం 10 శాతం సబ్సిడీ అదనం. అయితే నేత కార్మికుల ఆదాయాన్ని పెంచే చర్యల్లో భాగంగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. నూలు, సిల్క్, ఉన్ని, డైరసాయనాల కొనుగోలుపై ప్రస్తుతం ఇస్తున్న సబ్సిడీని 20 శాతం నుంచి 40 శాతానికి పెంచింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే 10 శాతం సబ్సిడీ కూడా ఎప్పటిలాగానే లభిస్తుంది. ఈ పథకంతో చేనేత, అనుబంధ కార్మికులకు 35 శాతం అదనపు ఆదాయం లభిస్తుంది. ఆయా సొసైటీలకు 5 శాతం ఆదాయం సమకూరుతుంది. ఈ పథకం కోసం 100 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాము.

వస్త్రముల కొనుగోలు పథకం

చేనేత కార్మికుల సహకార సంఘాల నుంచి TSCO ప్రస్తుతం 50 కోట్ల రూపాయల విలువైన సాధారణ / యూనిఫాంలను కొనుగోలు చేస్తోంది. చేనేత ఉత్పత్తుల విస్తరణ, డిజైన్ ను మెరుగుపరచడం, బ్రాండ్ ప్రమోషన్ చర్యల్లో భాగంగా రాష్ట్రంలోని అన్ని మగ్గాల నుంచి వస్త్రాలను కొనేందుకు TSCO ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేస్తోంది. చేనేత ఉత్పత్తుల కొనుగోలు కోసం 127 కోట్ల రూపాయలు, హస్తకళల అభివృద్ధి కోసం ఇంకో 20 కోట్ల రూపాయలను ప్రభుత్వం కేటాయించింది. దీంతోపాటు చేనేత ఉత్పత్తుల బ్రాండ్ ప్రమోషన్, మార్కెటింగ్ సదుపాయాలను ప్రభుత్వం కేటాయించింది. దీంతోపాటు చేనేత ఉత్పత్తుల బ్రాండ్ ప్రమోషన్, మార్కెటింగ్ సదుపాయాల కోసం 11 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. దీంతోపాటు ప్రభుత్వ పాఠశాలల యూనిఫాంలను, ఇతర శాఖలకు అవసరమైన వస్త్రాలు మరియు బతుకమ్మ చీరల కొనుగోలుకు 240 కోట్ల రూపాయలను ప్రభుత్వం కేటాయించింది.

NHDP క్రింద బ్లాక్ లెవెల్ క్లస్టర్లు

జాతీయ చేనేత అభివృద్ధి పథకం క్రింద 10.19 కోట్ల రూపాయలతో తెలంగాణ రాష్ట్రానికి మొత్తం (8) బ్లాక్ లెవెల్ క్లస్టర్లు మంజూరు అయినాయి. ఆలేరు, కమలాపూర్, వెల్డూర్, ఆర్మూర్, శాయంపేట్, కనుకుల, బూదాన్ పోచంపల్లి మరియు వేములవాడలోని 2602 చేనేత కార్మికులకు లబ్ధి చేకూరుతుంది. ఈ పథకం క్రింద వీవింగ్, డిజైనింగ్ మరియు రంగుల అద్దకాలలో శిక్షణ, ఆధునిక చేనేత మగ్గాలను సమకూర్చడం, డైవోస్ మరియు కామన్ ఫెసిలిటీ సెంటర్ ఏర్పాటు చేస్తారు.

చేనేత పార్క్, గద్వాల

రూ.1498 కోట్లతో గద్వాలలో కొత్తగా హ్యాండ్ లూమ్ పార్క్ ఏర్పాటుచేయడానికి ప్రభుత్వం సూత్రస్థాయిగా నిర్ణయించింది. ఇప్పటికే స్థానిక నేత కార్మికులతో చర్చలు జరపడం జరిగింది. అంతేగాక సమగ్ర ప్రాజెక్టు నివేదిక (DPR) తయారీ ప్రక్రియ కొనసాగుతోంది.

గ్రూప్ వర్క్ షెడ్ మరియు అవురెల్ పార్క్

మరమగ్గాల కార్మికులను యజమానులుగా మార్చేందుకు గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు గ్రూప్ వర్క్ షెడ్ (Worker to Owner) పథకానికి మరియు సిరిసిల్లలో అవురెల్ పార్క్ ఏర్పాటు కోసం శంకుస్థాపన చేశారు. ఈ పథకంలో భాగంగా ప్రభుత్వమే వర్క్ షెడ్లను ఉచితంగా నిర్మిస్తుంది. దీంతోపాటు 50 శాతం సబ్సిడీ, 30 శాతం బ్యాంకులోను, 20 శాతం కార్మికుని వాటాతో ఒక్కో కార్మికునికి 8 లక్షల రూపాయల విలువైన (4) పవర్ లూమ్స్ ను అందజేయడం జరుగుతుంది. ఈ కార్యక్రమ సమగ్ర ప్రాజెక్టు నివేదిక (DPR) సిద్ధం అవుతుంది దీంతోపాటు సాధారణ మరమగ్గాలను ఆధునికరణలో

భాగంగా రాష్ట్రంలోని మరమ్మలను ఆధునీకరించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. టెక్నోచరింగ్, డైయింగ్, డిజైనింగ్, వార్పింగ్, సైండింగ్, సైజింగ్, క్యాలెండరింగ్ వంటి సౌకర్యాలతో కామన్ ఫెసిలిటీ సెంటర్ను ప్లగ్ అండ్ ప్లే విధానంలో ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. పై పథకాల కోసం ప్రభుత్వం 327 కోట్ల రూపాయలను కేటాయించింది.

వరంగల్ మెగా టెక్నోలజీ పార్క్

వరంగల్ జిల్లాలో 1190 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో Fibre-to-Fashion విధానంతో కాకతీయ మెగా టెక్నోలజీ పార్క్ను ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తోంది. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు తేది.22-10-2017నాడు ఈ పార్క్ కోసం శంకుస్థాపన చేశారు. దేశ, విదేశాలకు చెందిన 23 మంది పారిశ్రామికవేత్తలతో తెలంగాణ ప్రభుత్వం అనగాహన ఒప్పందాలను కుదుర్చుకున్నది. ఫలితంగా 3900 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడులతోపాటు 60,000 నుంచి 80,000 మందికి ఉపాధి అవకాశాలు కలుగుతాయి. ఈ పార్క్ ఏర్పాటుకోసం ప్రభుత్వం బడ్జెట్లో 100 కోట్ల రూపాయలను కేటాయించింది. మౌలిక వసతుల కల్పన కోసం ఇప్పటికే 50 కోట్ల రూపాయలను విడుదల చేసింది.

రుణమాఫీ ప్రకటన

మార్కెట్లో తీవ్రమైన పోటీతో చేనేత ఉత్పత్తులకు సరైన ధర రావడం లేదు. ఫలితంగా నేత కార్మికుల ఆదాయ ప్రమాణాలు రోజురోజుకు దిగజారుతున్నాయి. తీసుకున్న అప్పులకు వడ్డీలు కట్టలేకపోతున్నారు. ఓ వైపు నేత కార్మికుల సామాజిక, ఆర్థిక బాగుకోసం ఎన్నో కార్యక్రమాలను ప్రవేశపెడుతున్న ప్రభుత్వం. అప్పుల ఊబి నుంచి వారిని బయటకు తెచ్చేందుకు రుణమాఫీ కోసం 1280 కోట్ల రూపాయల కేటాయింపుల నుంచి ప్రత్యేకంగా 15 కోట్ల రూపాయలను ఇందుకోసం కేటాయించింది.

చేనేత రంగం అభివృద్ధికి అవరోధంగా ఉన్న సమస్యల్లో వర్కింగ్ క్యాపిటల్ సౌకర్యం మెరుగ్గా లేకపోవడం, మార్కెటింగ్ నడుపాలయాల లేకపోవడం ప్రధానమైనవి. వీటి ఫలితంగానే వర్కింగ్ కాపిటల్ కోసం తీసుకున్న రుణాలను చేనేత కార్మికులు తిరిగి చెల్లించలేకపోతున్నారు.

చేనేత కార్మికుల ఈ దుస్థితిని అర్థం చేసుకున్న ప్రభుత్వం, వ్యక్తిగత రుణమాఫీ కూడా చేస్తోంది. ఫలితంగా వడ్డీ వ్యాపారుల, సూక్ష్మ రుణ సంస్థల నుంచి నేతన్నలకు విముక్తి కలగడంతోపాటు వారి జీవనోపాధి కూడా పెరుగుతుంది. దీంతోపాటు కొత్త రుణాలు తీసుకునే వెసులుబాటు కూడా కలుగుతుంది.

చేనేత కార్మికులు జాతీయ బ్యాంకు నుంచి, జిల్లా కేంద్ర సహకార బ్యాంకుల నుంచి చేనేత ఉత్పత్తులకై 01.01.2014 నుంచి 31.03.2017 వరకు తీసుకున్న వర్కింగ్ కాపిటల్ వ్యక్తిగత రుణాలు లక్ష రూపాయల (లక్ష పైబడి తీసుకున్నా, ఒక లక్ష వరకు మాఫీ లభిస్తుంది) వరకు మాఫీ చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

SLBC ద్వారా బ్యాంకుల నుంచి తెప్పించిన వివరాల ప్రకారం సుమారు 2,467 మంది చేనేత కార్మికులు ఈ పథకంతో ప్రయోజనం పొంది రుణ విముక్తులు అవుతారు. ఇందుకోసం ప్రభుత్వం 10.10 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు చేస్తున్నది. ఈ 2,467 మంది చేనేత కార్మికుల్లో రుణాలు చెల్లించిన 205 మందికి కూడా ఈ పథకం వర్తిస్తుంది.

ఈ పథకం ద్వారా లబ్ధి పొందిన నేతన్నలు, ఈ వృత్తిని కొనసాగించే క్రమంలో రుణం అవసరం అయితే మాఫీ అయిన దానికి తక్కువ కాకుండా తిరిగి పొందవచ్చు.

అప్పటిదాకా 1018 మరమ్మల వారికి కూడా ప్రభుత్వం రుణమాఫీ చేసింది. ఇందుకోసం 565 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు చేసింది. మొత్తంగా 3,485 మంది చేనేత, మరమ్మల కార్మికుల కోసం 15.75 కోట్ల రూపాయల రుణాలను ఈ ప్రభుత్వం మాఫీ చేస్తుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వాయిదా తీర్మానాలు

సభా కార్యక్రమము

వాయిదా తీర్మానాల ఆనుమతి గురించి

1. శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి గారు చేనేత కార్మికుల సంక్షేమానికి సమగ్ర చర్యలు చేపట్టే విధంగా కార్యాచరణ రూపొందించి నిధులు కేటాయించాలని కోరుతూ ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదన తిరస్కరించడమైనది.
2. శ్రీ ఆర్. కృష్ణయ్య గారు మరియు ఇతర సభ్యులు 2003 నుంచి రిక్రూట్మెంట్ అయిన ప్రభుత్వోద్యోగులకు కంట్రీబ్యూటర్ పెన్షన్ విధానాన్ని రద్దుచేసి పాత పెన్షన్ విధానాన్ని పునరుద్ధరించాలని కోరుతూ ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదన తిరస్కరించడమైనది.
3. శ్రీ సున్నం రాజయ్య గారు గ్రామీణ పేదరిక నిర్మూలన సంస్థ సెర్ప్ ఉద్యోగులకు కనీస వేతనాన్ని చెల్లించడంతోబాటు వారికి ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలని కోరుతూ ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదన తిరస్కరించడమైనది.

Now Zero Hour.

జీరో అవర్

శ్రీ ఆర్. రవీంద్ర కుమార్ (దేవరకొండ):- అధ్యక్షా, దేవరకొండ నియోజకవర్గ కేంద్రంలో ఒక కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్ ఉన్నది. నియోజకవర్గ కేంద్రం కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లో చాలా ఇబ్బందులున్నాయి. దానిని ఆప్ గ్రేడ్ చేస్తూ వంద పడకల ఆస్పత్రిగా మారుస్తూ జి.ఓ.నెం.23 తేది.30.01.2012లో మంజూరు ఇచ్చారు. బిల్డింగు పూర్తయింది గానీ పోస్టులు మంజూరు చేయకపోవడం వలన అక్కడ రోగులు చాలా ఇబ్బందులపాలవుతున్నారు. అక్కడ ఏదైనా ఇబ్బంది కలిగితే వెంటనే నల్గొండకు గానీ హైదరాబాదుకు గానీ రావాలంటే చాలా ఇబ్బందికరంగా ఉన్నది. కాబట్టి వెంటనే కమ్యూనిటీ

ప్రోత్సహకాల బకాయిలను వెంటనే చెల్లించాలని కోరుతున్నాను. సదరం సర్టిఫికేట్స్ కోసం మొబైల్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేయాలి. నిర్దేశిత ప్రాంతాల్లోనే సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వడం వల్ల వారికి ఇబ్బంది కలుతోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన చట్టాన్ని రాష్ట్రం కూడా అమలు చేస్తే పది లక్షల నుంచి 25 లక్షల మందికి లాభం జరిగే అవకాశం ఉంది. బ్యాంక్ లాగ్ పోస్టుల భర్తీ విషయంలో, ప్రత్యేకంగా జిల్లాకో రెసిడెన్షియల్ స్కూల్ లేదా కాలేజీ ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. మొక్కబడిగా 4 లక్షల మందికి రూ.1500 పింఛను ఇస్తే సరిపోదు. వాళ్ల జీవనోపాధికై ఎస్సీలకు మూడేకరాల భూమి ఇస్తున్నట్లుగా వీటన్నింటినీ పరిగణనలోకి తీసుకొని ప్రత్యేక చట్టాన్ని అమలు చేయాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఇప్పటికే సంవత్సరం గడిచింది. అన్ని రాష్ట్రాలు కొత్త చట్టాన్ని తీసుకువచ్చాయి.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి. అన్ని అంశాలను పరిశీలిస్తున్నాము.

శ్రీ తాటి వెంకటేశ్వర్లు (అశ్వారావుపేట):- అధ్యక్షా, మా భద్రాది కొత్తగూడెం జిల్లాలోని నా నియోజకవర్గం అశ్వారావుపేట ఏజెన్సీ ప్రాంతం. నా నియోజకవర్గంలోని అశ్వారావు పేట, దమ్మపేట, చెండుగండు బస్తాండ్రు చాలా సంవత్సరాల క్రింద నిర్మించినందున అవి అధ్యాస్నంగా ఉన్నాయి. కావున ఆయా పురాతన బస్తాండ్రుకు నిధులు కేటాయించి వాటిని పునర్మించాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేందర్ రెడ్డి:- అధ్యక్ష గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాము. తప్పకుండా సమస్యను పరిష్కరిస్తాము.

శ్రీ ఆర్. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇటీవల డిఎస్సీ నోటిఫికేషన్ ను విడుదల చేసింది. అందులో డిగ్రీ, ఇంటర్ చదివిన జనరల్ అభ్యర్థులకు 50 శాతం, మిగిలిన వాళ్లకి 45 శాతం మార్కులు ఉండాలని నిబంధన విధించడం వల్ల ఐఏఎస్, ఐపీఎస్, సివిల్ సర్వీస్ లాంటి పరీక్షలకు లేని నిబంధన మాకు ఎందుకు పెడుతున్నారని అభ్యర్థులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ప్రభుత్వం రాత పరీక్ష మరియు అనేక రకాల పరీక్షలు నిర్వహించి ఆ టెస్టుల్లో వచ్చిన మార్కుల ఆధారంగానే పోస్టులు ఇస్తున్నారు. కావున, ఆ మార్కుల ఆధారంగానే పోస్టులను ఇస్తున్నప్పుడు ఈ డిగ్రీ మార్కులను పరిగణనలోకి తీసుకోవడంలో ఎలాంటి శాస్త్రీయత గానీ ఔచిత్యం కానీ లేదు.

డిగ్రీ, ఇంటర్ మార్కులకు శాస్త్రీయత, హేతుబద్ధత లేదు. డిగ్రీ మార్కులు పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు ఒక కాలేజీకి మరో కాలేజీకి ప్రాక్టికల్స్ కు మార్కులు ఇచ్చే విధానంలో తేడా ఉంటుంది. ఒక సంవత్సరానికి మరో సంవత్సరానికి మార్కులు ఇవ్వడంలో తేడా ఉంటుంది. ఒక యూనివర్సిటీకి మరో యూనివర్సిటీకి తేడా ఉంటుంది. ఈ మార్కులకు ఎలాంటి శాస్త్రీయత, ఔచిత్యం లేదు.

కావున, ఇంటర్ డిగ్రీ మార్కులను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం లో ఎలాంటి ఔచిత్యం లేదు. ఈ నిబంధనను సడలించి రాత పరీక్షలో వచ్చిన మార్కుల ఆధారంగానే పోస్టులు ఇచ్చే విధానం గతంలోనూ ఉన్నది. కావున, ఆ ప్రాతిపదికనే కొనసాగించాలని విద్యాశాఖ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- గౌరవ సభ్యులు తెలియజేసిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము.

శ్రీ బాజి రెడ్డి గోవర్ధన్ (నిజామాబాద్):- అధ్యక్షా, గత కొద్ది రోజులుగా సెర్పికి సంబంధించిన మండల లెవల్ లోని అకౌంటెంట్లు, కంప్యూటర్ ఆపరేటర్స్, అటెండెంట్స్, ఉద్యోగులు తమకు హెచ్ఆర్ పాలసీని అమలు చేయాలని ఆందోళన పడుతున్నారు. ఇంతకుముందు, ఒక నెల రోజుల్లోపల హెచ్ఆర్ పాలసీని అమలు చేస్తామని పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి గారు హామీ ఇవ్వడం జరిగిందట. ఆ ఉద్యోగుల రాష్ట్రాధ్యక్షుడు మా నియోజకవర్గానికి చెందిన వాడు. అతను ఈ విషయమై తరుచుగా అడుగుతున్నారు. కావున, ఈ విషయమై సమాధానం ఇవ్వాలని పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణారావు:- గౌరవ సభ్యులు తెలియజేసిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య:- అధ్యక్షా, భద్రాచలం పట్టణం నా నియోజకవర్గకేంద్రం. 15 వేల కుటుంబాలు 60,000 మంది జనాభ ఉన్నారు. మాకు ప్రక్కనే గోదావరి, రాముల వారు ఉన్నారు. భద్రాచలం పట్టణంలో ఇసుక తీవ్రత చాల ఉంది. నా నియోజకవర్గం ప్రక్కన ఉన్న అశ్వాపురం, పినపాక, బూర్గంపాడుల్లో ట్రక్ ఇసుకను ప్రభుత్వమే రూ. వెయ్యికి అందిస్తున్న విధంగానే మాకు కూడా అందించాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. మా నియోజకవర్గంలో ప్రజలు ఇల్లు కట్టుకోవాలన్నా, ఐఎస్ఎల్ కట్టుకోవాలన్నా ట్రక్ ఇసుకకు రూ.5-6 వేలు వెచ్చించాలంటే ప్రజలకు చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. హమాలీలకు, కూలీలకు పనిదొరకని పరిస్థితి ఉంది. భద్రాచలంలో కూడా ప్రభుత్వమే ట్రక్ ఇసుకను వెయ్యి రూపాయలకి అందించాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. తారకరామారావు:- గౌరవ సభ్యులు తెలియజేసిన మైనింగ్ కు సంబంధించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము.

శ్రీ ముత్తిరెడ్డి యాదగిరి రెడ్డి (జనగాం):- దేవదుల ప్రాజెక్టు క్రింద మా నియోజకవర్గంలో 6 డ్యాముల నిర్మాణం జరిగింది. పేరుకే 6 డ్యాములు కానీ ఆ మొత్తం కలిపి కేవలం 1.4 టిఎమ్సిలు అవుతాయి. ఇరిగేషన్ శాఖా మంత్రి పొన్నాల లక్ష్మయ్య గారు ఉన్నప్పుడు రూ.9500 కోట్ల రూపాయలతో 1.4 టిఎమ్సిలు చేపట్టడం జరిగింది. తపాసుపల్లి 4.5 టిఎమ్సిలు, గండెరామారాం, బొమ్మకూరులకు సామర్థ్యం ఉన్నందున వాటిని రీడిజైనింగ్ లో పెంచాలని కోరుతున్నాను. చిటకు వాగు, దొమ్మాటవాగు, బుర్లకుంట

వాగుపై చెక్ డ్యాంల గురించి గతంలో రెండు సార్లు సబ్జిక్ట్ చేశాము. కావున, చెక్ డ్యాంలను చేపట్టాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము.

శ్రీ ప్రవ్వాడ అజయ్ కుమార్:- అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వం పేద వాళ్లకి ఇందిరమ్మ ఇండ్ల స్థలాలు ఇచ్చే కార్యక్రమంలో భాగంగా ఖమ్మం పట్టణంలో 2300 మందికి పట్టాలు ఇచ్చి ఇళ్ల స్థలాలు చూపించలేదు. మేము గతంలో అనేక సార్లు దాని గురించి ఈ సభలో సంబంధించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. రఘునాథపాలెంలో సర్వే నెం.218 సంబంధించిన భూమి కొంత లిటిగేషన్లో, కొంత ఫ్రీగా ఉంది. కావున, రెవెన్యూ అధికారులు వెంటనే చర్యలు తీసుకొని లబ్ధిదారులకు ల్యాండ్ ప్లాట్లని అప్పజెప్పాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- గౌరవ సభ్యులు తెలియజేసిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము.

12.00 | శ్రీ ఎస్.ఎ. సంపత్ కుమార్:- అధ్యక్షా, గత ఏడాది మ. ఆగస్ట్ 12వ తేదీన గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు కృష్ణ పుష్కరాల సందర్భంగా అలంపూర్ నియోజక వర్గాన్ని సందర్శించి, గొందిమళ్ల ఫూట్లో పవిత్ర పుష్కర స్నానం చేసిన తరువాత, మా నియోజక వర్గానికి సంబంధించిన అనేక ప్రస్థావనలు రావడం వలన ఐదు మంది అధికారులతో అనేక సమీక్షా సమావేశాలు కూడా జరిగాయి. అన్ని విషయాలపై చాలా విపులమైన చర్చ జరిగిన తరువాత అక్కడే ఏర్పాటు చేసిన అధికారిక పాత్రికేయుల సమావేశంలో అనేక విషయాలను స్పృశిస్తూ, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా చారిత్రక సేవధ్యమో, అలంపూర్ కృష్ణా తుంగభద్ర సంగమ మహాత్మ్యమో దాదాపు 14 హామీలను అధికారికంగా ఇచ్చారు. ఈ సభలో ఉన్న నలుగురు మంత్రులు కూడా అందుకు సాక్ష్యంగా ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చిన హామీల్లో దేవాలయాల ఆదునికీకరణ, వంద పడకల ఆసుపత్రి, డిగ్రీ కాలేజి, ఆర్ అండ్ బి శాఖలకు సంబంధించిన అంశాలు ఉన్నాయి. వారు ఇచ్చిన హామీలపై ఒక కమిటీ ఉంటుందేమోనని అడుగుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు ఐదు మంది మంత్రుల సమక్షంలో ఇచ్చిన హామీలకు సంబంధించి ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకు పడలేదు అంటే. . .

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణారావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు సంపత్ గారు చెప్పిన అంశం నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. వారు చెప్పిన అన్ని అంశాలు ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉన్నాయి. పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ కోనేరు కోనప్ప :- అధ్యక్షా, మా నియోజక వర్గంలో గిరిజన బాలికలు 10వ తరగతి వరకు చదువుకుని మధ్యలోనే విద్యను ఆపేయడం జరుగుతోంది. కాబట్టి, ఇంటర్మీడియట్ నుండి డిగ్రీ వరకు బాలికల రెసిడెన్షియల్ కళాశాలను మంజూరు చేయాల్సిందిగా

విద్యా శాఖా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కోనేరు కోనప్ప గారు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాతనే ఎస్సీ, ఎస్టీ, మహిళా విద్యార్థినుల కోసం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మహిళా డిగ్రీ కళాశాలను ప్రారంభించిన విషయం మనందరికీ తెలిసింది. వారు చెప్పిన అంశాన్ని విద్యా శాఖ మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళతాము.

جناب کوثری العبدین (Janab Kausar Mohiuddin): اہلکار صاحب! میں آپ کے ذریعہ حکومت کو یہ بتانا چاہ رہا ہوں کہ میرے علاقے آٹلی کاروان کے اندر گلکنڈہ کے اطراف کے علاقوں رام دیو گوڑہ، محمدی ان، لونی پو کی وغیرہ میں آری کے جو کوارٹرز ہیں وہاں پر پختہ کئی سالوں سے سنٹرل لیول پر اور اسٹیٹ لیول پر ایم آئی ایم کی جانب سے نمائندگی کی جا رہی ہے۔ 2008ء کے درمیان میں ہمارے مرحوم سالار ملت، صدر محترم کی نمائندگی پر متحدہ آندھرا پردیش میں دو جی او جی ہوئے تھے، جو جی او 166 اور 264 تھے۔ محمدی ان میں وہ نظام ملٹری کوارٹرز کے نام سے موسوم ہیں۔ وہاں پر ان تمام کوارٹرز کا حکومت کی جانب سے رجسٹریشن کیا گیا تھا۔ 2013 سے اس رجسٹریشن کو روک کر آج تک وہاں پر اورشام maintenance کا کوئی کام کرنے نہیں دیا جا رہا ہے۔ اور اسی طرح سے میں آپ کو بتانا چاہ رہا ہوں صاحب کہ گلکنڈہ کے اندر جو مسلم قبرستان ہے، وہاں پر بھی ان ملٹری والوں نے راستہ روک دیا ہے۔ میں آپ کے ذریعہ حکومت کو یہ بتانا چاہ رہا ہوں کہ اس کے اوپر آپ ایک serious action لیں۔

جناب محمد محمود علی (Janab Md.Mahamood Ali): اہلکار صاحب! معزز کن آٹلی کوثری العبدین صاحب نے جو کہا، اس کو نوٹ کر لیا گیا ہے۔

శ్రీ దుర్గం చిన్నయ్య (బెల్లంపల్లి):- అధ్యక్షా, బెల్లంపల్లి పట్టణంలో సింగరేణికి సంబంధించిన మెకానిక్ పెద్దలు గాని, భవనాలు గాని చాలా నిరుపయోగంగా ఉన్నాయి. అక్కడ ఉండే అశ్వబాదు బస్ డిపో మా ప్రాంతానికి 40 కిలో మీటర్ల దూరంలో ఉంది. బెల్లంపల్లి డివిజన్ ఇచ్చిన విధంగా ఒక బస్ డిపోను ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. ఈ విషయమై పెద్దగా ఖర్చు పెట్టకుండా నాలుగు బస్సులను, ఒక మనిషిని నియమిస్తే సరిపోతుంది. మంత్రి కె.టి.ఆర్. గారు రోడ్ల నిమిత్తం రూ.20కోట్లు శాంక్షన్ చేసినందున మా ప్రాంతంలో బి.టి. రోడ్లు నిర్మించబడ్డాయి. అదే విధంగా మా నియోజకవర్గంలో ఒక బస్ డిపోను కూడా ఏర్పాటు చేసినట్లైతే ప్రజలకు చాలా ఉపయోగ కరంగా ఉంటుంది.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, దుర్గం చిన్నయ్య గారు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము. ఈ విషయాన్ని రూమానా శాఖా మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకు వెళతాము.

శ్రీ ఎస్.వి.ఎస్.ఎస్. ప్రభాకర్ (ఉప్పలీ):- అధ్యక్షా, ఈ మధ్య కాలంలో ఆర్య వైశ్య కులాలకు సంబంధించిన వ్యక్తుల్ని కించపరుస్తూ, అవమాన పరుస్తూ, వారి మనోభావాలను దెబ్బ తీసే విధంగా ఒక కుహానా మేధాని ఒక పుస్తకాన్ని రచించాడు. ఆ పుస్తకం ద్వారా సమాజంలోని విష బీజాలు నాటడానికి, విద్వేషాలను

రెచ్చగొట్టడానికి తనకు ఉన్న నేర్పును ప్రదర్శించి వాళ్లను నోభావాలను దెబ్బ తీశాడు. ఆర్యవైశ్య కులాలకు సంబంధించిన వాళ్ల అనేక పోలీసు స్టేషన్లలో కేసులు పెట్టారు, ఆందోళనలు చేశారు, ఎన్నో రకాలుగా వారి యొక్క నిరసనను ప్రభుత్వం దృష్టికి కూడా తీసుకువచ్చారు. ఖచ్చితంగా ఆ పుస్తకాన్ని నిషేధించి, ఆ వ్యక్తిని అరెస్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఒక కార్పొరేషన్ కాలని ఆర్య వైశ్య కులాల వారు కోరుతున్నారు.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము.

శ్రీ చెన్నునేని రమేష్ (వేములవాడ):- అధ్యక్షా, రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాలో వేముల వాడకు సిరిసిల్లకు మధ్యలో అగ్రహారం ఒక విద్యా హబ్ గా ఉంది. అక్కడ పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులు ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే, వేలాది మంది పిల్లలు చదువుకోడానికి అక్కడికి వస్తారు. కాబట్టి, డిగ్రీ తరువాత పీ.జీ. కళాశాలలను ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయాలి. అదే విధంగా రెసిడెన్షియల్ మహిళా డిగ్రీ కళాశాల కావాలని ఆ ప్రాంత మహిళలు కోరుకుంటున్నారు. ఈ విధంగా చేసినట్లైతే రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా ఒక విద్యా హబ్ గా తయారవుతుంది. కాబట్టి, ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అగ్రహారంలో కళాశాలను ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము. సంబంధిత మంత్రి గారికి పంపిస్తాము.

శ్రీ మలిపెద్ది సుధీర్ రెడ్డి (మేడ్చల్):- అధ్యక్షా, ఇది రెవెన్యూ శాఖకు సంబంధించిన అంశం. మేడ్చల్ మండలంలోని ఎమ్.ఆర్.ఓ. ఆఫీసు గాని, రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసు గాని నైజాం కాలంలో కట్టిన పాత భవనంలో ఉంది. ఆ భవనం కూలిపోయే పరిస్థితుల్లో ఉంది. ఈ విషయాన్ని గౌరవ మంత్రి గారికి ఇదివరకే చెప్పాము. కాబట్టి, తక్షణమే భవన నిర్మాణ నిమిత్తం మంజూరు చేసి అక్కడి ప్రజల సౌకర్యార్థం చేయాల్సిందిగా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము అని చెప్తున్నారు. కానీ, వీటికి సంబంధించి జవాబు రావడం లేదు. కాబట్టి, జవాబు వచ్చే విధంగా సభాపతి గారు పరిశీలన చేయాలి.

శ్రీ మహమ్మద్ మహమూద్ అలి:- గౌరవ సభ్యులు మలిపెద్ది సుధీర్ గారు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము. తప్పకుండా బిల్డింగ్ ను కట్టిస్తాము.

శ్రీ మల్ల భట్టి విక్రమార్క (మధిర):- అధ్యక్షా, భద్రాచలం నియోజక వర్గంలోని వెంకటాపురంకు చెందిన బి.సి. మర్రిగూడెం అనే గ్రామంలో 2007-08 సంవత్సరంలో ఇందిరమ్మ ఇళ్ల ద్వారా శాంక్షన్లైన అబ్బిదారులు ఇళ్ల నిర్మించుకుని నివాసం ఉంటున్నారు. అధికారికంగా ఆనాడు ప్రభుత్వం నిర్మించిన

ఇందిరమ్మ ఇళ్లను కూల్చడం కోసం పోలీసు మరియు రెవెన్యూ అధికారులు అక్కడికి వెళ్లారు. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చినప్పటికీ ఈరోజు మళ్లీ పోలీసుల్ని తీసుకువెళ్లి బి.సి.కి చెందిన గార రాంబాబు, ఎస్సీకి చెందిన గోగిళ్ల గన్నయ్య నివాసం ఉంటున్నారు. ఇది ప్రభుత్వ స్థలం కాబట్టి ఇళ్లను కూల్చాలని చెప్పి మళ్లీ ఈరోజు బుల్డోజరును తీసుకుని వెళ్తున్నారు. ఈ విషయాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. దయచేసి ఆ ఇళ్లను కూల్చవద్దని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ మహమూద్ అలి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మల్ల భట్టి విక్రమార్క గారు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేశాను.

శ్రీ బీగాల గణేష్:- అధ్యక్షా, ఈ మధ్య ఆర్యవైశ్యులు స్కగర్లు అని ఒక పుస్తకాన్ని కంచ ఐలయ్య అను వ్యక్తి వ్రాయడం అనేది చాలా ఫోరం. ఒక కులం గురించి అన్యాయంగా వ్రాయడం విషయమై రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అందరూ ఆందోళన చేశారు. ఆ బుక్ ను బ్యాన్ చేయాలని డిమాండ్ చేయడం కూడా జరిగింది. దేశం కోసం, రాష్ట్రం కోసం సాధించింది ఏమైనా ఉంటే ఆయా కులాల గురించి కీర్తించి వ్రాయాలి తప్ప కించపరుస్తూ వ్రాసే హక్కు ఎవరికీ లేదు. అందరి మనోభావాలను కించపరచాడు కాబట్టి, బేషరతుగా బయటకు వచ్చి క్షమాపణ చెప్పాలని, వ్రాసిన పుస్తకాన్ని కూడా బ్యాన్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ నిజామాబాద్ శాసన సభ్యులు బీగాల గణేష్ గారు ప్రస్తావించిన ఆర్యవైశ్యులకు కించపరచే విషయాన్ని గౌరవ హోమ్ మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లి, ఈ విషయమై తప్పకుండా తగిన చర్యలు తీసుకోడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది.

MR.SPEAKER:- The House is adjourned for 10 minutes for tea break.

(The House then adjourned at 12.10 P.M., for tea break)

12.30 (The House re-assembled at 12.30 P.M.,
మ. with the Hon'ble Speaker in the Chair)

అఘు చర్చ (కొనసాగింపు)
అల్ప సంఖ్యాక వర్గాల సంక్షేమం గురించి

MR.SPEAKER:- Please resume your seats. Now continuation of yesterday's short discussion on Minorities Welfare.

శ్రీ టి.జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు మైనారిటీ సంక్షేమానికి సంబంధించి అఘు చర్చలో పాల్గొనే అవకాశాన్ని కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. వాస్తవంగా మైనారిటీలు అంటే,

ముస్లిం, క్రిస్టియన్, సిక్కుల వంటి వివిధ వర్గాలు వున్నప్పటికీ, ప్రధానంగా సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, వెనుకబడిన ముస్లిం వర్గాలపై చర్చ కొనసాగుతున్నదని చెప్పక తప్పదు. మనం రాష్ట్రస్థాయిలో ఎన్ని అభివృద్ధి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నా, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో చేపడుతున్న అభివృద్ధి, సంక్షేమ కార్యక్రమ ఫలితాలు ముస్లిం సమాజం పొందలేక పోతున్నారనేది నిర్వివాదాంశం అని చెబుతున్నాను. కారణం గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ముస్లింలు ఉపాధి పొందలేక, పట్టణ ప్రాంతాలకు తరలిపోయి స్థిరపడడంతో, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని ముస్లిం జనాభా దాదాపు ఒక శాతానికే పరిమితమౌతున్నదని నేను భావిస్తున్నాను.

కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న “మహాత్మా గాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం” ద్వారా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వున్న ప్రజలు సాగునీటి రంగంలో కానీ, వ్యవసాయం రంగంలో కానీ, విద్యా రంగంలో, వ్యవసాయ కూలీలు ఉపాధి కోసం ఇబ్బందులు ఎదుర్కోకూడదనే భావనతో జాబ్ అన్యూరెన్స్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది, కానీ పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఆ విధమైన అన్యూరెన్స్ లేదు. జాబ్ అన్యూరెన్స్ను ఎన్.ఆర్.ఇ.జి.ఎస్.లో కూడా ముస్లిం సమాజం పొందలేక పోతున్నదని చెప్పక తప్పదు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో ముస్లిం సమాజం, సంక్షేమం కోసం ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాల్సింది. అదేవిధంగా వారి కోసం విద్య, ఉద్యోగాలు, పట్టణ ప్రాంతాల్లో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, స్వయం ఉపాధి పథకాల అమలు ప్రధానమని చెప్పక తప్పదు.

గత ప్రభుత్వాలు ఏమి చేశాయి, ఏమి చేయలేదనే విషయాల గురించి చర్చను చేస్తే చాలా వినాదాల్లోకి పోవాల్సి వస్తుంది. ఆనాడు 1993-94 ప్రాంతంలో ముఖ్యమంత్రిగా విజయభాస్కర్ రెడ్డి గారు వున్నప్పుడు, ముస్లింలకు బి.సి.హోదా కల్పించినట్లైతే వారికి రిజర్వేషన్ సౌకర్యం పొందే అవకాశం లభిస్తుందనే భావనతో చర్చలు చేపట్టడం జరిగింది. దురదృష్టవేషమంటే అది న్యాయస్థానంలో చిక్కులు ఎదుర్కోవడం, తదుపరి మారిన రాజకీయ సమీకరణాలతో 2003-04లో సాధారణ శాసనసభ ఎన్నికల సందర్భంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆనాటి ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో ముస్లింలకు ఐదు శాతం రిజర్వేషన్ అంటే, **not on religious basis** దయచేసి ఇక్కడ గమనించాల్సింది ఏమంటే, మతతత్వంతో కూడిన రిజర్వేషన్ కాదు అధ్యక్షా. ముస్లింలలో సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, వెనుకబడిన వర్గాలకు రిజర్వేషన్ కల్పించాలనే భావనతో 2004 సాధారణ ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో పేర్కొని, ఆనాడు అధికారంలోకి వచ్చిన కాంగ్రెస్ పార్టీ ముఖ్యమంత్రిగా రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు వున్నప్పుడు, వెనువెంటనే చర్చలు చేపట్టినప్పటికీ, దానికి న్యాయస్థానాల్లో కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదురైనాయి. ముస్లింలలో సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, వెనుకబడిన వర్గాలకు నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్ సౌకర్యం అమలు జరుగుతున్నదంటే, ఆనాటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో తీసుకున్న నిర్ణయమని చెప్పక తప్పదని అంటున్నాను.

ఆనాడు ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో, తెలంగాణ ప్రాంతం వివక్షకు ఏ విధంగా గురౌతుందని భావించడం జరిగిందో, ముస్లిం సమాజం కూడా వివక్షకు గురౌతున్న భావన తలెత్తిన మాట వాస్తవమని తెలియజేస్తున్నాను. కనుక అంతవరకు అమలౌతున్న నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్ కు అదనంగా 12 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పిస్తామనే భావన, అభిప్రాయాన్ని టి.ఆర్.ఎన్.పార్టీ ఎన్నికల్లో పేర్కొని, అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ముస్లిం వర్గాల్లో ఆశలు రేకెత్తించబడి అవి బలోపేతమయ్యాయి. కానీ మైనారిటీ కమిషన్ ను వేసేందుకు పదిమాసాల సమయాన్ని తీసుకున్నారు, రిపోర్టును ఇవ్వడానికి మరో 20 మాసాలు, బి.సి కమిషన్ రిపోర్టు ఇవ్వడానికి 6 మాసాల సమయం పడుతుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి కేంద్రానికి ప్రతిపాదనలు పంపడానికి మూడు సంవత్సరాలు గడిచిందని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రతిపాదనలు పంపి ఆరు మాసాలు గడిచింది. మరో సంవత్సరం కాలం గడిస్తే ఎన్నికలు రాబోతున్నాయి.

కనుక 12 శాతం రిజర్వేషన్ అమలుకు నిర్ణయమైన కార్యాచరణను ప్రభుత్వం ఏ విధంగా చేపట్టబోతున్నదనే అంశం ప్రధానమని చెబుతున్నాను. ఈ విషయాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రానికి నివేదించినప్పటికీ, కేంద్రం సానుకూలంగా స్పందించడం లేదనేది జవాబు కాదని అంటున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెద్ద నోట్ల రద్దును, సమర్థించారు, జి.ఎన్.టిని, రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో ఎన్.డి.ఎ అభ్యర్థిని సమర్థించి, కేంద్రానికి ఒక విధంగా మిత్రపక్షంగా వ్యవహరిస్తున్నదని అంటున్నాను. అటువంటప్పుడు రాష్ట్రంలో గల ప్రధానమైన సమస్యగా ఉన్న ముస్లిం రిజర్వేషన్ లకు సంబంధించి, కేంద్రం నుంచి సానుకూలమైన నిర్ణయం పొందడంలో ఎందుకు జాప్యం అవుతున్నదని అడుగుతున్నాను.

ఈ బిల్లు ప్రతిపాదించబడ్డప్పుడు కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున సంపూర్ణంగా సహకారం లభిస్తుందని చెప్పాము. కేంద్రంపై ఒత్తిడి తేవడంలో మీరు తీసుకోబోయే ప్రతి చర్యలో మేము సహకరిస్తామని తెలిపాము. ఈ విషయాన్ని గతంలో కూడా మీ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఆశ్చర్యకరమైన విషయమేమంటే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి అధికారులు ఏమి సమాచారం తీసుకు వెళుతున్నారో తెలియదు. ఏ బి.సి కమిషన్ రెకమెండేషన్ కి అనుగుణంగా ఈరోజు 12 శాతం రిజర్వేషన్ ప్రతిపాదన జరిగిందని పేర్కొనడం జరుగుతుందో సభ్యులకు అందించిన నోట్ లో వున్నదేమంటే, “రాష్ట్ర వెనుకబడిన తరగతుల కమిషన్లు పంపగా అది కూడా రాష్ట్రమంతటా విస్తృతంగా పర్యటించి ముస్లింలలో వెనుకబడిన తరగతుల వారికి విద్య, ఉద్యోగ నియామకాల్లో 12 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించాలని” తన సిఫార్సును సమర్పించింది. బి.ఎస్. రాములు గారి ఆధ్వర్యంలో ప్రభుత్వానికి ఇచ్చిన నివేదిక ఏమంటే, **The Commission therefore strongly recommends to provide additional 6% reservation for BC-E**

group thereby totaling to 10% reservation for BC-E group. అంటే, ఏ విధంగా లీగల్ స్క్రూటిసీలో నిలదొక్కుకోబడుతుందని అడుగుతున్నాను.

ఈరోజు తీసుకోబోయే ఏ నిర్ణయంపై ఎవరు న్యాయస్థానాలకు వెళ్తారో, లేదో తెలీదు. It must be ample, మరియు సపోర్ట్తో పోవాలి. మీరు నివేదించిన బి.సి కమీషన్ 10శాతానికి పరిమితమయ్యే విధంగా ప్రతిపాదించి, దానిని ముందే సరిచేసుకోవడమూ, లేక 10శాతానికి పరిమితం కావడమూ, అనే ఆలోచన లేకుండా 12శాతం ప్రతిపాదించనదే, కేంద్రానికి నివేదించిందనేది ఒక అంశం. 12శాతం రిజర్వేషన్లను అమలు చేయబడ్డప్పుడు మాత్రమే రాష్ట్రంలో వున్న ముస్లిం సామాజానికి న్యాయం చేయగలుగుతామని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దానికి సంబంధించిన నిర్దిష్టమైన కార్యచరణ చేపట్టండి. అఖిలపక్షాన్ని ఢిల్లీకి తీసుకువెళతామని పేర్కొంటున్నారు, కాబట్టి అప్పుడు ఎస్.సి వర్గకరణతోపాటు, ఎస్.టి వర్గకరణ, మరియు దీనిని కూడా చేర్చండి. రాష్ట్రంలో వున్న ప్రధానమైన రిజర్వేషన్ అంశాలన్నిటినీ కూడా ఒకేసారి పరిష్కరించుకునే విధంగా అవకాశం లభిస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ కార్యక్రమం చేయ తలపెట్టినా బడ్జెట్ ప్రధానమని తెలియజేస్తున్నాను. బడ్జెట్ కేటాయింపులు పరిశీలిస్తే, ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో చేసిన కార్యక్రమాలను పోల్చుకుంటున్నాము. ఆనాడు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో వివక్షకు గురయ్యామనే భావనను కలిగి వున్నాము. కనుక దానికంటే మెరుగైన రీతిలో, గతంలో జరిగిన స్వల్పాల్ని భర్తీ చేసుకునే విధంగా మన చర్యలు వుండాలని తెలియజేస్తున్నాను. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 2014-15లో మైనారిటీస్ సంక్షేమానికి 1030 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ను కేటాయించాము. ఆనాటి ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం బడ్జెట్ ఒక లక్షా, 40 వేల కోట్ల రూపాయలు. ఈనాడు తెలంగాణ రాష్ట్ర బడ్జెట్ ఒక లక్షా, 40 వేల కోట్లు నుంచి 50 వేల కోట్ల రూపాయలు. ఈ సంవత్సరం మైనారిటీస్ కు ప్రతిపాదించిన బడ్జెట్ రూ.12,49 కోట్లు. కనుక మీ పెరుగుదల దామాషా ఎంత అని అడుగుతున్నాను. ఆనాడు అదే లక్షా, 40వేల కోట్ల రూపాయలు. ఈనాడు అదే లక్షా, 40వేల కోట్ల రూపాయలని తెలియజేస్తున్నాను. ఆనాడు ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో మైనారిటీ సంక్షేమానికి ఒక వెయ్యి, 30 వేల కోట్లు బడ్జెట్ను కేటాయింపు చేస్తే, ఈనాడు రూ.12,49 కోట్లు కేటాయించారు.

సమాజంలో ముస్లింలు 12.6 శాతం వున్నారు. జనాభా ప్రాతిపదికన ఎస్.సి, ఎస్.టిలకు ఇస్తున్న రక్షణ, అదేవిధంగా సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు బడ్జెట్లో కేటాయింపులు ఏ విధంగా చేస్తున్నామో, ముస్లిం మైనారిటీ, క్రిస్టియన్ అభివృద్ధుల కోసం ఆ విధమైన బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేయాల్సిన ఆవశ్యకత వుందని చెప్పక తప్పదు. ఈ రోజు మనకున్న లక్షా నలభై వేలకోట్ల బడ్జెట్లో మైనారిటీలకు కేటాయించినది రూ.12,49కోట్లు it is not even one

percent. It means less than one percent అంటే 0.85వర్సెంట్ అని తెలియజేస్తున్నాను. మనం నిర్మాణం చేస్తున్న ప్రాజెక్టుల్లో, వ్యవసాయంలో, పవర్ లో వారు ఫలాలు పొందలేకపోతున్నారు. కేవలం పట్టణ ప్రాంతాల్లో స్థిరపడ్డ మైనారిటీలకు సంబంధించి, కనీసం 10శాతం బడ్జెట్ కేటాయింపు చేయమని అంటున్నాను. జనాభా ప్రాతిపదికన ఎస్.సి, ఎస్.టిలకు బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఏ విధంగా చేస్తున్నారో, మైనారిటీలకు కూడా జనాభా దామాషాకు అనుగుణంగా బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేయండి. 12.68శాతం మాత్రమే ముస్లిం జనాభా వున్నారు, క్రిస్టియన్ జనాభాని ఎలాగూ పక్కన పెట్టారు. ముస్లింలకు పది శాతం అంటే, రూ.10వేల కోట్లు కేటాయింపు చేస్తే సంవత్సరంలోవు.....

(మైక్ కట్ చేయబడింది.)

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు (ముఖ్యమంత్రి):- అధ్యక్షా, “మాటలు కోటలు దాటితే, కాళ్లు తంగెళ్లు దాటలేదు” అన్నట్లు జీవన్ రెడ్డి గారి ఉపన్యాసం వింటుంటే నేను గాలిలో తేలిపోతున్నాను. ఈ రాష్ట్రాన్ని, దేశాన్ని మీరు ఏకధాటిగా అనేక దశాబ్దాలు పరిపాలించారు. మీరు ఈ రోజు చెబుతున్న స్పూర్తిని ఆరోజు ఫాలో అయి ఉంటే, ఈ రోజు ముస్లింలకు రిజర్వేషన్లు అవసరం లేదు. వారు రిజర్వేషన్లు డిమాండ్ చేసేవారు కాదు.

12.45 ము. నాళ్లకు రిజర్వేషన్లు పెట్టాల్సిన పరిస్థితికి మూల కారకులు మీరే. మీరేదో చాలా పవిత్రంగా చేస్తే, ఇప్పుడు మేము వచ్చి చెడగొట్టినట్లు మాట్లాడుతున్నారు. మేము చాలా ఖచ్చితంగా మీ కంటే మెరుగైన బడ్జెట్ను పెట్టాము. బడ్జెట్లో పెట్టడం ఒక వంతు అయితే, ఖర్చు పెట్టడం మరో వంతు. తెలంగాణ ఏర్పడక ముందు పది సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ పార్టీయే అధికారంలో ఉన్నది. మొత్తం దశాబ్ద కాలంలో మీరు రాష్ట్ర మైనారిటీల కోసం రూ.932కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. Rs.932 crores in the total decade. These are the official figures given by you only. మీరు అసెంబ్లీలో పెట్టిన ఫిగర్స్ ను నేను చెబుతున్నాను. గత మూడున్నర సంవత్సర కాలంలో టి.ఆర్.ఎస్. ప్రభుత్వం రూ.2146కోట్లు ఖర్చు పెట్టింది. మీరు పరిపాలించిన పది సంవత్సరాలకు, మేము పరిపాలిస్తున్న మూడు సంవత్సరాలకు ఎంత తేడా ఉన్నదో చూడండి. వాస్తవాలు ఈ విధంగా ఉంటే మీరు జనాభా ప్రాతిపదికన రిజర్వేషన్లు పెట్టడం అంటున్నారు. మీరెందుకు ఈ నడువాయిం కల్పించలేదని నేను అడుగుతున్నాను. మీది పెద్ద పార్టీ, జాతీయ పార్టీ, దేశాన్ని పరిపాలించారు, రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించారు, వంద సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగి ఉన్నదని చెబుతారు. మాట్లాడితే అర్థం పర్థం ఉండాలి. 12శాతం రిజర్వేషన్ పెడతామని చెప్పి, 10 శాతం రిజర్వేషన్ పెట్టారని అంటున్నారు, మీరు 5శాతం రిజర్వేషన్ పెడతామని చెప్పి, 4శాతం పెట్టారు. ఎందుకు తగ్గిపోయిందో నభకు తెలియజేయండి. నేను ఈ విషయానికి సంబంధించి మాట్లాడిన

ఫుల్ స్పీచ్ నా వద్ద ఉన్నది. చాలా వివరణాత్మకంగా మంచిచెడ్డల గురించి చెప్పాము. మేము ప్రభుత్వంలోకి వచ్చిన తర్వాత కాకుండా, ఉద్యమ కాల సమయంలోనే ఈ విషయాన్ని ప్రకటించాము. ఆ తర్వాత పార్టీ మ్యానిఫెస్టోలో కూడా పెట్టాము. ఇందులో రూపస్యం ఏముందండీ? ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన రాష్ట్రపతి అభ్యర్థికి మేము సపోర్ట్ చేశాము. **What is wrong?** కేంద్రప్రభుత్వం నిరాకరించింది, వారన్నారు కాబట్టి ఇంట్రవీన్ అయి ఈ విషయం గురించి మళ్ళీ ఒకసారి చెబుతున్నాను.

ఇది రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రధాన సమస్య అని చాలా తెలివిగా జీవన్ రెడ్డి గారు చెబుతున్నారు. ఇది రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రధాన సమస్య కాదు. మొత్తం భారతదేశంలో ఉన్న ప్రధాన సమస్య. **I am reiterating 70 సంవత్సరాల స్వాతంత్యం తరువాత, కేంద్రప్రభుత్వం రివ్యూ చేసి ఈ దేశాన్ని ఇంటిగ్రేటెడ్ గా ముందుకు తీసుకొని పోవడానికి, చాలా విషయాలు రాష్ట్రాలకు ట్రాన్స్ఫర్ చేయాలి. సెంట్రలైజ్ చేయకూడదు. స్వంతత్ర్యం వచ్చినప్పుడు పరిస్థితులు వేరు. ఈ రోజు ఉన్న పరిస్థితులు వేరు. ఆయా రాష్ట్రాల యొక్క సోషల్ కాంపొజిషన్ మారుతూ ఉన్నది. ప్రజల ఆశలు పెరుగుతున్నాయి. ప్రజలు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. బి.సి.లకు చట్టసభల్లో రిజర్వేషన్లు కావాలనీ ఒకనాడు అడగలేదు, ఇప్పుడు అడుగుతున్నారు. మనం తీర్మానం చేసి పంపాము. ఇది ముస్లిమ్లకు సంబంధించిన అంశం మాత్రమే కాకుండా, న్యాయపరమైన చిక్కులల్లో సుప్రీమ్ కోర్టు జడ్జిమెంట్ క్రింద ఉన్నటువంటి అంశం. కానీ, 9వ షెడ్యూల్లో తమిళనాడు వాళ్లు ఏ విధంగా చేర్చారో ఆ పద్ధతిలో మనం కూడా చేర్చాలి. ఇప్పుడు అది తప్ప వేరే మార్గం ఏమీ లేదు. **I have been consistently telling since the period of agitation. నేను ఓవన్ గా ఈ సభలో చెబుతున్నాను. I want to go on record of the House also.** ప్రధానమంత్రి గారితో నేను స్వయంగా మాట్లాడాను. వారు సానుకూలత వ్యక్తం చేశారు. తప్పకుండా చెద్దామని చెప్పారు. ఇక్కడ ఈ రిజర్వేషన్ అంశం మాత్రమే కాకుండా, రాష్ట్రం మారిన నేపథ్యంలో గిరిజనులకు కూడా రిజర్వేషన్ మారింది. గిరిజనుల జనాభా పెరిగింది. వారి రిజర్వేషన్ గురించి కూడా అడిగాము. అది రాజ్యాంగబద్ధం కదా, షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ కు ఎంత శాతం ఉంటే, అంత ఇన్వాలని అడిగాము. వారు స్పష్టంగా చెప్పారు. 50 శాతం సుప్రీమ్ కోర్ట్ ఆఫ్ ఎంబార్కలో ఉంది. మీరు ప్రతిపాదనలు తెచ్చుకోండని, **impeccable data** కావాలని అడిగారు. ఊరికే హాపజార్డ్ గా మీరు పెట్టిన 5 శాతం రిజర్వేషన్ లాగ మేము పెట్టలేదు. మీరు పెట్టినట్లు బాధ్యతారహితంగా పెట్టలేదు. అందుకే మేము కమీషన్ ను అపాయింట్ చేశాము. తమిళనాడు రాష్ట్రంలో ఏ పద్ధతి అవలంబిస్తున్నారో, ఇతర రాష్ట్రాల వారు ఏ పద్ధతిని అవలంబిస్తున్నారో ఆ పద్ధతిని మనం కూడా అవలంబించాము. ఇతర రాష్ట్రాలు కమీషన్ అపాయింట్ చేసి, మళ్ళీ వాళ్ల యొక్క సోషల్ బ్యూక్స్ డిస్ట్రీబ్యూషన్ సర్టిఫై**

చేసేది బి.సి. కమీషన్ కాబట్టి బి.సి. కమీషన్ ను రెఫర్ చేసి తీసుకొని పోవాలి. ఆలోచించున శాసనసభ కార్యదర్శిగారు తమరి ఆదేశాలతో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించారు. ప్రస్తుతం అది కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఉంది. నేనే స్వయంగా మాట్లాడాను. తప్పకుండా చెద్దామని చెప్పి వాళ్లు సానుకూలత వ్యక్తం చేశారు.

నేను కోరిన వారిని **either you accept my order and include this in the 9th Schedule of the Constitution or you reject the matter** అని చెప్పాము. వచ్చే పార్లమెంట్ శీతాకాల సమావేశాల్లో తెలంగాణ పార్లమెంట్ సభ్యులు భయంకరంగా అక్కడ పోరాటం చేస్తారు. మేము రడీగా ఉన్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడా మేము వెనులుబాటు ఇచ్చాము. ఇవ్వడం మన ధర్మం. ఇతర రాజకీయ పార్టీలకు తెలంగాణ ఏర్పడిన క్రమంలో కావచ్చు, ఏర్పడిన తర్వాత కావచ్చు **politics is a game but, for TRS party, either for achievement of Telangana State or for reconstructing Telangana State, it is not a game.** రాజకీయాలంటే ఇతరులకు గేమ్ కానీ, మాకూ ట్యాస్క్. ప్రతి దానిని మేము ట్యాస్క్ లాగ తీసుకుంటాము. శాశ్వత ప్రాతిపదిక తెలంగాణ పునర్నిర్మాణం గొప్పగా జరగాలి. అందరికీ లాభం జరగాలి. అది శాశ్వతంగా ఉండాలన్న పద్ధతితో మేము పోతున్నాము. అందుకు తమిళనాడు వారు అవలంబిస్తున్నటువంటి మార్గం ఉన్నది. కాబట్టి ఆ మార్గంలోనే మనం ప్రయాణం చేశాము. గతంలో పరిపాలించిన వారికి విశ్వాసం లేదు. నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసం ఉన్నది. వందశాతం ఈ రిజర్వేషన్లను మేము సాధించి తీరుతాము. మీరు 5 శాతం రిజర్వేషన్ పెట్టి 1 శాతాన్ని కొట్టేసి, నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్ ను అమలు చేసినట్లు మేము చేయము. మేము ఏదైతే ప్రతిపాదించామో అది మాత్రమే చేస్తాము. బి.సి. కమీషన్ గురించి చెప్పారు. పది శాతం, వన్నెండు శాతం అని కాన్టీకీ చేస్తున్నారు. మీరు చెప్పిన విధంగా ముస్లిమ్లు మొత్తం పేద వారుగా ఉన్నారా, 12.6 శాతం మంది పేదవారు ఉన్నారా, అందులో ఎవరు ఉద్యోగస్తులు లేరా, ధనికులు లేరా, వ్యాపారస్తులు లేరా, కాంట్రాక్టర్లు లేరా, బిజినెస్ మెన్ లేరా, మొత్తం అంత మందికి రిజర్వేషన్లు ఇప్పుడు కదా. కొంచెం వర్గంటేజీను మినహాయిస్తారు. ఆ వర్గంలో ఎవరైతే సోషల్, ఎకనామిక్లీ బ్యూక్స్ వర్డ్ గా ఉంటారో వాళ్లకు ఇస్తారు. ఆ పద్ధతిలో ఈ రోజు ప్రతిపాదించడం జరుగుతున్నది. మేము శాస్త్రీయంగా చేస్తున్నాము. అధ్యయనం చేసి చేస్తున్నాము. ఊరికే చేయలేదు. కాబట్టి అనవసరమైన అపోహలకు పోతే మీకే నష్టం జరుగుతుంది మాకు జరిగేదిమీ లేదు. ఏదైనా మంచి సలహా ఉంటే చెప్పండి. కన్స్ట్రక్టివ్ అడ్వైజ్ ఉంటే ఇవ్వండి. **Government is ready to take.**

శ్రీ టి.జీవన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, మీలా మేము Haphazard చేయడం లేదు. ఎవరు Haphazard

చేస్తున్నారో కనపడుతున్నది. మేము ఆనాడు 5శాతం పెడదామనుకున్నాము, కోర్టు సూచన మేరకు ఒక శాతం తగ్గించడం జరిగింది. **not on its own** కోర్టు సూచన మేరకు 50శాతం మించకూడదని ఇప్పుడు మీరు పేర్కొంటున్నారో, దాని దృష్ట్యా, ఆనాడు మేము 4శాతానికి పరిమితం కావడం జరిగింది. ముస్లింలందరూ పేదవారుగా ఉండరు. అది వాస్తవం. బి.సి. కమీషన్ 10శాతం ప్రతిపాదించిందని మీరు చెప్పారు. మీ నోట్లో 12శాతం ప్రతిపాదించారు ఉంది. బి.సి. కమీషన్ ప్రతిపాదించింది. పది శాతం మాత్రమే. 12శాతం కాదు. బి.సి. కమీషన్ 10శాతం ప్రతిపాదిస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 12శాతం రెకమెండ్ చేసింది. **There is a conflict.** దయచేసి స్టేట్ మెంట్ చూడమని మీకు చెబుతున్నాను. మీ అధికారులు మీకు ఏ మేరకు ఫీడింగ్ ఇస్తున్నారో నాకు తెలియడం లేదు. కానీ, 'నదరు విచారణ నివేదికలో రాష్ట్రం వెనుకబడిన తరగతుల కమీషన్ కు పంపగా అది కూడా రాష్ట్రమంతటా విస్తృతంగా పర్యటించి ముస్లింలలోని వెనుకబడిన తరగతుల వారికి నిద్యా, ఉద్యోగ నియామకాల్లో 12శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించాలని తన సిఫారసులను సమర్పించిందని ' నోట్లో ఉన్నది. బడ్జెట్ గురించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పేర్కొన్నారు. ఈ నాలుగు సంవత్సరాల్లో ఇప్పటికి రూ.2146కోట్లు ఖర్చు పెట్టామన్నారు. వాస్తవం. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలు మీరు ప్రతిపాదించిన బడ్జెట్ రూ.4500కోట్లు. మీరు రూ.4500కోట్లు బడ్జెట్ ప్రతిపాదించి రూ.2146కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. **What percentage it is?** మీరు ఏ విధంగా సమర్థించుకుంటారు? ఏ సంవత్సరం కూడా 50శాతానికి మించి ఖర్చు పెట్టలేదు. మైనారిటీ సంక్షేమం కోసం కేటాయించిన నిధులు మీరు ఖర్చు పెట్టలేదు. కేవలం ప్రకటనలకు మాత్రమే పరిమితం అయ్యాయి. మాకు అధికారం ఉంది మేమే రాజ్యం చేస్తామంటే చేయండి సార్, ఇంకో ఏడాది చేస్తారు. ఎన్ని రోజులు చేస్తారు? తర్వాత ప్రజలే నిర్ణయిస్తారు. **employment and Government recruitment** అయితే కేంద్ర పరిధిలోకి పోయింది. ప్రభుత్వ పరంగా అమలు చేసేవి స్వయం ఉపాధి పథకాలు. ఇది మొన్న వాళ్లు ఇచ్చిన జవాబే. 2014-2015 సంవత్సరంలో రూ.95కోట్లు కేటాయిస్తే, మీరు ఖర్చు పెట్టింది రూ.43.69కోట్లు, అంటే **Less than 50% of self employment**, ఇది మీ చేతిలో పని. 2015-2016 సంవత్సరంలో రూ.95కోట్లు కేటాయిస్తే, ఖర్చు పెట్టింది రూ.27.70 కోట్లు అంటే **Less than 50 or 40 %**, 2016-2017లో రూ.150కోట్లు కేటాయిస్తే, ఖర్చు పెట్టింది రూ.69కోట్లు. **again less than 50%**. మేము 80శాతం చేస్తామంటున్నారు సంతోషం. **We welcome it.** కానీ, అమలులో కార్యాచరణ లేకుండా మీరు ఎంత చెప్పినా ఏమీ వస్తుందని అడుగుతున్నాను. ఈ బడ్జెట్ కేటాయింపుల గురించి నేను ఆషామాషీగా మాట్లాడడం లేదు. గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఏ రకంగా చూసినా ముస్లిం సమాజానికి

అందాల్సిన ఫలాలు అందడం లేదు. ఎందుకంటే వారు పట్టణ ప్రాంతాల్లో స్థిరీకరింపబడ్డారు. వాళ్లు ఈ మాత్రం ఉపాధి పొందగలుగుతున్నారంటే అది కేవలం అరబ్ దేశాల వల్ల అని నేను చెబుతున్నాను. మస్కట్, దుబాయ్, అరబ్ దేశాలు లేకుంటే ముస్లిం సమాజం ఉపాధి లేకుండా ఎన్నో ఇబ్బందులు పడేవారు. కనీసం 20 నుండి 25శాతం ముస్లింలు అరబ్ దేశాల్లో ఉపాధి పొందుతున్నారు. వాళ్లు తరలిపోకుండా మన దగ్గర ఉపాధి కల్పించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉందని చెబుతున్నాను. నేను ఆషామాషీగా మాట్లాడడం లేదు. వాళ్ల హక్కు గురించి మాట్లాడుతున్నాను. షాదీ ముబారక్ నిజంగా మంచి కార్యక్రమం. **We appreciate it.** గతంలో మేము ముస్లింలకు వివాహ సందర్భంగా సహాయం చేశాము. మేము వస్తు రూపేణ ఇవ్వడంతో ఆశించిన మేరకు ఫలాలు పొందలేకపోయారు. ఈ రోజు మీరు నగదు రూపంలో ఇస్తున్నారు. **definitely it is getting good results.** దానికి కావాల్సిన కేటాయింపులు ఈ రోజు నగం నిలబిపోయాయని చెబుతున్నాను. కల్యాణలక్ష్మి, షాదీ ముబారక్ కార్యక్రమాన్ని సమర్థిస్తున్నాము. హౌసింగ్ డబుల్ బెడ్ రూమ్ విషయంలో గ్రామీణ ప్రాంతానికి 5శాతం, పట్టణ ప్రాంతానికి 12శాతం ఇస్తామని అన్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతానికి మీరు ఎంత శాతం కేటాయింపు చేసినా, అక్కడ ఒక్క శాతానికి మించి జనాభా లేదు. ఎక్కువ మంది పట్టణ ప్రాంతాలకు వలస వస్తున్నారు. హౌసింగ్, డబుల్ బెడ్ రూమ్ల విషయంలో పట్టణ ప్రాంతాల్లో 12శాతం నుంచి 20శాతానికి పెంచండి. పట్టణ ప్రాంతాల్లో జనాభా 25శాతం ఉన్నది. వాళ్లకు సంక్షేమ కార్యక్రమాల ద్వారా లబ్ధి చేకూర్చాలని మీ ద్వారా నేను కోరుతున్నాను. గతంలో ఉర్దూ అకాడమి ద్వారా ఆడపిల్లలకు ట్రైనింగ్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేసేవారు. గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఏర్పాటు చేసిన 45 కంప్యూటర్ ట్రైనింగ్ సెంటర్లు ఈ రోజు నిలబిపోయాయి. మీరు గతం కంటే మెరుగు అని చెప్పకుంటున్నారు. మరి ఈ కంప్యూటర్ సెంటర్లు ఎందుకు మూసివేయబడ్డాయని అడుగుతున్నాను. దాని నిర్వహణపై ఎందుకు మీరు దృష్టి పెట్టలేకపోయారని అడుగుతున్నాను.. మీరు దయచేసి కంప్యూటర్ సెంటర్లన్నీ మళ్ళీ ఓపెన్ చేయించండి. ప్రతి పట్టణ కేంద్రంలో ఒక ట్రైనింగ్ సెంటర్ను ఏర్పాటు చేస్తే ఇంటర్ , డిగ్రీ పూర్తి చేసిన ఆడపిల్లల తర్వాత ఇంటి వద్దే ఉండి ఉపాధి పొందగలుగుతారు. వాళ్లు ఇటువంటి కంప్యూటర్ శిక్షణ, ఎంబ్రాయిడరింగ్, వంటివి నేర్చుకోవాలి. కంప్యూటర్ ట్రైనింగ్ సెంటర్లను రీఓపెన్ చేయించండి.

1.00 మం. ఉర్దూ అకాడమీ పూర్తిగా నిర్విర్యమయ్యింది. మొన్న బడ్జెట్లో మీ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. అందులో ఏడుగురుని మాత్రమే రెగ్యులరైజ్ చేశారు. 184 మందిలో మోస్ట్ జూనియర్స్ అయిన 7 మందిని రెగ్యులరైజ్ చేశారు. వాళ్లకు జీతభత్యాలను పెంచాలి. మన పొరుగు రాష్ట్రంలో రూ. 20-25 వేలు ఇస్తుంటే, మన రాష్ట్రం మాత్రం పదివేల రూపాయలు ఇస్తోంది. ఈ

కాలంలో పది వేల రూపాయలకు ఎవరైనా పనిచేయగలుగుతారా? ఉర్దూ అకాడమీకి ఛైర్మన్ లేరు. ఉర్దూ అకాడమీకి ఛైర్మన్ గా మీకు సంబంధించిన వ్యక్తిని నియమించుకుంటారు. వ్యవస్థను పటిష్టం చెయ్యడానికి ప్రయత్నం చెయ్యండి. ఉర్దూ అకాడమీని పక్కన పెట్టారు. మైనారిటీస్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ని తీసుకొచ్చారు, మైనారిటీస్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంట్ ను తీసుకొచ్చారు. అక్కడా ఏమీ లేదు, ఇక్కడా ఏమీ లేదు. జనాలకు ఉద్యోగ భద్రత లేదు. జీతభత్యాల పెంపు లేదు. ఏ విధంగా వ్యవస్థను, సంస్థను బలోపేతం చేస్తారు? మైనారిటీస్ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ని ప్రారంభిస్తున్నామని చెప్పారు. ఆ విషయంలో మేము మిమ్మల్ని సమర్థిస్తున్నాము. ఆనాడు ఎన్నికలప్పుడు, టీఆర్ఎస్ పార్టీ, కేజీ నుండి పీజీ వరకూ ఆంగ్లమాధ్యమంలో ఉచిత నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యను అందిస్తామని అన్నారు. ఇప్పుడు అయిదు నుండి 10+2 అని అంటున్నారు. ఒకటవ తరగతి నుండి నాల్గవ తరగతి వరకూ ఏమయ్యింది? వారు మళ్ళీ ప్రభుత్వ పాఠశాలలలోనే చదవాలి. మన పిల్లవాడు ఇంగ్లీష్ మీడియం కాన్వెంట్ లో చదువుతాడు. నిరుపేద వర్గాలకు చెందిన దళితులు, అల్పసంఖ్యాక పర్గాల వారి పిల్లలు అక్కడో ఇక్కడో నాల్గవ తరగతి వరకూ తెలుగు మీడియం చదివి తరువాత రెసిడెన్షియల్ స్కూల్ కి వెళ్లాలి. ఆ పిల్లవాడు అయిదు తరగతికి వచ్చిన తరువాత ప్రైవేట్ పాఠశాలలో చదివే విద్యార్థులతో కంపీట్ అవ్వగలుగుతాడా? ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలకు ఏ విధంగా అయితే రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఉన్నాయో ఆ విధంగా మైనారిటీలకు కూడా కల్పిస్తున్నారు. అది కేవలం అయిదు తరగతి నుండి మాత్రమే అంటే సరిపోదు. ఒకటి నుండి నాల్గవ తరగతి వరకూ కూడా దయచేసి ప్రభుత్వం దృష్టిని కేంద్రీకరించాలి.

వక్స్ ప్రావర్టీస్ గురించి నిన్న మా మిత్రులు మాట్లాడడం జరిగింది. వక్స్ ప్రావర్టీస్ అన్న అన్యాయం అయ్యాయి. మీరు చేపట్టిన చర్యను అందరూ అభినందిస్తున్నారు. 78,538 ఎకరాల వక్స్ ప్రావర్టీస్ ఉంటే, ఈ మూడు సంవత్సరాలలో 57,424 ఎకరాలు అన్యాయం అయ్యాయి. మిగిలింది ఉండనుకుంటున్నాము. ఉన్న భూమి కంటే కట్టాకు గురైన భూమి ఎక్కువగా ఉంది. వక్స్ బోర్డికి జూడిషియల్ పవర్స్ ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉందో లేదో దయచేసి ఎగ్జామిన్ చెయ్యండి. అన్యాయం అయిన వక్స్ ఆస్తులను తిరిగి ప్రభుత్వం రెజ్యూమ్ చేసుకునే విధంగా చర్యలు చేపట్టండి. కేవలం ఒక జిల్లా కాదు, యావత్ తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని హైదరాబాద్ తో మొదలుపెట్టి అదిలాబాద్ జిల్లా వరకూ ఎక్కడా వదల లేదు. మొత్తం భూమి అన్యాయం అయ్యింది. వక్స్ ఆస్తుల పరిరక్షణ కోసం చర్యలు చేపట్టాలి. ఇంతవరకూ హాజ్ కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చెయ్యలేదు. ఉర్దూ అకాడమీని కాన్స్టిట్యూట్ చెయ్యలేదు, హాజ్ కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చెయ్యలేదు, మైనారిటీస్ కమీషన్ ని వెయ్యలేదు. ఏపి మైనారిటీస్ కమీషన్ ఛైర్మన్ పక్కకు వెళ్లాడు. తెలంగాణ మైనారిటీస్ కమీషన్ ను వేసుకోవలసిన బాధ్యత మన మీద ఉంది. గత పాలకులు- అని మా మీద నెపం నెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. 1993-94

లో రిజర్వేషన్స్ గురించి మేము ఆలోచించాము. కొద్దిమంది మిత్రులు మతతత్వ రిజర్వేషన్ ను వ్యతిరేకిస్తున్నారు. దాన్ని ఎవరైనా వ్యతిరేకించాలి. ముస్లిమ్స్ లో వెనుకబడిన వారికి అంటే, **Some of the Muslim Sectors are excluded from this reservation Syed, Mashaekh, Moghal, Pathan, Irani, Bohra such people are alienated.** వీళ్లకు అవకాశం లేదు. మతతత్వ రిజర్వేషన్లు కాదు. మనలో ఉన్న సామాజిక, ఆర్థిక వెనుకబాటుతనాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని మనకు రిజర్వేషన్ల సౌకర్యం కల్పించడం జరిగింది. సామాజికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారికి మాత్రమే ఈ రిజర్వేషన్లు. ఇది కాంగ్రెస్ పార్టీ సమ్మత సిద్ధాంతం అధ్యక్షా. దీనికి మేము కట్టుబడి ఉన్నాము. మేము ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పటికీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టే ఏ చర్యనైనా సంపూర్ణంగా సమర్థిస్తాము. గత సమావేశంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా పేర్కొన్నారు. కులాలకు, మతాలకు సంబంధం లేదు, దళితులు క్రిస్టియన్ మతాన్ని స్వీకరించినట్లయితే **he shall get his SC certificate.** వాస్తవంగా ఆ విధంగా జారీచేయబడడం లేదని నేను చెప్పాను. ఒకసారి వెరిఫై చెయ్యాలి. ఏ దళితుడైతే క్రిస్టియన్ అయితే తీసుకున్నాడో, అతను ఎస్సీ సర్టిఫికేట్ పొందలేకపోతున్నాడు. జాన్ ఎలియాస్ అని పేరున్న వారిని పక్కన పెడుతున్నారు. క్రిస్టియన్లు వివక్షకు గురవుతున్నారు. ఎవరైనా కోరితే ఒక్కటే. సభ్యసమాజం బాగుండాలి, అల్పసంఖ్యాక, బలహీన వర్గాలకు లభించవలసిన హక్కులు వారికి లభించాలి. ఇమాం, మోజమ్మలకు సంబంధించి రూ. 500/- పెంచుతామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. అది ఇంప్లిమెంట్ అవ్వడం లేదు. జగిత్యాల కొత్త జిల్లా. అక్కడ వక్స్ బోర్డికి సంబంధించి సెక్రటరీ లేరు, అకౌంటంట్ లేడు, అధికారులెవరూ లేరు. జగిత్యాలలో లేరు, కరీంనగర్ లో కూడా వక్స్ బోర్డికి సంబంధించిన అధికారి లేరు. మూడున్నర సంవత్సరాల నుండి ప్రకటనలకు పరిమితం అవుతున్నారు. రిజర్వేషన్ కి సంబంధించి నాలుగు శాతం అమలుచేయగలిగామని చెబుతున్నాను. 12 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పిస్తామని అన్నారు. ఆ విధంగా అమలు చెయ్యండి. 9వ షెడ్యూల్ లో చేర్చండి. రిజర్వేషన్ ఆర్డర్ ఇన్ఫర్మేషన్ కు వెళ్తారు. **Mentally you are prepared?** కేంద్రం మీకు అనుకూలంగా ఇవ్వదు కాబట్టి మేము కోర్టుకు వెళ్తామనుకుంటారు. దీన్ని బట్టి అర్థం అవుతుంది. రిజర్వేషన్ కి సంబంధించి, బడ్జెట్ కేటాయింపులకు సంబంధించి ప్రాధాన్యత ఇవ్వనంత వరకూ ముస్లిమ్స్ కి న్యాయం జరగదని చెబుతున్నాను. సెల్ఫ్ ఎంప్లాయ్ మెంట్ అనేది ఇంఫార్మేట్. గత మూడు సంవత్సరాల నుండి యాభై శాతం కూడా ఇంప్లిమెంటేషన్ కనబడ లేదు. మీరు చెప్పేవి బాగున్నాయి. కాని ఇంప్లిమెంటేషన్ మాత్రం జరగడం లేదు. ఓవర్ సీస్ ఎడ్యుకేషన్ కి సౌకర్యం కల్పిస్తామని అంటున్నారు. దాన్ని వెలకమ్ చేస్తున్నాము. మిత్రపక్షాలు పొగడ్డలతో ముంచొచ్చు. వాస్తవాలు గ్రహించండి. రిజర్వేషన్ కి నిర్దిష్టమైన కార్యాచరణను చేపట్టండి. బడ్జెట్ కేటాయింపులో అయిదు శాతం, రాబోయే బడ్జెట్ లో

భూములు. దీనిమీద ఎందుకు సీబీఐ ఎంక్వైరీ వేయించ లేదు? ఆబీఐ రసూల్ ఖాన్ గారు 2016లో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాయగా అక్కడ హోం మినిస్టర్ గారు కూడా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కన్సెంట్ ఇచ్చినట్లైతే తప్పనిసరిగా సీబీఐ ఎంక్వైరీ చేయిస్తామన్నారు. పేద ప్రజల సంక్షేమానికి కావలసిన నిధులు సమకూర్చే కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయల విలువ చేసే భూములను కాపాడుకోగలిగితే దానిద్వారా పేద ముస్లిం సోదర, సోదరీమణులకు, విద్యార్థులకు కావలసిన సంక్షేమం చేయడానికి అవకాశముంటుంది. కాబట్టి వచ్చే భూములకు సంబంధించి సీబీఐ ద్వారా ఎంక్వైరీ చేయించాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు జనవరి, 18వ తారీఖున ఇదే సభలో మాట్లాడుతూ అజ్మీర్ లో రూ.5కోట్లతో రుబాత్ నిర్మాణం చేయిస్తామని మంజూరు కూడా చేశారు. వీలైనంత తొందరగా రాజస్థాన్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి ఆ నిర్మాణానికి కావలసిన భూమి కేటాయించుకునేలా చర్యలు తీసుకోవాలని తదనంతరం రుబాత్ నిర్మాణం చేపట్టాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అదే రకంగా తెలంగాణ ఇస్లామిక్ కల్చరల్ కన్వెన్షన్ సెంటర్ ను స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి గారు ఏర్పాటు చేయిస్తామని చెప్పారు. అది ఎంతవరకు వచ్చిందనేది సభకు స్పష్టంగా తెలియపర్చాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

1.30 మ. ఈ బడ్జెట్ లో 4,613 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి, రూ.2100 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడమనేది సామాన్యమైన విషయం కాదు. తెలంగాణలో ఇది మంచి పరిణామం. కేజీ టూ పీజీ విద్యపై మరియు వాళ్లకు కావాల్సిన అన్ని సౌకర్యాల కోసం మిగిలిన మొత్తాన్ని కూడా మార్చి నెల లోపు ఖర్చు చేయాలని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. కేజీ టూ పీజీలో భాగంగా ప్రస్తుతం నాలుగు, ఐదవ తరగతి నుంచి ప్రవేశాలు చేపడుతున్నందున, కేజీ నుంచే ప్రవేశాలు తీసుకున్నట్లైతే మేనిస్ట్రోలో చెప్పిన ప్రభుత్వ లక్ష్యం కూడా నెరవేరుతుంది. అందుకు కావాల్సిన డబ్బులు మరియు అవకాశాలు కూడా ఉన్నాయి. స్టాఫ్ ను 67 నుంచి ప్రస్తుతం 80కు పెంచుతూ, 13 మందికి అదనంగా శాంక్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. వేల కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు చేయాలంటే దానికి సిబ్బంది కూడా కావాలి. స్వీపర్ రూ.80,000, ఇన్వార్డ్ మరియు ఔట్ వార్డ్ క్లర్క్ రూ.80,000 జీతాలు తీసుకుంటున్నారని సభ్యులు అక్టోబర్ గారు నిన్న తెలియజేసిన విషయాలన్ని ఈ రికార్డులు సీజా చేసిన అంశం ద్వారా బయటకు వస్తాయని అనుకుంటున్నాను. రంజాన్ పండుగ సందర్భంగా సెక్రటేరియట్ లో ముఖ్యమంత్రి గారి సమక్షాన జరిగిన మొదటి సమావేశంలో “ స్వాములకు మనం సంభావన ఇస్తున్న విధంగానే మౌజమ్, ఇమామ్ లకు గౌరవ భృతిగా సంవత్సరానికి రూ.10వేలు ఇవ్వాలని” మొట్టమొదటగా బిజెపి పార్టీ తరపున నేను కోరగా, ముఖ్యమంత్రి గారు దయతో నెలకు వెయ్యి రూపాయలు చొప్పున

ఇస్తామని చెప్పారు. బిజెపికి ప్రచారం చేసుకునే తత్వం లేదు, సేవ చేసే తత్వమే ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రామచంద్రారెడ్డి గారూ, మీరు మళ్ళీ వేరే సబ్జెక్టులోకి వెళ్తున్నారు.

శ్రీ చింతల రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, రంగారెడ్డి జిల్లా, కూకట్ పల్లి మండలం, మూసాపేట గ్రామంలో వక్స్ బోర్డుకు సంబంధించిన ప్రావర్షి సర్వే నెం. 115 మరియు నెం. 583 లో గల 831 గజాల భూమి మెట్రో రైలులో భాగంగా పోతున్నందున, ఒక వ్యక్తి మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వాళ్లు ఒకకోటి 85 లక్షల రూపాయలను ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ, ఆ విషయమై కొంత మంది 04.06.2013 వ సంవత్సరంలో కంప్లైట్ చేయగా, ఆ వ్యక్తిపై ఎఫ్ఐఆర్ నెం. 513/2013ను నమోదు చేయడం జరిగింది. కానీ, ఇంతవరకు అతను మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కు డబ్బులు జమ చేయలేదు. ఆ సొమ్ము రికవరీ కాలేదు. ఆ కేసు ఏ సాజిస్ట్ లో ఉందో అనేది కూడా తెలియదు. సిటీలో ఇలాంటి విషయాలు చాలా ఉన్నాయి. వక్స్ బోర్డుకు సంబంధించిన ప్రావర్షికి ఇండివిడ్యువల్ పేరు పెట్టుకొని, రికార్డులు మార్చి కోట్లాది రూపాయలు దండుకున్న వాళ్లకు శిక్ష వడేలా, తప్పకుండా వారి నుంచి డబ్బులు రికవరీ చేసేందుకు ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను.

بیر صاحب! میری ایک گزارش ہے۔
 انہیں کو بتائیں گے، تعلیمات کو دلائیں گے
 اور ریگاری کو دلائیں گے، خوشحالی کو دلائیں گے
 نعت کو بتائیں گے، محبت کو دلائیں گے
 ہمارے کو بتائیں گے، بھائی چارہ برصالحائیں گے
 اپنے پیارے تعلقہ والوں کو اپنا ہوتا، غریب اور یتیم ریگاری سے نجات دلائیں گے
 اپنے پیارے وطن ہندوستان کو چھکائیں گے اور تعلقہ کو سہرا تعلقہ بنا لیں گے۔
 بہت بہت شکر ہے آپ کے صاحب۔

శ్రీ ఆర్. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, ధన్యవాదములు. సమాజంలో నిర్లక్ష్యానికి, నిరాదరణకు గురై పాత బస్తీలో, పట్టణ మరియు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో దుర్భరమైన పేదరికంలో ముస్లిం సోదరులు జీవిస్తున్నారు. ఇప్పటివరకు వారి అభివృద్ధికి తీసుకున్న చర్యలు నామమాత్రమైనప్పటికీ, ముఖ్యమంత్రి గారు ముందు చూపుతో ఇటీవలి కాలంలో తీసుకున్న చర్యలు ప్రశంసనీయం. ఈ వర్గాలు సమగ్రంగా అభివృద్ధి చెందాలనే విజన్ తో 206 రెసిడెన్షియల్ పాతశాలలను ఏర్పాటు చేసి, విద్యా రంగంలో వారిని ముందుకు తీసుకువెళ్లాలనే కృషి చాలా గొప్పది. ముస్లిం సోదరులు ఆర్థికంగా చాలా వెనకబడి ఉన్నారు. భారత సమాజాన్ని అభివృద్ధి చేయడంలో ఇప్పటికైనా ముస్లిం సోదరుల మానవ వనరులను, విజ్ఞానాన్ని, ప్రగతిని, ప్రతిభని భాగస్వామ్యం చేయాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది.

ఆ దిశగా తీసుకునే చర్యల్లో మన రాష్ట్రం అగ్రభాగాన ఉంది. ఇతర రాష్ట్రాలు కూడా ఆ దిశగా ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉన్నది. ఆహారం, గృహ వసతి లేక అపరిశుభ్రవాతావరణంలో చాలామంది ముస్లిమ్స్లు ఇప్పటికీ జీవిస్తున్నారు.

ముస్లింలకు 50 శాతం సబ్సిడీతో ఓన్ యువర్ ఆటో అండ్ ఓన్ యువర్ క్యాబ్ పథకాలను అందజేస్తున్నారు. మెకానిక్స్, డ్రైవర్స్, క్లీన్ డ్రింగ్స్, రిపేర్స్ విభాగాల్లో ముస్లింలకు ఎక్కువగా వైపుణ్యం ఉన్నందున ఇతర స్కీముల్లో ఇస్తున్న విధంగా ఈ స్కీముల్లో కూడా 80 శాతం సబ్సిడీ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటున్నాను. ఈ విధంగా చేయడం వల్ల వారికి ఆర్థికపరిస్థితి మరియు ఆర్థిక సౌఖ్యం ఇచ్చిన వారమాతాము. కావున, ఈ విషయమై ఆలోచించాలని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

రాష్ట్రమరియు కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలకు సంబంధించిన పోటీ పరీక్షలకు స్టడీ సర్కిల్స్ ద్వారా శిక్షణ ఇస్తున్నారు. విదేశీ విద్యకు సంబంధించిన జిప్సెమ్, టోఫల్, గేట్ లాంటి కోచింగ్లకు బయట 50 నుంచి 60 వేల రూపాయల ఫీజులను వసూలు చేస్తున్నారు. కానీ, అంత డబ్బు వెచ్చించి శిక్షణ పొందే పరిస్థితుల్లో ముస్లిం సోదరులు లేరు. కావున, ప్రభుత్వం ఆయా సంస్థల యాజమాన్యాలతో మాట్లాడి కొంత మందికి ప్రభుత్వం తరఫున కోచింగ్ ఇచ్చినట్లైతే, విదేశీ విద్యకు సంబంధించిన పరీక్షల్లో మరింత మంది సెలెక్ట్ అయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. ప్రభుత్వం ముస్లింలకు అందించే ఒవర్సీస్ విద్యా పథకంలో ఇన్ కమ్ సీలింగ్ తక్కువగా పెట్టింది. తెల్ల రేషన్ కార్డులు కలిగిన వారందరూ విదేశాలకు వెళ్లే వీలుండదు. ప్రభుత్వ టీచర్, జూనియర్ అసిస్టెంట్, డ్రైవర్ మొదలైన వారికి సంబంధించిన పిల్లలు విదేశాలకు వెళ్లే పరిస్థితి ఉంటుంది. కావున, ఇన్ కమ్ సీలింగ్ ఐదు లక్షలకు పరిమితం చేసి, ఆలోపు ఆదాయం గల వారందరికి ఈ అవకాశం కల్పించాలి. తెల్ల రేషన్ కార్డుదారులే విదేశీ విద్యకు వెళ్తారనడం ఆచరణలో సాధ్యం కాదు. ఐ.ఎ.యస్, ఐ.పి.యస్ పరీక్షలకు సంబంధించి ప్రస్తుతం 100కి మంది శిక్షణ ఇస్తున్నారు. కావున, దీనిని డబుల్ చేస్తే మరింత మందికి ఉపయోగ పడి కాంపిటీటివ్ ఫీల్డ్ లోకి ఎక్కువ మంది ప్రయాణించే వీలుంటుందని మీ ద్వారా కోరుకుంటున్నాను.

206 గురుకుల పాఠశాలలు మరియు ప్రీ మెట్రిక్ స్కూల్ సిస్టమ్ అందించడం వల్ల పాఠశాల స్థాయి వరకు విద్య బాగుంది. కాలేజీ స్థాయిలో ముస్లిం విద్యార్థిని, విద్యార్థులకు వసతి గృహాలు లేకపోవడం వల్ల వారు అనేక బాధలు పడుతున్నారు. ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి ఐదారు వసతి గృహాల్లో ఆహారం అందించడం లేదు. హైదరాబాద్, నిజామాబాద్ తదితర ప్రాంతాల్లో విద్యార్థుల సంఖ్యకు వారికి అనుగుణంగా దాదాపు 15 కొత్త హోస్టల్స్ ని ఏర్పాటు చేసి వారికి అన్ని సౌకర్యాలు కల్పిస్తే వారు సజావుగా అభివృద్ధి చెందే అవకాశం ఉంటుంది. ముస్లిం సోదరులను అభివృద్ధి చేయడమంటే

భారతదేశాభివృద్ధిలో వారిని భాగస్వామ్యం చేయడమే అవుతుంది. ఆయా పర్గాల అభివృద్ధికి విద్య ప్రధానమైనదనే ప్రభుత్వ ముందు చూపు చాలా మంచిది. విద్యా, ఉద్యోగ, ఆర్థిక రంగంలో వీరిని ప్రోత్సహించాల్సిన అవసరం ఉంది. ముస్లింలు అత్యంత పేదరికంలో ఉన్నారని జిస్టిస్ రంగనాథ్ మిశ్ర, సచార్ కమిటీ, గోపాల్ సింగ్ కమిటీ, మానవాభివృద్ధి కమిటీ, శాపిల్ నర్సే రిపోర్టులు తెలియజేస్తున్నాయి. కావున, వాళ్ల అభివృద్ధికి ఇప్పటివరకు తీసుకున్న చర్యలు మంచిగానే ఉన్నప్పటికీ, వారు మరింత అభివృద్ధి చెందడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య - అధ్యక్షా, నిన్న మరియు ఈ రోజు మైనారిటీల అభివృద్ధి, సంక్షేమాలకు సంబంధించిన ముఖ్యమైన అంశాలను మాట్లాడుకోవడం జరిగింది. రాష్ట్రజనాభలో ముస్లింలు, క్రైస్తీయన్లు, బౌద్ధులు, సిక్కులు సుమారుగా 14 శాతం మంది ఉన్నారు. అభివృద్ధి మరియు సంక్షేమ ఫలాలు వారందరికీ అందాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. వైద్యం, గృహాలు, మంచినీళ్లు, విద్యుత్ లాంటి మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించి వారిని అభివృద్ధి చేయాలి. గిరిజనులు, ఎస్టీల కన్నా మైనారిటీలలో అక్షరాస్యత తక్కువగా ఉంది. ముస్లింలు రెక్కల క్షణం మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. సచార్ కమిటీ సిఫార్సుల మేరకు బడ్జెట్ లో వారికి 14 శాతం నిధులు కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉంది. నూటికి 90 మంది డ్రైవర్లుగా, క్లీనర్లుగా, మెకానిక్లుగా అసంఘటిత రంగంలోనే పని చేస్తున్నారు. వడ్డీ వ్యాపారుల బారిన పడి, అప్పుల పాలై వాళ్లు కుటుంబాలు నడుపుకోలేని పరిస్థితుల్లో ఉన్నందున, సెక్యూరిటీ లేకుండా, సొంత పూచికత్తుపై కార్పొరేషన్ ద్వారా లక్ష రూపాయల వరకు రుణాలు ఇచ్చి వీరిని ప్రోత్సహించాలి. సమాజంలో 70 శాతం మైనారిటీలు దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్నారు.

రాష్ట్రంలోని 77,530 ఎకరాల వ్యవసాయ భూముల్లో 57,424 ఎకరాలు అన్యాయం అయినట్లు తెలుస్తోంది. కావున, వీటిని ప్రభుత్వం వెంటనే స్వాధీనం చేసుకొని పేద ముస్లిం సోదరులకు పంపిణీ చేయాలి. మైనారిటీ నివాస ప్రాంతాల్లో మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించాలి. సబ్ ప్లాన్ ఏర్పాటు చేసి వారి సామాజిక, ఆర్థికాభివృద్ధికి కావాల్సిన కార్యక్రమాలన్నింటినీ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం ముస్లింలకు 12 శాతం రిజర్వేషన్ అందించే విషయమై సిపిఎమ్ పార్టీ నుంచి సంపూర్ణ వద్దతు ప్రకటించడం జరిగింది. మా నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన రెండు మూడు విషయాల్లో ముఖ్యమంత్రి గారు సానుకూలంగా స్పందించారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ప్రతి నియోజక వర్గానికి గురుకుల పాఠశాలలను మంజూరు చేయడం జరిగింది. మా జిల్లా మంత్రి శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు గారిని భద్రాచలంలో మైనారిటీ గురుకుల పాఠశాలను ఏర్పాటు చేయాలని ముస్లిం సోదరులందరు కోరగా, అక్కడ స్థలం అందుబాటులో లేకపోయినప్పటికీ, ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న

అనాథాశ్రమంలో గురుకుల పాఠశాలను ఏర్పాటు చేయాలనీ, ఆ భవన మరమ్మత్తుల కోసమై ఐటిడిఏ నుంచి సుమారు ఆరు లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేయించడం జరిగింది. ఆ భవనంలో గురుకుల పాఠశాలను ఏర్పాటు చేయాలని జిల్లా కలెక్టర్ గారు చెప్పినప్పటికీ, జిల్లా అధికారులు మాత్రం పాల్వంచలో గురుకుల పాఠశాలను పెట్టడం జరిగింది. నా నియోజకవర్గంలో 1200 మైనారిటీ కుటుంబాలు ఉన్నాయి.

1.45 శ్రీ కె. చంద్ర శేఖర్ రావు :- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో

మ. మైనారిటీలు, వారి అభివృద్ధికి తత్సంబంధమైన విషయాల మీద జరుగుతున్న స్వల్ప వ్యవధి చర్చలో గౌరవ సభ్యులు అక్కరుద్దీన్ బవైసీ గారు, షకీల్ గారు, కాంగ్రెస్ పార్టీ పక్షాన మిత్రులు జీవన్ రెడ్డి గారు, చింతల రామ చంద్రా రెడ్డి గారు, ఆర్ కృష్ణయ్య గారు, సున్నం రాజయ్య గారు పాల్గొని వారి వారి యొక్క సలహాలు సూచనలు ఇచ్చారు. వారందరికీ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. తెలంగాణకు విశిష్టమైన చరిత్ర ఉంది అని చెప్పడానికి నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. తెలంగాణ విశిష్టత గురించి మహాత్మాగాంధీ నుండి మొదలుకొని అనేక మంది గతంలో సాగిడారు. ఎక్కడ ఏ విధంగా ఉన్నా తెలంగాణ గంగా, జమున తహిజీబ్ అద్భుతమైన సంగమంగా ప్రపంచానికి ఆదర్శవంతమైన ప్రాంతంగా ఉంది. చిట్ట చివరి అంకంలో ఒక దురదృష్టకరమైన, విచిత్రమైన పరిస్థితి వచ్చింది. మనకు ఉండే చరిత్రలో కాకతీయుల తరువాత 750 సంవత్సరాలు ఈ ప్రాంతాన్ని ముస్లిం రాజులు పరిపాలించినా ఒక్కసారంటే ఒక్కసారి కూడా కమ్యూనిటీ పయెల్వెన్స్ కి సంబంధించిన ఇన్సిడెంట్ జరగలేదు. ఆ తదనంతర కాలంలో కొన్ని అప్పుడప్పుడు జరిగాయి. కానీ, అంతకు ముందు అంత జుజ్వలమైన చరిత్ర ఉన్నటువంటి ప్రాంతమిది. ఒకరినొకరు పరస్పరం గౌరవించుకోవడం, ఆదరించుకోవడం, అలై బలై తీసుకోవడం వంటి వాటితో గొప్పగా వర్ధిల్లినటువంటి ప్రాంతమిది. ముస్లింలు పీర్ల పండుగ అని జరుపుకుంటారు. పీర్ల అంటే ముస్లిం గురువులు. ఈ పండుగను ఊరంతా కలిసి జరుపుకుంటారు. హిందువుల్లో అనేక సెక్షన్లు కూడా కొన్ని పీర్లు ఉంటాయి. ఊర్లో ఉండే ఆ పీర్ల కొట్టంలో అందరూ పీర్లు పెట్టుకుంటారు. అటువంటి గొప్ప సంస్కృతి కలిగిన ప్రాంతం మనది. అందుకు మనమందరం గర్వించాలి. గంగా, జమున తహిజీబ్ ను సమ్మెఖ్య పాలకులు కొంత తుంగలో తొక్కినప్పటికీ, తెలంగాణ వచ్చిన తరువాత జరుగుతున్న పరిణామాలు చూస్తే నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. కమ్యూనిస్టుల గురించి మిత్రులు రాజయ్య గారు మాట్లాడడం, భారతీయ జనతా పార్టీ మిత్రులైతే చాలా గొప్పగా ముస్లిం ప్రార్థనా మందిరాల్లో ఉండే పూజార్ల జీత భత్యాల గురించి ముఖ్యమంత్రి గారిని అడిగానని వారు చెప్పడం, ఎమ్.ఐ.ఎమ్. పార్టీ సభ్యుడు మిత్రుడు అక్కరుద్దీన్ బవైసీ గారు మందిరాలకు సంబంధించి భూములు ఎక్కడికి పోయాయని వాటి పట్టా తీయడం వంటివి గంగా, జమున తహిజీబ్ కు ఇంత కన్నా గొప్ప నిదర్శనం

ఉండదు. It is really a great State of Telangana. వీరందరూ ఈ విధంగా మాట్లాడడం చాలా శుభ పరిణామం. భగవంతుడు వీళ్ల మనసులను ఈ విధంగానే ఉంచాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీ నుండి మిత్రులు జీవన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, కొన్ని అంశాలు చెప్పారు. తప్పకుండా వారు చేసిన సూచనను మేము గౌరవంగా తీసుకుంటాము. ప్రతిదానికీ ఒక విమర్శ అని చెప్పేందుకు లేదు. మేము చేసిన దానిని మొత్తంగా అప్రీషియేట్ చేసి ముందుకు వెళ్లమని చెప్పి బాగుండేది. వారి పాత్ర వారు పోషించారు కాబట్టి, మనం ఏమీ అనలేము. మేము నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్ చేశామని కాంగ్రెస్ వాళ్లు చెప్పారు. ఆ మాట నిజం. It is a history. దాన్ని తుడిచేస్తే పోయేది కాదు. వారు కూడా ఐదు శాతం రిజర్వేషన్లు చేయబోయి విఫలమై, నాలుగు శాతం చేశారు. కారణమేమిటి, reservation shall not exceed more than 50% and that is Judgment given by the Supreme Court of India. జీవన్ రెడ్డి గారు స్వయంగా అడ్వకేట్ అయినందున ఈ విషయం ఆయనకు తెలుసు. ఆ దరిమిళానే దీని మీద వివాదం జరుగుతోంది. ఇది ఉన్న సందర్భంలోనే ఉద్యమ నాయకుడుగా నేను ప్రకటన చేశాను. అప్పుడే కొన్ని వందల మంది నన్ను ప్రశ్నించారు. పేవర్ ఇంటర్వ్యూలో గానీ, టి.వి. ఇంటర్వ్యూలో గానీ, ఉపన్యాసాల్లో గానీ చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను. ఈ శాసన సభలో రిజర్వేషన్ల బిల్ పాస్ చేసే సమయంలో కూడా నేను చెప్పడం జరిగింది. సుప్రీం కోర్టు తీర్పును అధిగమించి అది ముస్లిం సోదరులకైనా, గిరిజన సోదరులకైనా, బి.సి.లు డిమాండ్ చేస్తున్నట్లుగా వాళ్లకు ఒకట్రెండు శాతం పెంచడానికైనా, ఎన్నీ సోదరులు 16 శాతం అని డిమాండ్ చేస్తున్నా జరగాల్సింది ప్రత్యేక ప్రక్రియ ద్వారా తప్ప వేరే విధంగా చేయలేము. ఆ వెసులుబాటు కలిగి ఉన్న ఏకైక రాష్ట్రం తమిళనాడు. పి.వి.నర్సింహారావు గారు ప్రధాన మంత్రిగా, జయలలిత గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న సమయంలో 1994 సంవత్సరంలో ఒక చట్టం తీసుకొచ్చారు. అంతకు ముందు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్ ద్వారా ఇంప్లిమెంట్ చేశారు. దానిని సుప్రీం కోర్టు కొట్టేసింది. ఆ సందర్భంలో తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి స్వర్గీయ జయ లలిత గారి సూచన మేరకు ఢిల్లీకి వెళ్లి ప్రధాన మంత్రి గారితో మాట్లాడితే వారు ఇచ్చిన సలహా మేరకు 1994 సంవత్సరంలో తమిళనాడు శాసనసభ ఒక యాక్ట్ ను పాస్ చేసుకోవడం, ఆ యాక్టును రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదించడం ద్వారా పి.వి.నర్సింహారావు గారి ఆధ్వర్యంలో ఉన్న ప్రభుత్వం పార్లమెంట్ లో పెట్టి ఆమోదం తెలిపి 9వ షెడ్యూల్ లో చేర్చారు. 9వ షెడ్యూల్ లో చేర్చడం వలన దాని మీద వివాదం లేదు. దీనిని రాజ్యాంగంలోనే పెట్టారు. కాబట్టి, సుప్రీం కోర్టు అడ్డం లేదు. అయినప్పటికీ ఈ విషయమై కోర్టుకు వెళ్లారు. ఇప్పుడు అది సుప్రీం కోర్టు పరిశీలనలో ఉంది. నేను ప్రధాన మంత్రి మోదీ గారిని కలిసినప్పుడు ఆయనను రిక్వెస్ట్ చేసింది ఏమంటే, బి.సి.ఇ క్రింద ఉన్న ముస్లింలకే కాకుండా

గిరిజనులకు కూడా రిజర్వేషన్లు ఇవ్వాలని అంటే, దానికికూడా సుప్రీం కోర్టు అడ్డం వస్తోంది. సానుభూతిగా ఈ రెండు విషయాలనూ తీసుకుని పరిష్కార దిశగా వెళదామని ఆయన అన్నారు. ఏ రాష్ట్ర కాంపోజిషన్ పెట్టి వాళ్లకు ఇచ్చేస్తే పోతుందని నేను వారికి ఒక సలహా కూడా ఇచ్చాను. తదనంతరం వారికి ఒకట్రెండు ఉప ఎన్నికలు వచ్చాయి. అన్ని ప్రతిపక్షాలూ కలిపి కొన్ని విషయాల మీద కేంద్రం వద్దకు పోదామని అనుకున్నాము. ప్రధాన మంత్రి గారిని కలవడానికి సమయం అడిగితే, ఇప్పుడు ఒకట్రెండు రాష్ట్రాల ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి. మరల చూద్దామని అన్నారు. ఏదేమైనప్పటికీ వీలైనంత త్వరగా ప్రధాన మంత్రి గారిని కలిసి కేంద్రాన్ని ఒప్పించి ఖచ్చితంగా ఈ రిజర్వేషన్లు సాధిస్తాము. కొంత మందికి ఆత్మ విశ్వాసం తక్కువ ఉంటుంది, నాకేమో చాలా ఎక్కువ ఉంది. తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన విషయంలో కూడా చాలా మందికి ఆత్మ విశ్వాసం లేకుండా ఉంది. ఎన్ని ఆటంకాలు వచ్చినా నేను సంపూర్ణమైన విశ్వాసంతో ముందడుగు వేశాను. ఉద్యమం పొడుగూతా, ఆసాంతం తమరు కూడా నాతో పాటు ఉద్యమ కార్యకర్తగా ఉన్నారు. చివరికి మనం సాధించాం, ఈ విషయం అందరికీ తెలుసు. ఈ విషయం కూడా గొంతెమ్మ కోరిక కాదు. సమంజసమైన, సబబైన, న్యాయమైన కోరిక. కేంద్రం రిజర్వేషన్లు, ఇతరుల రిజర్వేషన్లు మార్చమని చెప్పడం లేదు. మన రాష్ట్రపరిధిలో ఉన్న ఉద్యోగ, ఉపాధి, విద్యావకాశాలు వీళ్లకు కూడా దక్కాలని కోరుతున్నాము. ఖచ్చితంగా వంద శాతం విజయం సాధిస్తామన్న సంపూర్ణ విశ్వాసం నాకు ఉంది. గిరిజన సోదరులు గానీ, ముస్లిం సోదరులు గానీ ఏ ఇబ్బంది పడాల్సిన అవసరం లేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధినేతగా నిండు శాసన సభ నుండి నేను హామీ ఇస్తున్నాను. భగవంతుడు నాకు ఎంత శక్తిని ఇచ్చాడో అంత శక్తిని పెట్టి ఈ రిజర్వేషన్ల విషయంలో కూడా విజయం సాధించే దిశగా సంపూర్ణమైన ప్రయత్నం చేస్తానని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

మిత్రులు జీవన్ రెడ్డి గారు కొన్ని సూచనలు చేశారు. వారు చెప్పింది కరెక్టే. కమిటీలు, మైనారిటీ కమిషన్లు, ఉర్దూ అకాడమీలు వేయలేదు. ఇవన్నీ 10వ పెడ్యూల్లో ఉన్నాయి. 10వ పెడ్యూల్లో ఉండి ఉమ్మడి రాష్ట్రపంచాయితీ ఇంకా తెగడం లేదు. వెంకట రత్నం గారితో మహిళా కమిషన్ వేశారు. వారి టర్మ్ ఇంకా ఉంది. తీసేస్తే అది ఒక పంచాయితీ. కాబట్టి, మనం ఎక్కడెక్కడ బయటకు వస్తున్నామో అక్కడ కమిటీలు వేస్తూ పోతూ ఉన్నాము. ఇది రాష్ట్ర విభజన వల్ల వచ్చిన ఇబ్బందే తప్ప ప్రభుత్వానికి ఇన్ట్రస్ట్ లేక కాదు. సమస్యలు పరిష్కారమవుతున్నప్పుడు ఈ కమిటీలన్నీ వేసుకుని ఎఫెక్టివ్ గా ముందుకు పోతామని మనవి చేస్తున్నాను. హైదరాబాదుకు సంబంధించిన ఆర్కివ్స్ లో ఉర్దూలో వందల, వేల డాక్యుమెంట్లు ఉన్నాయి. అవన్నీ హైదరాబాదు నగర ప్రావర్ధి. అందులో కూడా ఆంధ్ర రాష్ట్రం వారు మా వాటా మాకు ఇవ్వాలని అంటున్నారు. మీకెందుకయ్యా మీకు ఉర్దూ చదవడం రాదు మీకెందుకని మనం అంటున్నాము. ఈ విధంగా కొన్ని చిక్కులు

వస్తున్నాయి. పరిష్కారమైన వెంటనే తెలంగాణ బిడ్డలను కమిషన్ సభ్యులుగా వేసుకుని ఎఫెక్టివ్ గా జరుపుతాము. హాజ్ కమిటీ వేయలేని పరిస్థితిలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఉన్నప్పటికీ అధికారులతో కమిటీ వేసి చాలా గొప్పగా హాజ్ యాత్ర నిర్వహించారని కేంద్ర మంత్రి మనల్ని పార్లమెంట్ లో పొగిడారు. జీవన్ రెడ్డి గారు సలహా ఇచ్చిన విధంగా వెసులుబాటు కలిగిన వెంటనే వీటన్నింటిపై ఎఫెక్టివ్ కమిటీ వేసుకుందామని మనవి చేస్తున్నాను. దయచేసి జీవన్ రెడ్డి గారు నన్ను తప్ప పట్టొద్దండి. సమైఖ్య పాలకులు మైనారిటీలకు సంబంధించిన విషయంలో చాలా, చాలా నిర్లక్ష్య వైఖరితో వ్యవహరించారు. వారికి అర్థం కాకనో, భాష రాకనో కారణాలేమిటో తెలియదు. ఇప్పుడు ఎవరిని నిందించినా లాభం లేదు. అది గతం. కానీ, జరిగింది మాత్రం, మీరు చెప్పిన ఉర్దూ అకాడమీ గానీ, పోస్టులు గానీ, కువ్చూటర్ సెంటర్లు గానీ ఎక్కడా ఒకసిబ్బంది లేరు. పరిసెంటే ఉద్యోగులు చాలా తక్కువ మంది అంటే 16 నుండి 17 మంది కూడా లేరు. మొత్తం ఔట్ సోర్సింగ్ విధానం అమలులో ఉంది. 15, 16 సంవత్సరాల క్రితం పెట్టిన కంప్యూటర్లు ఇప్పుడు పని చేయడం లేదు. పోర్ట్ ఫోలియో నా వద్ద ఉంది కాబట్టి, నేను ధరోగా రెవ్యూ చూస్తే విషయాలు తెలుస్తున్నాయి. నిజంగా దారుణమైన మైనారిటీ కమ్యూనిటీలు మన వద్ద ఉన్నాయి. తెలంగాణ వచ్చినందుకు వాళ్లు కూడా లాభపడాలి, వాళ్లు కూడా అందరిలో భాగస్వామ్యం కావాలనే ప్రయత్నం చేశాము. **We made a humble beginning.** ముస్లిం మైనారిటీలే కాకుండా క్రిస్టియన్లు, సిక్కులు, ఇతర మైనారిటీలు కూడా ఉన్నారు. ఈ రాష్ట్ర చరిత్రలో మొట్టమొదటిసారిగా జీవన్ రెడ్డి గారి పూర్వ జిల్లాకు రవీంద్ర సింగ్ అనే సిక్కు వ్యక్తిని కరీంనగర్ నగర మేయర్ గా నియమించిన ఘనత మా ప్రభుత్వానికే దక్కుతుంది. ఇప్పుడు కూడా వారే కరీంనగర్ కార్పొరేషన్ మేయర్ గా ఉన్నారని నేను గర్వంగా చెప్తున్నాను. ఈ సమాచారం భారత దేశం అంతా తెలియాలి.

2.00 క్రిస్టియన్ భవన నిర్మాణాలకు పర్మిషన్స్ కూడా ఇచ్చాము.

మ. గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు క్రైస్తవుల చర్చిల నిర్మాణం కోసం ఎందుకు ఆంక్షలు పెట్టారో తెలియదు. ప్రార్థనా మందిరాలు కట్టుకోవాలంటే, గ్రామ పంచాయతీలు, మున్సిపాలిటీలు పర్మిషన్లు ఇస్తాయి. క్రైస్తవులకు మాత్రం జిల్లా కలెక్టర్లు ఇస్తారు. మేము దానిని తీసేవేశాము. అందరికీ ఇచ్చినట్టే వారికి పర్మిషన్ ఇవ్వాలని చెప్పాము. తెలంగాణ ప్రాంతం ఒక గొప్ప దేవభూమి. ఒక్కోక్కరు, ఒక్కో దేవుణ్ణి మొక్కుతారు. ఎక్కువ శాతం ఆస్తికులు వున్నారు. మతాలు వేరైనా, ప్రార్థన చేసే విధానం వేరే అయినప్పటికీ, మొత్తం మీద ఎక్కువ మంది దైవాన్ని నమ్మి ప్రార్థనా మందిరాలకు పోయే ప్రజలు ఉన్నారు. అందరినీ గౌరవించాలనే ఉద్దేశంతో, వారి వారి పండుగల సందర్భంగా వారిని గౌరవిస్తున్నాము. క్రిస్టమస్ వస్తే క్రైస్తవుల్ని, రంజాన్ వస్తే ముస్లింలను, బోనాలు, మహానకాళి జాతర, ఇతర హిందువుల పండుగలు వస్తే ఆ కులాల్లో ఉన్న పేదలను

గౌరవించుకుంటున్నాము. గతంలో లేనివిధంగా ఆలయాల మరమ్మత్తుల కోసం మరియు హైదరాబాద్ లో బోనాల పండుగకు హోం శాఖ మంత్రిని ఛైర్మన్ గా పెట్టి గత సంవత్సరం రూ.5కోట్లు ఇస్తే, ఈ సంవత్సరం నగర మంత్రులందరూ పోరాటం చేసి రూ.10 కోట్లు కేటాయించుకున్నారు. వేలాదిగా ఉన్న అమ్మవారి ఆలయాలకు మరమ్మత్తులు చేసి చక్కగా అలంకరించి పండుగకు సంసిద్ధం చేసేటవంటి పద్ధతి హోం మంత్రి గారి ఆధ్వర్యంలో జరుగుతున్నది. ఏ మతమన్న నివక్షలేకుండా అందరూ వారి పండుగలను ఘనంగా నిర్వహించుకోవాలి, కనుక దానికి ప్రభుత్వం మంచి పద్ధతులు చేస్తున్నది, ప్రజలు హర్షిస్తున్నారు.

మైనారిటీల కోసం రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు పెడితే, ఆ పాఠశాలల్లో సిక్కులు, క్రైస్తవుల పిల్లలు చదువుతున్నారు. వారికి పర్సనల్ డే నిర్ణయమైంది. వీరే కాకుండా ఐదు శాతం ఇతరులకు పాఠశాలల్లో సీట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ముస్లిం పిల్లలతోపాటు క్రైస్తవులు, సిక్కులు పిల్లలకు గౌరవం లభిస్తున్నది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మైనారిటీలు ఆత్మవిశ్వాసంతో ముందుకు వెళ్లే పరిస్థితులు నెలకొంటున్నాయి. సమైఖ్య పాలకులు కొన్ని సందర్భాల్లో బాధ్యతా రాహిత్యంతో వ్యవహరించడం వల్ల ఈ ఇబ్బందులు వచ్చాయి. ఈ **So called Wakf Board** ను మొత్తం వారు ధ్వంసం చేశారు, మనం కాదు. వక్స్ బోర్డుకి వేల కోట్లు ఆస్తులు వున్నాయని చెప్పన్నారు. వక్స్ బోర్డు కథ ఏమిటని, వ్యవహారమేమిటో పరిశీలించి ఒప్పై గారికి సమాధానం శాసనసభలో చెప్పాలని, మైనారిటీ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ కి సంబంధించిన విషయాలను తెలుసుకునేందుకు, సంబంధిత అధికారుల్ని పిలిపించాను. ఒక గజం భూమి ఫలానా వద్ద వుందని చెప్పే స్థితిలో వక్స్ బోర్డు లేదు. చాలా చిత్ర, విచిత్రమైన పరిణామాలు అక్కడ ఉన్నాయి. ఎందుకు ఇలా జరిగింది, ఏమి జరిగింది, చాలా గందరగోళ పరిస్థితులు వున్నాయి, కనుక మొత్తం రికార్డులను సీజ్ చేయమని చెప్పాను. చీఫ్ సెక్రటరీ గారి ఆధ్వర్యంలో ఉన్నత అధికారులలో కమిటీ వేసి, దానిలో ఏమి జరిగిందో ఆలోచించి నిర్ణయానికి వచ్చాము. తప్పకుండా వక్స్ బోర్డ్ ఆస్తుల యొక్క మంచి చెడ్డలు చూసేందుకు, కొత్తగా వచ్చిన కమిటీతో నేను సమావేశం పెట్టుకున్నాను. పూర్తి స్థాయిలో జరిగిన తప్పొప్పులను సరిదిద్ది, మిగిలిన ఆస్తులను పరిరక్షిస్తామనే విషయంలో ఎవరికీ ఎటువంటి అనుమానం అవసరంలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

దళిత క్రైస్తవులకు సంబంధించిన విషయం కేంద్ర చట్టం, మా చేతుల్లో లేదు. మేము చేయగలిగిందేమీ లేదు. మేము ఆనర్ చేయాలని చెప్పాము. కేంద్రానికి లెటర్స్ కూడా వ్రాశాము. ప్రధానమంత్రి గారికి ఇచ్చాము. మీ హయాంలో మీరు ఎందుకు చేయలేదో నాకు అర్థం కాలేదు. ఆ విషయం పెండింగ్ లో ఉంది. తప్పకుండా దీనిని పార్లమెంట్ లో టేకప్ చేస్తామని సభ మంచి తమ ద్వారా సభ్యులకు, దళిత క్రైస్తవ ప్రజలకు కూడా హామీ ఇస్తున్నాను.

ఇటువంటి వినాదాలు గతంలో పరిష్కారం కావాల్సి ఉండేవి. ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్న సభ్యులు ఎక్కువ కాలం కాంగ్రెస్, బి.జె.పి వారే, వారే ఎక్కువ కాలం రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించారు. మధ్యలో ధర్మ ప్రంబ్ అని వచ్చింది. కొద్ది రోజులే పరిపాలించింది. డైరెక్ట్ కాంగ్రెస్, బి.జె.పి. ఈ రెండు పార్టీలు ఎక్కువ కాలం పరిపాలించాయి. జాతీయ స్థాయిలో ఈ దేశాన్ని, వీటిని అవగాహన చేసి ఒక పద్ధతిలో పెడితే ఈ సమస్యలు ఉండేవి కావు. వీటి పరిష్కారాలు ప్రస్తుత కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్ద వున్నాయి. అధికారంలో ఏ పార్టీ ఉన్నదనేది కాదు. **The Central Government is a continuous one.** వారి బాధ్యత కేంద్రం ఆధీనంలో వున్నాయి. వారు చేయాలి, కాని వారు చేయలేదు. ఎందుకు చేయలేదో, భగవంతుడికే తెలుసు. మైనారిటీ సబ్ ప్లాన్ ఇప్పుడు ఇది ఒక ఫ్యాషన్ అయిపోయింది. జనాభా ప్రతిపాదికపై మైనారిటీ సబ్ ప్లాన్ ఇవ్వాలని అంటున్నారు. ఎవరికి అబ్జెక్షన్ వుంటుంది? **Which Government will have objection?** సమాజం నుండి డిమాండ్ వస్తున్నది. జనాభా ప్రాతిపదిక పద్ధతులు ఇవ్వాలని, పవర్ లో లేరని అడ్డగోలుగా ఏదీపడితే అది కాకుండా మాట్లాడితే ఎలా? ఎవరు వద్దన్నారు? 70 సంవత్సరాల్లో 50 సంవత్సరాలు దేశాన్ని, రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించింది కాంగ్రెస్ పార్టీ, ఇవి చేయడానికి ఐదు దశాబ్దాల కాలం సరిపోలేదా? మీరు జనాభా ప్రాతిపదిక పెట్టినట్లు, దానిని తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చి చెడగొట్టినట్లు మాట్లాడితే ఎలా? ప్రధాన పార్టీ అయి అర్ధ దశాబ్దం దేశాన్ని, రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించిన పార్టీ ఇవేమీ చేయకుండా, ఇప్పుడు మమ్మల్ని చేయమంటే ఎలా? అధ్యక్షా, మేము అన్ని విషయాలపై ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. తీర్మానాలు తీసుకుని వెళుతున్నాము. **As Chief Minister I am writing letters.** పర్సనల్ గా కలిసినప్పుడు, చెబుతున్నాము. మీ కాలంలో మీరు విస్మరించారు. దీనిని మా మీద తోయడమనేది కర్కష్ట పద్ధతి కాదు. మీరు ఒకటి అంగీకరించాలి. మీరు 23 జిల్లాలకు 1030 కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్ పెట్టారు. మేము పెట్టిన బడ్జెట్ విడిపోయిన 10 జిల్లాలకు పెట్టాము. మీకంటే చాలా మెరుగుగా ఖర్చు పెట్టాము. మీరు పదేళ్లలో పెట్టిన దానికంటే కుడి చేయి మేము పెట్టాము. ఉన్న విషయాలను చెప్పేందుకు సిగ్గుపడదలచుకోలేదు. మైనారిటీ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ గురించి రివ్యూ చేశాను. పేదవారికి ఫైనాన్షియల్, ఎకనామిక్ల స్కీమ్స్ ఇవ్వాలనే డిమాండ్ కూడా ఉంది. దరఖాస్తులు వచ్చాయి. ఇంతకు మునుపు వారి ప్రభుత్వంలో వారు పెట్టిన పద్ధతి బ్యాంక్ లింకేజీ పెట్టారు. బ్యాంక్ లింకేజీకి కొలాటర్ల సర్టిఫికేట్ అడుగుతారు. ప్రజలకు ఆస్తి వుండదు, అది గ్రౌండ్ కాలేదు. దాని మీద మేము కొంతవరకు ఇచ్చి, మిగిలిన వాటిని ఈ మధ్య కాలంలో రివ్యూ చేసి బ్యాంకు టైఅప్ లేకుండా ఎన్ని రుణాలు ఇవ్వగలమనే విషయాలు గురించి తెలుసుకున్నాను. ఈ విషయాలు తమకు తెలుసు, ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు ఎమ్.బి.సి విషయంలో కూడా చర్చ చేశారు. ఎమ్.బి.సిలకు బ్యాంక్ టైఅప్ పెడితే గ్రౌండ్ కావని, కొంతమేరకు వంద శాతం సబ్సిడీతో ఒక యూనిట్ ని

ఖరారు చేసి, ఆ ప్రకారం ఇవ్వమని చెప్పాము. మైనారిటీల విషయంలో చిన్న, చిన్న యూనిట్లు అంటే, లక్ష, లక్షన్నర, రెండు లక్షల రూపాయల కంటే తక్కువ యూనిట్లు వుంటే, బ్యాంకులతో లింకు లేకుండా డైరెక్ట్ గా ఇచ్చే వద్దలి చేయమని చెప్పాము. అధికారులు ఈ విషయాలను వర్కౌట్ చేస్తున్నారు. దానికి ప్రస్తుతం అయిన ఖర్చుపోను, మిగతా ప్రయత్నాలు తప్పకుండా ప్రభుత్వం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. జనాభా ప్రాతిపదికన కాకపోయినప్పటికీ, ముస్లింలను అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశంతో కొన్ని చర్యల్ని చేపట్టాము. ముందు, ముందు వాటిని వివరిస్తాను, వాటిని సభ్యులు తప్పకుండా అప్రిషియేట్ చేస్తారని భావిస్తున్నాను. రామచంద్రారెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, ఇమామ్, మొజాంల వేతనాలు పెంచమని వారు అడిగినారు అందుకు వారికి ధన్యవాదాలు. అదే స్ఫూర్తితో వారు వుండి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సహకరించాలని రామచంద్రారెడ్డి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. కేంద్రంలో మంత్రిగా Mukhtar Abbas Naqvi గారు వున్నారు. రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్ని పెట్టమని చెప్పాము. అక్కడ కేంద్ర ప్రభుత్వంలో బి.జె.పి పార్టీ వుంది. I appreciate that Government policy. రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్ని పెట్టమని చెబితే, కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు Rs. 120 crores సపోర్ట్ గా ఇచ్చింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.230కోట్లు శాంక్షన్ చేసిన దానిలో Released Rs. 120 crores. ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి థ్యాంక్స్ చెబుతున్నాను. షాదీముబారక్ మేము పెట్టమని చెబితే, కేంద్ర ప్రభుత్వం దీని గురించి తెలుసుకుని షాదీమగున్ అని పెట్టారు. కాని అందులో గంటచిక్కులు ఎక్కువ పెట్టారు. చాలా నిబంధనలు పెట్టారు. దయచేసి వాటిని తీసివేసే ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఏది ఏమైనప్పటికీ, It is a good beginning. గతంలో లేని విధంగా మా ప్రభుత్వం స్కీమ్స్ ని తీసుకువచ్చామని, అటువంటి స్ఫూర్తి బి.జె.పి అమలు చేయడమనేది It is a welcome sign. ఆ స్ఫూర్తితోనే ప్రధానమంత్రి మోదీ గారిని రిజర్వేషన్ల విషయంలో కోరినదేమంటే, 50% cross చేయాలంటే, ఈ దేశంలో ఉన్న మార్గాన్ని ఫుల్ గా, ఆంపుల్ గా ఎక్స్ పైజ్ చేస్తాను. ఇంతకు మునుపు టి.ఆర్.ఎస్ ఎమ్.పి సీతారామ్ నాయక్ గారు, ఎమ్.ఎల్.ఎ రెడ్యానాయక్ గార్లు ఎస్.సిలను ఎస్.టిలుగా ఆర్డర్ ఇవ్వమని అడిగారు. 50% లోపు ముస్లింలు వున్నందున వారికి ఆర్డరు ఇవ్వచ్చు. తమిళనాడు వారు 50% దాటి ఆర్డర్ ఇచ్చారు, కనుక మనం ఆర్డర్ ఇవ్వవచ్చు. కాని కోర్ట్ ట్రైకడన్ చేసింది. దేశంలో రాజ్యాంగమనేది, చట్టమనేది ఒక్కొక్క రాష్ట్రానికి ఒక్కొక్క చట్టం ఉండదు. దక్షిణ భారతదేశంలో తమిళనాడులో 69 నుంచి 70% రిజర్వేషన్ అమలులో ఉంది. మనది కూడా దక్షిణ భారతదేశమే. ఈ విషయాన్ని ప్రధానమంత్రి గారికి చెప్పాను. మా ఎస్.సిలకు 15% నుంచి 16%కి పెంచుకుంటామని అడిగాము. మీరు వెనులుబాటు, వవర్ ఇచ్చి 9వ షెడ్యూల్ లో మీరు పెడతామని మాకు హామీ ఇస్తే, మా ఫైనల్

ప్రపోజల్ తో ముందుకు వస్తామని చెప్పాము. మీ రాష్ట్రానికి పరిమితమై మీరు అడుగుతున్నారు, కదా మీరు పంపండి. తప్పకుండా సానుకూలంగా చేస్తామని చెప్పారు. నేను చాలా ఆశాభావంతో వున్నాను. ఒకవేళ ఇవ్వకపోతే, పార్లమెంట్ లో పోరాటం చేస్తాము, లేదా సుప్రీమ్ కోర్టుకు పోతాము. తమిళనాడులో ఏ విధంగా ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నారు, మా వద్ద ఎందుకు చేయరని అడుగుతాము. కేంద్రానికి నోటీస్ ఇవ్వమని సుప్రీమ్ కోర్టుకి వెళ్లదలచుకున్నాము. ఉద్యమాలు చేసి నిజాయాలు సాధించడం నాకు కొత్త కాదు. కనుక తెలంగాణ రాష్ట్రం కోసం ఏ విధమైన ఉద్యమం చేసానో, అదే స్ఫూర్తితో గిరిజనులకు కానీ, వెనుకబడిన ముస్లింలకు కానీ, ప్రతిపాదించిన రిజర్వేషన్లను సాధించడానికి అన్ని రకాల యుద్ధాలు, వ్యూహాలు అవలంబించడానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చిత్త శుద్ధితో ఉందని, కనుక ఎవరూ కూడా అనుమానపడవలసిన అవసరం లేదు. వంద శాతం శీతాకాల పార్లమెంట్ సమావేశాల్లో పోరాటం చేస్తాము. ఈ విషయంపై అపోహలకు తావు అవసరం లేదు. ప్రభుత్వంలోకి రావడానికి, ఎన్నికల ముందు మురిపించడానికో, చెక్కిలిగింతలు పెట్టడానికో, చేసిన వాగ్దానం కాదిది. ఇతరులకు రాజకీయలు గేమ్, కాని మాకు రాజకీయాలను టాస్క్ గా తీసుకున్నాము. Our first task was to achieve Telangana. ఆ టాస్క్ అయిపోయింది. Our second task is to reconstruct Telangana. ఆ ప్రాసెస్ లో ఉన్నాము. టాస్క్ ను సాధించడానికి అన్ని రకాలుగా ముందుకు వెళుతున్నాము. దానిలో ఎవరికీ అనుమానం అవసరం లేదని తెలియజేస్తున్నాను. అవసరమైన సందర్భంలో మేము ఒంటరి పోరాటం చేయడం కాకుండా, నిన్న మొన్ననే ఎస్.సి వర్గీకరణ గురించి ఆల్ పార్టీ ఢిల్లీకి పోదామని అనుకున్నాము. ఈ విషయంలో జీవన్ రెడ్డి గారికి, కాంగ్రెస్ పార్టీ సంపూర్ణ సహకారం అందించడానికి సిద్ధంగా వున్నాడని చెప్పినందుకు ధన్యవాదములు. అవసరమైన సందర్భంలో అన్ని పార్టీల వారు కలసి ఢిల్లీకి పోదాము. మీ సహకారాన్ని కూడా తీసుకున్నప్పుడు, ఆ సందర్భాల్లో సహకరించాలని నేను కోరుతున్నాను. రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు చరిత్రలో లేని విధంగా మేము మొదలుపెట్టాము. చాలా అప్రీసియేషన్ వస్తున్నది. ఈ రోజు మైనారిటీల కోసం మొదలు పెట్టిన రెసిడెన్షియల్ సంస్థల్లో 57,987 మంది విద్యార్థులు చదువుకుంటున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ మంత్రి గారు పరిశీలించి వారు అప్రిషియేట్ చేసి, కేంద్రంతో మాట్లాడి ప్రత్యేకంగా మన రాష్ట్రానికి రూ.230కోట్లు శాంక్షన్ చేశారు. ఈ కార్యక్రమాన్ని గొప్పగా చేస్తున్నామని, వేరే రాష్ట్రాల వారు చూసి వెళుతున్నారు. జీవన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, మన పిల్లలు, ధనికుల పిల్లలు కాన్వెంట్ స్కూళ్లకు వెళతారు, పేద పిల్లలు నాలుగో తరగతి వరకు ఎక్కడ చదువుకుంటారు అన్నారు. జీవన్ రెడ్డి గారు, ఈ విధంగా చెప్పడం న్యాయమా, ధర్మమా అని అడుగుతున్నాను.

2.15 మా కాలంలో మేము ఏమి చేయలేదు, మీరు ఒకటవ టు. తరగతి నుంచే ఇంగ్లీషు మీడియం పెడుతున్నారని

వారు అన్నట్లుగా కొన్ని విచిత్రమైన అనుభవాలు ఉన్నాయి. దళిత క్రైస్తవ సమస్యల గురించి జీవనరెడ్డిగారు చెప్పారు. **Yes. It is a problem. Country-wide problem.** మేము కూడా లెటర్ రాశాము. **That has to be redressed.** క్రైస్తవ మతంలో అనేక మతాల వారు చేరారు. రెడ్డి కులస్తులు చేరారు, వాళ్ల కులం మారదు. బిసిలు చేరుతారు వాళ్ల కులం మారదు. ఎస్.సి., ఎస్.టి.లు చేరితే వాళ్ల కులం మారుతుంది. ఎస్.సి.గా ఉన్న వ్యక్తి క్రైస్తవ మతంలో చేరితే బిసి క్రిందకు వస్తారు. ఇదో నిబంధన ఉన్నది. ఇది మనం పెట్టలేదు. కేంద్రం పెట్టింది కాబట్టి ఈ సమస్య **Country-wide problem.** క్రిమిన్ సందర్భంలో క్రైస్తవులకు బట్టలు పంచాలి అని ఒక డిమాండ్ వస్తే పంచుతామని చెప్పాము. చాలా మంది నిరాకరించారు. మన మాజీ డి.జి.పి. ఏకే ఖాన్ గారిని మైనారిటీ వెల్ఫేర్ కి సలహాదారునిగా పెట్టుకున్నాము. వారు ఒక నిబ్బడత ఉన్న అధికారి. వారు క్రైస్తవులకు చీరలు పంచుతామని ప్రయత్నం చేస్తే ఎవరూ రాలేదు. ఎందుకంటే మేము ఇని తీసుకుంటే లిస్ట్ లో మా పేరు రాసి దళితులకు వచ్చే బెనిఫిట్స్ మాకు రాకుండా సోతాయని భయపడ్డారు. మీకు అలా అన్యాయం జరగనివ్వమని హామీ ఇస్తే మళ్ళీ తర్వాత చీరలు తీసుకున్నారు. అటువంటి దుస్థితి ఉన్నది. ఈ రోజు ముస్లిమ్ మైనారిటీ సోదరుల జనాభా ఎక్కువగా ఉన్నది. దళిత క్రిస్టియన్ సమస్య వల్ల ఒక్కశాతం మాత్రమే క్రైస్తవసోదరులు మన దగ్గర ఉన్నారు. మిగతా వారు చాలా స్వల్పంగా ఉన్నారు. లింగ్విస్టిక్ మైనారిటీలు ఉన్నారు, సిక్కులు చాలా తక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నారు. తమరికి తెలియనిది కాదు. ఆ విధంగా ఉంది. ముస్లిమ్ మైనారిటీ సోదరులకు అన్ని పథకాలలో **except the statutory reservation kind of things**, వంటివి మనం చేయలేము. మన పరిధిలో లేవు. అవి తర్వాత చేద్దాము. వీటిని కానీ మరొకటి కానీ వేల్ఫేర్ మెబర్స్ లో

ఆగ్లండ్ కు ముస్లిం బ్రాదర్స్ కి సేవలు చేయమని మేము ప్రకటించాము. **welfare measures** SCs and STs కి ముస్లిం బ్రాదర్స్ కి సేవలు చేయమని మేము ప్రకటించాము. **welfare measures** SCs and STs కి ముస్లిం బ్రాదర్స్ కి సేవలు చేయమని మేము ప్రకటించాము.

రెండవది, స్వయం ఉపాధి పథకాలలో ఇప్పుడే జీవన రెడ్డిగారు మిగతా సభ్యులు చెప్పినట్లు వాళ్లు చాలా పేదరికంలో ఉన్నారు. వాళ్లకు పెంచాలని చెప్పారు. బ్యాంకులతో ఈ రోజు రివ్యూ ఉన్నది. బ్యాంకులతో నిమిత్తం లేకుండా ఇచ్చే విధంగా అతి ఎక్కువగా ఈ సంవత్సరం, వచ్చే సంవత్సరం మ్యాన్యువల్ గ్రౌండ్ చేయడానికి ఇప్పటికి అయినవి పోనూ, దాని కోసం కూడా మేము వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. మొత్తం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వక్స్ భూముల కోసం చేస్తున్న భూరికార్డుల ప్రక్షాళనలో వక్స్ భూముల

రికార్డులు బయటకు వస్తాయి. రాకుండా ఉండే ప్రస్థావేది. ప్రతి ఎకరం గురించి ప్రతి గుంట గురించి తెలాల్సిందే. కాబట్టి, తప్పకుండా అవి బయటకు వస్తాయి. అదే విధంగా ప్రత్యేకమైనటువంటి వక్స్ బోర్డు సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. అసలు దాని తతంగం ఏమిటో తెల్పి ఉన్నతాధికారులతో కమిటీ వేసి, అవసరమైన ఎంక్వైరీ వేసి వక్స్ ఆస్తులను పరిరక్షిస్తాము. ఆ పరిరక్షణ కోసం బోర్డు అధికారులకు అవసరమైన అధికారాలను కల్పించడానికి ప్రభుత్వం వెనుకాడని చెబుతున్నాను. అక్రుద్దీన్ ఓషేసీగారు మరో ప్రతిపాదన కూడా చెప్పారు. హైదరాబాద్ లోనే కాదు నిజామ్ బాద్, కరీంనగర్, వరంగల్, వంటి ప్రాంతాల్లో చాలా చక్కటి వక్స్ భూములు ఉన్నాయి. అక్కడ స్టడీ సెంటర్లు పెట్టండి. బిల్డింగ్లు కట్టండిని చెప్పారు. తప్పకుండా పాత జిల్లా కేంద్రాల్లో వక్స్ ఆస్తులు ఉన్న చోట సిల్ డెవలప్ మెంట్ సెంటర్లు కానీ స్టడీ సర్కిళ్లు కానీ ట్రైనింగ్ సెంటర్లు కానీ, ఉమెన్ ఎంపవర్ మెంట్ సెంటర్లు కానీ పెడతాము. వెంటనే వీటిని ప్రారంభిస్తాము. వెంటనే ఉత్తర్యులు జారీ చేస్తామని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

అఖిల చర్చలో ప్రతిపాదనలు చేయడం మంచిది. ప్రతిపాదనలు చేయడం మంచిది. ప్రతిపాదనలు చేయడం మంచిది. ప్రతిపాదనలు చేయడం మంచిది. ప్రతిపాదనలు చేయడం మంచిది.

Foreign Scholarships కేసులో ముస్లిం బ్రాదర్స్ కి సేవలు చేయమని మేము ప్రకటించాము. **Foreign Scholarships** కేసులో ముస్లిం బ్రాదర్స్ కి సేవలు చేయమని మేము ప్రకటించాము. **Foreign Scholarships** కేసులో ముస్లిం బ్రాదర్స్ కి సేవలు చేయమని మేము ప్రకటించాము.

శాదీ మహాల్ కి సేవలు చేయమని మేము ప్రకటించాము. **release** కేసులో ముస్లిం బ్రాదర్స్ కి సేవలు చేయమని మేము ప్రకటించాము. **release** కేసులో ముస్లిం బ్రాదర్స్ కి సేవలు చేయమని మేము ప్రకటించాము.

2.30

ص.

ہے۔ پورا ملک کہتا ہے اور کہاوت بھی ہے کہ اردو کی پیدائش ہمارے تلگانہ میں ہوئی، حیدرآباد میں ہوئی۔ پوری دنیا کہتی ہے کہ اردو پیدا ہوئی حیدرآباد میں، اردو کی پرورش ہوئی دہلی میں، اور اردو جوان ہوئی لکھنؤ میں۔ یہ کہاوت ہے۔ چونکہ یہ ہمارے علاقہ میں پیدا ہونے والی زبان ہے، اس کو بچانا، ہمارا فرض بنتا ہے۔ گزشتہ حکومتوں نے کچھ نہیں کیا صرف شعر شاعری کر دئے، لیکن کیا کچھ نہیں۔ آپ کا ایک اور مطالبہ تھا کہ اردو اسکولس میں Teachers posts کے جو vacancies ہیں، آپ ایوان میں ہارباڑی ایس بی کے لئے مانگ کر رہے تھے، اس کو ہم نے قبول کیا اور ڈپٹی ای ایم جناب کدیم سر سہری صاحب جو Education portfolio سنبھالتے ہیں، وہ already آرڈر دے چکے ہیں۔ جلد سے جلد ڈی ایس بی کے تحت 900 روپے vacancies کو بھرتی کیا جا رہا ہے، یہ میں اعلان کرتا ہوں، اس کا notification بھی already دیا جا چکا ہے اور یہ پورے کے پورے 900 بھرتی کئے جائیں گے اور top priority basis میں اس کو لیا جائے گا۔ اس میں ہم دو چیزیں اپنائیں گے۔ ایک یہ کہ جو چار فیصد تحفظات ہماری Muslim community کے لئے ہیں، اس کے تحت 350 پگھڑیں آجائیں گے، باقی پگھڑیں ہم general category میں top priority basis میں لے لیں گے، پورے کے پورے بھرتی کر دیں گے، اس کا میں آپ کو بتا رہا ہوں۔ اردو زبان کو بچانا ہے تو اس کو روزگار سے جوڑنے کی ضرورت ہے۔ اردو پڑھنے سے ہم کو کوئی نہیں ملتی، یہ سوچ لوگوں میں سے نکل جائے تب ہی ہم اردو کو بچا پائیں گے۔ اس لئے اردو اکاڈمی کو ٹھیک کرنے کے لئے حکومت پہلی بار ایک قدم اٹھا رہی ہے۔ یہ پہلا کبھی نہیں کیا گیا تھا۔ کافی مطالبہ ہوا۔ لیکن آج میں اعلان کرتا ہوں کہ 66 employees کو ہم فوراً recruit کریں گے، 60 دن کے اندر ان لوگوں کو لیا جائے گا۔ ہم ان لوگوں کا recruitment کریں گے۔ مجھے بھی یہ بات اچھی نہیں لگ رہی ہے کہ آج تک ہماری اسمبلی میں اسپیکر صاحب کے دفتر میں بھی کوئی اردو پوسٹ نہیں ہے۔ سی ایم کے آفس میں بھی نہیں ہے۔ گزشتہ سرکاروں نے بہت کچھ کہا، لیکن کیا کچھ نہیں۔ آج ہم کچھ قدم اٹھا رہے ہیں۔ تو اس لئے یہ 66 لوگوں کو جو ہم لے رہے ہیں، یہ multi purpose کام کریں گے۔ سی ایم کے آفس میں دو لوگ ہوں گے۔ اسپیکر صاحب کے دفتر میں ایک آئی ہوگا۔ جی اے ڈی میں چار لوگ ہوں گے، آج ہمارے 17 منسٹرز ہیں، ہر منسٹر اور سکریٹری کے استعمال کے لئے ہر منسٹر کے ساتھ ایک Urdu employee ہوگا جو اردو درخاستیں بھی لے گا، اردو پڑھے گا، اور جو بھی اردو میں بولنے کے لئے آئیں گے، ان کو اردو میں سمجھائے گا۔ اس کے ساتھ ہی ساتھ ہمارے 31 اعلان ہیں۔ ہر کلکٹریٹ میں ایک اردو داں، ایک اردو آفیسر ہوں گا، جس کو recruit کیا جائے گا۔ 60 دن کے اندر recruit کر کے ان کو الٹ کر دیں گے۔ ساتھ ہی ساتھ ہم اسمبلی میں دو پوسٹ منظور کر رہے ہیں اور کونسل میں دو پوسٹ منظور کر رہے ہیں۔ جیسا اسپیکر صاحب کے پاس ایک آئی ہوگا، ویسے ہی کونسل کے چیرمین صاحب کے پاس بھی ایک آئی ہوگا۔ اور Assembly Voice Translator اب temporary کام کر رہے ہیں، ہم ان کو permanent recruit کرنے جائیں گے۔ I&PR میں بھی ایک اردو داں آفیسر کو رکھیں گے اور ایس صاحب کے دفتر میں بھی ایک اردو آفیسر ہوگا۔ ڈی جی پی صاحب کے دفتر میں بھی ایک اردو آفیسر ہوگا اور ڈی پولیس کمشنر کے دفتر میں بھی ایک اردو آفیسر ہوگا۔ ان 66 لوگوں کو 60 دن کے اندر recruit کر کے ان کا تقرر کر دیں گے۔

اس کا میں آپ کو متفق دیتا ہوں۔ اور یہ ذمہ داری ہم اردو اکاڈمی کو دیں گے کیونکہ اردو اکاڈمی والے جانتے ہیں کہ کیا ٹیسٹ conduct کرنا ہے، کیا کرنا ہے۔ ان کا qualification کیا ہونا چاہئے۔ سکریٹری تعلیمی بہبود اور اردو اکاڈمی کے جی ای او ہیں، وہ لوگ بیچ کر اس کا فیصلہ لیں گے۔

آپ کی جانب سے ایک اور مطالبہ تھا کہ جو اردو کے جوئے کاٹس اور ڈگری کاٹس ریاست بھر میں کھولے گئے، گزشتہ حکومت نے کھولا تھا، ان میں اردو میڈیم کے لئے self finance courses لائے گئے تھے۔ وہ کچھ چل رہے ہیں، کچھ نہیں چل رہے ہیں، بڑی دقت ہو رہی ہے، وہاں پر طلباء کے لئے دقت کھڑی ہو گئی، کئی دن سے آپ کہتے آرہے ہیں، کئی بھی آپ نے مطالبہ کیا کہ Urdu self finance course کو حکومت کو خود لے لیا جائے۔ ہم نے کئی ہی اس کا آرڈر دے دیا، میں آپ کو جی لوکاٹی بھیجتا دیتا ہوں۔ ہمارے جوئے اور ڈگری کاٹس، جتنے بھی institutions 35-40 تھے، ہمارے self finance courses کو ابھی سے Education Department میں لے لیا جائے گا۔ ڈپٹی ای ایم صاحب نے اس کے جی او بھی جاری کر دیے ہیں۔ اس میں فکر کرنے کی کوئی ضرورت نہیں ہے۔ آپ نے ایک دوسری بات کہی کہ اردو زبان کو بچانا حکومت تلگانہ کا فرض بنتا ہے۔ آپ کے کہنے ہی سے میں نے وزیر اعظم صاحب کو کچھ بھی تھی کہ یہ امتحان جو ملک بھر میں منعقد کیا جاتا ہے، اس کو اردو میں بھی لکھنے کا موقع دیا جائے۔ ہمارے مشورہ کو ماننے ہوئے سرکاری حکومت نے اس کو مان لیا اور بہت امتحان اردو میں لکھنے کا موقع بھی فراہم کر دیا۔ اس کو لے کر آج میں اعلان کرتا ہوں، ہم لوگ اس کی چھان بین کر رہے ہیں، میں نے کہہ دیا ہے، ہی ایس صاحب، سکریٹری تعلیمی بہبود اور ہمارے اے کے خاں صاحب اس کو دیکھ رہے ہیں، TSPSC کے امتحان میں، Electricity Board کے امتحان میں، نگرانی کارپوریشن کے لئے جو لائے جاتے ہیں، وہاں کے امتحان میں، RTC میں جو لائے جاتے ہیں، وہاں کے بھی امتحان میں، ملازمت کے لئے جو امتحانات منعقد کئے جاتے ہیں، وہاں آئندہ اردو میں بھی امتحان لینے کا، لکھنے کا موقع دیا جائے گا۔ اس میں کوئی دورائے نہیں ہیں۔ اس کے بھی ہم آرڈر جاری کر دیتے ہیں۔ Hereafter, they will have the scope to write all the competitive examinations in the State in Urdu language also. میں، ان کے لئے بلڈنگ منظور کرنے کے لئے بھی آپ کا مطالبہ تھا۔ ہم اس کا آرڈر دے چکے ہیں۔ اس کے افتتاح کے لئے ان شاء اللہ جلد سے جلد میں خود پرانے شہر میں آؤں گا اور ان کی تعمیرات کو جلد سے جلد ہم شروع کریں گے۔

مجلس اور دوسروں کی طرف سے یہ مطالبہ آیا تھا۔ جامعہ نظامیہ میں جو بھی امتحان لکھتے ہیں، پہلے وہاں سے جو بھی ڈگریز ملتے تھے، متحدہ آئندہ پرائیوٹ میں اس کو خارج کیا گیا۔ اس کو ہم نے already revive کیا ہے۔ جامعہ نظامیہ سے جو بھی پاس ہوں گے، دوسری ڈگریوں کے ساتھ وہاں کی ڈگریوں کو بھی honour کیا جائے گا، یہ بھی ہم نے کر دیا ہے، یہ already implement ہو گیا ہے۔

ڈپارٹمنٹ کو چلانے میں نیچے کے درجہ میں ہمارے پاس اردو کے آفیسر نہیں ہیں۔ District level and Divisional level میں بالکل برخواست ہو گئے۔ ان چیزوں پر عمل کرنے کے لئے ہمارا اثرا میں کچھ کام ہو رہا ہے۔ کل آپ اپنی

తقریر میں کہہ رہے تھے۔ ہم نے کچھ انتظام کیا ہے۔ میں نے ڈپٹی سی ایم کلیم سرنی بری صاحب سے گزارش کی ہے وہ ایک delegation لے کر جلد سے جلد مہاراشٹر کا دورہ کریں گے، اس کو study کر کے آجائیں گے، اگر وہ اچھا ہے تو اس سے improved variety میں ہم بھی اس کو یہاں پر implement کرنے کی پوری کوشش کریں گے۔ اردو دوسری سرکاری زبان کا بھی بہت ڈونٹ سے ہمارے پاس مطالبہ ہے۔ متحدہ آندھرا پردیش میں اس کا ایک الگ ہی ڈھنگ تھا کیونکہ اس میں 23 اصناف میں کچھ اردو جاننے والے تھے لیکن کچھ اصناف میں لاگو کر رہے تھے، کچھ اصناف میں نہیں کر رہے تھے۔ آج میں اعلان کرتا ہوں ضلع کوینٹ نہ consider کرتے ہوئے، اسمیٹ کو ایک یونٹ بنا کر ساری ریاست تلنگانہ میں Urdu will be considered and practiced as second official language.

Fees reimbursement کے بارے میں آپ نے ذکر کیا۔ 15-2014 اور 16-2015 کا جو بقایا ہے، جو dues ہیں وہ سچ ہے۔ آپ نے جو کہا وہ بالکل سچ ہے۔ آپ کے سامنے کلی بھی اس پر بات ہوئی تھی۔ وہ 57 کروڑ ہیں۔ ان dues کو clear کرنے کے لئے ہم نے کلی ہی آرڈر دے دیا ہے۔ جہاں تک 17-2016 کی fees reimbursement کی بات ہے، اس میں آپ نے 239 کروڑ کا جو figure پیش کیا تھا وہ بالکل سچ ہے، لیکن یہ ایک dynamic figure ہے، اس میں سے 130 کروڑ payment ہو گیا، باقی process میں ہے۔ جیسے جیسے applications آتے رہتے ہیں، حکومت کا ایک طریقہ ہے، دوسرے institutions کو اس طریقہ سے کیا جا رہا ہے، ان کو بھی اسی طریقہ سے کیا جا رہا ہے، اس میں فکر کرنے کی کوئی ضرورت نہیں ہے۔ یہ بالکل جلد سے جلد ہو جائے گا۔

دو گاہوں کی ترقی کے لئے آپ نے ایک مطالبہ رکھا۔ پھاڑی شریف کے لئے آپ نے کہا۔ وہاں ساڑھے نو کروڑ ہم نے منظور کئے اور بھی جاری کیا۔ ہم وہ آپ کو بھیجتے ہیں۔ جاگگیر بھراں کے پاس ریاست تلنگانہ بننے کے لئے ہم نے بھی مت مانی تھی۔ کل میں وہاں جا رہا ہوں، وہاں کی چھان بین کر کے اس جاگگیر بھراں کی درگاہ کے لئے جو کرنا چاہئے، کلی میں اپنا فیصلہ بناؤں گا، ان شاء اللہ۔ مولیٰ علیٰ درگاہ، ہمارے شیعہ بھائیوں کے لئے بہت ہی جانی مانی shrine ہے، اس کے لئے ایک راستہ بنانے کے لئے آپ نے کہا۔ میں نے کمنشنری ایچ ایم سی کو اس کا آرڈر دے دیا ہے۔

The GHMC will take up the construction of road to the Moula Ali Dargah. میں نے اپنے manifesto میں رکھا تھا، اس لئے کہ اتبیر ایک international shrine ہے، ہندوستان ہی سے نہیں بلکہ کئی ممالک سے لوگ وہاں آتے جاتے ہیں، وہ بڑی اہمیت کی حامل ہے۔ میں نے بھی وہاں مت مانی تھی۔ کہلات ہے کہ اتبیر میں جو بھی کا ایک کرمت مانتا ہے، وہ خالی ہاتھ نہیں جائے گا، وہ اپنی تھوٹی بھر کے جانے گا۔ میں نے بھی مت مانی تھی کہ مولیٰ تلنگانہ ریاست بناؤ، ہم آپ کی خدمت میں بھر کام کریں گے، وہاں پر رباط بنانے کا ہیرا وعدہ pending ہے، ہم نے وہاں کی چیف منسٹر وسندھرا راجن صاحب سے بات چیت کی۔ She was kind enough to allot two acres of land.

رہا ہے کہ وہ زمین درگاہ سے دور ہے۔ دور ہے نزدیک ہے، مناسب ہے یا نہیں ہے، وہ ایک بار دیکھ لیں گے، میں خود چلوں گا، وہاں جاؤں گا، آپ کو بھی ساتھ لے کر چلوں گا، سب لوگ مل کر چلیں گے، وہاں تک بنیاد رکھنے کا بھی پروگرام ہے، زمین ہمیں الاٹ کی گئی ہے، وہ سچ ہے یا نہیں ہے، اچھی ہے یا بری ہے، جا کر چھان بین کر کے جلد سے جلد وہ بھی ہم لوگ مکمل کر لیتے ہیں۔

میں آج یہ بھی اعلان کرنا چاہتا ہوں کہ جناب کلیم سرنی بری صاحب کی صدارت میں SCs کے لئے ہمارے ایس ٹی منسٹر جناب چندو مال صاحب کی صدارت میں STs کے لئے، ایس ٹی اور ایس ٹی خواتین کے لئے ہم نے اتاتیتی ڈگری کالجس قائم کیا۔ وہ کافی اچھے چل رہے ہیں۔ میں آج خوشی کے ساتھ اعلان کرتا ہوں کہ ہمارے اقلیتوں، خاص طور پر مسلم بھائیوں کے لئے اتاتیتی کالجس بھی ہم جلد سے جلد شروع کریں گے۔ یہ کتنے شروع کرنا ہے، کہاں کہاں کرنا ہے، اس کا فیصلہ جلد سے جلد بنا دیا جائے گا۔

حال ہی میں سنگریں کلاریز کے انتخابات ہوئے تھے۔ وہاں ہمارے نمائندے گئے تھے۔ وہاں ہمارے کئی مسلم بھائیوں سے ملاقات ہوئی۔ ان کو رمضان کو بھی تعطیل نہیں دی جاتی۔ گزشتہ حکومتوں نے اس پر غور نہیں کیا۔ ہم بھی کلی تک نہیں کر رہے تھے۔ لہذا رمضان کے دن ضرور سنگریں کلاریز میں بھی ہمارے مسلم بھائیوں کے لئے تعطیل دی جائے گی اور کرسمس کے دن ہمارے کرچن بھائیوں کو بھی تعطیل دی جائے گی، اس کا میں آپ کو یقین دلاتا ہوں، ہم جلد سے جلد آرڈر بھی جاری کر دیں گے۔

అధ్యక్షా, తెలంగాణలో ముస్లిమ్ల సంఖ్య అందరికీ తెలిసినట్లు ఎక్కువ గా ఉంది. ఇంకా ఇతర మైనారిటీలు కూడా ఉన్నారు. వీరికి సంబంధించి, విద్యా విషయంలో కొన్ని చర్యలు తీసుకున్నాము. తీసుకున్న చర్యల గురించి చాలా వరకు వివరించాను. నిన్న వచ్చిన డిమాండ్ విషయంలో సేను స్పందించి చెప్పడం జరిగింది. హిందూ దేవాలయాలలో పనిచేసే పూజార్లకు ఈ మధ్యనే రాష్ట్రప్రభుత్వోద్యోగులతో సమానంగా వేతనాలివ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ధార్మిక పరిషత్తు ద్వారా నెల నెలా రెగ్యులర్ గా జీతాలిస్తున్నాము. గతంలో ఎప్పుడూ లేదు, ఏ ప్రభుత్వం కూడా ఈ విధంగా ఆలోచించలేదు. మసీదులలో పనిచేసే ఇమాం మౌజాంలకు నెలకు, రూ. 1000/- ఇస్తామని, ఎన్నికలప్పుడు చెప్పాము. దాన్ని అమలు చేశాము. మధ్యలో డిమాండ్ వస్తే దానిని రూ. 1500/- కు పెంచాము. భవిష్యత్లో ఇంకా పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఇప్పటి వరకూ 8931 మంది ఇమాం మౌజాంలు దరఖాస్తు పెట్టుకున్నారు. వారికి జీతాలిస్తాము. ఇంకా ఎవరైనా దరఖాస్తు పెట్టుకుంటే.....

కొన్ని మొదలైనా 8,931 కే علاوہ اس میں بچے ہوئے ہوں، وہ بھی اگر حکومت کو درخواست دیں گے تو ان کو بھی یہ عطیہ sanction کیا جائے گا، ان کو بھی یہ بالکل دیا جائے گا۔

అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంగా ఇంకొక విషయాన్ని సేను చెప్పాల్సివచ్చిన అవసరం ఉంది. ఇది నా బాధ్యతగా సేను భావిస్తున్నాను. మైనారిటీస్ వెల్ఫేర్ కు ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉందని చెప్పడంతోపాటు కొన్ని

సందర్భాలలో చెలరేగబడి, ప్రచారం చేయబడిన కొన్ని అవనాదులను తెలంగాణ సమాజం మీద నుండి తొలగించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ అధ్యక్షా. ఎప్పటికైనా సరే, ఈ దేశంలో తప్పకుండా అందరూ ప్రమానురాగాలతో కలసిమెలసి బతకడం తప్ప వేరే మార్గం లేదు. ఒక విషయంలో బాధ ఉంది. కొంతమంది నన్ను విమర్శించే సందర్భంలో

نظام كرمي آربول كر بعض لوگ مجھ پر تنقيد کرتے ہیں۔

అని విమర్శిస్తూ ఉంటారు. ఎవరిదైనా తప్పు ఉంటే తప్పు అని చెబుతాము. ఒప్పు ఉంటే ఒప్పు అని చెబుతాము. సమైక్యాంధ్ర పాలకులు ఒక దుర్మార్గమైన ప్రచారం చేశారు. అలా ఎందుకు చేశారో తెలియదు. దానికి ఇతరులు కూడా దోహదపడ్డారు. నేను దాన్ని ఖండిస్తున్నాను. అది కర్ణాటకాదు. కొంతమంది అయితే తెలంగాణ ఉద్యమం జరిగే సందర్భంలో, తెలంగాణ అంటేనే రజాకార్, అది తప్ప మీకు చరిత్ర లేదు అనే దుర్మార్గమైన ప్రచారం చేశారు. అని వాస్తవాలు కావు. తెలంగాణాకి ఉజ్వలమైన చరిత్ర ఉంది. గొప్ప అద్భుతమైన చరిత్ర ఉంది. అది వక్రీకరించబడింది. దానిని సరిచేయవలసిన అవసరం ఉంది. తెలంగాణ సమాజం, ఇక్కడున్న అన్ని కులాలు, మతాలు అన్ని వర్గాల ప్రజలు, బాగా బతకాలంటే సామరస్యంగా ఉండి, ఒకరి మీద ఒకరికి అసహ్యపూర్వక ధోరణి తొలగిపోవాలి. ఆ బాధ్యత తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రిగా నా మీద ఉంది. దానికి నేను వెనక్కి పోవడం లేదు. అందుకే నేను తెలంగాణ ఉద్యమంలో ఉన్నప్పుడు నిజాం కుటుంబీకులను రిక్వెస్ట్ చేసి ఆయన సమాధిని సందర్శించడం జరిగింది. అప్పుడున్న సమైక్య పాలకులు నా మీద చాలా పెద్ద దాడి చేశారు. నేను అపరాధం చేసినట్లు మాట్లాడారు. టీవి ఛానెల్స్ లోని చర్చలలో కూర్చోబెట్టి మాట్లాడారు. నేను ఒకమాట చెప్పాను. కొందరికి ఇష్టం ఉండొచ్చు, కొందరికి ఇష్టం లేకపోవచ్చు కాని సత్యం సత్యమే అధ్యక్షా. ఆంధ్రా విలేఖరి నన్ను ఇంటర్వ్యూ చేస్తూ, మీరు, నిజాం సమాధి దగ్గరకు ఎందుకు వెళ్లారు అని అడిగారు, అప్పుడు నేను ఒకటే అన్నాను. మీరు ప్రతి సంవత్సరం ఆంధ్రాలో కాటన్ దొర ఉత్సవాలు ఎందుకు నిర్వహిస్తారని అని అన్నాను. ఆయన మాకు ఆనకట్ట కట్టారు, నీళ్లు ఇచ్చారు అందుకు మేము పూజిస్తామని చెప్పారు. ఆనాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నిజామాబాద్ జిల్లా అని ఉంది, అక్కడ నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్ట్ ఉంది. ఆ ప్రాజెక్ట్ ను ఎవరు నిర్మించారంటే, ఏమి సమాధానం చెబుతారు?

2.45 200 సంవత్సరాలు ఈ దేశాన్ని చెరబట్టి, ఈ దేశాన్ని మొదోచుకెళ్లిన వలసపాలకుల మిలిటరీ ఇంజనీర్ కాటన్. అతను ఆనకట్టలు నిర్మిస్తే ఆంధ్ర ప్రజలు పూజించవచ్చు. But here the Nizam is my king. Nizam is my history. నిజాం మన తెలంగాణ రాజు. నిజాం మన తెలంగాణ చరిత్ర. నిజాం నిర్మించిన నిజాంసాగర్ సంగతేంటి? నిజాంసాగర్ నీటిని ఈరోజుకు కూడా మనం వాడుకుంటున్నామన్నది నిజం కాదా? నిజాం గారు

చేసిన మంచి పనుల గురించి ప్రజలందరికీ తెలియాలి అవసరమున్నది. కాబట్టి భవిష్యత్ తరాలకు తెలంగాణ చరిత్ర తెలియడం కోసం కొత్తగా చరిత్ర రాయించడం తెలంగాణ తొలి ముఖ్యమంత్రిగా నా బాధ్యతగా భావిస్తున్నాను.

నిజాం రాజు తన పదవి కోల్పోయిన తరువాత హైదరాబాదు సంస్థానం భారతదేశంలో విలీనమైన తరువాత అతనికి భారత ప్రభుత్వం రాజ్ ప్రముఖ్ పదవిలో ఉంచారు. ఆ సందర్భంలో ఆయన డ్రైవర్ కి చెయ్యి విరిగితే మామూలుగా ఆస్పత్రిలో చూయించుకోమని పంపించాడు. ఆ డ్రైవర్ ఆస్పత్రికి వెళితే అక్కడి డాక్టర్లు చెప్పిందేమిటంటే మన నిజాం ప్రభువు అన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మంచిగానే చేశారు. కానీ బొక్కల దవాఖానా పెట్టలేదు, వారు మర్చిపోయారు, మన హైదరాబాదులో బొక్కల దవాఖానా అందుబాటులో లేదు. కాబట్టి ఆ డ్రైవర్ ను డాక్టర్లు పరీక్షించి మద్రాసు గానీ, ముంబాయి గానీ వెళ్లాలని చెబితే ఆ డ్రైవర్ వాషను వచ్చి నిజాం గారికి సదరు విషయాన్ని చెప్పి చెయ్యి ట్రీట్ మెంట్ కోసం బొక్కలకు సంబంధించిన ట్రీట్ మెంటు ఇక్కడ అందుబాటులో లేదు కాబట్టి మద్రాసు గానీ, ముంబాయి గానీ వెళ్లాలని చెప్పారు. ఇది నా తప్పే, నా వల్లనే ఈ పొరపాటు జరిగిందని అతనిని పంపించి నిజాంగారు అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న బూర్గుల రామకృష్ణారావును, హెల్త్ మినిస్టర్ ను, చీఫ్ సెక్రటరీని పిలిపించి సమావేశమై నా వల్ల తప్పు జరిగింది. నేను రాజుగా ఉన్నప్పుడు అన్నింటికీ ఆస్పత్రులు ఏర్పాటు చేయించాను కానీ బొక్కలకు సంబంధించి ఏర్పాటు చేయించలేదు. పొరపాటు జరగడానికి వీలేదని భారత ప్రభుత్వంతో చేసుకున్న ఒప్పందం ప్రకారం ఆయనకు సంక్రమించిన ఆస్తిలో నుంచి ఇప్పుడున్న నిమ్స్ ఆస్పత్రికి డోనేషన్ గా స్థలాన్నిచ్చి ఆయననే మొత్తం డబ్బులిచ్చి కట్టిచ్చిన ఆస్పత్రి నిజాం ఆర్థోపెడిక్ హాస్పిటల్. ఇది నిజాం చేసిన మంచి పని.

చైనా దేశంతో యుద్ధం జరిగి దేశం బ్యాంక్ రఫ్ట్ అయిపోయి ఆనాడు ఉన్న ప్రధానమంత్రి గౌరవనీయులు లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి గారు టాటాలను, బిర్లాలను దేశం కోసం డబ్బులివ్వమని అడుగుతూ మన నిజాం రాజు గారి దగ్గరికి కూడా వచ్చారు. ఆయన దేశాన్ని ఎట్లా కాపాడుకోవాలనే దాని గురించి ఉదారంగా ఒక కవిత కూడా రాసి ఆనాడు తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఒక గవర్నర్ గా ఉంటూ ఆరు టన్నుల బంగారాన్ని ఈ దేశాన్ని రక్షించడం కోసం తన సొంత ఆస్తిని ఇచ్చారు. ప్రధానమంత్రిగారు ఆ సొమ్మును మరలా తిరిగి ఇస్తానని చెబితే నాకు అవసరం లేదు

آپ پہلے ملک کو سنبھالو، ملک کو بچاؤ۔

అని చెప్పిన గొప్ప వ్యక్తి నిజాం రాజు. ఇదంతా తెలంగాణ చరిత్ర. కానీ కొంతమంది చరిత్రను వక్రీకరించి రకరకాల అపోహలు చెబుతున్నారు. మన చరిత్ర చాలా ఉజ్వలమైనది. అందులో చెడు ఉంటే ఒకే. దానిని తప్పకుండా విమర్శిద్దాం. కానీ మంచిని, చెడును

ఒకే గాటికి కట్టేయకుండా తెలంగాణ సమాజం అన్ని రకాలుగా బాగుండాలి. ఈరోజు చింతల రాంచంద్రారెడ్డి గారు ఇమాంలు, మౌజామ్ ల జీతాల గురించి మాట్లాడారు, నిన్న అక్బరుద్దీన్ ఓషైసీ గారు మందిరాల జమీన్ల గురించి మాట్లాడారు, సున్నం రాజయ్య గారు కూడా భద్రాచలం శ్రీరాముడి భూముల గురించి మాట్లాడారు అదే స్ఫూర్తి ఇక ముందు కూడా కొనసాగాలి. కొనసాగాలంటే ఈ అపోహలు పోవాలి. నిజమైన తెలంగాణ మనకు తెలిసుండి ఉజ్వలమైన భవిష్యత్ కోసం మనందరం అడుగులు వేయాలి. ఈ దిశగా ప్రభుత్వం అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకుంటుంది, దానికి సహకరించాలని అందరినీ కోరుతున్నాను.

సభ్యులు జీవనోద్ధి గారు సూచించినట్లుగా మైనారిటీలకు పెట్టుకున్న అజెండా ప్రకారం బడ్జెట్ పెంచక తప్పదు. విడిపోయిన రాష్ట్రంలో ఒక రకమైన వివిధ పరిస్థితులలో సంస్థలు ఉన్నాయి, X పెడ్యూల్ పంచాయతీలు కూడా ఉన్నాయి కాబట్టి అవి పరిష్కారమైతే వాటన్నింటినీ మళ్ళీ గొప్పగా అవి ప్రారంభించినప్పుడు ఏ స్థాయిలో ఉండేవో ఆ స్థితికి మరలా తీసుకోవచ్చేందుకు వారి సూచనను తప్పనిసరిగా పరిగణనలోనికి తీసుకుంటాము. ముస్లింల రిజర్వేషన్లకు సంబంధించి నేను మరొక్కసారి మనవి చేసేదేమిటంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ సహకారాన్ని కూడా మా ప్రభుత్వం సంపూర్ణంగా తీసుకుంటుంది. గతంలో వారు కూడా సిన్సియర్ గా ప్రయత్నం చేసి 5 శాతం రిజర్వేషన్ అమలు చేయాలని చూస్తే ఆనాడు కోర్టు ప్రక్షేపం చేస్తే కూడా ఆరోజు ఉన్న పరిస్థితికి 4 శాతం రిజర్వేషన్ అమలు చేసింది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే. మేం కాదనడం లేదు. ఎవరు ఏ మంచి పని చేసినా అది వారి ఖాతాలోనే ఉంటుంది. ప్రధానమంత్రి గారు మాకు రూ.230 కోట్లు ఇచ్చారు, అది రికార్డులో ఉంటుంది. మేం చెరిపేయలేము. మేం రాష్ట్రంలో షాదీ ముబారక్ పథకం పెడితే కేంద్రంలో కూడా పెట్టారు, దానినెవరూ కాదనడం లేదు. కాబట్టి మంచి, చెడు ఉంటే ఎప్పటికప్పుడు నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేసుకుంటూ ముందుకు సాగాలని మనవి చేస్తూ మైనారిటీ సోదరులు అంటే ముస్లింలు, క్రైస్తవులు, సిక్కులు మరియు ఇతర మైనారిటీలకు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు గానీ పథకాలు గానీ, ఓవర్సీస్ స్కాలర్షిప్పులు వంటివన్నీ ముస్లిం సోదరులతోబాటు అందరికీ వర్తిస్తాయి, వారందరూ కూడా ఈ సహకారాన్ని పొందవచ్చునని తమరిద్వారా తెలియజేస్తూ చర్చలో పాల్గొన్న సభ్యులకు మరొక్కసారి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

آپ بے شک ملک کو سنبھالو، ملک کو بچاؤ۔

శ్రీ కె. జనారెడ్డి(నాగార్జునసాగర్):- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి నా సూచన, సలహా ఇస్తున్నాను. రిజర్వేషన్ అమలు గురించి ప్రధానమంత్రి గారి దగ్గరికి అఖిలపక్షాన్ని తీసుకెళ్లడం గానీ IX పెడ్యూల్ లో పెట్టించడం గురించి ఒత్తిడి తేవడం గానీ లేదంటే అవసరమనుకుంటే సుప్రీం కోర్టు నుంచి నోటీసు ఇప్పించడం వంటి

విషయంలో మా సలహా ఏమిటంటే తమిళనాడు రాష్ట్రంలో మైనారిటీల రిజర్వేషన్ల అంశాన్ని IX పెడ్యూల్ లో పెట్టడానికి నాడు ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒత్తిడి మేరకు పార్లమెంటు నిర్ణయించింది. అందుచేత మన రాష్ట్రంలో మైనారిటీల రిజర్వేషన్లను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయించిన 12 శాతం మేరకు అమలు చేయాలంటే పార్లమెంటు నిర్ణయం చేయాల్సిన అవసరం ఉన్న విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించి పార్లమెంటులో పెట్టించే విధంగా ప్రధానమంత్రి గారిమీద ఒత్తిడి తీసుకరావాలి.

రెండవది ఆలోచించే పార్లమెంటులో పెట్టినప్పటికీ IX పెడ్యూల్ లో పెట్టిన రిజర్వేషన్ మోడర్నైజ్ 50 పర్సెంట్ ఉన్నటువంటిది. ఇప్పుడు సుప్రీం కోర్టు రెవ్యూలో ఉన్నది. అందుచేత సుప్రీం కోర్టు రెవ్యూలో ఉన్నదనే సాకు చూపించి ప్రధానమంత్రి గారు తప్పించుకునే అవకాశమున్నది. కాబట్టి ఆ రెండింటినీ కలిపి ఏ విధంగా బిగించాలి, ఏ విధంగా అధిగమించాలనే విషయం చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచన చేయాలని ప్రభుత్వానికి గుర్తు చేస్తున్నాను. క్లారిఫికేషన్లు ఎక్కువ అడగలేము కానీ ఒక క్లారిఫికేషన్ ను మా సభ్యుడు సంపత్ కుమార్ గారు అడుగుతారు. దీంట్లో 2006 మైనారిటీ పాఠశాలలకు రూ.8వేల కోట్లు అని చెప్పారు. దీనికి సంబంధించిన పూర్తి సమాచారం మాకు అందజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు:- అధ్యక్షా, జనారెడ్డి గారు చెప్పిన దాంట్లో రెండు విషయాలున్నాయి. ఒకటి రిజర్వేషన్లకు సంబంధించిన IX పెడ్యూల్ గురించి వారు మంచి సలహా చెప్పారు. తప్పనిసరిగా వారు సూచించిన విధంగా ఆ జాగ్రత్తలు మనం తీసుకోవాల్సిందే. వారు చెప్పిన విషయం ప్రభుత్వం గమనంలో ఉన్నది. IX పెడ్యూల్ లో చేర్చాలంటే తప్పకుండా పార్లమెంటులో పాస్ చేసి చేయాల్సి ఉంటుంది. Parliament has to accept. పార్లమెంటు అంటే అధికారంలో ఉన్నవారే సాధారణంగా పార్లమెంటులో మెజారిటీ కలిగి ఉంటారు. Once Prime Minister accepts, there is no problem. సెకండ్ ఇమ్ప్యా ఏమిటంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ కూడా ఈ రిజర్వేషన్ కి సంబంధించి సంపూర్ణమైన మద్దతునిస్తున్నందున అక్కడ ఇబ్బందే లేదు. ఇక ప్రభుత్వ నిర్ణయమే తరువాయి. So, Prime Minister has clearly promised me that he is positive and he will take-up this matter at an appropriate time అని చెప్పారు. కాబట్టి ఆ రకంగా ప్రధానమంత్రి గారు అనాయిడ్ చేస్తారని నేను భావించడం లేదు. తప్పనిసరిగా మళ్ళీ వారిని అప్రోచ్ అవుతాను. ఆ తదనంతరం అవసరమని భావిస్తే మనందరం కలిసి అఖిలపక్షం ఢిల్లీకి వెళ్లి పార్లమెంటులో ఈ అంశాన్ని మంజూరు చేయించుకుంటాం. ఈ విషయంపై నాకు ఐడియాలో ఉన్నది.

జనారెడ్డి గారు నేను రూ.8వేల కోట్లు అని నేను చెప్పలేదు. రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలకు సంబంధించి అక్బరుద్దీన్ ఓషైసీ గారు

మాట్లాడుతూ ఒకరోజు ఏమన్నారంటే ఈ ప్రభుత్వం రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను ఇంత పెద్ద సంఖ్యలో ఏర్పాటు చేస్తున్నది, by the time you reach 12th class you need to spend Rs.2,600 Crores, Are you prepared for that? అని వారు అడిగారు. ఇంత పెద్ద కార్యక్రమాన్ని మొదలు పెట్టాం కాబట్టి బడ్జెట్ కేటాయింపులు పెంచక తప్పదు. రూ.8వేల కోట్లు తమరికి వచ్చిందేమిటంటే 2016-17లో పెట్టిన ఖర్చు రూ.858 కోట్లు అని చెప్పాను. రూ.2,600 కోట్లు భవిష్యత్తులో అవుతుందని చెప్పాను. సేను కేవలం హైనాన్షియల్ విస్వపెండించర్ చెప్పాను తప్ప వేరే కాదు.

శ్రీ కె. జనారెడ్డి: - అధ్యక్షా, ఒక్కొక్క మైనారిటీ రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలో 600 మంది విద్యార్థులు ఉంటారు. కాబట్టి ఖర్చు రూ. అక్షరకు వస్తుంది. ఇంకొక నాలుగైదు సంవత్సరాల తరువాత ఇంకా ఎక్కువ ఖర్చు అవుతుంది. రూ.20 కోట్ల చొప్పున 2,400 పాఠశాలలకు నాన్ రికరెంట్ అవుతుంది. మరో 4వేల కోట్ల రూపాయలు విద్యార్థులకు అవుతుంది. ఇంకొక రూ.3వేల కోట్లు టీచర్ల కాలేదంటే దీనికి ఖర్చు అవుతుందనేది బ్రేకప్ ఇవ్వమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని అడిగాను.

3.00 **మ.** **జనాబ్ ఆబిద్ దిన్ అవైసి (Janab Akbaruddin Owaisi):** محترم ڈپٹی ایڈیٹر صاحب! MIM کی طرف سے بہری طرف سے بہرے سماجی اراکین آہلی کی طرف سے اور ریاست تلنگانہ کے آئینوں کی جانب سے ہاتھوں مسلمان بھگتھیانی پڑی اور دیگر تہمتی بھی آہتیں ہیں، ان سب کی طرف سے میں اپنا اخلاقی فریضہ سمجھتا ہوں کہ میں ہی ام کے آر

صاحب کا شکر یہ یاد کروں اس لئے نہیں کہ انہوں نے MIM کی طرف سے پیش کیے گئے مطالبات کو قبول کیا، اور انہیں قبول نہیں، تین نہیں، میں مسلسل نوٹ کرتا گیا، کہ صرف آج جو اعلانات ہوئے، وہ تقریباً 16 اعلانات ریاست کے ہی ام صاحب نے کیا۔ تو میں یہ کہوں گا کہ ریاست تلنگانہ کے لئے، آئینوں کے لئے، اور مسلمانوں کے لئے آج کا دن بہت ہی اہم ہے، اور تاریخ ضرور صرف اس دن کو یاد رکھے گی بلکہ ایک اقلیت دوست، مسلم دوست اور اردو دوست کی حیثیت سے ہی ام تلنگانہ کے ہی ام صاحب کو یاد کرے گی، اور یاد رکھے گی بھی۔ میں نے کل بھی کہا تھا کہ Chief Ministership کا عہدہ کے ہی ام صاحب کی شخصیت کے لئے بہت چھوٹا ہے تو لوگوں نے آج مجھ سے سوال کیا اور کہا کہ ام صاحب! آپ نے اتنی بڑی بات کی۔ میں اس بات کو بارہ دہرا جانتا ہوں۔ تلنگانہ ریاست جب تک رہے گی تب تک چیف منسٹرز آتے رہیں گے، جاتے رہیں گے، کھل کو کوئی اور، پر سوں کو کوئی اور آئے گا، لیکن تاریخ ایک شخصیت کو ضرور یاد رکھے گی، کہ وہ تلنگانہ حاصل کرنے والی شخصیت ہے۔ چیف منسٹرز کے نام بدلے ہیں، تلنگانہ حاصل کرنے والے کا نام نہیں بدلے گا، وہ رہے گا، وہ ہی ام صاحب کی جانب سے پہلے ہی کی اعلانات کے لئے اور آج بھی اعلانات کئے گئے۔ میں کہوں گا کہ بہنوستان میں کہیں پر بھی on par with SCs and STs کو وہ معاملات، وہ سہولتیں، وہ مقام میڈم، میں جانتا چاہتا ہوں کہ انہیں تلنگانہ میں آئینوں کو یاد کیا گیا۔ یہ اس لئے تاریخی ہے۔ اور پھر جتنے بھی مطالبات ہم نے سامنے رکھے تھے، ان پر عمل کرنے کا اعلان کیا۔ آج انہیں الغریبا، بن رہا ہے، میں کہنا چاہتا ہوں، جو ام کو یہ بتانا چاہتا ہوں، میں جوڑا سا وقت لے رہا ہوں میڈم، میں جانتا چاہتا ہوں کہ انہیں الغریبا، بنی جو زمین دی گئی ہے، اگر آج کی اس کی market value جائے تو قریب چالیس کروڑ کی زمین آج وقت بورد کو دی گئی۔ میں یہی بتانا چاہتا ہوں کہ ساہجگر انوں نے اوقات کی زمینوں کو ان کو یاد کیا، لیکن یہ حکومت سے جو اپنی طرف سے وقت بورد کو زمین دے رہی۔ اور پھر اسلامک سنٹر کے لئے کو کہ پیٹ میں ہیں اس ایگز زمین دینے کی بات کی۔ میں نے معلوم کیا کہ آج کی market value کو کہ پیٹ میں ہیں تا پندرہ کروڑ روپے ایگز زمین ہے۔ آج ہم یہ بھی دیکھتے ہیں کہ اس ہی ام، مسلم دوست نے وقت بورد کے لئے نہیں بلکہ آئینوں کے لئے، اسلامک سنٹر کے لئے زمین دی ہے تو صرف اس زمین کی قیمت دو سو کروڑ روپے ہوتی ہے تو اسی لئے میں یہ بتانا چاہتا ہوں کہ یہ قابل مبارکباد ہیں اور بہت بڑے اقدامات ہیں۔ اسلامک سنٹر کے لئے نہیں کروڑ کی منظوری، انہیں الغریبا، کے لئے میں کروڑ کی منظوری، پھر اس کے بعد پانچ شہر میں درگاہ حضرت ربیعہ شاہ صاحب قبلہ میں Women Empowerment Center, Women School and College کے لئے نہیں کروڑ، بلکہ نما، کالج کے لئے ہیں کروڑ، پینچل کوڑہ کالج کے لئے ہیں کروڑ اور پھر بھارثی ام صاحب کی درگاہ میں ریپ کے لئے بھی اعلان کیا کہ وہاں پر بھی وہی کروڑ روپے کی ایک سے اس ریپ کا کام ہوگا۔ ہمارے شیڈ برادری جو مواعیل جاتی ہے، اس کے ریپ کی تکمیل کے لئے نہیں کروڑ روپے کا اعلان کیا۔

تو آپ دیکھئے کہ یہ ساری چیزیں بجٹ میں نہیں ہیں، بجٹ سے ہٹ کر بھی دی جا رہی ہیں۔ اس بات پر بھی غور کرنا چاہئے۔ لوگ کہتے ہیں کہ release نہیں ہوا، لیکن بجٹ میں جو allocation نہیں ہے، اس سے ہٹ کر آج یہ allocation ہو رہا ہے۔ پھر پھر انہیں بجٹ میں قریب 12th class you need to spend Rs.2,600 Crores, Are you prepared for that? اعلان کیا کہ Women Empowerment Center اور ریپ چیزوں کی ٹریٹمنٹ کے لئے آہل اس کے لئے بھی میں شکر یہ اور کرتا ہوں۔ شہر میں یہ ہوا، ہم نے کہا تھا کہ اصلاح میں بھی ہونا چاہئے تو آج ہی ام صاحب نے vocational training کے لئے بھی ہر District Headquarters میں ہوگا تو یہ اپنے آپ میں ایک بہت بڑا کام ہے۔ میں کہوں گا کہ ریاست آندھرا پردیش میں ہم بار بار کہتے تھے کہ اسے ہماری ریاست کے District Headquarters میں اردو ترجمہ اور اردو درخواست لینے والا نہیں ہے، وہ دیکھئے، لیکن کوئی نہیں دیتا تھا۔ آج ہی ام صاحب نے 66 اردو ملازمین کے تعینات کرنے کا اعلان کیا، یہ ایک بہت بڑا اعلان ہے جس کے لئے میں ہی ام صاحب کا شکر یہ اور کرتا ہوں۔ رہا سوال اردو اکاڈمی اور جے سی کے، اس کے بعد وہاں پر بھی اچھا کام ہوگا۔ اردو کا دوسری سرکاری زبان کے طور پر اطلاق ہوگا اور اس پر بھی غور کیا جائے گا۔ اور آج تاریخی دن اس لئے ہے کہ ریاست بھارت میں اردو کو دوسری سرکاری زبان کا درجہ دیا گیا ہے، اس کے لئے بھی میں شکر یہ اور کرتا ہوں۔ MIM نے بھی یہ مطالبہ رکھا، میں سمجھتا ہوں کہ یہ تاریخ کے پہلے ہی ام ہیں جنہوں نے ہمارے مطالبات پر نہ صرف عمل کیا، ان کا اعلان بلکہ وہ سے چار گھنٹے تک review کیا، اور مجھے امید ہے کہ اسے وائس کونسل میں بھی جوتھی ہمارے مسائل رہیں گے، وہ حل ہوں گے۔ آج میں یہ یقین کے ساتھ کہتا ہوں۔ اور آج میں کہوں گا کہ ہی ام صاحب نے نظام کار کے تعلق سے ایک ایسی تفصیل بیان کی جس کو میں نے بھی آندھرا پردیش کی آہلی میں بیان کیا تھا کہ چین سے جب جنگ ہوئی تھی تو نظام ہر کار نے حکومت ہند کو ناپا چھین ہونا دیا تھا، اس وقت میں آیا تھا تو سارے لوگ مجھ پر گڑبے تھے جب میں نے اپنی بات رکھی تھی، اور آج اس بات کی یقین ہی ام صاحب نے بھی کی۔ اور میں آخر میں یہ بھی کہوں گا کہ نظام وکن کی اہلیہ پر سمرتی آئی تھیں۔ انہوں نے مجھ سے ملاقات کی اور کہا کہ ام صاحب! آپ ہی ام صاحب تک یہ بات پہنچانے کا نظام jewelry جو وہی میں ہے، ہم جانتے ہیں کہ وہ حیدرآباد لائیں کیونکہ وہ حیدرآباد کی بیچوں ہے، حیدرآباد کا heritage ہے اور وہ jewelry کے قانون میں ہے کہ اگر نظام کا خاندان اس jewelry کو رکھے کے لئے اپنا کوئی عمل دینا ہے تو حکومت ہند کے جو rules and regulations ہیں، جو قانون ہے، پھر ہم کوٹ کا جو judgement ہے، اس کے تحت ہم وہ حیدرآباد کو لاسکتے ہیں تو نظام کا خاندان اور پر سمرتی اپنا کنگ گوتھی بھٹس ریاستی حکومت کو دینا چاہتے ہیں وہاں نیچے بنگر ہے اور وہاں اس بنگر میں ہم اس jewelry کو کھانٹ کے ساتھ رکھتے ہیں تو ہی ام صاحب سے کہوں گا کہ آج ہم حیدرآباد کے لئے لڑتے ہیں جو ہمارا شان و شوکت ہے، اس jewelry کو کھانٹنے کے لئے بھی کرنا پڑے، اگر وہی جانا چاہتے تو پر سمرتی کو

ہم ساتھ لیں گے، شامی خاندان کے جولوگ ہیں، ان کو ساتھ لیں گے، ان سے پہلے ہی لیں گے۔ اگر آپ بولیں گے تو وہ آپ سے بھی آکر لیں گی اور اپنی درخواست رکھیں گی۔ ہم امید کرتے ہیں کہ اگر وہ jewelry یہاں آجائے گی تو حیدرآباد کی پہچان بھی آئے گی۔ میں بہت بہت شکر یہ اور کرتا ہوں جو آپ نے مجھے متوجہ کیا اور ہی ام صاحب کو بار بار یاد دلاتا ہوں۔ بہت بہت شکر یہ۔

جنا ب کے۔ چندر شیکھر راؤ (Janab K. Chandrashekar Rao): ڈپٹی ایڈیٹر میڈم! میں ام صاحب کا شکر یہ اور کرتا ہوں۔ جو بات آپ نے کہی، وہ میں بھی کہا چاہ رہا تھا لیکن میرے ذہن سے نکل گئی تھی۔ متحدہ آندھرا پردیش میں ما انسانی صرف آئینوں کے ساتھ ہی نہیں، نظام کے ساتھ ہی نہیں، ہمارے crowned prince مگر ہم جاہ بہادرتھے، ان کے ساتھ بھی برابر اسلوگ کیا گیا۔ وہ روٹھ کر بہنوستان سے چلے گئے۔ یہ بات تاریخ بتاتی ہے۔ بڑا درد معلوم ہوتا ہے۔ دنیا میں کہیں بھی دیکھو، اپنے بادشاہ کی بڑی شان و شوکت ہوتی ہے اور لوگ ان کی عزت کرتے ہیں۔ جاپان اور بھوٹان کا بادشاہ ہے۔ بھوٹان کے بادشاہ کا وارث ایک چھوٹا لڑکا آیا تو ہمارے وزیر اعظم جھک کر اس کو سلام کرتے تھے کہ آپ گلے بننے والے بھوٹان کے بادشاہ ہو۔ بہنوستان کے وزیر اعظم مودی صاحب نے اتنے چھوٹے سے بچے کو جھک کر سلام کیا کیونکہ وہ بچے گلے کر بادشاہ بننے والا ہے۔ دنیا میں اپنے بادشاہوں کا اپنی تاریخ کا اپنی شان و شوکت کی قدر کرنے کا یہ ایک طریقہ ہے۔ ہماری بد نصیبی تھی کہ یہاں پر ایک عجیب ماحول چلا اور ہمارے crowned prince مگر ہم جاہ بہادرتھے ہی ما انسانی ہوئی، ہر اسلوگ ہوا، اس کے بارے میں کہنا نہیں چاہتا، لیکن یہ بات ضرور ہے کہ Nizam's jewellery، یہ حیدرآباد کی تاریخ اور شان و شوکت ہے، اس کا میں آپ کو یقین دلاتا ہوں کہ حکومت تلنگانہ اس jewelry کو حیدرآباد لائے کی دل کا گھر پوکوشش کرے گی، میں یہ آپ کو یقین دلاتا ہوں۔ بہت بہت شکر یہ۔

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు మాట్లాడడానికి మైక్ ఇవ్వాలని స్పీకర్ గారిని కోరడం జరిగింది)

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సంపత్ గారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా వివరంగా సమాధానం చెప్పారు. పెద్దలు ఎల్.ఐ. జనారెడ్డి గారు కూడా మాట్లాడడం జరిగింది. కావున, సంపత్ గారు మీరు ఒక్క నిమిషం మాత్రమే మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎస్.ఎ. సంపత్ కుమార్:- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానం చెప్పడం చాలా సంతోషకరం. దాదాపుగా అన్ని వర్గాలను సంతృప్తి పరిచే విధంగా ప్రయత్నం చేసినందుకు ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదములు. ఇమామ్లకు, మౌజమ్లకు నెలకు చెల్లిస్తున్న గౌరవ భృతి వెయ్యి రూపాయల నుండి పదిహేను వందల రూపాయలకు పెంచుతూ, అవకాశం ఉన్నట్లైతే ఇంకా పెంచుతామని తెలియజేసినందుకు సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను, వారందరి పక్షాన ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను. దేవాలయాల్లోని పూజారులకు, మసీదుల్లోని ఇమామ్, మౌజమ్లకు ఇస్తున్న విధంగానే, ఒక క్రైటీరియాను తీసుకొని ఏ మాత్రం అవకాశం ఉన్నా చర్చిల్లోని పాస్టర్స్ కి, రెవరెండ్స్ కూడా గౌరవభృతి చెల్లించే అంశాన్ని కన్సిడర్ చేయాలని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

ఈ రోజు శాసనసభలో మైనారిటీలకు సంబంధించిన చర్చ జరుగుతుంటే, మా జీవితాల్లో మార్పు జరిగే చర్చ ఏమైనా జరుగుతుందా అని బయట ఎదురు చూసిన మైనారిటీ వర్గాల వారికి ముఖ్యమంత్రి గారు అనేక విషయాలు చెప్పడం సంతోషకరం. మైనారిటీ విద్యార్థులకు సంబంధించిన ఫీజు రియింబర్స్ మెంట్ బకాయిలను ఇప్పుడే విడుదల చేసినట్లైతే మైనారిటీల చర్చ ఫలవంతమవుతుందని ముఖ్యమంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. క్రిస్టియన్ భవన్ కు సంబంధించిన కేసు కోర్టులో పెండింగ్ లో ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది.

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సంపత్ గారు.....

శ్రీ ఎస్.ఎ. సంపత్ కుమార్:-

مسلموں کی تعلیق، پرورش و تعلیم صاحب بھی یہاں موجود ہیں۔ ایک اور بات یہ ہے کہ کھڑکی اللہ کی ہر بانی ہے اور میرے ساتھ کئی مسلمان بھائیوں اور بہنوں کی دعا ہے کہ میں یہاں تک پہنچا ہوں تو یہ میری ذمہ داری ہے کہ میں اللہ کی جو بھی جائیدادیں ان کے لئے اور مسلمانوں کی جماعت کی ضرورتوں کے لئے کوشش کروں۔ یہ بالکل میری اور سب کی ذمہ داری ہے۔

శాసనసభలో ముఖ్యమంత్రి గారి సమక్షంలో వచ్చే ల్యాండ్ గురించి చర్చ జరుగుతున్న సమయంలో, శాసనసభ మైనారిటీ కమిటీ మెంబర్ గా నేను బయటకు వెళ్లి విచారణ చేయగా, మల్కాజ్ గిరి విలేజ్ లోని 418,419,420 సర్వే నెంబర్లకు సంబంధించిన 400 ఎకరాల్లో ఇప్పుడు కూడా అక్కడ ప్లాటింగ్ జరుగుతోంది. మైనారిటీ

కమిటీ మెంబర్ గా ఈ విషయం గురించిన వివరాలను ఎవిడెన్స్ తో వ్రాత పూర్వకంగా కంప్లైంట్స్ గతంలోనూ నేను ఇవ్వడం జరిగింది.

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సంపత్ గారు, సర్వే నెంబర్లు మరియు సంబంధిత వివరాల డాక్యుమెంట్స్ ని ముఖ్యమంత్రి గారికి పంపించండి.

శ్రీ ఎస్.ఎ. సంపత్ కుమార్:- గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నాలెడ్జ్ లో ఉండేందుకు ఈ విషయాన్ని చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు కూడా అక్కడ ప్లాటింగ్ జరుగుతుండటం దౌర్భాగ్యం. ముస్లిమ్స్ కు సంబంధించిన ప్రాపర్టీలను కాపాడడానికి ఎటువంటి చర్యలు చేపట్టాలి అన్న విషయమై ఇక్కడ మనం చర్చిస్తున్నాము. బయట..

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సంపత్ గారు. మీకు తెలియించిన సమయం అయిపోయింది. మీరు ఇచ్చిన సమయాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోలేకపోతే ఎలా,

Sri S.A. SAMPATH KUMAR :- Madam, it is a practical problem, which I am putting in front of this House. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ విషయంలో శ్రద్ధ చూపాలని కోరుతున్నాను. ఎమ్ బి సి క్రిస్టియన్ కు సంబంధించి మహబూబ్ నగర్ లోని మరెన్ మయి బ్రదర్ అండ్ క్రిస్టియన్ ఆర్గనైజేషన్ కి సంబంధించిన వందల ఎకరాల భూమిని బినామీలు బ్యాంకుల్లో తనఖా పెట్టి రుణాలు తీసుకున్న విషయాన్ని మైనారిటీ కమిటీ ఛైర్మన్ ఉమర్ జలీల్ గారికి ఆధారాలతో కూడిన వ్రాత పూర్వక కంప్లైంట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ రియల్ ఎస్టేట్ ..

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సంపత్ కుమార్ గారు కంక్లూడ్ చేయండి.

శ్రీ ఎస్.ఎ. సంపత్ కుమార్:- అధ్యక్షా, శాసన సభ సాక్షిగా ముఖ్యమంత్రి గారికి మరియు ప్రభుత్వానికి మరొకసారి ధన్యవాదములు మరియు అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. కానీ, ఒక ప్రజాప్రతినిధిగా వాస్తవాలు చెప్పాలి. ఇప్పుడు కూడా అక్కడ రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం జరుగుతోంది. ప్రాక్టికల్ గా సర్వే నెంబర్లు, తదితర వివరాలన్నింటినీ ఇస్తున్నాను. పెద్ద పెద్ద ఫ్లెక్సిలు పెట్టి వీరందరూ మాకు అండదండగా ఉన్నారని అక్కడ చెబుతున్నారు. ఆ ఫ్లెక్సిలో ఎవరున్నారంటే, నాకు మంచి మిత్రుడైన గౌరవ మంత్రి కేటీఆర్ గారి ఫ్లెక్సి.....

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

శ్రీ సున్నం రాజయ్య:- అధ్యక్షా, మైనారిటీ గురుకుల పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేసినందుకు ముఖ్యమంత్రి గారికి ప్రత్యేక అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. భద్రాచలం నియోజకవర్గ కేంద్రంలో మంజూరైన మైనారిటీ గురుకుల పాఠశాలను పాల్వంచలో పెట్టడం వల్ల మైనారిటీ సోదరులందరూ చాలా ఆందోళనలో ఉన్నారు.

కావున, దానిని భద్రాచలంలో పెట్టాలని కోరుతున్నాను. మా జిల్లా మంత్రి తుమ్మల నాగేశ్వర రావు గారు చాలా శ్రద్ధ వహించి ఆశ్రమ పాఠశాల భవనం కోసం ఐటిడిఎ నుంచి ఆరు లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేయించడం జరిగింది. ఆ పాఠశాలకు స్థలం ఇవ్వడానికి దాత కూడా సిద్ధంగా ఉన్నారు. కావున, భద్రాచలానికి మంజూరైన గురుకుల పాఠశాలను భద్రాచలంలో పెట్టాలని మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. బాబూ మోహన్:- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మైనారిటీలకు అనేకవరాలు ఇచ్చారు. చర్చిల్లో వచ్చిన చందాల్లో 10 శాతం డబ్బులతో అనగా నెలకూ రెండు నుంచి ఐదారు వేల రూపాయల లోపే లభించే డబ్బులతో పాస్టర్లు జీవనం సాగిస్తున్నారు. మౌజామ్ మరియు ఇమామ్ల విషయంలో దయ చూపిన విధంగానే పాస్టర్ల విషయమై పెద్ద మనసుతో ఆలోచించాలని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ముస్లింలు హజీలకు వెళ్లేందుకు అనేక సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్న విధంగానే, క్రీస్తు జన్మస్థలం బెత్లెహమ్ లాంటి పుణ్యస్థలాలకు వెళ్లే క్రైస్తవులకు ప్రయాణ ఖర్చులకు మరియు ఇతర విషయాలకై ప్రభుత్వ తరపున తగు సౌకర్యాలు కల్పిస్తే బాగుంటుందని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. క్రైస్తవులకు సంబంధించిన ఈ విషయమై విచారణ చేయగా ప్రస్తుతం వారికి అలాంటి సౌకర్యాలు లేవని, ముఖ్యమంత్రిగారిని పర్సనల్ గా కలిసి కోరితే వచ్చే అవకాశం ఉందని చెప్పడం జరిగింది. కావున, సిఎమ్ గారు దయతో వారికి ఆ సౌకర్యాలను కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు:- అధ్యక్షా, మిత్రులు సంపత్ గారు చెప్పిన రెండు అంశాల్లో ఒక అంశం బాబూమోహన్ గారు చెప్పిన విషయంతో కలిసి ఉంది. ఒకటి సవరేట్ గా ఉంది. మల్కాజ్ గిరిలో వక్స్ ల్యాండ్ అన్యాయం అవుతోందని వారు వ్రాత పూర్వకంగా సంపించారు. అది వాస్తవం. ఆ దురాక్రమణదారులకు నోటీసులు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ విషయమై ప్రభుత్వం తప్పకుండా అన్ని చర్యలు తీసుకుంటుందని వారికి హామీ ఇస్తున్నాను. **That land will also be protected.** ఈ సందర్భంగా నేను మరొక విషయాన్ని మనవి చేస్తాను. నేను గతంలో మంత్రిగా పని చేస్తున్న సందర్భంలో నేను ఎంత చెప్పినా వినుకుండా ఒక వ్యక్తి వటాన్ చెరువులోని వక్స్ భూమిలో ఆరంభస్థల భవనాన్ని నిర్మించాడు. చివరకు సుప్రీమ్ కోర్టు కూడా దానిని వక్స్ ల్యాండ్ అని చెప్పడం జరిగింది. **It is a very strong Act.** అధ్యక్షా. వెయ్యి సంవత్సరాలు కట్టా ఉన్నప్పటికీ దానిని వదిలిపెట్టక తప్పదు. మెదక్ జిల్లా కలెక్టర్ గారు ఆ ఆరంభస్థల భవనాన్ని ఆరోజు కూలగొట్టారు. ఏమీ చేయలేక అందరం చూస్తు ఉన్నాము. వక్స్ భూములు దురాక్రమణ చేసే వారికి ఒక మెస్సిజ్ సోవాలని ఈ విషయం చెప్పాను. తప్పకుండా సంపత్ గారు చెప్పినట్లు చేస్తాము. సున్నం రాజయ్య గారు మాట్లాడుతు భద్రాచలంలో ఉండేటువంటి మైనారిటీ కళాశాలకు అక్కడ స్థలం లేనందున

పాల్వంచలో పెట్టారని చెప్పిన విషయం వాస్తవం. రాజయ్య గారు, మీరు వెంటనే ఒక భవనాన్ని వెలికిపెడితే అక్కడికి పిస్ట్ చేస్తాము. ఆ కళాశాల మీ భద్రాచలానిదే, భద్రాచలానికి మంజూరైనది మీది మీకే ఉంటుంది. కొత్తగూడెనికి సంబంధించి వెంకట్రావు గారు వేరొకటి సాంక్షన్ చేయించుకున్నారు. మీకు ఆ ప్రాబ్లమ్ లేదు. భవన వసతి దొరికిన వెంటనే దానిని భద్రాచలానికి మారుస్తారు. దాంట్లో డిస్కంప్లైట్ లేదు. మీ కళాశాల మీ మైనారిటీ సోదరులకే ఉంటుంది.

3.15 మ. క్రైస్తవ మతానికి సంబంధించిన వారు కొన్ని సందర్భాల్లో నన్ను కలిసారు. ఒకటి మాత్రం వెంటనే చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము. అవకాశం ఉంటే ఈ క్రీస్మస్ కే అమలు చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము. జీసెస్ పుట్టిన స్థలానికి జెరూసలేం వెళ్లే వాళ్లకు ప్రభుత్వం నుండి సహకారం అందించడానికి మైనారిటీ సెక్రటరీ గారికి నేను వెంటనే ఆదేశమిచ్చి, క్రైస్తవ సోదరులను పిలిచి మాట్లాడి ఎంత వరకు సహకరించాలి అనే విషయం ఆలోచించి వారికి ప్రభుత్వం తరపున సహకరించే ఏర్పాటు చేస్తామని నేను వారికి హామీ ఇస్తున్నాను. పాస్టర్లకు, రెవరెండ్లకు ఏదైనా భృతి ఇస్తే బాగుంటుందని చెప్పారు. ఈ విషయంలో మేము చర్చిస్తే మహమ్మదీయులకు సంబంధించి వక్స్ బోర్డు ఉంది, ప్రావర్టీస్ ఉన్నాయి, మంచి ఆదాయం వస్తోంది. హిందువులకు సంబంధించి ఎండోమెంట్ డిపార్ట్మెంట్ ఉంది. గతంలో మహారాజులు ఇచ్చిన మాన్యాలూ, వందల వేల ఎకరాల భూములతోబాటు, ఆలయాల్లో వచ్చిన ఆదాయం కూడా ఉంది. దానిని వారు జమ చేసి పంపిస్తారు. **There is a system.** క్రైస్తవులకు అటువంటి బోర్డు లేదు. చర్చిల్లో వచ్చే ఆదాయాన్ని వారు ప్రభుత్వానికి ఇవ్వరు. ఒక దగ్గర జమ చేస్తారా అంటే చేయరు. ఇవన్నీ చిన్న చిన్న ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. ఎండోమెంట్స్ కు, వక్స్ బోర్డుకు ఉండే వెసులుబాటు క్రైస్తవ సోదరులకు లేదు. ఆ కారణంగా ప్రభుత్వం వారికి ఏమీ చేయలేకపోయింది. గతంలో రాజశేఖర రెడ్డి గారు స్వయంగా క్రైస్తవుడు కాబట్టి, జెరూసలేం పోడానికి కొంత డబ్బు ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం చేశారు. ఒకరికి ఇచ్చినప్పుడు మరొకరికి ఇవ్వకపోవడం కరెక్ట్ కాదు. అయితే వాళ్లకు కూడా ఇవ్వడానికి మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. త్వరలోనే వాళ్లకు కూడా పిలిచి సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, **some kind of fund** ఇచ్చి, వాళ్లకు కూడా ఒక ట్రస్ట్ లాగా ఏర్పాటు చేసి ప్రయత్నం మేము చేస్తాము. ఆ విధంగా క్రైస్తవ పాస్టర్లకు, రెవరెండ్లకు కొంత భృతి ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదు. **If they will come forward with formation of the Trust Board or something in line with the Endowments Department and in line with the Wakf Board,** ఆ పద్ధతిలో ముందుకు వచ్చినట్లైతే ప్రభుత్వం ఉదారంగా ముందు వరుసలో ఉంటుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

తెలంగాణ అక్రమ రవాణాదారుల (బూట్ లెగ్గర్), బంది పోటు దొంగల, మత్తు మందు

అపరాధుల, గూండాల, వ్యభిచార వ్యవహార అపరాధుల మరియు భూ దురాక్రమణదారుల

(సవరణ) బిల్లు, 2017

(ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.9/2017) (ఆమోదించబడినది)

MADAM DEPUTY SPEAKER:- Now, I will take-up Government Bills.

GOVERNMENT BILLS

(L.A.Bill No.9 of 2017)

MADAM DEPUTY SPEAKER:- Now, I request the Hon'ble Chief Minister to move the motion.

SRI NAINI NARSIMHA REDDY (HON'BLE MINISTER FOR HOME, LABOUR AND EMPLOYMENT), (DEPUTIZING THE CHIEF MINISTER):- Madam, I beg to move:

"That the Telangana Prevention of Dangerous Activities of Bootleggers, Dacoits, Drug-Offenders, Goondas, Immoral Traffic Offenders and Land Grabbers (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration".

MADAM DEPUTY SPEAKER:- Motion moved. Now, the Hon'ble Minister for Home may explain the salient features of the Bill.

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన నాటి నుండి శాంతి భద్రతల పరిరక్షణకు, నేర రహిత సమాజ స్థాపనకు అనేక చర్యలు తీసుకుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నాయకత్వంలో ప్రభుత్వం పోలీస్ వ్యవస్థను ఆధునికీకరించడానికి వందల కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ కేటాయించింది. కరడు గట్టిన నేరస్తుల ద్వారా జరుగుతున్న ప్రమాదకర నేరాల నిరోధానికి, పి.డి. యాక్టును సమర్థవంతంగా ప్రయోగించి, నేరాలు అదుపు చేస్తున్నాము. 1986లో (యాక్ట్ సంఖ్య 1/1986) అప్పటి ప్రభుత్వం పి.డి. యాక్టును అమలులోకి తెచ్చింది. అక్రమ మద్య రవాణా, డెకాయిట్లు, మత్తు మందు నేరస్తులు, గూండాల, వ్యభిచార వ్యవహార నేరస్తులు, ల్యాండ్ గ్రాబర్లపై ఈ పి.డి. యాక్టును ప్రయోగించే అధికారం ఉంది. గత 31 సంవత్సరాల నుండి ఈ యాక్టుకు ఎట్టి సవరణలు చేయలేదు.

అయితే, కాలానుగుణంగా మారిన పరిస్థితులు, టెక్నాలజీ అభివృద్ధి, మొదలగు పరిణామాల వల్ల వచ్చిన కొత్త కొత్త సవాళ్లను/ నేరాలను ఎదుర్కోవడానికి, శాంతి భద్రతలు కాపాడడానికి మరికొన్ని

ప్రమాదకర అపరాధాలను, పి.డి. యాక్టు పరిధిలోకి తేవాల్సిన అవశ్యత, అవసరం ఏర్పడింది. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, ప్రభుత్వం, ఈ సంవత్సరం (2017) జూన్ 17వ తేదీన, పి.డి. యాక్టు పరిధిలోకి కొత్తగా 13 ప్రమాదకర నేరాలను తీసుకు వస్తూ, బిల్లుకు సవరణలు చేస్తూ, ఆర్డినెన్స్ తెచ్చింది. ఈ ఆర్డినెన్స్ ద్వారా నకిలీ విత్తనం, క్రిమి సంహారక మందులు ఎరువుల కల్తీ, ఆహార నకిలీ దస్తావేజుల, నిర్ణీత వస్తువుల, అటవీ సంబంధిత, జూదము, లైంగిక, సైబర్ నేరములు, వైట్-కాలర్ లేదా ఆర్థిక పరమైన ఆయుధముల మరియు పేలుడు పదార్థముల అపరాధాలు కొత్తగా చేర్చాయి.

కొందరు చేసిన నేరాలనే మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ, తద్వారా ప్రజా భద్రతకు ప్రతికూల ప్రభావాన్ని కలుగుజేస్తూ, కరడుగట్టిన నేరస్తులుగా తయారౌతున్నారు. మళ్ళీ మళ్ళీ నేరాలు రొటీన్ గా చేసి వారిని నేరాలు చేయకుండా నిరోధించడానికి చట్ట పరిధిలో డిబ్బెన్స్ లో ఉంచే విధంగా, తద్వారా ప్రజా భద్రతను శాంతిని కాపాడేందుకు పి.డి. చట్ట ప్రయోగం అనివార్యమౌతోంది. ఇప్పటికే ఉన్న పి.డి. యాక్టు ప్రయోగం ద్వారా కరడు గట్టిన నేరస్తులను అదుపు చేశాము. తద్వారా, హైదరాబాదులో 40 శాతం హత్యలు, 80 శాతం చైన్ స్పాచింగ్ కేసులు తగ్గాయి.

నకిలీ విత్తనాల, క్రిమి సంహారక మందుల, ఎరువుల అపరాధాలు చేయడం ద్వారా రైతులను దగా చేసి తద్వారా వారి ఆత్మహత్యలకు కారణం అయ్యే కరడు గట్టిన నేరస్తులను అరికట్టాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. అదే విధంగా, ఆహార కల్తీ చేసి, ఏది కల్తీ వస్తువో, ఏది కల్తీ కానిదో వ్యత్యాసం తెలియక, గుర్తు వట్టి పరిస్థితి లేని విధంగా ఆహార కల్తీని చేస్తూ, తద్వారా ప్రజారోగ్యానికి తీవ్ర హాని కలిగిస్తూ, ఆసుపత్రుల పాలు అయ్యేటట్లు చేస్తున్న కరడు గట్టిన నేరస్తులను తక్షణం అదుపు చేయాల్సిన పరిస్థితి ఉంది.

నకిలీ దస్తావేజులు సృష్టించి భూ వినాదాలను పెంచుతున్న మరియు నకిలీ డాక్యుమెంట్లను తయారు చేసి పౌరులకు ముఖ్యంగా యువతకు ఉద్యోగాలలో తీవ్ర నష్టం కలిగిస్తున్న కరడుగట్టిన నేరస్తుల అట కట్టించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. నిర్ణీత వస్తువుల అపరాధాలు చేస్తూ, తద్వారా పౌర సరఫరా ద్వారా ప్రజలకు పంపిణీ చేస్తున్న నిత్యావసర వస్తువులయిన బియ్యాన్ని ఇతర సామాగ్రిని దారి మళ్ళించి వేల కోట్ల ప్రజా ధనాన్ని దోపిడి చేస్తున్న కరడు గట్టిన నేరస్తులను అదుపు చేయాల్సిన బాధ్యత ఉంది. అటవీ అపరాధాలు చేసి అటవీ సంపదను అక్రమ రవాణా చేసి తద్వారా అటవీ నిర్మూలన, పర్యావరణ అసమతౌల్యమునకు గురి చేయడమే కాకుండా ప్రజా ధనాన్ని కొల్లగొడుతున్న కరడు గట్టిన నేరస్తులను కంట్రోల్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. జూదము, పేకాట, గేమింగ్ మొదలకు సామాజిక రుగ్మతలను ప్రోత్సహిస్తూ, నిర్వహిస్తూ ప్రజల సామూహిక కార్యక్రమాలను కరడు గట్టిన నేరస్తులను నిరోధించాల్సి ఉంది.

లైంగిక అపరాధాలు, మహిళల, పిల్లలపై లైంగిక దాడులు (నిర్భయ చట్టం, గ్యాంగ్ రేప్ మొదలగునవి) చేసే కరడు గట్టిన

నేరస్తులను లేదా వాటిని ప్రేరేపించే కరడు గట్టిన నేరస్తులను నిరోధించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. సైబర్ నేరములకు పాల్పడుతూ సమాజమునకు తీవ్ర ప్రమాదం, నష్టం కలుగుచేస్తున్న కరడు గట్టిన నేరస్తులను అదుపు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. వైట్ కాలర్ లేదా ఆర్థిక నేరాలు చేస్తూ, అమాయక ప్రజల ధనాన్ని కొల్లగొడుతున్న కరడు గట్టిన నేరస్తులను నిరోధించాల్సి ఉంది. ఆయుధములు, పేలుడు పదార్థముల స్వగ్లింగ్ ద్వారా ప్రజా భద్రతకు, జాతి రక్షణకు హాని కలిగించే తీవ్రవాదులకు, ఉగ్రవాదులకు ఆయుధాలు చేరకుండా చూడాల్సిన అవసరం అవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. కాబట్టి, ఇట్టి కరడు గట్టిన నేరాలు చేసినవారిని కట్టడి చేయడం అవసరం. ఈ లక్ష్యాలను సాధించడానికి 1986 సంవత్సరంలో తెచ్చిన పి.డి. యాక్టు చట్టానికి మార్పులు చేర్పులు అనివార్యం అయ్యాయి. కాబట్టి, నూతన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వ్యవస్థీకృత నేరాల నిరోధానికి, ప్రజా భద్రతను పెంచడానికి, నేర రహిత సమాజాన్ని సెలకొల్పడానికి తద్వారా శాంతి భద్రతలు కాపాడడానికి 2017 జూన్ పదిహేడు నుండి పి.డి. యాక్టుకు సవరణలు చేస్తూ, ఆర్డినెన్స్ తెచ్చాము. దానినే ఇప్పుడు చట్ట రూపంలో బిల్లుగా తీసుకువస్తున్నాము.

ఈ చట్టం దుర్వినియోగం కాకుండా అనేక జాగ్రత్తలు తీసుకున్నాము. ఈ చట్టం పరిధిలోకి మళ్ళీ మళ్ళీ నేరాలు చేసే సమాజానికి ప్రమాదకరంగా పరిగణిస్తున్న కరడు గట్టిన నేరస్తులకే పరిమితం. ఈ చట్టం ప్రయోగించి ఒక నేరస్తుని డిటెన్షన్ కు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను ప్రభుత్వానికి (చీఫ్ సెక్రటరీ) పంపాల్సి ఉంటుంది. ఇట్లు పంపబడిన ఉత్తర్వులను ప్రభుత్వం 12 రోజులలో ఆమోదించాల్సి ఉంటుంది. లేదా సదరు వ్యక్తి విడుదల కాబడుతాడు. ప్రభుత్వ ఆమోదం తర్వాత 3 వారాల్లో త్రిసభ్య కమిటీ పరిశీలనకు పంపాలి. ఈ కమిటీలో ఇద్దరు రిటైర్ అయిన హై కోర్టు జడ్జిలు, ఒక రిటైర్ అయిన జిల్లా జడ్జి ఉంటారు. ఈ త్రిసభ్య కమిటీ డిటెన్షన్ తేది నుండి 7 వారాల్లోగా ఆమోదం ఇవ్వాలి ఉంటుంది. లేని యెడల అట్టి వ్యక్తి విడుదల కాబడుతాడు. కమిటీ డిటెన్షన్ ను ఆమోదిస్తే హైకోర్టులో అప్పీల్ కు వెళ్లవచ్చు. ఆపై అసరమైతే సుప్రీమ్ కోర్టుకు కూడా వెళ్లే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి, డిటెన్షన్ చేయబడిన నేరస్తుడి తరపున వారి కుటుంబ సభ్యులు ప్రభుత్వం, త్రిసభ్య కమిటీ ఆపై హైకోర్టు లేదా సుప్రీమ్ కోర్టులో అప్పీలుకు అవకాశాలు ఉన్నాయి.

చివరిగా, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఏదైనా వ్యవస్థీకృత నేరం చేస్తే అట్టి కరడు గట్టిన నేరస్తుని డిటెన్షన్ చేయడం ద్వారా, నేరస్తుల గుండెల్లో నెలకు పుట్టించి, ఇట్టి నేరాల నిరోధానికి అవకాశమిచ్చే ఈ సవరణ చట్ట ఆమోదానికి పార్టీలకు అతీతంగా అందరు గౌరవ సభ్యులు సహకరించాలని మనసారా కోరుతున్నాను.

నిజంగా ఈ పి.డి. యాక్టు సవరణ చేసిన తరువాత చైనీ స్నాచింగ్ పూర్తిగా బంద్ అయిపోయింది. అంతకు ముందు రోజుకు

5 నుండి 10 చైనీ స్నాచింగ్ లు అయ్యేవి. వారందరినీ పి.డి. యాక్టుపై శిక్షించాము. ఈ విధంగా పి.డి. యాక్టు లేకపోవడం వలన వాళ్లు కోర్టుకు వెళితే, కోర్టు బెయిల్ ఇస్తుంది. వాళ్లు బయటకు వచ్చి మరల అదే నేరాన్ని చేస్తున్నారు. కాబట్టి, అటువంటి వాటిని అరికట్టడానికి పి.డి. యాక్టు సవరణ చేయాల్సిన అవసరం వచ్చింది. ఈ సవరణ ద్వారా చైనీ స్నాచింగ్, దొంగతనాలు బంద్ అయ్యాయి. కరుడుగట్టిన నేరస్తుల రైతుల విత్తనాలను కత్తి చేయడం, ఆడపిల్లలను లైంగికంగా వేధించడం వంటివి చేస్తున్న వారిని అరికట్టడానికి చట్టానికి ఆర్డినెన్స్ ఇప్పటికే తీసుకువచ్చాము. దానిని చట్ట రూపంగా శాసన సభ ఆమోదించడం ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజలు క్షేమంగా ఉండడానికి ఉపయోగపడుతుందని అందరు శాసన సభ్యులు యునానిమస్ గా ఈ బిల్లు పాస్ చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

3.30 డా. జి.చిన్నారెడ్డి-అధ్యక్షా, గౌరవ హోంశాఖ మంత్రి మ. గారు తెలంగాణ అక్రమ మద్యవ్యాపారుల, (బూట్లెగ్గర్స్) బందిపోటు దొంగల, మత్తుమందు అపరాధుల, గూండాల వ్యభిచార వ్యవహార అపరాధుల మరియు భూదురాక్రమణ ప్రమాదకరమైన కార్యకలాపాలను నిరోధించే చట్టం 1986ను ఇంకా సవరించుటకై తెచ్చిన బిల్లుపై మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ మధ్య నకిలీ విత్తనాలు నిరోధించడానికి ఒక ప్రత్యేక చట్టాన్ని తెస్తున్నట్లు చాలా కాలం నుంచి చెబుతున్నారు. ఇది కేవలం రాష్ట్ర పరిధిలోనే లేదు, కేంద్ర పరిధిలో కూడా వుంటుంది, కనుక చట్టం తయారు చేసి కేంద్రానికి పంపారని అంటున్నారు. కాని కేంద్రం ఎటువంటి ఆమోదం తెలుపనందున చట్టం చేయలేదని చెప్పారు. ఈరోజు ఉద్దేశాల విషయంలో ఇది ఒక ఫార్మాలిటీ మాత్రమే. గవర్నరు గారు 17-6-2017నాడు ఆర్డినెన్స్ విడుదల చేయడం జరిగిందనే మాటను చెబుతున్నారు. రాష్ట్రంలో ఈ ఆర్డినెన్స్ అమలులో వుంది. కరోఫ్ పంట పూర్తైరబీ వంట నడుస్తున్నది. ఈ రాష్ట్రంలో నకిలీ విత్తనాల బెడద బాగా వుందనే విషయాన్ని, మనం ప్రతిరోజూ పత్రికల్లో చదువుతున్నాము. మనకు ఆర్డినెన్స్ వచ్చి ఫోర్స్ లో వుండి ఐదు మాసాలు అవుతున్న సేపర్థంలో, ఎంత మందిపై ఈ ఆర్డినెన్స్ ద్వారా కేసులు బుక్ అయ్యాయో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా క్రిమి సంహారక మందులు, ఎరువుల నకిలీలను నిరోధించడానికి ఈ బిల్లు పనికి వస్తుందని చెబుతున్నారు. రైతుల యొక్క ఆత్మహత్యలు ప్రధానంగా నీటిపైనే జరుగుతున్నాయి, కనుక ఈ చట్టం సరిపోతుందా, లేదా ఒకసారి ప్రభుత్వం చూసుకోవాల్సిన అవసరం వుందని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇంత వరకు నకిలీ విత్తన సరఫరాదారులపై ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకున్నది. నిజంగా చర్యలు తీసుకుని వుంటే, ఈ ఆర్డినెన్స్ కానీ, రాబోతున్న చట్టం కానీ, ఈ నకిలీ విత్తనాలను నిరోధించడానికి పనికి వస్తుందనే మాటను మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఇది చాలా

ప్రాధాన్యమైన బిల్లు. ఎందుకంటే, రాష్ట్రరైతాంగానికి ఒకసారి పంటవేసే సీజన్ పోతే మరల రాదు. వ్యవసాయంలో మనకు వుండేటువంటి కాలపరిమితి చాలా ముఖ్యమైనది. కనుక రైతులకి ఎంత స్వస్థపరిహారం ఇచ్చినా ఆ సీజన్ పోతే తిరిగివచ్చే అవకాశం వుండదు, కనుక ఈ చట్టాన్ని మరల పునఃపరిశీలన చేసి ప్రత్యేకమైన విత్తన చట్టానికి వెళదామా, లేక ఎరువుల, పురుగుల మందుల సకలి కల్తీల నిరోధం కోసం మరో చట్టానికి పోతే బాగుంటుందా అనే విషయాలను పరిశీలన చేసి, దీనిని డీలింక్ చేస్తే బాగుంటుందని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి, గౌరవ హోంశాఖ మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈరోజు ఏ చట్టాన్నైతే తీసుకురావడం జరుగుతున్నదో, ఇది చాలా ప్రమాదకరమైన చట్టం, పూర్తిగా దుర్వినియోగం అయ్యేటటువంటి అవకాశం వుంది. ఈ రోజు ఐ.పి.సి చట్టం, కోర్టులు, అడ్వకేట్లు అవసరం లేదని, పోలీసు కూర్చుని కలెక్టర్ తో సంతకం చేయించుకుంటే ఎవరినైనా లోపల వేయవచ్చనే విధంగా ఈ చట్టం వుంది. ఈరోజు రాష్ట్రంలో పోలీస్ వ్యవస్థ ఎవరి కనుసన్నగల్గే నడుస్తున్నదో మన అందరికీ తెలుసు. దీని కారణంగా అనేకమైన రాజకీయ సమస్యలు ఉత్పన్నమౌతాయి. అనేక రకాలుగా చట్టం దుర్వినియోగం అవుతోంది. అనేక రకాలుగా అమాయకులు బలయ్యేటువంటి అవకాశం వుంది. ఉదాహరణకి గత పది రోజుల క్రితం వుత్కూరు సర్పంచ్ భాస్కర్ బి.జె.పి పార్టీ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి భాస్కర్ ని, గతంలో ఏ రకమైన నేరాలతో కానీ, క్రిమినల్ కేసులతో సంబంధంలేనటువంటి ఈయనను ఇదే పి.డి.యాక్ట్ క్రింద అరెస్ట్ చేశారు.

(కొంతమంది టి.ఆర్.ఎస్. సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

ఏ రకమైన నేరాలపాపాలు లేకున్నా అతనిని జైల్లో పెడితే, మేము, చీఫ్ సెక్రటరీ గారిని, డి.జి.పి గారిని కలిసిన తరువాత ప్రభుత్వం అతన్ని విడుదల చేయడం జరిగింది.

సకలి విత్తనాల గురించి క్రిమి సంహారక మందులు గురించి చెబుతున్నారు. ఇవి సకలి విత్తనాలని తేల్చే ల్యాబ్ ఈ రాష్ట్రంలో వుందా, ఏవి సకలి విత్తనాలు, దీని కారణంగా పంట నష్టపోయారనే విషయాలు ఏ విధంగా తేల్చాలి, ఎవరు పి.డి.యాక్ట్ ను ప్రయోగించాలి, ఎవరిపై ఆరోపణలు చేసి, ఏ రకంగా శిక్ష విధిస్తారు. ఈ విషయాలను ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయకుండా, (ప్రభుత్వానికి) మాకు జ్ఞాపకం వచ్చినందున లిస్టులు పెట్టి అందరిపై పి.డి.యాక్ట్ పెట్టి జైల్లో పెడతామంటే ఎలా? కోర్టుల అవసరం లేదు, మేమే కోర్టు అనే విధంగా ఈ రోజు ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయడం బాగలేదు. కనుక ఈ విషయమై పునరాలోచన చేయాల్సిన అవసరం వుంది. అదేవిధంగా తీవ్రమైన అనేక విషయాలు ఇందులో పేర్కొన్నారు.

ఈ యాక్ట్ లో సైబర్ నేరాలకు సంబంధించిన అంటే నిర్వచనాలు వుండాలని అవసరం వుంది. ఏ రకమైన నిర్వచనాలు లేకుండా చట్టం తీసుకువచ్చినట్లైతే కష్టమౌతుంది. ఉదాహరణకి విత్తనాల శాంపిల్స్

తీసుకుంటే, ఎక్కడ పరీక్షించాలి, అదేవిధంగా సకలి విత్తనాలు గుర్తించే వ్యవస్థ ఎక్కడ వుంది.

ఈ రోజు ఆహార కల్తీ గురించి పెట్టారు. హైదరాబాదులో పదివేల హోటల్స్ మరియు ఇతర ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ పర్యవేక్షణ కోసం ముగ్గురు ఫుడ్ ఇన్ స్పెక్టర్లు మాత్రమే వున్నారు. కానీ ఎక్కడ శాంపిల్ తీసుకుని, ఎక్కడ పరీక్షించి, ఎక్కడ కంప్లైట్ చేస్తే ఎవరు పి.డి యాక్ట్ తీవ్రతను గుర్తించి కేసును పెట్టాలి, మొదటిసారి పి.డి.యాక్ట్ పెట్టాలా, లేక రెండోసారి, పదిసార్లకు యాక్ట్ ను పెట్టాలా అనే విషయాలు అగమ్యగోచరంగా వున్నాయి. కనుక ఫుడ్ ఇన్ స్పెక్టర్ల విషయంలో ఏ రకమైన నిర్ణయం తీసుకుంటారు.

నిర్ణీత వస్తువుల అపరాధులని చెప్పిన విషయంలో క్లారిటీ లేదు. సైబర్ నేరాల అపరాధుల గురించి స్పష్టత లేదు, అదేవిధంగా సైబర్ నేరాలంటే ఏమేమి వస్తాయి, సోషల్ మీడియా అందులో వస్తుందా, సోషల్ మీడియాకు సంబంధించిన వ్యక్తుల్ని కూడా పి.డి.యాక్ట్ క్రింద బుక్ చేస్తారా? ఇందులో సమస్యలు చాలా వున్నాయి. సమస్య తీవ్రత ఎక్కువ వున్నప్పుడు శిక్షలు విధిస్తారు? కొన్ని సందర్భాల్లో తప్పులు తెలిసి జరిగినా, తెలియక జరిగినా శిక్ష విధిస్తారా? కోర్టులు నిర్ణయించాల్సిన విషయాలు కూడా మీరు నిర్ణయిస్తారనుకోవడం చాలా తప్పు. న్యాయస్థానాలు, చట్టాలు, అడ్వకేట్లు వున్న వ్యవస్థను నిర్వీర్యం చేసి, పూర్తి అధికారాల్ని మీరు తీసుకుని శిక్షలు విధించి, జైళ్లకు పంపుతారనేది మంచి సాంప్రదాయం కాదు. ఈ విషయాలన్ని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి.

డా.బి.ఆర్.అంబేద్కర్ గారు న్యాయ వ్యవస్థకు సముచితమైన స్థానాన్ని ఇచ్చారు. ఆ న్యాయ వ్యవస్థలో వున్న అంశాలను, అధికారాలను, మనకు బదలాయించుకోవడం మూలానా, ఆ న్యాయ వ్యవస్థను తీసుకువచ్చి ఇతర వ్యవస్థలకు ఇవ్వడం కారణంగా, అనేక రకాలుగా రాజకీయ పరంగా దుర్వినియోగం అయ్యేటటువంటి అవకాశం వుంది. ఈ చట్టంలో ఐ.ఎ.ఎస్, ఐ.పి.ఎస్ లకు అధికారాలు పెరిగితే, వారే జడ్జిలు అయితే, ఇంక జడ్జిలు అవసరం లేదు. వారే పూర్తిగా జడ్జిలుగా మారి రాష్ట్రంలో వున్న ప్రజానీకంపై పెత్తనం చేస్తారు. అదేవిధంగా వారు పరిపాలన చేయాలా, లేక న్యాయమూర్తులుగా వ్యవహరించే విధంగా వారు వుండాలా అనే విషయాలను ఆలోచన చేయాలి. న్యాయవ్యవస్థ చేయాల్సిన పనులు వారు చేయాలి లేకుంటే, ఇది రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా వుంటుంది.

దేశానికి కొన్ని ప్రమాదకరమైన సమస్యలు అంటే, ఉగ్రవాదులు మరియు ఇతరులపై ఈ పి.డి.యాక్ట్ ను ప్రయోగించేవారము. 20 నుంచి 30సార్లు నేరాలను మానివేయకుండా చేసిన వారిపై ఈ యాక్ట్ ను పెట్టాలి. కనుక చట్టం విషయంలో ఇంకా ఆలోచన చేయాలి. నేను అన్ని పార్టీలను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నదేమంటే, ఈ చట్టాన్ని సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపి, చర్చించి ఆలోచనలు చేసిన తరువాత, ఆమోదిస్తే బాగుంటుంది. లేకపోతే తీవ్రమైన పరిణామాలు రాష్ట్ర ప్రజలు

ఎదుర్కోవాల్సిన పరిస్థితి వస్తుంది. చాలా ప్రమాదకరమైన సంఘటనలు ఏర్పడతాయి. లేదంటే, ఈ చట్టం దుర్వినియోగం అవుతుంది. సేరాలను అణచివేయవచ్చు కానీ, ఆ సేరాలను అణచివేసే పోలీసు వ్యవస్థ వారు ఆరోపణలు చేసే వారై, జడ్జిమెంట్ ఇచ్చే వారౌతారు. అది మంచిది కాదని తెలియజేస్తున్నాను.

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

డిప్యూటీ స్పీకర్: - మీరు మాట్లాడిన అంశాలే చెబుతున్నారు.

Please conclude within one minute.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి: - అధ్యక్షా, దీని కారణంగా నేరానికి సంబంధించి ఎఫ్.ఐ.ఆర్ పెట్టి, ఛార్జ్ షీటును తయారు చేసుకున్న వారు వారే అవుతారు, తీర్పు ఇచ్చుకునే వారు వారే అవుతారు. కనుక ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో, భారత రాజ్యాంగంలో ఇది మంచిది కాదు. దేశానికి ప్రమాదకరమైన పరిస్థితుల్లో, ఉగ్రవాదానికి సంబంధించిన పరిస్థితులు వున్నప్పుడు ఈ చట్టం వుంటే పర్వాలేదు, కానీ దీని వల్ల చాలా విపరీతమైన పరిణామాలు వస్తాయి. కనుక తొందరీయమే లేదు, ప్రభుత్వానికి ఆల్టర్నెట్ ఆర్గనైజ్ వున్న దానిని అదేవిధంగా వుండనివ్వండి. కనుక దీనిని సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపి వచ్చే బడ్జెట్ సమవేశాల్లో పెట్టుకోవాలని, ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం పునరాలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గొంగిడి సునీత (ఆలేరు): - అధ్యక్షా, హోంశాఖ మంత్రి గారు ప్రవేశ పెట్టిన సవరణ బిల్లుపై మాట్లాడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ సవరణలో అనేక అంశాలు వున్నాయి. మొన్న మధ్య కాలంలోనే గుడుంబా గురించి సభలో చర్చించుకోవడం జరిగింది. గుడుంబా వల్ల గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వేళ్లుడికి పోయినందున, దానిని చేధించి గ్రామాల్లో వున్న పేద కుటుంబాల వారిని, గిరిజనులందరిని ఆ అలవాటు నుంచి బయటకి తీసుకువచ్చి, వారి బ్రతుకుల్ని బాగుచేయడానికి మన ప్రభుత్వం చేపడుతున్న అనేక కార్యక్రమాలు మీ ముందు వుంచాను.

గుడుంబా వల్ల జరుగుతున్న అసర్దాలు అన్నీ ఇన్నీ కావు. ఊర్లల్లో ఇళ్లన్నీ వల్లకాడులా మారే పరిస్థితి ఈ రోజు వున్నది. ముఖ్యంగా గిరిజన ప్రాంతాల్లో చిన్న వయసులోనే అమ్మాయిలకు పెళ్లిళ్లు చేయడం వల్ల 25 సంవత్సరాలు వచ్చేప్పటికీ, వారి కాళ్ల పారాణి ఆరిపోవడం వంటి సందర్భాలు ఎన్నో చూశాము. ఇంటి పెద్ద ఈ గుడుంబాకు బానిసై ఆరోగ్యం చెడిపోయి, ఇంట్లో మంచం మీద పడి వుంటే, ఆ ఇంటి ఇల్లాలి ఫోషఅంతా ఇంతా కాదు. అతని బాగోగులు చూసుకుంటూ, పిల్లల్ని చూసుకోవడానికి, ఆమె వడే కష్టం అంతా ఇంతా కాదు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఇలాంటి సన్నివేశాల్ని ఎన్నో చూస్తూ వుంటాము. చిన్న పిల్లలకి చదువు చెప్పించ లేక, పిల్లలు రోడ్లపై తిరుగుతున్నప్పుడు, ఆ పిల్లల తండ్రులు ఏమీ పని చేస్తారంటే, చెప్పుకోవాలన్నా కూడా సిగ్గుపడే పరిస్థితి ఆ పిల్లలకి వుంది. కనుక అలాంటి రుగ్మతల్లోంచి బయట పడేందుకు, ప్రభుత్వం అనేక

విధాలుగా చట్టంలో సవరణలు, మార్పులు తీసుకువచ్చి, చితికిపోతున్న వారి బ్రతుకుల్ని బాగు చేయడానికి ఉపయోగపడుతుందని నేను భావిస్తున్నాను.

3.45 మ. గుడుంబా బారిన పడిన కుటుంబాలు ఏ విధంగా ఉంటాయో మనందరికీ తెలుసు. ముఖ్యంగా సమాజంలో ఆ కుటుంబ సభ్యులకు ఎదురయ్యే అసమానాలు కానీ, భర్త మంచాన పడితే భార్యపైన జరుగుతున్న అఘాయిత్యాలు కానీ, వారి ఇంట్లో ఉన్న ఆడపిల్లలపైన జరుగుతున్న అఘాయిత్యాలను మనం ఎన్నో చూస్తూ ఉంటాము. ఈ సభలో కొన్ని విషయాలను చెప్పుకోలేము. ఆ విధంగా ఫోరమైన చర్యలు వారి మీద జరుగుతుంటాయి. కుటుంబ యజమాని లేని ఇల్లు చుక్కాని లేని నావ లాగ మారిపోతుంది. చాలా మంది మరణిస్తుంటారు. లేకపోతే బ్రతికి ఉన్నా జీవచ్ఛవలా ఉంటారు. కొన్ని గిరిజన తండ్రిల్లో అయితే 80, 90 శాతం మంది వితంతువులు ఉన్నారు. గత ప్రభుత్వాలు గుడుంబా విషయాన్ని పట్టించుకున్నారు, కానీ, ఎంత వరకు పట్టించుకున్నారంటే ఎవరు గుడుంబాను అమ్ముతున్న, తయారు చేస్తున్న వారిపై దాడి చేయడం, కేసులు రాయడం, చేతులు దులుపుకోవడం చేశారు. అదే విధంగా అధికారులు కూడా ఏ సంవత్సరంలో ఎన్ని కేసులు రాశాము, వాళ్ల మీద ఎంత పెనాల్టీ వేశాము. ఎంత మందిని జైలుకు పంపించాము. ఎంత మంది మీద చర్యలు తీసుకున్నామని రికార్డులకు మాత్రమే పరిమితమై ఉన్నారు తప్ప ఎప్పుడూ కూడా వాళ్లలో మార్పు తీసుకొద్దాము, గుడుంబా తయారీనే అరికడుతామనే ప్రయత్నం చేయలేదు. ముఖ్యంగా రవాణా చేసే వాళ్లను కౌన్సిలింగ్ ఇచ్చి మారుద్దామన్న ఆలోచన అప్పటి ప్రభుత్వాలకు లేకుండేను. అసలు వాళ్లకు ముడి సరుకు ఎక్కడ వస్తుంది. ముడి సరుకు బండ్ అయితే చాలు ఈ గుడుంబా బండ్ అవుతుందనే ఆలోచన కనీస జ్ఞానం ఆ రోజు అప్పటి ప్రభుత్వాలకు లేకుండేను. రాష్ట్రంలో ఉన్న మహిళా లోకం అంతా ఈ రోజు చాలా సంతోషంగా ఉన్నదని ఒక మహిళా సభ్యురాలిగా చెబుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత కఠినంగా చర్యలు తీసుకొని గుడుంబా తయారీని, ముడి సరుకుల రవాణాను, వీటన్నింటిని నిరోధించడానికి అనేకమైన కఠిన చర్యలు తీసుకొని ఈ రోజు బ్రహ్మాండంగా వారిలో మార్పు తీసుకొని రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

గతంలో వర్షాలు సరిగ్గా ఉండకపోయేవి, పంటలు పండించుకోవడానికి ఆస్కారం లేకపోయేది. ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలు వెతుక్కునే వారికి ఈ గుడుంబా తయారీ కూడా ఒక ఉపాధి లాగ వాళ్లకు అందుబాటులోకి వచ్చింది. ఏది ఏమైనప్పటికీ ఇలాంటి వారి మీద చర్యలు తీసుకోవాలి. దాని మీద బ్రతికే వారికి మన మీద కోపం వస్తే రావచ్చు. కొన్ని ఓట్లు పోతాయని వసనం ఆలోచించకూడదు. ఈ రోజు సమాజంలో మార్పు రావాలంటే ఈ తెలంగాణ నిజంగా బంగారు తెలంగాణ కావాలంటే ఇలాంటి సామాజిక రుగ్మతలపైన మనం తప్పకుండా దాడి చేయాల్సిందే,

అరికట్టాల్సిందే, అందుకు ఎంత కఠినమైన చర్యలైన తీసుకోవాల్సిందే. గౌరవ శాసనసభ్యులు కిన్సెన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, చట్టాన్ని మొత్తం చేతిలోకి తీసుకుంటున్నారని, ఐఏఎస్ ఆఫీసర్లకు, ఐపిఎస్ ఆఫీసర్ల చేతిలో చట్టాన్ని పెట్టి, వాళ్లను జడ్జీలుగా చేస్తే రేపు వ్యవస్థ ఏమి అయిపోతుందని బాధను వ్యక్తం చేశారు. గుడుంబాను అరికట్టే విషయంలో పూర్తిగా ఐఏఎస్ ఆఫీసర్లకు, రెవెన్యూ అధికారులకు, పోలీస్ ఆఫీసర్లకు బాధ్యత అప్పజెప్పారు కాబట్టే దీన్ని పూర్తిగా eradicate చేయగలము. **Yes, we did it. 99 percent, we have eradicate gumdumba.** కొన్ని పనులు కొంత మేరకు జిల్లా సిబ్బందితో అరికట్టగలుగుతాము. జిల్లా సిబ్బందితో అరికట్టలేని పరిస్థితి ఉంటే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. గుడుంబానే కాదు, సమాజంలో మత్తు మందు పదార్థాల బద్ధత కూడా చాలా చోట్ల కనిపిస్తున్నది. ఈ రోజుల్లో 8,9వ తరగతి విద్యార్థులు మత్తు పదార్థాలకు అలవాటు పడుతున్నారు. చిన్న తనంలోనే వాళ్లకు ఏదో విధంగా మాయమాటలు చెప్పి మత్తు పదార్థాలకు అలవాటు చేసి, ఆ తర్వాత దేశ భవిష్యత్కు ఉపయోగపడే యువతనంతా ప్రక్కదారి పట్టించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఇలాంటి పరిస్థితులను గమనించి వెంటనే వారికి కౌన్సిలింగ్ ఇచ్చి వాళ్లలో మార్పు తీసుకొని రావాల్సిన అవసరం ఉన్నది. మార్పు అంటే కేవలం కేసులు రాయడం, జైళ్లలో నేయడం, పనివ్ మెంట్ ఇవ్వడం, కోర్టుకు తీసుకెళ్లడం, ఇవికాదు, ఎందుకంటే యువతను ఈ రోజు మంచి మార్గంలో నడిపించాలంటే కౌన్సిలింగ్ ఎంతైనా అవసరం. దానితోపాటు ఈ చట్టాల్లో సవరణలు తీసుకోచ్చి, కృంగిపోతున్న తల్లిదండ్రులకు మానసిక ధైర్యాన్ని ఇచ్చి సమాజంలో మార్పు తీసుకోచ్చే సందర్భాన్ని మనం తప్పకుండా వెతుక్కోవాలి. ఈ సవరణ ద్వారా అలాంటి అవకాశం ఉంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. కొంతమంది మాదక ద్రవ్యాలను ఎక్కువగా ప్రాత్యహిస్తుంటారు. మాదక ద్రవ్యాలను తాగించి వారి చేత అసాంఘిక కార్యకలాపాలకు ప్రాత్యహించే అవకాశం ఉంటుంది. ఉగ్రవాద సంస్థలు కూడా ఈ దిశగా ఆలోచించి మన యువతను పెడదోవ పట్టించి వారి చేతనే వారి ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలకు వాడుకునే విధంగా చేస్తుంటారు. అందుకే అప్రమత్తంగా ఉంటూ కాలేజీల్లో, ఇంకా ఇతరత్రా ఇన్స్టిట్యూట్లలో విద్యార్థులకు పర్యనాలిటీ డెవలప్ మెంట్ క్లాసులను ఇచ్చే విధంగా ఈ బిల్లులో సవరణ చేస్తున్నామని చెప్పారు నేను దాన్ని మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. కేవలం ఒక ప్రభుత్వ బాధ్యతే అని కాకుండా సేరెంట్స్ కూడా అప్రమత్తంగా ఉండి, వాళ్ల సెల్లలకు కావల్సిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాత ప్రెండ్లీ పోలీస్ అని ఒకమంచి మాట వినిపిస్తున్నది. ఆడిమిల్ల విషయంలో ఈవ్ టీజింగ్ కాపచ్చు, ఛైన్ స్నాచింగ్ కాపచ్చు, ఇలాంటి ఏమి జరిగినా పోలీసులు ఎప్పటికప్పుడు సిసి కెమెరాల ఉపయోగంతో టెక్నాలజీని వాడుకొని ఎప్పటికప్పుడు ఇలాంటి కేసులు తగ్గించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇంతకు ముందు గౌరవ మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ పిడి యాక్ట్లు

పెట్టడం చాలా తగ్గిపోయింది ఎందుకంటే ఛైన్ స్నాచింగ్, రాబర్ తగ్గిందని చెప్పారు. చాలా సంతోషం.

ఈ రోజు ఏమి తిందామన్నా చాలా భయంగా ఉన్నది. మనం ప్రతి రోజు వాడే ఆహార పదార్థాల్లో కల్తీ జరుగుతున్నది. ఏది కొందామన్నా కల్తీ, ఏది తిందామన్నా కల్తీ, మార్కెట్ కి పోయి ఏది కొనాలన్నా ఎందులో కల్తీ ఉందో అన్న భయం ఈ రోజు అందర్నీ వెంటాడుతూ ఉన్నది. కారంలో, పసుపులో, టీపౌడర్లో, చక్కెరలో కల్తీ పాలల్లో, నూనెలో, నెయ్యిలో, పండ్లలో, కూరగాయల్లో కల్తీ ఏదీ తిన్నా కల్తీ. ఈ రోజు హోటళ్లకు వెళ్లి భోజనం చేయాలంటే కల్తీ, చికెన్ తింటే కల్తీ, మటన్ తింటే కల్తీ, చివరికి ప్లాస్టిక్ బియ్యం కూడా ఈ రోజు అక్కడక్కడ కనిపిస్తున్నాయి. ప్లాస్టిక్ కోడిగుడ్లు కూడా కనిపిస్తున్నాయంటే కల్తీ ఎంత విపరీతంగా ఉన్నదో అర్థమవుతున్నది. ఈ కల్తీని అరికట్టాలంటే తప్పకుండా ఈ ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. కిన్సెన్ రెడ్డిగారు ముగ్గురే ఇన్స్పెక్టర్లు ఉన్నారని అన్నారు. ముగ్గురు ఇన్స్పెక్టర్లతో దాదాపు 70 శాతం కల్తీని అరికట్టగలము. అనేక హోటళ్లపైన దాడి చేసి అనేక రకాలుగా ఇలాంటి కల్తీలను అరికట్టే పరిస్థితిని ఒక్క తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాతనే మీరు చూస్తుండవచ్చును. గతంలో మీరు ఎప్పుడైనా గమనించారో లేదో, మీరు గమనించి ఉంటే ఎప్పుడో ఈ కల్తీని రూపుమాపేవారు.

క్రిమి సంహారక మందులను తప్పుడు కంపెనీల పేర్లతో ముద్రణ చేసి అమ్ముతున్నారు. ఎక్కువకాలం నిల్వ ఉన్న మందులను అమ్ముడం, లైసెన్స్లు లేకుండా అమ్ముకాలు చేయడం, ఎరువుల విషయంలో కూడా అదే పద్ధతి కొనసాగుతున్నది. ఎరువులను కల్తీ చేయడమే కాకుండా వాటిని స్టోర్ చేసుకొని ఆ తర్వాత ఎక్కువ ధరకు అమ్ముకోవడం. వ్యాపారులు కూడా అనుమతులు లేకుండా అమ్ముకాలు చేయడమే కాకుండా కొందరు రైతుల దగ్గర నిబంధనలు పెట్టి అమ్ముతున్నారు. నా దగ్గర నువ్వు ఈ ఎరువులను తీసుకున్నప్పుడు పంట కూడా మాకే అమ్మాలని నిబంధనగా పెట్టి, పంట కొనుగోలు చేసి రైతులను నష్టాల పాలు చేసి అవకాశం ఉన్నది. ముఖ్యంగా పేకాట క్లబ్ మూసివేత విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం కఠినంగా చర్యలు తీసుకుంది కాబట్టి ఈ రోజు ఎక్కడా కూడా పేకాట క్లబ్లు లేవు. ఆస్తి కుదున పెట్టి, ముఖ్యంగా భార్యల మెడలో ఉన్న పుస్త్రులతాడు అమ్ముకొని పేకాట క్లబ్లకు అలవాటైన వారు ఎంతో మంది ఉన్నారు. వాళ్లందరికీ మంచి జీవితం కల్పించినందుకు ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అటవీ సంపదను కాపాడుకోవాల్సిన అవసరం ఉన్నది. దానికి తగ్గట్టుగా సవరణలు చేశారు అందుకు మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ దేశంలో ఈ రాష్ట్రంలో కొన్ని లక్షల కేసులు పెండింగ్లో ఉన్నాయి. ఇవన్నీ కోర్టుల్లో ఎందుకు పూర్తి కావడం లేదు. ఎందుకు చాలా కాలం పడుతోంది. ఒక్కొక్క కేసుకు కొన్ని సంవత్సరాల పాటు ఎందుకు తిరగాల్సి వస్తోందని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు ఈ సవరణ ద్వారా అనేక సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయని చెప్పి నేను ఆశిస్తున్నాను.

ఎంతమంది ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారో ఒక్కసారి వారిని ఆత్మహత్యలన చేసుకోవాలని వారిని అడుగుతున్నాను. చిన్నారెడ్డి గారు డాక్టర్ అధ్యక్షా. గొప్ప వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్త అధ్యక్షా. వ్యవసాయ కార్మిక సంఘానికి అధ్యక్షుడు ఆయన. ఎంతో మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారని మనం పేపర్లలో చూస్తున్నాము. విత్తనాలు మొలకెత్తలేదని, పురుగుల మందు చల్లినా పంట పండలేదని, వ్యవసాయమే వద్దు అని అనుకుంటున్న సంగతి గురించి వారికి తెలియదా? ఇన్ని రోజులు ఎందుకు కంట్రోల్ చేయలేదు? చట్టంలో మామూలుగా శిక్ష ఉంది కనుక నకిలీ విత్తనాలు అమ్ముకునే వారు యదేచ్ఛగా ముందుకెళ్ళారు. ఈ చట్టం ఎప్పుడో రావాలి. శ భాష్ మీరు చేస్తున్నారని, హోం మంత్రి గారిని, ముఖ్యమంత్రి గారిని అభినందించాలి. కల్తీ ఆహారం గురించి కిషన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడారు. ముగ్గురే ఫుడ్ ఇన్స్పెక్టర్స్ ఉన్నారు, ఆహారంలో కల్తీ విషయమై ఎందుకు కంట్రోల్ చెయ్యలేకపోతున్నారని అడిగారు. కంట్రోల్ చెయ్యడానికి సపోర్టింగ్ స్టాఫ్ లేదు. ఒక పవర్ ఫుల్ డిపార్ట్ మెంట్, తప్పు చేసిన వారిని శిక్షించడానికి ముందుకు వచ్చినప్పుడు సంతోషించాలి. చట్టం రాగానే దొంగలందరూ భయపడతారు. కల్తీ ఆహారం అమ్మకాలు చేసే వారిపై పీడి యాక్ట్ పెట్టి కేసులు నమోదు చెయ్యడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దీంట్లో కొన్ని సవరణలు చెయ్యాలి. పల్లెటూర్లలో షాపులుంటాయి. హైదరాబాద్ కు వస్తాడు, లాట్లలో నరుకు కొనుక్కొని వెళ్తాడు. టెస్ట్ చేస్తే పనువులో ఏదో పాడర్ కలిపారని టెస్ట్ చేసి, అమ్మిన వాడిపై పీడి యాక్ట్ పెట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మానుఫ్యాక్చరర్, హోల్సెలర్ పట్టుబడినప్పుడు వారిపైన కేసులు పెట్టే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలి. సబ్ క్లాస్ లో మ్యానుఫ్యాక్చరర్స్, హోల్సెలర్స్ అని పెడితే బాగుంటుంది. నకిలీ దస్తావేజులు, పాస్ బుక్కులు అన్నీ పెట్టుకొని లోన్లు తెచ్చుకుంటున్నారు. అక్కడ భూమి ఉండదు, ఏమి ఉండదు, లోన్లు మాత్రం తీసుకుంటారు. పెద్ద వాళ్లు మేనేజ్ చేసుకొని బయటపడుతున్నారు. చిన్న వారికి ఇబ్బంది వస్తుంది కాబట్టి ఈ విషయంలో దృష్టి పెట్టాలి. సైబర్ క్రైమ్స్ గురించి చెప్పాలి. ఒక గౌరవంగా బతికే అమ్మాయిని అశ్శీలతతో బయట చూపిస్తారు, ఆ అమ్మాయి ఏం చెప్పుకోవాలో తెలియక ఆత్మహత్య చేసుకుంటుంది. అదే విధంగా కొంతమంది పై అసభ్యులు ప్రచారం చేస్తుంటారు, వారు సెన్సిటివ్ వ్యక్తులు అయితే ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటారు. ఇటువంటి సంఘటనలు చాలా ఉన్నాయి. అసత్యపు వార్తలు ప్రచురించడం, కుటుంబంపై బురద జల్లే కార్యక్రమాలు చేసే వారి గురించి కూడా ఆలోచించాలి. చట్టంలో ఇలాంటి అంశాలను కూడా పొందుపరచాలి. ఇక్కడ భద్రత లేదు. ప్రతిపక్షాలు పూర్తిగా విమర్శిస్తున్నప్పుడు నేను మాట్లాడాలి. అటవీ భూముల గురించి చెప్పాలి. కొంతమంది గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అడవి పక్కనే కట్టివేషన్

చేస్తుంటారు. గొర్రెలను మేపడానికి కొంతమంది అడుపులకు వెళ్తారు. ఈ చట్టంలో, అటువంటి వారికి కొంతమినహాయింపు ఇస్తే బాగుంటుంది.

4.15 ఎందుకంటే కొంతమంది అత్యుత్సాహంతో చిన్న చిన్న **సా.** తప్పులు చేయడానికి అవకాశముంటుంది. ఇప్పుడు వైబ్ కాలర్ అఫెస్సెస్ చాలా ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. వారు తప్పించు కొని తిరుగుతున్నారు. చూడటానికి మాత్రం చాలా బుద్ధిమంతుల మాదిరిగా కనిపిస్తారు కానీ ఎన్నో మోసాలు చేస్తారు. చిట్టలు వేసి అమాయక ప్రజలను మోసం చేస్తున్న వారూ చాలామంది ఉన్నారు. ఇటువంటి వారందరిపైన కేసులు పెట్టడమే కాకుండా ఇప్పటివరకు పెండింగులో ఉన్న వాటిలో కేసు తీవ్రతను బట్టి పాత కేసులను కూడా ఇందులో ఇంక్లూడ్ చేసినట్లైతే బాగుంటుంది.

సారా నిషేధం గురించి అన్ని ప్రభుత్వాలు కృషి చేసినప్పటికీ అది అమలు కాలేదు. ఎప్పుడైతే పి.డి యాక్టును అమలులోకి తెచ్చారో అప్పుడు సారా నిషేధం అమలులోకి వచ్చింది. చైనీ స్నాచింగులు కూడా ఎన్నో జరిగాయి. చైనీలు లాక్కునే సందర్భంలో చాలామంది కిందపడి చనిపోవడం కూడా జరిగింది. కానీ ఇప్పుడు పి.డి యాక్టు అమలులోకి తెచ్చిన తరువాత ఎక్కడి దొంగలు అక్కడ గ్స్ మవ్ అన్నట్లుగా ఉండిపోయారు. తెలంగాణ పోలీసు వారు ప్రతి ప్లాత్ఫామ్ గా తెలంగాణ గౌరవం పెంచేటట్లు పనిచేస్తున్నారు. పోలీసు అధికారులు ప్రాణత్యాగాలు చేయడానికైనా సిద్ధంగా ఉన్నారు. అందు వల్ల ఈ చట్టం ఎట్టి పరిస్థితులలో మిస్ యూజ్ కాదు. గౌరవ ముఖ్య మంత్రిగారు స్వయంగా వారి అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏ అడవడుచు గానీ ఏ అమాయకులు గానీ ఇంకెవరూ గానీ ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మోసపోవద్దు, ఒకేవేళ ఎవరైనా దొంగలు మోసాలకు పాల్పడితే వారికి తగిన గుణపాఠం చెబుతామనే రీతిలో చట్టాన్ని అమలులోకి తెస్తున్నందుకు సంపూర్ణంగా మద్దతు తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

SMT N.PADMAVATHI REDDY (Kodad):- Madam, Deputy Speaker, thank you very much for giving me an opportunity to speak on this Bill. As a law abiding and conscious citizen కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున ఈ బిల్లును స్వాగతిస్తున్నాను. But, if we see the statement of Objects and Reasons, the very first line i.e. "Dangerous activities of certain anti-social elements, who are known in the society" it is quite vague. Especially the words "known in the society" I just wanted to ask the Government are there any particular rules and regulations framed for the people to be "known in the society"? ఇందులో మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా చైనీ స్నాచర్స్ గానీ చిన్న, చిన్న దొంగతనాలు చేసే దొంగలకు సంబంధించిన లిస్టు

ఉంటుంది. They are not dangerous elements. ఇందులో spurious seed offenders, spurious insecticide offenders, spurious fertilizer offenders అన్నారు. ఇలాంటి వారు ఆలోచించి అఫెండర్స్ గా ఉంటే మళ్ళీ వారు సమాజంలోకి వచ్చి వారి వృత్తులనుగానీ బిజినెస్ లను కొనసాగిస్తున్నారా? పి.డి యాక్టు కింద వాళ్ళను గుర్తిస్తే మళ్ళీ వారు వాళ్ళ బిజినెస్ లు కంటిన్యూ చేయకుండా ఉంటారా? They are sometimes first timers also. సెక్యువల్ అఫెన్సెస్ ప్రత్యేకంగా చిన్న పిల్లల మీద జరుగుతున్నాయి. About elements “who are known in the society” what is the actual definition? ప్రజా ప్రతినిధులుగా మాకందిరికీ తెలియజేస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే మాకిచ్చిన నోట్ అంత క్లియర్ గా లేదు. Though in the enthusiasm of preventing the offenders from committing the crime, it is our responsibility to see that innocent people may not be subjected to risk because of this Act. ఇంతకు ముందు మాట్లాడిన సభ్యులు శ్రీనివాస్ గౌడ్ గారు, కిషన్ రెడ్డి గారు తదితరులు కూడా చెప్పారు. ఈ పి.డి యాక్టుకు సంబంధించిన వివరాలు గ్రామాలలో ఉండే ప్రజలకు తెలియవు. ఏదైనా క్రైం జరిగి పోలీసులకు ఫోన్ చేస్తే ఆ పోలీసులు వచ్చి ఈ పి.డి యాక్టు కింద కేసులు బుక్ చేస్తారా అనే దాని గురించి క్లారిటీ రావాలి. So, on behalf of the Congress Party, though we welcome this Bill, I request the Government to refer it to the Select Committee, so that, the innocent people are not punished under this Act and see that the offenders do not take advantage of this Act., and they are put behind the bars. Thank you.

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, పి.డి యాక్టు అనే చట్టం 1986 నుంచి ఉన్నది. కానీ కొన్ని నేరాలు ఇందులో ఇంక్లూడ్ చేయలేదనే ఉద్దేశంతో మేం ఆర్డినెన్స్ ఇచ్చాము. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పోలీసు అధికారులతో, ఇతర సంబంధిత అధికారులతో సమావేశమై చర్చించి, ఇప్పుడు జరుగుతున్న నేరాలను ఎలా అరికట్టాలా అని ఆలోచించి పి.డి యాక్టులో అమెండ్మెంట్లు చేసిన టైమ్ నేరాలను అరికట్టడానికి వీలుంటుందని చెప్పడం మూలంగానే కొత్తగా ఆర్డినెన్స్ తీసుకొచ్చాము. ఆర్డినెన్స్ ఉండగా ఇప్పుడు బిల్లును ఎందుకు ప్రవేశపెడుతున్నారని కిషన్ రెడ్డిగారు అడిగారు. శాసన సభ సమావేశాలు లేనప్పుడు ఆర్డినెన్స్ ఉంటుంది. ఇప్పుడు సమావేశాలు జరుగుతున్నందున దానిని చట్టం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కిషన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ ముక్కాముల మండలంలోని ఉల్పూరు సర్పంచ్ ని పి.డి యాక్టు కింద అరెస్ట్ చేశారని చెప్పారు. ఆ సర్పంచ్ మీద రౌడీ షీట్ ఓపెన్ అయింది. ఆయన ఇప్పటివరకు ఆరు నేరాలు చేశాడు. ఈ మధ్య జరిగిన

గణేష్ నిమజ్జనం రోజున మజీద్ ల మీద రాళ్లు వేయించి గణేష్ నిమజ్జనాన్ని డిస్టర్బ్ చేయడంమే కాకుండా మొత్తం హిందూ, ముస్లింలు కొట్టుకునే పరిస్థితికి తీసుకరావడంతో ప్రజలంతా భయభ్రాంతులకు గురయ్యారు. అప్పుడు అక్కడికి పోలీసు యంత్రాంగమంతా చేరుకుని నియంత్రించారు. ఆ తరువాత ఆ సర్పంచ్ పారిపోతే అతనిని పోలీసులు వెతికి చివరికి రంగారెడ్డి జిల్లాలో అతని చుట్టూల ఇంట్లో ఉంటే గుర్తించి పట్టుకొచ్చి పి.డి యాక్టు కింద కేసు నమోదు చేశారు. హైకోర్టు, సుప్రీం కోర్టు జడ్జిలు ముగ్గురు అడ్వైజరీ కమిటీలో సభ్యులుగా ఉంటారు. కమిటీ విచారణ చేస్తుంది. చీఫ్ సెక్రటరీ విచారణ చేస్తారు. కేవలం IPS ఆఫీసరు కేసు పెట్టినంత మాత్రాన అన్నీ కర్డ్ అని భావించరు. ఈ చట్టం అయిన తరువాత కోర్టులకు వెళ్ళే స్వేచ్ఛ కూడా ఉన్నది. ఒకవేళ పి.డి యాక్టు కింద తప్పుడు కేసు నమోదు చేసినట్లైతే కోర్టుల నుంచి కూడా రిలీఫ్ సాధించుకోవచ్చును. కాబట్టి కిషన్ రెడ్డి గారు చెప్పింది అంత సమంజసంగా లేదు. వారి పార్టీకి చెందిన సర్పంచ్ మీద పి.డి యాక్టు పెట్టారనే ఉద్దేశంతో ఈ సవరణను వ్యతిరేకిస్తామనడం కర్డ్ కాదు. ఆ సర్పంచ్ ను అరెస్ట్ చేసిన తరువాత చీఫ్ సెక్రటరీ సలహా మేరకు విడిచిపెట్టడం జరిగింది. నా దగ్గరికి ఎమ్మెల్యే రాంచందర్ రావు, అడ్వకేట్ వచ్చి రిప్రజెంటేషన్ చేయగా నేను ఎస్సీతో, కలెక్టర్ తో మాట్లాడితే వారు ఆ సర్పంచ్ చరిత్ర మొత్తం చెప్పారు.

పి.డి యాక్టు ఇప్పుడేదో కొత్తగా వచ్చినట్లు, మేమేదో అన్యాయంగా అతని మీద కేసు పెట్టినట్లు మాట్లాడుతున్నారు. ఈ పి.డి యాక్టు 1986 నుంచి అమలులో ఉన్నప్పటికీ కొన్ని నేరాలు ఈ చట్టంలో చేర్చలేదనే ఉద్దేశంతో వాటిని ఇప్పుడు చేర్చడం జరిగింది. చైన్ స్నాచింగ్ లు పి.డి యాక్టులో చేర్చిన తరువాతనే అలాంటి దొంగతనాలు పూర్తిగా ఆగిపోయాయి. చైన్ స్నాచింగ్ లు చేసినవారు సుమారు 100 మంది మీద పి.డి యాక్టు కింద కేసులు నమోదై జైళ్లలో ఉన్నారు. ఇలాంటి వారిని పి.డి యాక్టులో చేర్చకపోతే మళ్ళీ, మళ్ళీ నేరాలు చేస్తారు. సాధారణ వ్యక్తుల మీద ఈ పి.డి యాక్టు కేసులు పెట్టరు. రిపీటెడ్ గా దొంగతనాలు చేసే వారిమీదనే ఈ యాక్టు కింద కేసులు పెడతారు. సున్నం రాజయ్య గారు మాట్లాడుతూ ఉద్యమకారుల మీద పి.డి యాక్టు కేసులు పెడుతున్నారని చెప్పారు. ఉద్యమకారుల మీద గానీ రాజకీయ నాయకుల మీద గానీ ఇలాంటి కేసులెవరూ పెట్టరు. కేవలం ల్యాండ్ గ్రాబర్స్, రేవీలకు పాల్పడేవాళ్ళు, కల్తీ విత్తనాల తయారీదారులు, రైతు ఆత్మహత్యలకు గురిచేసేవారి మీదనే పి.డి యాక్టు కింద కేసులు నమోదు చేసి అరెస్టు చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు త్రిసభ్య కమిటీ ఉన్నది. చట్టం ప్రయోగించి నేరస్తులకు డిటెన్షన్ ఇచ్చిన ఉత్తరువులను గురించి ప్రభుత్వానికి, చీఫ్ సెక్రటరీకి చెప్పుకోవచ్చు. 12 రోజుల తరువాత ఆమోదించాల్సి ఉంది. అటు వంటి వారిని మూడు వారాలలో త్రిసభ్య కమిటీ అప్రూవ్ చేయాల్సి ఉంటుంది. దీని తరువాత హైకోర్టుకు, సుప్రీం కోర్టుకు కూడా వెళ్ళవచ్చు. ఇన్ని అవకాశాలున్నాయి. ఎవరిని అక్రమంగా పి.డి యాక్టు

కింద బుక్ చేసినా వారు నిరూపించుకోవడానికి అన్ని రకాల స్వేచ్ఛలు ఉన్నాయి. కానీ కంటిన్యూగా ఇదే నేరం చేసేవారిని గానీ కంటిన్యూగా శాంతిభద్రతలకు విఘాతం కల్పించే వారిని గానీ ప్రజా ప్రయోజనాలను దెబ్బతీసే వారిని పి.డి యాక్టు కింద బుక్ చేస్తారు. సివిల్ సజ్జెస్ ద్వారా రూపాయికి కిలో బియ్యాన్ని ప్రజల ఆహారం నిమిత్తం ప్రభుత్వం సరఫరా చేస్తుంటే కొందరు స్కగ్లింగ్ చేసి అమ్ముకుంటున్నారు. పి.డి యాక్టు అమెండ్ చేసిన తరువాత ఆ స్కగ్లర్లు తగ్గిపోయారు. అదే విధంగా రౌడీయజం, గూండాయిజం కూడా తగ్గిపోయింది. మా నాంపల్లి శాసనసభ్యుడు చెప్పినట్లుగా చాలా మంది రౌడీలు, గూండాలు జైళ్లలో ఉన్నందున హైదరాబాదు నగరం ప్రశాంతంగా ఉన్నదని చెప్పారు. గడచిన మూడున్నర సంవత్సరాలలో ఎక్కడా ఎలాంటి సంఘటనలు జరగకుండా ఐపీఎస్ అధికారులు కంట్రోల్ చేసి మనం కంటినిండా నిద్రపోయే అవకాశాన్ని కల్పిస్తున్నారు. కాబట్టి కిపన్ రెడ్డి గారిని, చిన్నారెడి గారిని అడిగేదేమిటంటే కరడు గట్టిన నేరస్తులకు, ల్యాండ్ గ్రాబర్స్ కు, లైంగిక దాడులకు పాల్పడే వారిని, కల్లీలకు పాల్పడే వారిని లేదంటే విత్తనాలను కల్లీ చేసే వారిని సపోర్ట్ చేయదలచుకున్నారా అనేది రాజకీయంగా నిర్ణయించుకోవాలి. మేం చట్టం చేసేది చేస్తాము. మేం వెనక్కి పోము. నేరాలను అరికట్టి శాంతిభద్రతలను కాపాడేందుకు, రాష్ట్రం సుభిక్షంగా ఉండేందుకు, రైతులందరూ సుఖంగా ఉండేందుకు, ఆడపిల్లల మీద అత్యాచారాలు వంటివి కంట్రోల్ చేయడానికి ఈ చట్టంలో సవరణ తీసుకొచ్చాము. కాబట్టి గౌరవ సభ్యులను నేను కోరేదేమిటంటే ఈ సవరణను అప్రూవ్ చేయాల్సిందిగా వినయపూర్వకంగా మనవిచేసుకుంటున్నాను. రాజకీయాలకు, పట్టింపులకు పోవద్దని గౌరవ సభ్యులు చిన్నారెడ్డి గారిని, కిపన్ రెడ్డి గారిని వేడుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

4.30 | డా. జి. చిన్నారెడ్డి- అధ్యక్షా, హోం శాఖ మంత్రి గారు సా. చాలా ఆవేశంగా ఉన్నారు. సలహాలు, సూచనలు ఇస్తే మూపై కూడా పి.డి. యాక్టు పెట్టేలా ఉన్నారు. ఇది కొత్త చట్టం కాదని, 1986 సంవత్సరం నుంచే ఈ చట్టం ఉందనీ, దీనిలో కొంతమంది అఫండర్స్ పేర్లు లేవని, వారినే చేర్చామని వారు చెబుతున్నారు. విత్తన చట్టం, నకిలీ ఎరువులకు సంబంధించి కొత్త చట్టం వస్తుందని మేము చాలా కాలంగా ఎదురు చూస్తున్నాము. ఈ విషయంలో పి.డి. చట్టం సరిపోదని, ఇంకా కొత్త చట్టం రావాలని మేము కోరుతున్నాము. కానీ, పి.డి. చట్టాన్ని ప్రభుత్వం విచక్షణారహితంగా వాడుతున్నారేమో అని గౌరవ సభ్యులు కిపన్ రెడ్డి గారు భయాన్ని వ్యక్త పరిచారు. నేనేమో ఇంకా కఠినం చట్టం రావాలని కోరుకుంటుంటే వారేమో దానిని తప్పగా వాడే అవకాశం ఉందని చెబుతున్నారు. మిగతా సభ్యులతోబాటుగా నేను కూడా ఈ సబ్జెక్టుని సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించాలని తమరిని కోరుతున్నాను. ఒకవేళ మీరు ఒప్పుకోకపోతే మేము ప్రొటెస్ట్ చేసి ఈ బిల్లుపై వాకౌట్ చేస్తాము.

శ్రీ జి. కిపన్ రెడ్డి- అధ్యక్షా, “ మీరు పేకాట క్లబ్బులకు సపోర్ట్ చేస్తారా, మీరు మద్యం దుకాణాలకు సపోర్ట్ చేస్తారా “ అని ఈ రోజు అధికార పార్టీ శాసనసభ్యులు మాట్లాడడం జరిగింది.

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్- కిపన్ రెడ్డి గారు మీరు మళ్లీ సబ్జెక్టులోకి వెళ్తున్నారు.

శ్రీ జి. కిపన్ రెడ్డి- అధ్యక్షా, ఆ సభ్యులు మాట్లాడే సమయంలో మీరు వారిని ఆపాలి కదా. చట్టం దుర్వినియోగం అయ్యే అవకాశం ఉంటుందని, ఇంకా బాగా చేయడానికి ఎవైనా అవకాశం ఉంటుందేమో అని దీన్ని సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపిద్దామని చెప్పాను. ఆలోచించి ఆర్డినెన్స్ ఉన్నందున ఈ లోపు దీనిని సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించి ఇంకేమైనా మార్పులు చేర్పులు చేయడానికి అవకాశం ఉంటే వాటిని చేసి, వచ్చే బడ్జెట్ లో బిల్లును పెడుదామని చెప్పాను. నేను ఈ బిల్లును వ్యతిరేకించలేదు. వచ్చే బడ్జెట్ సెషన్ లో ఈ బిల్లు పెడుదామని, ఈ లోపు సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపిద్దామని చెప్పాను. దానికి ఈ రకంగా అందరూ..

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్- కిపన్ రెడ్డి గారు మీరు డిమాండ్ పెట్టారు. కావున, మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీ జి. కిపన్ రెడ్డి- అధ్యక్షా, నన్ను మాట్లాడనివ్వండి. ఒక్క నిమిషం నేను చెప్పేది వినండి. నేను ఏమీ అనడం లేదు. ఎందుకు భయపడుతున్నారు.

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి- అధ్యక్షా, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 22-క్లాజ్ ప్రకారం పిడి యాక్టు అమలు చేయవచ్చని చట్టంలో ఉంది. దీనిని వ్యతిరేకించే అవసరం లేదు. దీనిని మీరు సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించాలని అంటున్నారు. సెలెక్ట్ కమిటీకి ఎప్పుడు పోతుంది. మరో వారం రోజుల్లో అసెంబ్లీ అయిపోతుంది. కాబట్టి చట్టం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. దీనిని దుర్వినియోగం చేస్తూ ఆఫీసర్స్ ఏమైనా తప్పుడుగా కేసులు బుక్ చేస్తే వీరికి త్రినభ్య కమిటీ, చీఫ్ సెక్రటరీ, హైకోర్టు, సుప్రీం కోర్టుల ద్వారా అవకాశాలు ఉన్నాయి. నేరం చేయని వారు అనవసరంగా బుక్ అయ్యారని, పిడి యాక్టు పెట్టారని అంటే వీళ్లందరూ కూడా వారిని వదిలి పెట్టారు. కానీ, కంటిన్యూగా అవే నేరాలు చేస్తున్న వారిని కట్టుదిట్టం చేయడానికి పి.డి. యాక్టును అమలు చేస్తున్నాము. దీనిని ఏ దురుద్దేశంతో అమలు చేయడం లేదు. మాకు ఆ విధంగా చేయాల్సిన అవసరం లేదు. ఇది లేకుండా కూడా మేము చట్టాలు చేయగలగాము.

గత మూడున్నర సంవత్సరాలుగా శాంతి భద్రతలను కాపాడడంలో మా పోలీసు డిపార్ట్ మెంట్ సక్సెస్ ఫుల్ గా పనిచేయడం జరిగిందని గర్వంగా చెబుతున్నాను. ప్రెమినిస్టర్ గారే మమ్మల్ని అభినందించారు. తెలంగాణలో పోలీసు డిపార్ట్ మెంట్ బ్రహ్మాండంగా పని చేస్తుందని కేంద్ర హోమ్ మినిస్టర్ గారే మొన్న చెప్పారు. మేము

మిస్యూజ్ చేసే ప్రశ్నే లేదు. కావున, దీని గురించి పునరాలోచించండి. దయ చేసి మీరు ఈ బిల్లును పాస్ చేస్తే మీరందరూ ప్రజలకు లాభం చేసినవారౌతారు, ఈ నేరాలను అరికట్టినవారౌతారు. మీరు ఈ బిల్లుకు సపోర్ట్ చేయకపోతే, *** ప్రజలు అనుకుంటారు.

(మాట్లాడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని సభ్యులు కిపన్ రెడ్డి గారు కోరడం జరిగింది.)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రొటెస్టుకు మాత్రమే అవకాశం ఉంది. ప్రొటెస్టు చేస్తామంటే చేయండి.

శ్రీ జి. కిపన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వండి. వద్దంటే వెళ్తాము. చట్టాలు చేసే సందర్భంలో ఇది వద్దతా? నేను మాట్లాడకూడదా? వారందరూ నాకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడారు. నేను నేరస్థుణ్ణి అయినట్లుగా మాట్లాడుతున్నాను. నేను నేరం చేసినట్లు వారు మాట్లాడుతున్నారు. ఇది వద్దతా మేడమ్.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కిపన్ రెడ్డి గారు మీకు మాట్లాడానికి అవకాశం ఇచ్చాను. ప్రొటెస్టుకు మాత్రం అవకాశం ఉంది. ప్రొటెస్టు చేయాలనుకుంటే చేయండి.

శ్రీ జి. కిపన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, హోమ్ మినిస్టర్ గారూ, మీరు శాంతిభద్రతలు రక్షించాల్సిన మీరే అశాంతి చేస్తున్నారు.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కిపన్ రెడ్డి గారు, మైక్ ఆన్లో ఉంది.

శ్రీ జి. కిపన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, దయ చేసి నేను చెప్పే సమాధానాన్ని వినండి. నేను మాట్లాడిన యాంగిల్ వేరు, వారు చెబుతున్నది వేరు. ఈ ఆర్డినెన్స్ లేకముందు, ఈ మూడున్నర సంవత్సరాలు మీరు పరిపాలన సరిగా చేయలేదనా మీ ఉద్దేశం. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, మీరు హోం శాఖ మంత్రి అయిన మూడున్నర సంవత్సరాల తరువాత ఈ ఆర్డినెన్స్ వచ్చింది. అంతకు ముందు కూడా శాంతి భద్రతలు పరిరక్షించబడ్డాయి. అంతకు ముందు కూడా ఉన్నటువంటి చట్టాల పరిధిలో తెలంగాణ పోలీసులు శాంతి భద్రతలను సమర్థవంతంగా పరిరక్షించారు. ఇవన్నీ పెట్టడం వల్ల కొంత మిస్యూజ్ అయ్యే అవకాశం ఉంటున్నందున దీనిని సెల్క్ట్ కమిటీకి పంపించమని కోరాను. 'మీరందరూ దానికి సపోర్ట్ చేస్తారా' అని ఈ రోజు మరో సభ్యుడు మాట్లాడుతున్నారు. మేము ఎందుకు సపోర్ట్ చేస్తాము? ఈ దేశంలో చట్టాలను గౌరవించి, పోలీసు వ్యవస్థను పట్టించేయడంలో బిజెపి అందరికన్నా ముందు ఉంటుంది. ఈ రోజు ల్యాండ్ మాఫియా, లిక్కర్ మాఫియా, డ్రగ్ మాఫియా ఎవరి దగ్గర ఉందనే విషయాలు నాకు తెలిసినప్పటికీ, ఆ విషయాల్లోకి పోదల్చుకోలేదు. మేము రాజకీయాల గురించి మాట్లాడాలనుకోవడం లేదు. రాజకీయపరంగా నేను ఆ విషయాన్ని ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. మీరు నన్ను అంటున్నారు.

*** Withdrawn by the Member

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కిపన్ రెడ్డి గారు స్లిజ్ ముగించండి.

శ్రీ జి. కిపన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఉన్న ఇలాంటి మాఫియాలన్నింటినీ అరికట్టాలి. శాంతి భద్రతలను పరిరక్షించే విషయంలో మేము చాలా ముందు ఉంటాము. ప్రభుత్వానికి మరియు పోలీసులకు సహకరించే పార్టీ మాది. చట్టం తీసుకువచ్చి దీనిలో కొన్ని మార్పులు చేయాలని అడిగితే "నేరస్థులు మీరే, మీరు సపోర్ట్ చేస్తున్నారు" అంటున్నారు. నా 14 సంవత్సరాల కాలంలో మొదటి సారి ఈ విధంగా మాట్లాడడం చూస్తున్నాను. గతంలో ఎప్పుడూ ఈ విధంగా లేదు. అనేక చట్టాలు వచ్చినప్పుడు మేము మాట్లాడాము. మేము కొన్ని సూచనలు చేస్తే మీరు "వత్తాలు ఆడే క్రిమినల్స్ కి సపోర్ట్ చేస్తారనడం" వద్దతి కాదు. గౌరవ మంత్రి గారు మరియు సభ్యులు మాట్లాడిన వాటిని రికార్డుల నుంచి తొలగించాల్సిన బాధ్యత మీది. మేము ఎప్పుడూ కూడా నేరాలు చేసే వాళ్ళము కాదు. నేరస్థులకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేస్తున్నాము.

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి:- (వైకుంఠేకుండా) కిపన్ రెడ్డిగారు, ***.

శ్రీ జి. కిపన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ హోం మంత్రి గారు ఈ విధంగా మాట్లాడితే నేనేమి చెప్పగలను. ఇదేమి వద్దతి. దయచేసి ఆ మాటలను రికార్డుల నుంచి తొలగించాలని కోరుతున్నాను. రికార్డుల నుంచి తొలగించకపోతే నేను ఈ శాసనసభకు రాను. ఇది వద్దతి కాదు. నన్ను నేరస్థుణ్ణి చేసిన ఈ శాసనసభకు నేను రాను.

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి:- (వైకుంఠేకుండా) కిపన్ రెడ్డిగారు, మీరు సభకు రాకున్నా ఫర్వాలేదు.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, ఈ చట్టం ఇంకా కఠినంగా వుండాలని, మరింత కఠినమైన చట్టం చేయాలని కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపు నుంచి సభ్యులు చిన్నారెడ్డి గారు కోరారు.

మూడున్నర సంవత్సరాలుగా పరిపాలన చేయలేదా అని సభ్యులు కిపన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడిన విషయంలో, మూడున్నర సంవత్సరాల పరిపాలనలోనే ప్రభుత్వం బాగా ఆలోచించి, ఈ సిరీస్ ఆఫ్ అఫెన్స్ అంటే ఈ తప్పులు చేస్తున్న అసిండ్స్ కఠినంగా శిక్షించాలని, ఆ విధంగా మరలా తప్పులు జరగకూడదనే ఉద్దేశంతో, అనుభవంతో ప్రభుత్వం ఈ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చింది. సభ్యులు మాట్లాడేందుకు కావాల్సినంత సమయం కూడా ఇచ్చాము. సభ్యులు ఎవరికైనా మాట్లాడే హక్కు వుంటుంది. కిపన్ రెడ్డి గారు వారి అభిప్రాయాన్ని ఏ విధంగా చెప్పారో, టి.ఆర్.ఎస్. పార్టీ సభ్యులు కూడా తమ అభిప్రాయాన్ని అంతే గట్టిగా చెప్పారో తప్ప దానిని ఎవరు వ్యక్తిగతంగా తీసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు. హోం శాఖ మంత్రి గారు చాలా స్పష్టంగా సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇస్తూ, ఈ బిల్లును ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేయాల్సిందిగా వదే వదే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. కనుక అందరూ సహృదయంతో అర్థం చేసుకుని, ఈ రాష్ట్రంలో

*** Withdrawn by the Member

శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ కోసం బిల్లును పాస్ చేయాల్సిందిగా మరొకసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(సభ్యులు కిషన్ రెడ్డి గారు సభ నుంచి బయటకు వెళ్లడం జరిగింది.)

డా. జి. చిన్నారెడ్డి- అధ్యక్షా, సభ్యురాలు శ్రీమతి పద్మావతి గారు ప్రొటెస్ట్ తెలియజేస్తారు.

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్- ప్రొటెస్ట్ తెలియజేయకుండా వేరే విషయాల్లోకి వెళ్తే ఇబ్బందౌతుంది.

SMT. N. PADMAVATHI REDDY:- Madam Deputy Speaker, this is the first time in my tenure in the Assembly. ఈరోజు మంత్రి గారు మాట్లాడిన విధానం.

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్- ప్లీజ్ పద్మావతి గారు

SMT. N. PADMAVATHI REDDY:- Please allow me. It has really hurt our hearts. We are all human beings. We are all law-abiding citizens. ఇలాంటి పదాలు నాడడానికి కూడా నాకు వణుకు వుండతోంది. మీరు లైంగిక దాడులకు సపోర్ట్ చేస్తారా అని హోం మంత్రి గారు బి.జె.పి. పార్టీ సభ్యులను, చిన్నారెడ్డి గారిని ఉద్దేశించి మాట్లాడడం నాకు చాలా బాధగా ఉంది. As a woman, I am personally affected. On behalf of Congress Party, I request the Hon'ble Minister to withdraw this remark. ఆ విధంగా విత్ డ్రా చేసుకోవడం వల్ల మంత్రి గారికి కూడా హుందాతనంగా ఉంటుంది. ఇది మన తెలంగాణ తొలి శాసన సభ. ఇందులో ఇటువంటి మాటలు మాట్లాడడం అనేది చాలా బాధాకరంగా ఉంది. On behalf of Congress Party, we are protesting because they have not agreed for better Law. అందులో కొన్ని తప్పులు వున్నందున, ఆ తప్పులను సరిదిద్దడానికి సెలెక్ట్ కమిటీకి వంపసుని అడుగుతున్నాము. అందుకు మీరు అంగీకరించనందుకు కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున మేము ప్రొటెస్ట్ తెలియజేస్తు వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు శాసన సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు.)

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి- అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో నేను ఎవరినీ పర్చనల్ గా అనడం లేదు. మీరు దీనిని ఆపోజ్ చేస్తున్నారంటే, మరి అటువంటి వాళ్లను ఎంకరేజ్ చేస్తారా, అని చెప్పాను. అలా కాదనుకుంటే ఆ పదాన్ని విత్ డ్రా చేసుకుంటాము. మాకేమీ నష్టం లేదు. కాబట్టి, దయచేసి అటువంటి సేద్యాలను కంట్రోల్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ బిల్లును ఆమోదించాల్సిందిగా కోరుచున్నాము.

శ్రీ చింతల రామచంద్రా రెడ్డి- అధ్యక్షా, మా గౌరవ శాసన సభ్యులు కిషన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడిన దానిని, మంత్రి గారు మాట్లాడిన

దానిని చూస్తే, మంత్రి గారు మాట్లాడిన విధానం వారి వయసుకు గాని, పదవికి గాని హుందాతనంగా లేదు. ఈ విషయాన్ని ఇక్కడి సభ్యులందరూ గమనిస్తున్నారు. అధ్యక్షా, మీరు కూడా గమనించండి. మరీ మరీ మా కిషన్ రెడ్డి గారు కూడా చెప్పారు. చెప్పిన తరువాత కూడా మళ్ళీ వాళ్లకు కొమ్ము కాస్తారా అని అనడం సభకు నుంచి సాంప్రదాయం కాదు. ఉదయం నేను మాట్లాడే సమయంలో మంత్రి గారు లేచి ఛైర్ను డిక్లేయ్ చేశారని అంటే, మేము ఛైర్ను డిక్లేయ్ చేయలేదని కూడా చెప్పాము. కాబట్టి, మంత్రి గారు మాట్లాడిన విధానానికి మార్చి తరపున ప్రొటెస్ట్ తెలియజేస్తున్నాము.

(బిజెపి సభ్యులు శాసన సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ సున్నం రాజయ్య- అధ్యక్షా, మేము రెండు రాష్ట్రాల్లో అధికారంలో ఉన్న జాతీయ పార్టీకి సంబంధించిన వాళ్లము. చట్టాలను గౌరవించే దానిలో సిపిఎమ్ పార్టీ ముందు ఉంటుంది. ఈ బిల్లును వంపించాలని కోరగా హోం మంత్రి గారు కొంత పశ్చాత్తాప పడ్డారు. ఈ బిల్లును సెలెక్ట్ కమిటీకి వంపించాలని కోరినప్పటికీ వంపనందుకు గాను సిపిఎమ్ పార్టీ తరపున మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(సిపిఎమ్ పార్టీ సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు)

MADAM DEPUTY SPEAKER:- The question is:

"That the Telangana Prevention of Dangerous Activities of Bootleggers, Dacoits, Drug-Offenders, Goondas, Immoral Traffic Offenders and Land Grabbers (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES

MADAM DEPUTY SPEAKER:- I shall now put the Clauses to vote.

There are no amendments to Clauses 2 to 7, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

"That Clauses 2 to 7, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was carried and Clauses 2 to 7, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI NAINI NARSIMHA REDDY (MINISTER FOR HOME, LABOUR AND EMPLOYMENT) (DEPUTIZING THE CHIEF MINISTER):-Madam, I beg to move:

“That the Telangana Prevention of Dangerous Activities of Bootleggers, Dacoits, Drug-Offenders, Goondas, Immoral Traffic Offenders and Land Grabbers (Amendment) Bill, 2017 be passed”

MADAM DEPUTY SPEAKER:- Motion moved. The question is:

“That the Telangana Prevention of Dangerous Activities of Bootleggers, Dacoits, Drug-Offenders, Goondas, Immoral Traffic Offenders and Land Grabbers (Amendment) Bill, 2017 be passed”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

తెలంగాణ రోడ్డు అభివృద్ధి కార్పొరేషను (సవరణ) బిల్లు, 2017

(ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.13/2017)(ఆమోదించబడినది)

MADAM DEPUTY SPEAKER:- Now, I request the Minister for Roads and Buildings to move the motion for taking into consideration of the Telangana Road Development Corporation (Amendment) Bill, 2017.

SRI TUMMALA NAGESWARA RAO (MINISTER FOR ROADS & BUILDINGS):-Madam, I beg to move:

“That the Telangana Road Development Corporation (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.”

MADAM DEPUTY SPEAKER:- Motion moved.

Now, I request the Minister for Roads & Buildings to explain the salient features of the Bill.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, ఇది గత చట్టానికి చిన్న సవరణ. గతంలో సంబంధిత మంత్రి గారే చైర్మన్ గా పని చేసేవారు. అసాధికార సభ్యులను కూడా తీసుకోవడానికి వెసులుబాటుగా ప్రభుత్వం ఈ సవరణ చేసింది. ఇందులో ఇష్యూ లేనందున వెంటనే అందరు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

MADAM DEPUTY SPEAKER: The question is:

“That the Telangana Road Development Corporation (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

MADAM DEPUTY SPEAKER:- I shall now put the Clauses to vote.

There are no amendments to Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

“That Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was carried and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరడం జరిగింది)

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రోడ్డు డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ కు చట్ట ప్రకారం ఆర్ అండ్ బి శాఖా మాత్యులే చైర్మన్ గా వ్యవహరిస్తారు. కానీ, ఇతరులను నియామకం చేసుకునే విధంగా, రాజకీయ అవసరాల కోసమే ఈ చట్టం తీసుకువచ్చినట్లుగా కనిపిస్తోంది. ఏదైనా కార్పొరేషన్ ను ఏర్పాటు చేసిన సమయంలో దానికి విధులు, విధానాలు, నిధులు, బాధ్యతలు మొదలైనవి ఉండాలి. కానీ, అవన్నీ లేకుండా, మీరు సమయం కేటాయించలేక పోతున్నందున, ప్రత్యామ్నాయంగా బాధ్యతలు నిర్వర్తించడానికి వీలుగా, ఈ చట్టం రూపొందించుకున్నట్లు కనబడుతోంది. బడ్జెట్ అలకేషన్ సంవత్సరానికి రూ.1.35 కోట్లు అని చెప్పారు. ఆ రూ.1.35 కోట్లు వేతనాలు, జీతభత్యాలకే సరిపోతుందని అనుకుంటాను.

4.45 కార్పొరేషన్ లో నిర్వహిస్తున్న విధులు, బాధ్యతలను సభకు **సా.** తెలియజేయండి. విధులు, బాధ్యతలను తెలియజేయకుండా చైర్మన్ నియామకం విషయమై చట్టంలో మార్పును చేయడం అనేది కొంత ఎబ్జెక్టుగా కనిపిస్తుంది. ఈ విషయాన్ని గౌరవ మంత్రి గారు వివరించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా నేను మొదట్లోనే చెప్పాను. గతంలో చట్టం ఉంది, దానికి విధులు, బాధ్యతలు ఉన్నాయి. సంబంధిత శాఖ మంత్రి గతంలో చైర్మన్ గా ఉండేవారు. ఇప్పుడు అసాధికార సభ్యులను ఎవరినైనా నియమించేందుకు

వీలుగా ఈ బిల్లును సవరించామని చెప్పాము. అవసరమైతే దీనికి ఏ రకమైన నిధులు, నిధులు కావాలి, దానిని ఏ రకంగా ఏర్పాటు చేసుకోవాలనే విషయం రూల్స్ లో పెట్టుకుంటాము. రహదారి వ్యవస్థను బాగు చేయడం కోసమే ఈ కార్పొరేషన్ ను వాడతాము తప్ప వేరే దానికి ఉండదు. ఇ.ఎ.పి.లకు, అడిషనల్ ఫండ్స్ వచ్చినప్పుడు, డిస్ట్రిక్ట్ కనెక్టివిటీ రోడ్లకు, ఎక్స్టర్నల్ లైజ్ ప్రాజెక్టులు, పి.పి.పి. వంటి వాటికి గతంలో కూడా ఈ కార్పొరేషన్ ఉంది. దానికి సవరణ మాత్రమే చేస్తున్నామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ చింతల రామచంద్రా రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రోడ్లు మరియు భవనాల కార్పొరేషన్ ఫైర్మన్ నియామకానికి సంబంధించి గౌరవ మంత్రి గారు ఒక ప్రతిపాదన చేశారు. ప్రస్తుత మంత్రి గారు సమయానుకూలంగా పని చేసే వ్యక్తి మరియు అనుభవం ఉన్న వ్యక్తి. రూ.1.35 కోట్ల ప్రజా ధనాన్ని వృధా చేస్తున్నామేమో అని నాకు అనుమానంగా ఉంది. ఇంతకు ముందు 2600 కిలో మీటర్లుగా ఉన్న జాతీయ రహదారులకు తోడుగా మరో 3400 కిలో మీటర్ల జాతీయ రహదారులను కేంద్ర ప్రభుత్వం అలాంటి చేసింది. మొత్తం కలిపి 6వేల కిలో మీటర్ల జాతీయ రహదారులను మనం అభివృద్ధి పరచుకుంటున్నాము. అంతే కాకుండా 31 జిల్లాల్లోని డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్ క్వార్టర్లకు జాతీయ రహదారులను అనుసంధానం చేసుకోడానికి ప్రణాళికలు రూపకల్పన చేసుకుని పని చేస్తున్న సమయంలో, ఈ కార్పొరేషన్ ఆవశ్యకత ఏమిటి అనేది ఒక ప్రశ్నార్థకంగా మిగిలిపోతోంది. హైదరాబాద్ లోని త్రిబులార్ రహదారిని జాతీయ రహదారిగా కేంద్ర ప్రభుత్వం గుర్తించడం అనేది మన అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. ఇటువంటివన్నీ సామరస్యంగా, సమయస్ఫూర్తితో జరుగుతున్న కార్పొరేషన్ లో మంత్రి గారికి పోటీగా అదనపు ఛైర్మన్ ను నియమిస్తున్నారనే అనుమానం వస్తుంది. మంత్రి గారు అధ్యక్షత వహించి చేయాల్సిన పనుల విషయంలో ఛైర్మన్ ను నియమించడమనేది ఒక సారి ఆలోచించాల్సిన విషయం. అదనపు ఛైర్మన్ అవసరం లేదని మేము భావిస్తున్నాము. కాబట్టి, ప్రస్తుతం ఉన్న విధంగానే, మంత్రి గారే ఛైర్మన్ గా ఉండాలని మేము కోరుకుంటున్నాము.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, ఈ కార్పొరేషన్ వలన మంత్రి గారి దినచర్యలో, బాధ్యతలో, హక్కుల్లో ఏమాత్రం మార్పులు ఉండవు. సభ్యులు చింతల రామచంద్రారెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా జాతీయ రహదారులు కార్పొరేషన్ క్రిందికి రావు. ఇంకా అతి ముఖ్యమైన రహదారులను చేపట్టాలి, వాటికి కావాల్సిన అదనపు నిధులను ఇతర సంస్థల నుండి సమకూర్చుకోవాలంటే కార్పొరేషన్ ఉండాలి. కాబట్టి, ఆ బాధ్యతను మరో వ్యక్తికి అప్పగించడం కోసం ఈ సవరణ చేశామని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

Madam, I beg to move:

“That the Telangana Road Development

Corporation (Amendment) Bill, 2017 be passed”

MADAM DEPUTY SPEAKER:- Motion moved. The question is:

“That the Telangana Road Development Corporation (Amendment) Bill, 2017 be passed”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

తెలంగాణ దుకాణముల మరియు సంస్థల (సవరణ)

బిల్లు, 2017

(ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.14/2017) (ఆమోదించబడినది)

SRI NAINI NARSIMHA REDDY (MINISTER FOR HOME, LABOUR AND EMPLOYMENT):- Madam, I beg to move:

“That the Telangana Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.”

MADAM DEPUTY SPEAKER:- Motion moved.

Now, I request the Minister for Home, Labour and Employment to explain the salient features.

శ్రీ నాయిని నర్సింహ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, సులభతర వ్యాపారము నిర్వహించుటకు వీలు కల్పించడానికి తెలంగాణ దుకాణాల మరియు సంస్థల చట్టం 1988, యొక్క నిబంధనలను సవరించి వెంటనే అమలు చేయుట గురించి నిర్ణయించడమైనది. 2.9.2017వ తేదీ నాడు రాష్ట్ర శాసన సభ సమావేశాలు లేనందున, తెలంగాణ దుకాణాల మరియు సంస్థల సవరణ 8వ ఆర్డినెన్స్ ను తెలంగాణ రాష్ట్ర గవర్నరు గారు జారీ చేశారు. వాణిజ్యాన్ని సులభతరం చేయాలనే ఉద్దేశంతో దుకాణాలు మరియు సంస్థల చట్ట సవరణ ద్వారా 24 గంటల్లో వ్యాపారస్తులకు ప్రావిజనల్ సర్టిఫికేట్ జారీ చేయడానికి సదుపాయం కల్పించడమైనది. ప్రావిజనల్ సర్టిఫికేట్ జారీ చేసిన తరువాత, సమర్పించిన పత్రాలు సరిగా ఉన్న యడల 30 రోజుల్లో ఫైనల్ సర్టిఫికేట్ జారీ చేయబడుతుంది. ఈ ప్రావిజనల్ సర్టిఫికేట్ తీసుకున్న తరువాత దుకాణదారుడు నెల రోజుల సమయం కాకుండానే వ్యాపారం చేసుకునే అవకాశం దొరుగుతుంది. నెల రోజుల తరువాత ఫైనల్ సర్టిఫికేట్ వస్తుంది. ఆ విధంగా దీనిని సవరణ చేశాము. 365 రోజులు వ్యాపారం చేసుకునే విధంగా జీ.ఓ.ను తీసుకువచ్చాము. వ్యాపారస్తులు వ్యాపారం ప్రారంభం చేసుకోవడమే కాకుండా బ్యాంకు ఋణాలు మరియు ఇతర చట్టపరమైన కార్యకలాపాలను నిర్వహించుకోడానికి ఈ ప్రావిజనల్ సర్టిఫికేట్ ఉపయోగపడుతుంది. వ్యాపారము అభివృద్ధి చెందితే

ఉద్యోగావకాశాలు మెరుగు పడతాయి. దీని ద్వారా కార్మికుల సర్వీసు నిబంధనలకు, హక్కులకు సంబంధించి ఎటువంటి మార్పులు చేయలేదు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి- అధ్యక్షులకు ఒక నిజ్జిప్తి. ఇంతకు ముందు సభ్యుడు మాట్లాడినప్పుడు కొన్ని అభ్యంతరకర విషయాలు వచ్చాయని చెప్పారు. ఆ అభ్యంతరకర విషయాలను తొలగించడానికి వెంటనే సభకు తెలియజేయండి. ఆ విధంగా చేసినందువలన సభ్యుడు గాయ పడకుండా ఉండడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది. సభ్యుడు మాట్లాడినంత వరకు విత్ డ్రా చేసుకున్నామని అన్నారు. కానీ, వేరే సభ్యులు కూడా ఆరోపణలు చేశారని సభ్యుడు చెప్పన్నారు.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- అభ్యంతరకర పదాలు ఏమైనా ఉంటే తప్పకుండా తొలగిస్తాము.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి- మెజారిటీ సభ్యులు ఉన్నారు. కాబట్టి, ఒక చట్టం వచ్చినప్పుడు ఆ చట్టంలో ఉన్నటువంటి విషయాలకు సూచనలు చేయడమో, సలహాలు ఇవ్వడమో, లేక కాదని చెప్పాలనుకోవడమో అనేది సభ్యుల అభిప్రాయం. అయినప్పటికీ, క్వెస్ట్ చేస్తూ, క్వెస్ట్ కాకుండా సభ్యుల మెజారిటీ సభ్యుల తీర్మానాన్ని తీసుకుని చట్టాన్ని రూపొందించుకుంటారు. కానీ, పరుషపదాలను ఉపయోగించి పరస్పరం గాయ పడే విధంగా ఉండడం సభకు హుందాతనం కాదనే విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఆర్డినెన్స్ కి సంబంధించి ఇంతకు ముందు సభ సమావేశం అయ్యింది. కాబట్టి, చట్టం చేయడంలో ఆర్డినెన్స్ ఇచ్చిన దానిలో ఉన్న లోటు పాట్లను సభకు గానీ, మంత్రికి గానీ, ప్రభుత్వానికి గానీ తెలియపరచడం అనేది మా విధి. ఈ సవరణ వల్ల దుర్వినియోగమయ్యే ప్రమాదం ఉన్నదని మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. మీరు వ్రాసిన దానిలో ఏముందంటే, ఆన్ లైన్లో అప్లికేషన్ పెట్టుకున్న మరుసటి రోజు నుండి దుకాణం ప్రారంభించుకోవచ్చు. కానీ, అక్కడ ఏదైనా ఫైర్ యాక్సిడెంట్ నిబంధనలను ఉల్లంఘించిందా లేక ఇతర సమస్యలు ఉన్నాయా అనే విషయాల్లో అభ్యంతరాలు లేవు. అయినప్పటికీ, 30 రోజుల్లో తనిఖీ చేసి ప్రతికూల ఉత్తర్వులు ఇవ్వకపోతే ఆటోమేటిక్ గా **deemed to have been sanctioned.** అంటే దీని అర్థం ఏమిటంటే, అధికారి వచ్చి తనిఖీ చేయకపోయినా, 6 నెలల పాటు తనిఖీకి రాకపోయినా ఆశ్చర్యం లేదు. కానీ, ఇక్కడ ఏమి చెప్పన్నారుంటే, 30 రోజుల్లో తాత్కాలిక రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడి అంతిమ ఉత్తర్వు చేసే వరకు చెల్లుబాటు అవుతుందని చెప్పారు. అంటే అంతిమంగా అధికారి తనిఖీ చేసి ప్రతికూల వాతావరణం ఉన్నదని చెప్పి వరకు అది చెల్లుబాటు అవుతుంది. తనిఖీ చేసే అధికారి 3 నెలలకు వస్తారో, సంవత్సరానికి వస్తారో తెలియదు. ఒక్కో అధికారి తనిఖీకి వచ్చినప్పుడల్లా దుకాణదారుడు అధికారితో మాట్లాడుకుని వెనుకకు పంపించేస్తే, 6 నెలలు, సంవత్సరం గడిచిపోయిన తరువాత దాని వంక చూడకుండా పోతుంది. లేకపోతే

ఎవరైనా ఫిర్యాదు చేసినప్పుడు అధికారులు మరల తనిఖీకి వచ్చినప్పుడు ఫిర్యాదు చేసిన వ్యక్తి, దుకాణదారుడు రాజీ పడాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. ఎంత దుర్వినియోగం జరుగుతుందో, రాజీలు ఏ విధంగా జరుగుతాయో, లేకపోతే వివిధ రకాలుగా జరిగే అవకాశాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి, 30 రోజులు కాకపోతే 60 రోజుల సమయం పెట్టుకుని, మీరు ఇచ్చే అఫిడవిట్ ప్రకారం అధికారి 60 రోజుల్లో వచ్చి చూసేటప్పుడు అన్నీ సక్రమంగా లేకపోతే రద్దు చేయాల్సి ఉంటుంది. ఈ సవరణ ద్వారా దుర్వినియోగం జరగకూడదని మాత్రమే మేము సలహా ఇస్తున్నాము తప్ప వ్యతిరేకించడం కాదు. ఈ సవరణ ద్వారా ఎవరి ఇష్టం వచ్చినట్లు వాళ్లు స్టాఫింగ్ కోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. సంవత్సరం నుండి రెండు సంవత్సరాల వరకు తనిఖీ చేయకపోతే అప్పటి వరకు చెల్లుబాటు అవుతూనే ఉంటుంది. మీరు శాశ్వతమైన రిజిస్ట్రేషన్ చేయలేదు కదా మాకు ఒక ఫిర్యాదు ఇవ్వండి అని మీరు అంటారు, ఫిర్యాదు చేసిన తరువాత వాళ్లు వచ్చి రిక్వెస్ట్ చేయడం వలన మరల 6 నెలలు గడిచిపోతుంది. 60 రోజులు కాకపోతే 3 నెలల్లో తనిఖీకి వస్తాము, అప్పటికి సరిగా లేకపోతే కాన్సిల్ చేసి ఆ దుకాణాన్ని తీసిస్తామని చెప్పగలిగితే సవ్యంగా ఉంటుంది. ఈ విధంగా చేయడం వలన ప్రజలకు, ప్రభుత్వానికి బాగుంటుంది. కాబట్టి, దుర్వినియోగం కాకుండా పునః సమీక్షించుకోమని చెప్పున్నాము. మీరే అమెండ్మెంట్ పెట్టుకోండి. కానీ, సభా సమావేశాలను ఇంకా 15 రోజుల పాటు కొనసాగించుకుంటున్నాము. ఈ విషయానికి 5 నిమిషాల సమయం పడుతుంది. కాబట్టి, ప్రభుత్వం పునః సమీక్షించుకుని మీరే అమెండ్మెంట్ పెట్టి, మా అందరికీ తెలియజేయండి. మేముందరం సహకరిస్తాము.

5.00 | శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు **సా.** పెద్దలు జానారెడ్డి గారు అనుమానం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. షాప్స్ వారికి అనుకూలంగా అమెండ్మెంట్ ను తెస్తున్నాము. ఈ అమెండ్మెంట్ వల్ల ముప్పై రోజుల్లో షాపును ప్రారంభించి వ్యాపారం మొదలుపెట్టుకునే అవకాశం కలుగుతుంది. మేము మొదట ప్రొవిజన్ సర్టిఫికేట్ ఇస్తాము, ఈ సర్టిఫికేట్ తో బ్యాంక్ లోన్ కూడా తెచ్చుకొని వ్యాపారం చేసుకోవచ్చు. ముప్పై రోజుల తరువాత పర్మినెంట్ సర్టిఫికేట్ వస్తుంది. ఇందులో ఎవరికి సస్టం చేస్తున్నది లేదు, వ్యాపారం చేసే వారికి లాభం జరిగేందుకే ఈ చట్టం అమెండ్ చేశాము.

గత సంవత్సరం **Ease of doing Business** లో కేంద్ర ప్రభుత్వ విభాగంలోని D.I.P.P. ప్రకటించిన ర్యాంకులో తెలంగాణ రాష్ట్ర లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ మొదటిస్థానంలో వచ్చింది. అదేవిధంగా ఈ **Ease of doing Business** లో మొత్తం 340 సంస్కరణలు సూచిస్తే, కార్మిక శాఖ 72 సంస్కరణలు చేపట్టి అతి పెద్ద పాత్రను పోషించింది. ఆ విధంగానే ప్రస్తుత సంవత్సరం ప్రతిపాదించిన 372 సంస్కరణల్లో కార్మిక శాఖ 73 సంస్కరణలు

అమలు చేస్తూ ప్రముఖ పాత్ర పోషిస్తున్నది. దీనిలో భాగంగానే ఈ బిల్లు సవరణ ప్రతిపాదించాము. ఎవరికి నష్టం, హాని జరగడానికి సవరణ చేయలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.జానారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముప్పై రోజుల్లో చివరి దినమున దానంతట అదే మంజూరు చేయబడుతున్నట్లుగా భావించాలన్నారు. ఎప్పుడు భావించాలి. ప్రతికూల ఉత్తర్వులు ఇస్తే, రిజిస్ట్రేషన్ ఆన్ లైన్లో వస్తుంది, షాప్ ను మొదలు పెట్టుకుంటాడు. ముప్పై రోజుల్లో ప్రతికూల ఉత్తర్వులు రిజిస్ట్రే చేయకపోతే **It is deemed to be licensed**, కానీ ముప్పై రోజుల్లో సర్టిఫికేట్ ను ఇవ్వకుంటే అధికారులపై శిక్ష అని పెట్టండి. ఈ విషయంపై మరొకసారి ఐదు నుంచి పది నిమిషాలు ఆలోచించుకుని, ప్రజలకు ఇబ్బందులు జరగని విధంగా చూడాలని, అదేవిధంగా ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు రాకూడదని సలహా చెబుతున్నానే తప్ప ప్రజలకు న్యాయం చేస్తారంటే మేము వద్దంటామా. కనుక ఒకసారి పునఃసమీక్షించుకొని సవరణ చేయమంటున్నాను.

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, పర్ఫెక్ట్ గా ఆలోచించి తయారు చేసిన సవరణనే తీసుకువచ్చాము. ఎవరైనా ఫిర్యాదు చేస్తే ఎప్పుడైనా కమీషనర్ ఆ షాపుల్ని ఇన్ స్పెక్ట్ చేయవచ్చు. 30 రోజుల్లో సూచించిన వత్రాలను చూసుకుని, అవి సరిగా వున్నవో ఆ డిక్టేషన్ సర్టిఫికేట్ జారీ చేయబడుతుంది. న్యాయాధిపతికి 30 రోజులు వేచి వుండాలి అవసరం లేదని, ఈ అవకాశం కల్పిస్తున్నాము, ప్రావిజనల్ సర్టిఫికేట్ మొదటిరోజు ఇస్తాము, దానితో షాపును ప్రారంభించుకోవచ్చు. 30 రోజుల్లో మేము ఇన్ స్పెక్ట్ చేసి ఫైనల్ సర్టిఫికేట్ ఇస్తామనే సవరణ తప్ప మరేది లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.జానారెడ్డి:- అధ్యక్షా, 30 రోజుల్లో తనిఖీ చేయకపోతే అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తనిఖీ చేస్తాము, సార్.

శ్రీ కె.జానారెడ్డి:- అధ్యక్షా, 30 రోజుల్లో తనిఖీ చేయకపోతే not deemed అనేది పెట్టండి.

శ్రీ టి.హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రతిపక్షనాయకులు జానారెడ్డి గారు అర్థం చేసుకోవాల్సింది ఏమంటే, పారిశ్రామిక రంగంలో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెచ్చిన నూతన పారిశ్రామిక పాలసీ దేశంలోనే ఆదర్శంగా ఉంది. ఏ విధంగానైతే right to education, right to information వుందో, అదేవిధంగా right to put the industry అంటే, పర్మిషన్ కోసం కూడా అధికారుల చుట్టూ తిరిగి కాలయాపన జరగడం కానీ, కొంత కరప్షన్ కి అవకాశం వున్న పర్మిషన్ లో, ఒక పారదర్శకమైన విధానాన్ని, ఒక ట్రెన్స్ పారెంట్ విధానాన్ని తీసుకు రావాలనే ఉద్దేశంతో తెచ్చాము. ఈ విధానం ద్వారా సమయం వృధా కాకుండా, కరప్షన్ కి అవకాశం లేకుండా వుంటుందనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం తెచ్చింది, తప్ప ఇక్కడ ఎలాంటి విషయాలకు స్కోప్ లేదు.

ఎప్పుడు ఏ అవసరం వచ్చినా అధికారులు ఇన్ స్పెక్ట్ చేసే అధికారం వుంటుంది. ఏ రకమైన ఇబ్బంది వున్నా **at any point of time**, లైసెన్స్ ను cancel చేసే అవకాశం చట్టంలో వుంది. కొత్తగా షాప్ ను పెడుతున్న షాప్ కీపర్స్ ఆఫీసుల చుట్టూ తిరగకుండా, తొందరగా షాపును ప్రారంభించుకునేందుకు, పారదర్శకత పెరిగి వేగవంతంగా అనుమతులు అందించాలని, మంచి విధానాన్ని తెస్తే, మీరు అభినందిస్తారని ఆశిస్తున్నామే తప్ప ఎలాంటివే ఉద్దేశం లేదు. అధికార పార్టీ బిల్లు పెట్టినందున, ప్రతిపక్షం వ్యతిరేకించాలనో, ప్రతిపక్షం వారు వ్యతిరేకిస్తున్నారని అధికార పార్టీ పాస్ చేసుకోవాలనే వట్టింపులు మాకు కానీ, మీకు లేవని నేను అనుకుంటున్నాను. సహృదయంతో మంచి పారదర్శకమైన విధానాన్ని మా ప్రభుత్వం, మంత్రి గారు తెచ్చిన సవరణను అభినందిస్తూ ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

MADAM DEPUTY SPEAKER:- The question is:

“That the Telangana Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2017 be taken into consideration.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES

MADAM DEPUTY SPEAKER:- There are no amendments to Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Title. The question is:

“That Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Title do stand part of the Bill.”

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Title were added to the Bill.

SRI NAINI NARASIMHA REDDY: Madam, I beg to move:

“That the Telangana Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2017 be passed.”

MADAM DEPUTY SPEAKER: Motion moved. The question is:

“That the Telangana Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2017 be passed.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

MADAM DEPUTY SPEAKER: The House now stands adjourned to meet again at 10.00 A.M. tomorrow.

(The House then adjourned at 5.07 P.M to meet again at 10.00 A.M on Friday, the 10th November, 2017.)

* * *

**“Published under Rule 347 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Assembly and Printed
at Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.”**